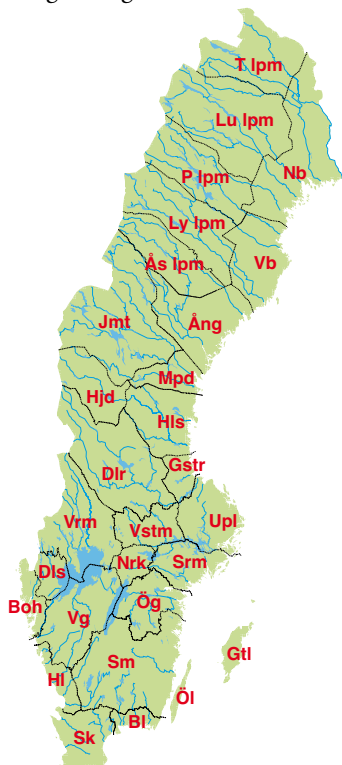

Fågelrapport 2007

MAGNUS HELLSTRÖM & THOMAS STRID
(RED)

Denna sammanställning utgör den 32:a allmänna fågelrapporten och är den fjärde som tagits fram av den Nationella rapportkommittén (NrK). Rapporten är också den 33:e i raden från SOF:s raritetskommitté (Rk). Rapporten innehåller i huvudsak fynd och sammanställningar från år 2007, men också en del fynd, tillägg och rättelser från tidigare år. NrK redovisar här läget för 217 arter/raser. Detta är mer än något tidigare år.

Figur 1. Rapportområden i Sverige.

Vilka arter/raser sammanställs av NrK?

NrK har tagit fram en rapportmall som anger vilka arter som ska sammanställas till Fågelåret. Utifrån denna mall har varje enskild regional rapportkommitté (Rrk) markerat de aktuella fynden i Svalan samt skrivit en kommentar som NrK får tillgång till. Rapportmallen utgår från följande grundprinciper:

- Lägga tyngdpunkten på att se trender i fågelfaunan.
- Fokusera på fåglar som är särskilt viktiga i naturvårdssammanhang. Detta gäller särskilt nationellt rödlistade fåglar liksom arter som finns upptagna på EU:s listor. Tyngdpunkten bör då ligga på att följa häckningsresultaten samt ha kontroll på viktiga rastlokaler och övervintringsplatser.
- Redovisa fynd samt analysera de rariteter som faller utanför Rk:s behandling.

Vilka arter/raser bedöms av Rk?

Rk skall granska och bedöma alla observationer av:

- Nya arter eller raser för landet.
- Arter eller raser som för detta ändamål markerats särskilt i Förteckning över Sveriges fågeltaxa. Dessa återfinns på Rk:s hemsida, direktlänk: <http://www.sofnet.org/index.asp?lev=361&typ=1>.
- Arter i Kategori D (se nedan för definition): Dvärgsnögås, kejsargås, praktand, gulkindad kricka, buffelhuvud, kamskrake, vit pelikan, större flamingo tatarfalk, spetsstjärtad duva, svartryggad rödstjärt, långstjärtad rosenfink, häcksparv, stäppsparv, blåtjocknäbb, indigofink och gulhuvad trupial. (Även snögås förs till kategori D, men bedöms av aktuell Rrk).
- Övriga observationer av arter och raser som rrk hänskjuter till Rk, eller sådana som Rk på eget initiativ önskar granska.

Så rapporterar Du

All svensk fågelrapportering sker numera i den internetbaserade rapportdatabasen *Svalan* (<http://www.artportalen.se/birds/>). Som inloggad användare har du tillgång till rapportformulär samt möjlighet att ladda upp bl.a. beskrivningar, bilder eller inspelningar. Respektive rrk bearbetar materialet efter behov och genomför också granskningar av ovanliga observationer. Fynd av mycket sällsynta eller svårbestämda taxa går vidare för bedömning av Rk (se ovan).

Kategorier

De i Sverige anträffade fågelarterna indelas, i enlighet med AERC:s (Association of European Rarities Committees) riktlinjer, i fem olika kategorier, A–E, enligt nedan:

- A: Spontant uppträdande arter som iakttagits minst en gång fr.o.m. 1950. (Exempel: bofink, skäggtärna).
- B: Spontant uppträdande arter som endast iakttagits mellan år 1800 och 1949. (Denna kategoriindelning har tillkommit för att ge en större mängd information och förenkla jämförelser. Exempel: papegojalka, dvärgskarv).
- C: Inplanterade eller förrymda arter som etablerat en (av människan) ej beroende, frihäckande population. Hit räknas även arter som med säkerhet – eller med största sannolikhet – härrör från en sådan population. (Exempel: nilgås, kanadagås).
- D: Arter som kan vara spontant uppträdande, men

nila och det adulta (till exempel 1:a vinterdräkt, 1:a sommardräkt etc.). Dessa kallas med ett gemensamt namn för subadulta (subad.). Kan man inte avgöra om en fågel är juvenil eller subadult betecknas den ibland som en yngre fågel, respektive äldre fågel om motsvarande gäller för subadult och adult.

I en del fall anges fåglarnas ålder som 1K, 2K, 3K och så vidare. Här är "K" en förkortning av "kalenderår". Således är en "2K-fågel" inne på sitt andra kalenderår. Gränsen för kalenderår går vid årsskiftet. En individ kläckt sommaren 2006 var 1K t.o.m. 31.12 2006, men betecknas 2K fr.o.m. den 1.1 2007. Om en fågel t.ex. är 2K eller äldre kan den betecknas 2K+.

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Prärielöpare *Tryngites subruficollis*, 1K. Ottenby (Öl) 7 oktober 2007.

- där det bedöms som troligast att de rymt ur fångenskap. (Exempel: kamskrake, gulhuvad trupial).
- E: Arter som med säkerhet, eller nära nog säkert, är rymlingar. (Exempel: tatarfalk försedd med läderremmar, större maskstenknäck).

Åldersbeteckningar

I denna fågelrapport används särskilda beteckningar för en fågels ålder. Med en juvenil (juv.) menas en ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt. En adult (ad.) är en vuxen, köns mogen fågel i sin slutliga dräkt (som kan vara en sommar- eller vinterdräkt). Hos många större och en del mindre arter kan man även urskilja åldersstadier mellan det juve-

Antal fynd, individer och ursprung

Efter varje arts vetenskapliga namn står två talpar inom parentes. Det första anger hur många fynd som gjorts samt hur många exemplar som anträffats av arten till och med 2006. Det andra talparet anger samma sak, men specifikt för 2007. Summorna följer principen att en individ i landet utgör ett fynd, oavsett hur många år i följd den dyker upp, och hur många landskap den ses i. Ett fynd kan alltså utgöras av en ensam fågel, men det används också då en flock om två eller flera fåglar har uppträtt tillsammans och det finns anledning förmoda att de anlät till platsen tillsammans. Detta innebär att flera individer av framför allt dagsträckande flockfåglar,

som skäggtärna, som regel förutsätts ha anlänt tillsammans, därför räknas som ett fynd.

Däremot betraktas flera exemplar av nattsträckande småfåglar, till exempel brunsångare, som flera fynd även om de rastar tillsammans. Detta för att de förmodas ha anlänt enskilt. Om flera ensamt sträckande fåglar, exempelvis tärnmåsar, passerar en lokal under samma dag räknas varje individ som ett fynd. En fågel som passerar landskapsgränser, t.ex. havsfåglar, utgör endast ett fynd i landet (men självfallet ett fynd i varje landskap). Givetvis kan det vara svårt att avgöra hur många exemplar som verkligen varit inblandade under ett år, men vi har efter bästa förmåga försökt uppskatta antalet.

Upptäckare, rapportör, medobservatör

För de taxa som granskats av Rk gäller att varje observation förses med namnet på upptäckaren (se nedan) samt de övriga som dokumenterat fyndet genom att skicka in en raritetsrapport, ett fotografi eller ett band. Därutöver namnges upp till två medobservatörer. När fåglar upptäckts och/eller rapporterats och fotograferats av flera olika ornitologer kan sålunda ett flertal namn förekomma i texten.

Upptäckaren av varje fågel markeras med en asterisk (*). Med upptäckare menas den eller de som först uppmärksammade fågeln. Om flera observatörer samtidigt får syn på fågeln anges av utrymmesskal maximalt sex upptäckare och i så fall inga medobservatörer. Då informationen om vem som upptäckt en viss raritet stundtals är bristfällig, får vi be om ursäkt om någon blivit utan asterisk, men vill samtidigt passa på att uppmana till angivande av upptäckare (även om det gäller en själv) i originalrapporterna. Skälen till detta är flera: Främsta orsaken är det s.k. "Ölandssyndromet", d.v.s. en stor mängd ornitologer underlåter att rapportera en raritet de sett, i tron att den blir rapporterad av någon annan, medan så inte är fallet.

Anger man upptäckare (eller helt enkelt "ej upptäckt av undertecknad") på raritetsblanketten så undviker man att "stjäla äran" och kan i lugn och ro rapportera vad man själv observerat. Alla kan ju inte se allt; under en kortare observation har kanske någon koncentrerat sig på tertialernas exakta utseende, medan någon annan koncentrerat sig på habitus (eller "jizz" som engelskt lånord). De olika uppgifterna samlade skulle kunna räcka för ett godkännande, medan en tertialbeskrivning allena skulle bedömas såsom varande en "för mager rapport" för att fyndet skall kunna godkännas. Ju fler rapporter, desto fler infallsvinklar och detaljer och där-

med större chans för en rättvis bedömning från Rk:s sida. I vissa fall, där rapportörer har samma namn, uppges på begäran numer även rapportörens postadress inom parentes. Detta för att i någon mån försöka skilja dessa observatörer åt.

Förkortningar

Några i rapporten förekommande förkortningar:

"(B)" – fågelns låte inspelat, t.ex. på audioband

"(DNA)" – DNA, DeoxiRibonucleicAcid (deoxiribonukleinsyra); fågelns DNA har analyserats och befunnits styrka bestämningen

"ex." – exemplar

"(F)" – fågeln tillfredställande dokumenterad med foto

"honf." – honfärgad

"in litt." – genom korrespondens (in litteris [latin] "i ett brev")

"k:a" – kyrka

"k:n" – kommun

"N" – norr

"Nrk" – Nationella rapportkommittén

"NRM" – Naturhistoriska Riksmuseet

"O" – ost, öster

"Rk" – SOF:s raritetskommitté

"rrk" – regionala rapportkommittéer (ofta med landskapsvisa verksamhetsområden)

"S" – söder

"s:n" – socken

"so. dr." – sommardräkt

"str." – sträckande

"Tk" – SOF:s taxonomiska kommitté

"V" – väster

"(V)" – fågeln tillfredställande dokumenterad med video

"vi. dr." – vinterdräkt

"†" – fågeln avliden och insamlad, efter detta tecken anges var skinnet finns förvarat

Nrk:s skribenter

Bertil Johansson, Christer Olsson, Fredrik Friberg, Lennart Carlsson, Göran Darefelt, Kurt Ivarsson, Thomas Karlsson, Nils Kjellén, Henrik Lerner, Håkan Lernefalk, Lars Lindell, Johan Nilsson, Kristoffer Nilsson, Thomas Pettersson, Kristoffer Stighäll, Peter Strandvik, Thomas Strid, Johan Södercrantz, Martin Tjernberg och Anders Wirdheim.

Raritetskommitténs sammansättning

Under rapportåret 2007 har raritetskommittén bestått av: Nils Kjellén, Lund (ordförande); Anders Blomdahl, Ronneby (sekreterare); Jonas Bonnedahl,

Färjestaden; David Erterius, Lund; Magnus Hellström, Kalmar och Uno Unger, Västra Frölunda.

Tack

Våra varmaste tack till alla rapportkommittéer och rapportörer som behandlat och delgivit oss alla de observationer som ligger till grund för årets rapport. Vi vill även tacka Svalangruppen (Lennart Carlsson, Stefan Cherrug, Bertil Johansson och Seth Nilsson) för deras insatser.

Slutligen

Notera att alla observationer som ligger till grund för årets rapport finns tillgängliga i rapporteringssystemet, Svalan <http://artportalen.se/birds/>. Vi hoppas att ni som läser årets rapport får inspiration till nya ornitologiska aktiviteter och att analyserna av arterna leder till ökad kunskap om landets fågelfauna.

Magnus Hellström

(Rk)

Södra vägen 12

SE-392 33 Kalmar

stenura@gmail.com

Thomas Strid

(huvudred. för Nrsk)

Uringe gammelmård,

Uringe 11

SE-147 91 Grödinge

thomas.strid@huddinge.se

Fågelåret 2007

Inget år är, som bekant, likt det andra när det gäller fågelförekomsten. Nedan redovisas kortfattade exempel som bör lyftas fram just från år 2007. Totalt observerades 367 spontant förekommande arter i Sverige under året. Det innebär en tangering av den tidigare rekordnoteringen (se Figur 2).

Häckfåglar, positiva trender

Vi börjar med en glädjande rapport att inte mindre än 19 unga fjällgäss fördelade på sju kullar noterades på de vanliga rastplatserna i Hälsingland. Detta indikerar det bästa häckningsresultatet sedan *Projekt Fjällgås* startade. Totalt fanns där under hösten minst 78 ex., vilket också är mycket bra. I den stora flocken fanns endast fem märkta fåglar, vilket alltså innebär att andelen fåglar som är födda i frihet uppgick till 94%.

Vaktelns årssumma når nya oanade höjder; 1816 spelande hannar krossar tidigare antal. Det näst högsta antalet var från året före med 1330 ex. Vakteln har onekligen en positiv utveckling.

Storskarven fortsatte också sin ökning i några land-

skap. Bland annat skedde en påtaglig ökning på Gotland (19%), till ca 9 085 par. Även i Bohuslän skedde en ökning (ca 15%) till omkring 2 000 par. Även i Norrbotten fortsatte tillväxten (68 bon 2007).

Toppskarven har möjligen nu etablerat sig som häckfågel i Sverige. Tre häckningar konstaterades i Bohuslän, och adulta fåglar i häckningsdräkt iaktogs under sommaren på flera platser i Bohuslän och även i Halland.

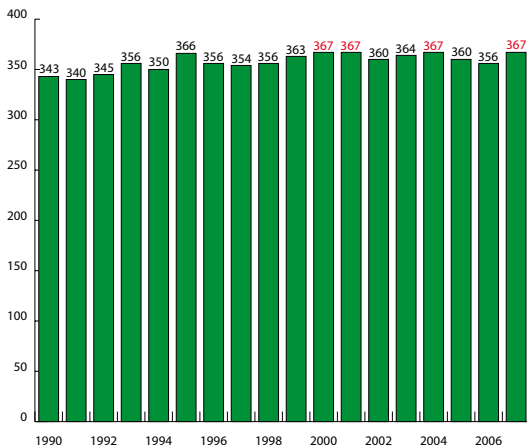
Även rördrommen hade ett relativt gott år med 644 ropande hannar (557 hannar 2006). Kanske har stammen repat sig efter en tillfällig nedgång kopplat till den stränga vintern i Mellaneuropa 2005/2006. I Östergötland summerades det största antalet hittills (87 hannar).

Den röda gladan fortsätter öka. Enligt beräkningar häckar 1650 par i Skåne. Tillkommer gör i storleksordningen 150 par, främst i Blekinge och Halland, varför vi landar på totalt 1800 par i Sverige. Men troligen är denna summa snarast i underkant.

År 2007 går till historien som det hittills bästa året för många nattsångare, kornknarr inkluderad. Ca 1085 spelande hannar på fastlandet är den bästa årssumman tillsammans med 2002 års 1040 spelande.

Vår lilla koloni med tretåiga måsar på Nidingen i Halland ökade något i storlek under 2007 efter att i flera år varit stabil kring drygt 30 par (såväl 2005 som 2006 häckade 33 par). Detta år häckade 41 par.

Nämnas bör även att två par västliga svarthakade buskskvättor noterades häcka detta år i Skåne. Vassångaren hade ett rekordår i Sverige med totalt minst 44 sjungande ex samt nio övriga ex. Även busksångaren hade ett extremt bra år. Efter ett 2006 som var det näst svagaste året sedan mitten av 80-talet, med bara 32 ex, blev 2007 det överlägset

Figur 2. Antalet observerade fågelarter i Sverige per år 1990–2007.

bästa som vi svenskar upplevt. Totalt noterades 107 sjungande hannar, två honor och tre ungar (att jämföra med den tidigare tydliga högstanoteringen från 2003 med 72 adulta ex. och fem ungar). Även trastsångare hade ett av sina bästa år med 553 sjungande. Slutligen noterar vi att kornsparven återhämtat sig något sedan föregående års nedgång med i år 34 sjungande hanar i Skåne.

Häckfåglar, negativa trender

Sädgåsens status i Sverige är mycket dåligt känd. Endast nio häckningar har rapporterats. Är den verkligen så ovanlig? Kanske är vi på väg att förlora en svensk häckfågel i det tysta.

Kornknarr *Crex crex* uppträdde talrikare 2007 än någon gång tidigare i "modern ornitologisk tid".

Från flera räk rapportereras också om en minskning av årta under året jämfört med förra året. Det gäller både häckningar och övriga fynd. Från bland annat Västmanland noteras året som det sämsta sedan 1991. Detta innebär totalt sett en kraftig förändring sen förra årets rekordhöga antal häckningar. Även skedand har noterats med ett dåligt år från vissa håll. Frågan är bara vad detta kan bero på?

Den småfläckiga sumphönan hade ett dåligt år med endast 196 revir. Detta kan jämföras med bl.a. 336 året före. Möjliga orsaker kan vara dåligt väder under flyttningstiden eller förändringar i övervintringsområdena.

Den svartbenta strandpiparen är en av landets

mest sällsynta häckande vadare. Detta år kunde ingen häckning konstateras, men minst tre individer höll till på en gammal häcklokal i Skåne.

Även dubbelbeckasin noterades med klart sämre antal än normalt under både vår och höst. Om detta speglar en nedgång eller utgör en tillfällighet får framtiden utvisa.

Flytt- och invasionsfåglar samt sparsamma arter

Notabelt är att sångsvanarna har börjat rasta i Närke även under hösten vilket de inte tidigare har gjort. Om årets mönster är en tillfällighet eller ett tecken på att något har hänt med flyttvägarna återstår att

FOTO: PATRIK JONASSON

följa upp framöver. Som mest noterades nästan 500 ex. i Tysslingen.

Tundrasädgåsen hade för andra året i rad ett bra år. Inte lika bra som 2006 men ändå många höga siffror bl.a. 562 i Blekinge, 1316 på Gotland och 97 i Sörmland.

Den rödhuvade dykanden hade ett av sina bästa år hittills med nio ex. Detta är det högsta antalet på 2000-talet. Praktejdern däremot hade ett dåligt år med endast 71 ex., vilket är det sämsta resultatet åtminstone sedan början av 90-talet. Även alförräddaren hade ett dåligt år med totalt 38 ex.

Ett udda fynd utgjorde den unga vitnäbbade islom som hittades i Järpströmmen i Jämtland i feb-

ruari. Fågeln utgjorde inte bara Jämtlands första fynd, den stannade dessutom kvar hela våren och sommaren.

Stormfågeln däremot hade ett mycket gott år i Bohuslän och nordligaste Hl medan övriga västkusten hade mera normala årssummor. I Bohuslän noterades totalt drygt 4 800 ex.

Två udda natthägerfynd gjordes. Dels ett januarifynd i Skåne samt ett sommarfynd i Uppland med en gammal och en ung fågel. Ågretthägern har ökat de senaste åren men årets rekordantal saknar motstycke och får ses som en av årets mest anmärkningsvärda fågelhändelser. Antalet fynd är naturligtvis svårbedömt men om vi summerar antalet fynd

FOTO: TROND SØRHHUS

Viträbbad islom *Gavia adamsii*, 2K, Järpströmmen, Åre (Jmt) 7 augusti 2007.

per landskap får vi hela 53 fynd. Detta ska jämföras med föregående år då 25 fynd gjordes. Frågan är väl nu bara när vi får första häckningen. Arten ökar i hela Europa och häckar bland annat sedan några år regelbundet i Baltikum upp till Lettland.

Den mindre skrikörnen hade däremot ett riktigt dåligt år med endast tre ex. Det kan jämföras med 15 ex året före.

Efter toppåret 1999 var 2007 det hittills bästa året för bredstjärtad labb i Sverige på senare tid. Totalt rapporterades drygt 420 ex. Även fjälllabben hade ett bra år även om utfallet var något märkligt. I Skåne noterades rekordsummor, medan det i övriga Sverige handlade om modesta eller till och med

ganska låga summor. Totalt rapporterades ca 450 ex. under hösten, men i denna summa ryms säkert många dubbelräkningar.

Svarthuvad mås uppträdde talrikare än någon gång tidigare medan vittruten minskar i antal.

Blåkråkan bör nämnas eftersom vi efter tre års total frånvaro i landet detta år fick hela fyra fynd. Ökning eller tillfällighet?

Korttälärkan hade också ett mycket bra år med hela 15 fynd av 16 individer.

Totalt rapporterades 44 svarthakade buskskvättor vilket är den hittills högsta summan. Av dessa var 35 av den västliga rasgruppen *rubicola/hibernans*, tre av den östliga rasgruppen *maurus/steinegeri* och övriga sex kunde inte föras till någon av rasgrupperna.

Den sydliga nötväckans uppträdande har av Rrk Norrbotten klassats av som "En av årets mest remarkabla fågelhändelser". Fram till 2006 hade bara fyra norrbottniska fynd gjorts av denna ras som häckar närmast i Västerbotten och södra Lappland. Under 2007 blev det tillskott av 14 fåglar, alltså fynd nr. 5–18! Därtill kan läggas ytterligare 18 av till ras obestämda nötväckor, varav 16 förmodas vara av rasen *europaea*.

Rariteter

Bland de mest sällsynta arterna och raserna kan från 2007 års fynd bl.a. nämnas goda antal av mongolpiplärka, fältsångare och sibirisk tundrapipare med fyra ex. vardera. En ny art för landet anträffades, nämligen mindre albatross. Andrafynd gjordes av blåtrast och den grönländska rasen av gråsiska *C. f. rostrata*. Andra höjdpunkter inkluderar t.ex. fynd av rödfalk (den första honan för landet), sumpvipa, trädmås, orientseglare, sibirisk järnsparv, rödhuvad törnskata av rasen *niloticus* och en hybrid trädkrypare x trädgårdsträdkrypare. Till och med 2007 har totalt 484 arter i kategorierna A–C anträffats i Sverige.

Rödlista

Fågelrapporteringen blir allt viktigare när det gäller att hålla koll på hotade eller sårbara arters bestånd i vårt land. Därför anger vi numera kategorisering enligt den svenska rödlistan. Denna anges i rött efter artnamnet enligt nedanstående lista:

- RE Försvunnen
- CR Akut hotad
- EN Starkt hotad
- VU Sårbar
- NT Missgynnad

Knölsvan *Cygnus olor*

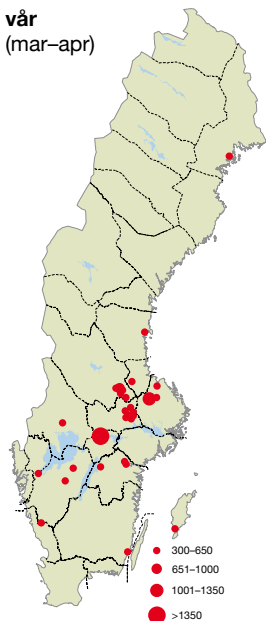
Öl: Från Öland rapporteras några stora summor. 1044 ex. sträckte SV vid Segerstads fyr 29.1 (Christian Cederroth). Högsta antalet sommarrastare var 742 2K+ rast Segerstads fyr 16–21.7 (Christian Cederroth).

(HENRIK LERNER)

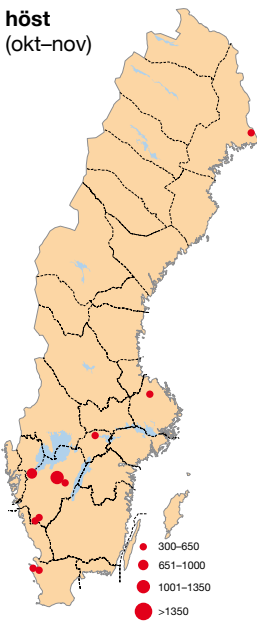
Sångsvan *Cygnus cygnus*

Mönstret för höstrastningen skiljer sig från tidigare år. De stora ansamlingarna i norr uteblev och i stället noterades höga summor i söder. I Karungi-

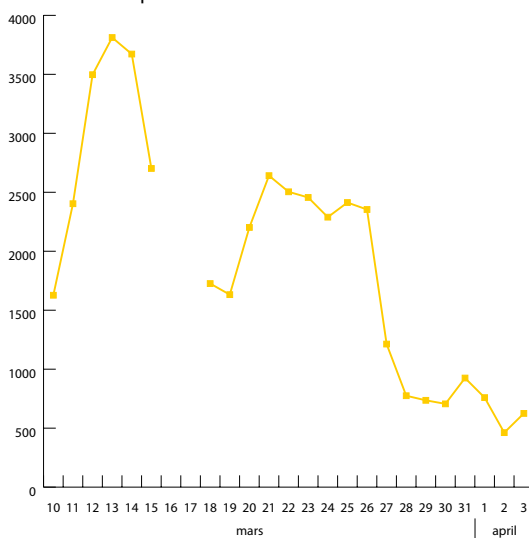
vår
(mar–apr)

höst
(okt–nov)

Större rastplatser för sångsvan *Cygnus cygnus* i Sverige 2007 fördelat på vår och höst.

Antal rastande sångsvanar *Cygnus cygnus* i Tysslingen (>300 ex.) under perioden 10 mars – 3 april 2006.

träsket, Norrbotten, noterades endast 350 ex. mot tidigare års summor på över 1000 exemplar. Både Hästefjordsområdet, Dalsland, och Hornborgasjön, Västergötland hade stora flockar (715 ex. respektive 1150 ex.). Sångsvanarna har också börjat rasta i Närke under hösten vilket de inte tidigare har gjort. Om årets mönster är en tillfällighet eller ett tecken på att något har hänt med flyttvägarna återstår att följa upp framöver.

Mönstret för vårrastningen följer däremot i stort sett tidigare år (se karta). Dygnsmaximiantalen i Tysslingen redovisas i en separat figur (Ola Åhlén).

(HENRIK LERNER)

Sädgås *Anser fabalis* NT

Liksom föregående år är kunskapen bristfällig om häckningar av den svenska populationen av sädgås. Endast 9 par har rapporterats under året (2006 (8) och 2005 (28)). För att inte den svenska populationen av sädgås skall gå samma öde till mötes som fjällgåsen måste riktade inventeringar av arten genomföras. Här anges de häckningar som rapporterats tillsammans med några sommarfynd.

Ög: 3 ex. Ljungsholmen, Gryts skärgård 5.6 (Christer Johansson).

Dlr: 1 par Övre Glysjön, Särna, Älvdalen 7.6 (Lars–Olof Grund). Området som innefattar Glysjöarna har eventuellt något par häckande årligen.

Nb: 2 par under häckningstid där det ena paret reagerade med oro. Båda paren har observerats i den västra delen av Piteå kommun.

P lpm: 1 par under häckningstid.

Lu lpm: 2 par under häckningstid.

T lpm: 3 par under häckningstid.

Fåglar uppvisande karaktärer för rasen

Anser fabalis rossicus

Förra årets invasion följdes upp med ett nytt bra år. Blekinge (562 ex.), Gotland (1316 ex.) och Sörmland (97 ex.) slog nya årsrekord. Största antal i Blekinge var 300 ex. vid Vambåsa 1.10 (Fredrik Lenartsson). Största totalantal för en dag på Gotland var 515 ex. sträckande mot S Faludden, Öja 1.10 (Per Gustafsson, Bimbi Ollberg). I flera andra landskap var årstotalen den näst högsta. Förra årets anmärkningsvärda invasion i västra Sverige under januari–februari blev en engångsföreteelse. I Lycksele lappmark gjordes första säkra fyndet av rasen.

Ly lpm: 1 ex. Lillån, Sorsele C 19–25.10 (*Bernt–Erik Nordenström, *Jonas Nordenström m. fl.).

(HENRIK LERNER)

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Den generella bilden över landet de senaste åren är att observationer av spetsbergsgås blir allt vanligare. Om detta speglar en förändring av flyttstråk eller en effekt av en ökad population får tiden utvisa. Av årets observationer har följande valts ut.

- Mpd:** 1 1K Edebottarna, Borgsjö 14–28.10 (Björn Svensson, Bengt Gruvin m.fl.). Senaste inlandsfyndet i Medelpad gjordes för över 20 år sedan, 1985 i Stödesjöns delta.
- Lu lpm:** 2 ex. Luspebryggan, Gällivare 12–16.5 (Håkan Tyrén, Hans Gustafsson, Robert Stenmark). Tionde fyndet.
- T lpm:** 1 födosökande Lannavaara by, Kiruna k:n 29.8 (Leif Bildström). Femte fyndet i lappmarken.

(HENRIK LERNER)

FOTO: BJÖRN MALMHAGEN

Fjällgås *Anser erythropus*.

Bläsgås *Anser albifrons*

Fynd av rasen

A. a. flavirostris (28/49–0/0)

Tillägg 2006: Öl: 2 ad. rast. Kungsgården, Ottenby 11.10 (F) (Börje Monsén m.fl.).

Denna ras häckar på västra Grönland och övervintar på Brittiska öarna. Hos oss har flest setts i Skåne och Västergötland. Andra fyndet på Öland.

(NILS KJELLÉN)

Fjällgås *Anser erythropus* CR

De viktigaste rastlokalerna för fjällgås (med ett maximumantal över 10 individer) redovisas i kartbilder för

vår och höst. Utöver dessa lokaler fanns enstaka fåglar och mindre grupper till exempel vid Östen (Västergötland), Kvismaren (Närke) och Horns båtvarv (Södermanland).

I det för rastningen viktiga området runt Hudiksvall sågs under våren upp emot ca 60 fåglar. Under hösten var det maximala antalet minst 78 ex. i månadsskiftet augusti–september. Båda dessa värden är förhållandevis höga. Framförallt glädjande är att hela 19 ungfåglar noterades fördelade på sju kullar, det bästa häckningsresultatet hittills sedan *Projekt Fjällgås* startade. I den stora flocken fanns endast fem märkta fåglar, vilket alltså innebar att andelen fåglar som är födda i frihet uppgick till 94%. Området runt Hudiksvall är också viktigt för ruggande fåglar (se sommarobservationer).

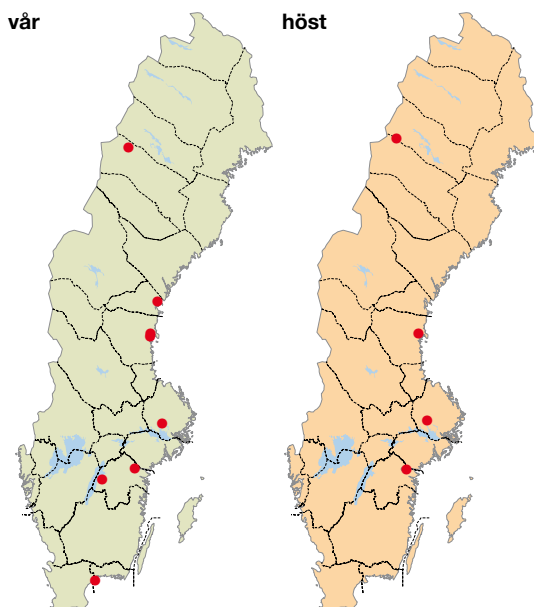
Följande häckningar och sommarfynd (juni–juli) föreligger från 2007:

Hls: 1 ad. födosökande Skatön – Stålnäshararna 4.5–7.6 (Per Aspenberg, Mats Axbrink). 24 födosökande Lillfjärden, Hudiksvall 17–30.6 (Lars Norman, Niklas Andersson m.fl.). 18 ad. rast Lillfjärden, Hudiksvall 10.7–18.8 (Kenneth Karelius, Bo Fagerström m.fl.). 1 rast NV delen, Ålsjön, Söderhamn k:n 15.7 (Lars Henningsson).

Mpd: 8 ex. Stornäsets reservat 24.6 (Staffan Bergman).

P lpm: 1 ad. Gidak, Svaipa, Arjeplog k:n 16–17.6 (Aron Sandling, Nils Håhus). Svaipa är en sen tidigare känd häckningslokal. Den 20.5 noterades ett omärkt par i Nätti, Kakel nära Arjeplog (Tyrone Stenlund).

(HENRIK LERNER)

Rastlokaler för fjällgås *Anser erythropus* där maximumantalet uppgått till fler än 10 individer vår och höst.

Fjällgås x vitkindad gås

Branta leucopsis x *Anser erythropus*

Ög: Flera fynd i Norrköping av 1 ex. 13.8–1.11 (Robert Petersen, Magnus Bergvall, Ulf Larsson). Fågeln sällskapade med vitkindade gäss. Det är möjligt att det rör sig om samma individ som besökte Norrköpingstrakten hösten 2005.

Srm: Tredje fyndet för Sörmland, 2 ex. rast Horns båtvarv, Nyköping 15.4 (Nisse Nilsson).

(HENRIK LERNER)

Grågås *Anser anser*

Under året noterades den högsta ansamlingen av grågås hittills på Öland. Dessutom gjordes anmärkningsvärda fynd i både Åsele och Pite lappmark.

Öl: 5 000 rast. Beijershamn 10.11 (John Thörling).

Ås lpm: 2 rast Söråsele, Åsele 6.5 (Erik Kilander, Sture Gustafsson m.fl.). 4 ad. rast Hälla 8–16.5 (Kaj Larsson m. fl.) Sjunde och åttonde fyndet i lappmarken.

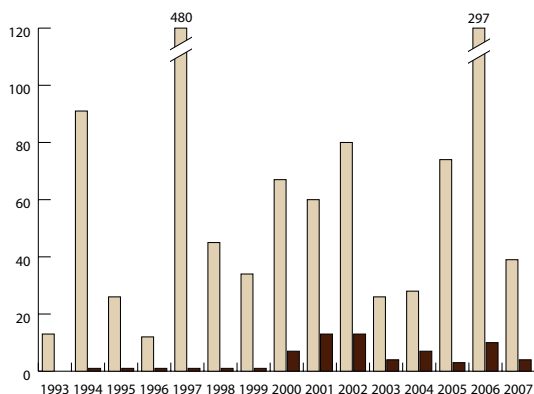
P lpm: 1 rast Mörttjärnbron, Rönnliden, Arvidsjaur k:n 15.4 (Stefan Holmberg). 1 Glommersträsket, Arvidsjaur k:n 13–19.5 (Stefan Holmberg, Lars Johansson, Lennart Wigenstam). Åttonde och nionde fyndet i lappmarken. Arten har varit årlig sedan 2004.

(HENRIK LERNER)

Prutgås *Branta bernicla*

Öl: Från Öland rapporteras flera sommarfynd samt ett vinterfynd: 4–7 rast. Ottenby 15.6–25.7 (Ulf Lindell, Björn Kylefors m.fl.). 3 ras Ölands norra udde 20.6 (Daniel Steen). 3 rast. Beijershamn 23.6–27.7 (Oskar Wändell, Fredrik Ellin m.fl.). 1 2K+ rast Triberga läge 24.6 (Bertil Breife). 1 ex. Sebybadet 26.6 (Kent-Ove Hvass, Peter Hvass). 1 rast. Scoutdalen, Sandbergen 9.7 (Per Björkman). 1 ex. Färjestaden 20–21.12 (Johan Myhrer, Elisabeth Svensson m.fl.).

Jmt: 1 ex. rast Andersöns naturreservat 19–20.4 (Christer

Antalet ex. av *Branta bernicla hrota* "ljusbukig prutgås" (ljusa staplar) resp. *Branta b. nigricans* "svartbukig prutgås" (mörka staplar) under 15 år 1993–2007. Antalet för ljusbukig 1993 var det högsta sedan 1986 och fyndet av svartbukig 1994 var det första sedan 1985.

Pålsson, Kim Woxlåg). Sjätte fyndet i Jämtland. Arten har nu observerats där årligen åren 2005–2007.

Fynd av rasen

Branta bernicla hrota (1561–39)

Ett normalt år om man ser till de senaste 15 åren. Dock har uppträdandet ökat i omfattning över längre tid. Noterbart är att den har toppat sin antalskurva ungefär vart tionde år (1986, 1997, 2006).

Sk: Totalsumma 14 ex., under januari 3 ex., övriga våren 9 ex. och under hösten 3 ex.

Bl: 1 ex. i maj.

Öl: Totalt 10 ex., varav 4 ex. i april–maj och 6 ex. under hösten.

FOTO: KRISTER CARLSSON

"Svartbukig prutgås" *Branta bernicla nigricans*, ad., Ottenby (Öl) 11 oktober 2007.

Hl: Totalt 9 ex., under januari 3 ex., övriga våren 4 ex. och under hösten 1 ex.

Boh: 4 ex. i januari.

Upl: 1 ex. under maj. Ett inlandsfynd, 1 rast Angarnsjöängen, Upl 6.5 (*Svante Söderholm m.fl.).

Fynd av rasen

Branta bernicla nigricans (66/72–4/4)

Under året gjordes fyra fynd av fyra individer. Det är ett av de lägsta antalen på 2000-talet men högre än på 1990-talet (se diagram). Fyndet i Båstad kommun är det första i nordvästra Skåne, annars är fyndbilderna vad gäller landskap och tidpunkt normal.

Sk: 1 ad. str. O Kåseberga hamn, Kåseberga, Ystad k:n 24.5 (Gert Ljungqvist, Sven Splittorff). 1 ad. str. SV

Tjällran, Båstad k:n 31.10 2007 (*Stefan Magnusson, Arne Holgersson).

Öl: 1 ex. Fyrvägen, Ottenby 7–13.10 (Douglas Gustafsson, Bosse Carlsson, Jeff Price m.fl.). 1 ad. str. Kapelludden – Övre Ålebäck – Bröttorpsören 21.10 (Tobias Berger, Svante Martinsson m. fl.).

(HENRIK LERNER)

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

I år saknas uppgifter från de stora och för arten viktiga kolonierna på Gotland, Öland och i Stockholmstrakten. Dessa kolonier utgör merparten av den svenska populationen. Även fast arten ökat enormt så är det viktigt att fortsatt följa trenderna. Förra året redovisades exempelvis att Gotlandspopulationen sjunkit kraftigt på grund av räv (en minskning i paritet med hela fastlandspopulationen i Sverige).

Av de landskap som redovisas har en del ökande populationer och en del stabila jämfört med föregående genomgång av situationen i landet (Fågelåret 2005). Förhoppningsvis beror det magra antalet par i Västergötland och Bohuslän på bristande rapportering.

Sk: Rekordhöga 192 par. Två lokaler dominerade kraftigt, nämligen Malmö oljehamn med 77 par (Kenneth Bengtsson, Stefan Cherrug m.fl.) och 70 par Saltholmen, Landöskärgården (Nils Waldemarsson, Greger Flyckt). Populationen är ökande.

Bl: Minst 38 par. Vällholmen är den viktigaste lokalen och utvecklingen är 2005 16 par, 2006 30 par och 2007 35 par. Populationen är ökande.

Sm: 2 häckningar.

Hl: 2006 inventerades öarna i Varbergs k:n, vilket resulterade i 2 konstaterade och 5 troliga häckningar.

Boh: Få häckningar rapporterade 2007. Beståndet ökar sakta men säkert, och arten häckar nu längs hela kusten även om det bara handlar om enstaka par i mellersta och norra Boh (rrk Boh).

Vg: Minst 70 häckningar i Göteborgs skärgård. De största kolonierna fanns på Buskär med 26 par (Gösta Olofsson) och Danska Liljan-Vasskären med 16 par (Gösta Olofsson).

Nrk: Cirka 15 häckningar. En ny koloni på 6 par hittades på en liten ö i norra Vättern. Populationen är ökande.

Ög: Cirka 40 häckningar. I området Glan/Bråviken häckade ett trettiotal par och i Vättern häckade cirka tio par. Dessutom förekom möjliga häckningar vid Roxen och Tåkern. Populationen är ökande.

Srm: Cirka 75 häckningar. I nivå med tidigare år.

Vstm: 2 häckningar. I nivå med tidigare år.

Vrm: Cirka 10 häckningar. I nivå med tidigare år.

Gstr: Minst 99 häckande par i Gästriklands skärgård 2007.

Hls: Totalt 80–90 häckningar. Under sommaren gjordes

en kustfågelinventering där uppskattningsvis 70 par hittades med den absoluta majoriteten koncentrerad till Söderhamnsfjärden. Dessutom noterades 3 par i Nordanstig, 8 par i Hudiksvall och 9 par i Järvsö. Populationen är ökande sen första häckningen 1993.

Mpd: Inga räkningar av antalet häckande vitkindade gäss gjordes detta år på Långharsholmens naturreservat, norra Alnön, men vid det närliggande Stornäsets naturreservat observerades max. 100 pull. 14.7 (Håkan Winqvist).

Jmt: Cirka 18 häckningar.

Ång: Inga häckningar. I nivå med 2005.

Vb: 2 säkra häckningar och 3 ytterligare par under häckningstid. I nivå med föregående år.

Nb: Minst 5 häckningar på tre lokaler. Häckningen på Malören var den första konstaterade i Kalix skärgård. I nivå med tidigare år.

(HENRIK LERNER)

Vitkindad gås x kanadagås

Branta leucopsis x *canadensis*

Fynd rapporteras från Östergötland, Södermanland och Västmanland. En försiktig gissning med kunskapen om att många hybrider inte rapporteras skulle vara att mellan 5 och 10 individer uppehåller sig i landet. Flest individer sågs i Västmanland där maxantalet vid Lagårdssjön, Kolbäck under perioden 18.11–26.12 var 5 ex. (Per Eriksson m.fl.). En långstannare (enda fyndet under häckningstid) utgjordes av 1 ex. rast Nybro, Svartåmynningsens naturreservat, Roxen 2.4–26.7 (Thomas Strid, Johan Södercrantz, Olof Hjelm m.fl.).

(HENRIK LERNER)

Vitkindad gås x rödhalsad gås

Branta leucopsis x *Branta ruficollis*

Gtl: 1 2K+ rast Nabben, När 28.3–4.4 (Bimbi Ollberg).

Gotland är det landskap som har haft flest observationer av den här hybridtypen. Förstafyndet för Sverige gjordes på Gotland 1978.

(HENRIK LERNER)

Rödhalsad gås *Branta ruficollis* (>307–26)

Alla fynden som här presenteras har bedömts som spontana. Under den senast femårsperioden har ur fångenskap rymda rödhalsade gäss framförallt sommartid då och då uppehållit sig i landet men inte så under 2007. Fynd har 2007 gjorts i jan, mars–maj samt jul–okt. Merparten av fynden hamnar inom den gängse fyndbilden. Årets fynd fördelades på landskapen Sk (5 individer), Bl (3), Öl (8), Gtl (8), Hl (1), Vg (1) och Ög (1). Fynden i Halland och Västergötland härrör från samma individ. Alla fynd

utgjordes av 1 individ utom ett, där 2 individer sågs i par. Det skulle innebära en totalsumma på cirka 26 individer.

(HENRIK LERNER)

Nilgås *Alopochen aegyptica* (91, 57)

Återigen ett år med många observationer av nilgås. Mellan 57 och 72 exemplar beroende på om alla nilgäss passerat Skåne på vägen norrut. Etableringen av en population i Danmark har helt klart påverkat fyndbilden av arten. Under året har ingen känd häckning skett trots observationer under häckningstid. Senaste häckning skedde 2006. Inflödet i mars i Skåne kan vara en indikation på att arten snart etablerar ett litet häckbestånd i Sverige. Arten är fredlös i Sverige på grund av att den räknas som en invasiv art som i stil med den amerikanska kopparanden kan påverka sammansättningen i ekosystemen.

Sk: Uppskattat totalantal blev 57 ex., vilket är nytt rekord. Fynden fördelade sig över året som följer, jan (3 ex), feb (1), mars (13), apr (10), maj (17), juni (7), juli (3), okt (2), dec (1).

Bl: Totalt 3 ex. 1 ex. str. O Munkahusviken 4.4 (Manfred Dornhäuser). 1 ex. Vällholmen 10.4 (Jan Svantesson, Fredrik Lennartsson, Stefan Lithner). 1 ad. Hallarumsviken 1–5.9 (F) (Anders Adolfsson, Thomas Rodeson, Jörgen Pisch m.fl.). Andra till fjärde fyndet av arten i Blekinge. Det första fyndet gjordes 2005.

Sm: Totalt 3 ex., varav 1 str. SO Sandsjön, Vaggeryd k:n 10.1 (Sven Boberg). 1 Starkeryd, Vaggeryd k:n

11.1 (*Håkan Åberg, Jörgen Andersson m. fl.). 1 Ryssbylundsdammen, Rockneby 12–17.4 (*George Gustafsson, Leif Tägtström m.fl.). 1 ad. Reningsdammar, Gislaved 26.5–13.6 (Erik Larsson, Stefan Andersson m.fl.). 1 2K+ str. NO Norra udden, Visingsö 31.5 (Daniel Steen, Björn Merckell m.fl.). Första fyra fynden i Småland där ett av fynden utgjordes av en långstannande individ under häckningstid. De båda fynden 10.1 och 11.1 i Vaggeryd kommun gäller troligen samma fågel. Observationen på Visingsö och i Gislaved härrör från två olika individer.

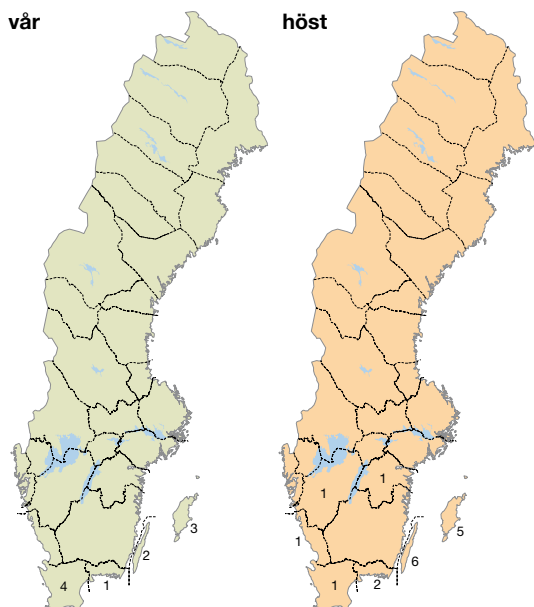
Öl: 1 ex. Mörbylånga – Gräsgårds socken – Grönhögen – Ottenby – Västerstadsviken – Risinge 25.5–18.10 (Douglas Gustafsson, Magnus Hellström, Mats Thorin m.fl.). Första fyndet för Öland och dessutom sträckte sig fyndet över häckningstid.

Hi: Totalt 4–5 ex. Fynden i januari och möjligen mars härrör från samma fågel. Under maj–juli antas minst 3 ex. ha vistats i landskapet. 1 Hönryd, Morup 9.1 (Ivar Tengklint, Joakim Hagström m. fl.). 1 ex. Ramsjöholm, Lis mosse 19–23.1 (Joakim Hagström, Magnus Andersson m. fl.). 1 ex. Runeberg, Grimeton 10–13.3 (*Bo Nielsen, *Reino Andersson m. fl.). 2 ex. Skottorps våtmark 5–6.5 (Håkan Ljungberg, Martin Åkesson m. fl.). 1 ex. Bassängen, Getterön 18.5 (Annika Byskata, Karl-David Arvidsson m. fl.). 3 ex. Nannarp, Halmstad k:n 15.6–10.7 (Peter Franzén, Markus Andersson m. fl.).

Boh: 2 ex. Nordre älvs fjord, Björlanda 4.5 (Johan Svedholm). Fjärde året i rad med fynd i Bohuslän.

Vg: 1 ad. rast Fågeludden, Hornborgasjön 19–20.1 (Thore Axelsson, Jörgen Larsson m. fl.). Sjunde fyndet i landskapet.

(HENRIK LERNER)

Röd Halsad gås *Branta ruficollis* i Sverige vår och höst 2007.

Rostand *Tadorna ferruginea*

Det är alltid svårt att avgöra om ett fynd av rostand är spontant eller inte. Rostand är vanlig i parker både i Sverige och i övriga Europa. Det är inte ovanligt att förrymda ex. ses. Ett exempel på detta är de fyra ex. som rymde från Nollhagaparken i Alingsås under året och sågs både i Halland och i Västergötland. Av årets fynd har fyndet i Norrbotten och ett i Västergötland, nämligen det i Hornborgasjön, bedömts som spontana. Sjätte fyndet i Norrbotten.

Hi: 4 ex. Lygnern 21–28.10 (Anders Sennmalm, Björn Lindkvist, Daniel Andersson). 2 par rast. Jonstaka, Träslöv 31.10 (Lars Bergman, David Andersson). 4 ex. Lis mosse 2.11–22.12 (*Finn Sandgren).

Vg: 1 2K+ hane rast. Stora Veka, Hornborgasjön 23–26.5 (*Gunnar Jakobsson, Musse Björklund). 1 ex. rast. Nollhagaviken 5.9 (Fredrik Åstrand). 2 hona rast. Torp 13.9 (Jörgen Hansson, Håkan Olsson). 4 ex. rast. Nollhagaviken 29.9 (Johan Bergquist). 2 par rast. Kvänum 3–15.10 (Sture Hermansson).

Nrk: 1 ex. Oset 19–20.5 (Anders Johansson, Tommy Eriksson m.fl.).

Srm: 4 ex. Årsta säteri 11.3 (Niclas Eklund, Petter Simonsson). 1 ex. Haninge 20.4 (Erik Peurell).
Nb: 1 1K Södra Sunderbyn – Bälunge 8–18.9 (*Mats Bergquist, *Ulf Tenbäck m.fl.).

(HÅKAN LERNEFALK)

Gravand *Tadorna tadorna*

P lpm: 3 ex. Sandforsdammen 2.6 (Leif Bildström). Första (och mycket väntade) fyndet av gravand i P lpm.

Lu lpm: 1 par Luspebryggans hpl., Stubba nat. res. 6.5 (Hans Gustafsson, Håkan Tyrén). Åttonde fyndet i Lu lpm.

(THOMAS STRID)

Amerikansk bläsand *Anas americana* (61–3)

Tre fynd under året och samtliga under våren, vilket är det vanligaste. Sjätte och sjunde fyndet för Västergötland.

Vg: 1 hanne rast. Vadboden, Hornborgasjön 31.3 (Kent-Ove Hvass, Gunnar Jakobsson). 1 hanne rast. Rönäs, Hornborgasjön 1–4.4 (Gunnar Jakobsson, Erik F Nordberg). 2 hannar rast. Södra delen, Hornborgasjön 5–26.4 (Uno Unger, Stig Karlsson, Hans Walker).

Upl: 1 2K hanne rast. Hjälstaviken 19–24.4 (*Matthis Kaby, *Ulrika Kaby).

(HÅKAN LERNEFALK)

Amerikansk bläsand x bläsand

Anas americana x *Anas penelope*

Totalt har tre fynd av denna hybridkombination gjorts. Det är dock inte helt osannolikt att alla tre fynden avser samma individ. Fågeln i Roxen och Vadsjön bör vara samma, troligen även den som senare sågs i Eskilstuna.

Ög: 1 hanne Nybro, Svartåmynnings naturreservat, Roxen 10–28.3 (Björn Sigurdsson, Magnus Lindberg, Tobias Petersson, Filip Larsson m.fl.).

Srm: 1 hanne Vadsjön, Nyköping 19.4–8.5 (*Per Flodin, *Göran Andersson, Jan Sjöstedt m.fl.). 1 hanne Lilla Blackhäll, Eskilstuna. Sågs även på Stora Blackhäll och Grävlingen. 25–27.5 (rrk Srm). Den senare fågeln rapporterades från början som artren amerikansk bläsand, men efter granskning av RK klassificerad som hybrid.

(THOMAS STRID)

Snatterand *Anas strepera*

Snatterand har under flera år haft en positiv utveckling. I år rapporteras om i stort sett oförändrade förhållanden jämfört med förra året. Det gäller både häckningar och utbredning. Tredje fyndet i P lpm. Nionde och tionde fyndet i T lpm.

P lpm: 1 ad. hanne Glommersträsk 9.5 (Anders Gustafsson, Stefan Holmberg).

T lpm: 1 hanne Rensjön stn. 23.6 (Stefan Hage). 1 hanne LKAB-dammarna, Kiruna 25–26.6 (Niklas Lindberg).

(HÅKAN LERNEFALK)

Amerikansk kricka *Anas carolinensis* (192–18)

Totalt 18 ex. under året är i nivå med tidigare år. Det är alltid svårt att veta exakt hur många individer det rör sig om. Rimligen så dyker fåglarna upp på mer än en lokal under året. Vissa individer återkommer troligen till samma plats under flera år, som t.ex. fågeln i Draven, där det setts amerikansk kricka fyra år i rad. Tionde fyndet på Gotland. Sjunde och åttonde fyndet för Östergötland. Andra och tredje fyndet för Hälsingland. Andra fyndet för Medelpad.

Sk: 1 hanne Ister näset 8–9.4 (Roine Strandberg, Greger Flyckt).

Sm: 1 ad. hanne Kinnaberg, Draven 6–22.4 (Stefan Andersson, Bengt Larsson, Per Sjöstrand).

Gtl: 1 hanne rast. Paviken – Västergarnsviken – Sandboviken 1.5–27.6 (*Johan Moberg, Mattias Gerdin, Lennart Wahlén).

Hl: 1 ad. hanne Vassvik, Eftra 30.4 (*Sune Sellstedt).

Vg: 1 hanne rast. Vadboden, Hornborgasjön 6–10.4 (*Joakim Hagström, Lars-Evert Svensson). 1 hanne rast. Utloppet, Hornborgasjön 23.4 (*Jörgen Fritzson). 1 hanne rast. Sandbetet, Detterns naturreservat 24.4 (Göran Darefelt).

Nrk: 1 ad. hanne Kvismaren 15.4–22.5 (Håkan Persson).

Ög: 1 ad. hanne rast. Plattformen, Nybro 18–20.3 (*Olof Hjelm). 1 ad. hanne Holmen, Tåkern 21–24.3 (*Anders Elf). 1 ex. rast. Svartåmynnings naturreservat, Roxen 25.3 (*Jim Sundberg). 1 ad. hanne Svartåmynnings naturreservat, Roxen 23.4–4.6 (*Lars Lundqvist, Joakim Gustafsson, Berndt Gustafsson, Kjell Carlsson).

Vstm: 1 hanne rast. Gorgen, Västerfärnebo sn 18–23.3 (*Kalle Källebrink). 1 ad. hanne Lisjö ängar, Sura sn 19–21.4 (*Ralf Lundmark, *Ingela Back). 1 ad. hanne Österhammarssjön, Fellingsbro sn 23.4 (Sven-Olof Eriksson).

Dlr: 1 hanne Vinäs, Mora 18.4 (*Daniel Åslund, Caj Runesson, Lars Hansson). 1 ad. hanne rast. Södra Fullsta 1.5 (*Mats Forslund, Martin Molin).

Hls: 1 ad. hanne Ålsjön 26.4 (*Thomas Tiger). 1 hanne Stenö 13–14.5 (*Göran Bridén).

Mpd: 1 hanne rast. Hörningsholm–Stornäset, Alnö 21.4–5.5 (*Stefan Heimdahl m.fl.).

Vb: 1 hanne rast. Västerfjärden (Berga), Umeälvens delta och slätter 27–29.4 (Henrik Sporrang, Andreas Garpebring, Peter Nordin, Sören Uppsäll).

(HÅKAN LERNEFALK)

Stjärtand *Anas acuta* NT

Antalet rapporterade häckningar i södra Sverige fortsätter att vara mycket lågt. I år finns bara en häckning rapporterad och det är från Öland. I övrigt finns rapporter om eventuella häckningar från Gotland. En del sommarfynd görs men de är snarare sena flytta-

re alternativt översomrande ex. än häckande fåglar. Från Väster- och Norrbotten finns ett antal häckningar rapporterade. De flesta längs kusten. I Norrbotten bedöms det finnas 20–30 par (rrk Nb). De flesta stjärtänder finns i Norrlands inland. Området är bitvis dåligt besökt och det går inte att göra någon rimlig uppskattning av beståndet. Häckningar finns rapporterade från Hrj, Jmt och Norra Lappland

(HÅKAN LERNEFALK)

Årta *Anas querquedula* VU

Från flera rrk rapporteras om en minskning av årta under året jämfört med förra året. Det gäller både

Blåvingad årta *Anas discors*, hona, tillsammans med skedandhanne *Anas clypeata*, Fulltofta (Sk) 19 maj 2007.

häckningar och övriga fynd. Få häckningar rapporteras från Nrk, Srm och Vstm. Från Vstm noteras året som det sämsta sedan 1991. En kraftig förändring sen förra årets rekordhöga antal häckningar. Från Mpd och Vb rapporteras om färre fynd än normalt. I övriga områden bedöms beståndet i stort vara oförändrat. Sjunde fyndet i Hjd. Femte fyndet i Ås lpm.

Hjd: 1 hona Dravagen, Linsell 8.6 (Per Nilsson).

Ås lpm: 1 hane Laxbäcken, tornet 10.5 (Inga Olofsson).

(HÅKAN LERNEFALK)

Blåvingad årta *Anas discors* (23/24–1/1)

Sk: 1 hona Fulltofta, Ringsjön 29.4–1.7 (F) (*Stefan Magnusson, Arne Holgersson, Mattias Persson m.fl.).

Bland de tidigare fynden finns endast två honor, varav den ena uppträdde i par med en hane. Årets fågel höll ihop med en skedandshanne men det är osäkert om något häckningsförsök gjordes. Från tidigare år finns ett par fynd av sådana hybrider hos oss. Detta är den fågel som stannat näst längst hittills. Längst uppehöll sig en hane i Ölmeviken, Värmland 1.5–12.8 1983. Trenden är ökande med fynd alla år utom ett under 2000-talet. I Danmark har 16 fynd av 18 individer gjorts t.o.m. 2007, varav ett par gjorde häckningsförsök vid Tipperne på Västjylland

FOTON: TOMAS LUNDQUIST

1986 (www.netfugl.dk). På Brittiska öarna var man efter 2006 uppe i hela 233 fynd. Efter en relativt hög nivå under 1980- och 1990-talet har antalet minskat klart under det nya seklet (Fraser 2007).

(NILS KJELLÉN)

Skedand *Anas clypeata* NT

Häckningar/möjliga häckningar rapporterades från södra och mellersta Sverige, från Norrlandskustensamt i Jmt och P lpm. Beståndet bedöms som oförändrat, förutom i Vstm där det var det sämsta året sedan 1991. Sjunde fyndet i Ås lpm.

Ås lpm: 1 hane Laxbäcken 10.5 (Inga Olofsson).

(HÅKAN LERNEFALK)

Rödhuvad dykand *Netta rufina*

Åtta fynd av nio ex. under året är bortsett från förra året det mesta som setts under 2000-talet. Tidigare sågs i snitt tre ex. om året. Andra fyndet för Jönköpings rapportområde och femte för Småland. Fynd 9–11 för Vg. Femte fyndet för Sördermanland. Årtonde fyndet för Stockholms rapportområde.

Sk: 1 ad. hane Näsbyholmssjön 1.2 (Richard Bergendahl). 1 honf. Rönnen, Norra Häljaröd 18.5 (Rolf Helmersson, Tommy Malmberg).

Sm: 1 hane Osudden, Vidöstern 6.3–7.3 (Kent Öhrn, Lasse Olofsson, Stefan Andersson, Hans Mollberg).

Vg: 1 2K+ hane Söne mad 19–26.5 (Kjell Svensson). 2 honf. Hornborgasjön 12–18.8 (*Ulf Lindell, Chris-

FOTO: MICHAEL GEHRISCH

Vitögdd dykand *Aythya nyroca*, hona, Fulltofta (Sk) 1 april 2007.

topher Magnusson, Magnus Hallgren). 1 hona Vässtorpssviken, Hornborgasjön 13.10 (*Karl-Markus Laudon, Eric Thorsson, Albin Thorsson, Peter Laudon).

Srm: 1 2K+ hane rast. Trosa 8–13.9 (*Örjan Jitellius, Göran Andersson, Gunilla Olsson).

Upl: 1 hane Lötsjön, Södra Järvafältet 12.5 (Thomas Persson, Ari Määttä).

(HÅKAN LERNEFALK)

Brunand *Aythya ferina* NT

En viss ökning av beståndet av brunand rapporteras från Nr. Däremot ser det dessvärre ut som om brunand försvunnit som häckfågel från Dlr och Vb. I övriga delar av utbredningsområdet har inga större förändringar av beståndet skett. Stora höstflockar

har i år rapporterats från Hornborgasjön och Tåkern, även om de inte varit riktigt lika stora som förra året. De 1050 fåglarna på Inre fjärden, Listerby, utgör nytt samlingsrekord för Blekinge. Om man dessutom inbegriper fåglarna inräknade vid intilliggande Almö samma dag fås smått fantastiska 1670 exemplar i detta område! (rrk Bl). Femte fyndet i Ås lpm.

Bl: 1 050 ex. Inre fjärden, Listerby 13.1 (Mats Olsson).

620 ex. Almö 13.1–23.1 (Mats Olsson, Matthis Kaby).

Vg: 8500 ex. Hornborgasjön 16.9 (Hornborgasjöns fstn).

Ög: 7 300 ex. Tåkern 13.10 (Tåkerns fstn).

Ås lpm: 1 ad. par rast. Gafsele 7.5 (Kaj Larsson).

(HÅKAN LERNEFALK)

FOTO: NILS-ERIK BJÖRKBACKA

Vitögdd dykand *Aythya nyroca*, hane, Nyländadammen, Harg (Upl) april 2007.

Vitögdd dykand *Aythya nyroca* (54/54–3/4)

Tre fynd av totalt fyra ex. under året. Fåglarna i Skåne och Uppland var riktiga långstannare. Fågeln i Halland är samma sydsträckande fågel.

Sk: 1 hona Fulltofta 1.4–29.5 (*Mattias Persson, *Christel Jönsson). 1 honf. rast. Gäddängen, Fulltofta 23.8–8.9 (Mattias Persson, Christel Jönsson).

Hl: 1 ad. hane str. S Gubbanåsan (Stefan Johansson) – Glommen – Morups Tänge (Lasse Olsson, Joakim Hagström, Magnus Andersson) – Tyludden 6.5 (Göran Lindh, Margareta Lindh).

Upl: 2 hannar Nyländadammen, Harg 8.4–10.5 (*Wilhelm Dietrichson). 1 hane Nyländadammen Harg 11.5–19.8 (*Wilhelm Dietrichson).

(HÅKAN LERNEFALK)

Vigg *Aythya fuligula*

Vigg är en ovanlig häckfågel på svenska västkusten. Detta år noterades faktiskt de blott tredje till femte konstaterade häckningarna i Halland hittills.

Hl: 1 häckning Mannarps gamla våtmark, Harplinge (Rrk Halland). 1 häckning (2 ungar) Trönninge ängar (Margareta Lindh, Göran Lindh). 1 häckning (3 ungar) Östra dammen, Skottorp 11.8 (Joakim Lindblom).

(THOMAS STRID)

Bergand *Aythya marila* VU

Från södra och mellersta Sverige finns häckningar bara rapporterade från Upplandskusten. I övrigt finns en del fynd under häckningstid, men inga indikationer på häckning. Häckningar finns rapporterade från kusten i Väster- och Norrbotten. Beståndet bedöms här vara oförändrat jämfört med förra året. Från fjällkedjan saknas som vanligt rapporter i någon större omfattning, vilket gör det svårt att göra någon rimlig kattning av beståndet.

Upl: 3 par bo, ägg/ungar Björns skärgård 1.5–11.8 (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund, Lars Gustavsson). 2 hanner Sör-Bränngrund, Lövestabukten 2.7 (Ulrik Lötberg, Lars Gustavsson, Lennart Söderlund). 1 häckande par Kniven, Lövestabukten 10.7–7.8 (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund, Per Johan Ulfendahl).

Dlr: Återigen ett år utan rapporterade häckningar.

Hjd: En konstaterad häckning: 1 hona med 3 pulli Flatruet 7.8–19.9 (Roger Jonasson, Anna Peman). Ytterligare minst två fynd som tyder på häckning.

Jmt: Fyndmönstret liknar det från föregående år: 12 par fördelat på ca 6 par i Frostvikenfjällen (Hamptjärnen, Daimanjaureh) och ca 6 par Storulvån–Ånnsjön (Bunnersjöarna, Ånnsjön, Lillhammaren). Givetvis är mörkertalet stort, men observera att inga observationer är gjorda i Skäckerfjällen, Sösjö–Offerdalsfjällen och Hotagenfjällen på mycket länge.

T lpm: En säker häckning samt tre observationer med svaga häckningsindicer rapporterade från fjällområdet. Dessutom föreligger närmare tio fynd där indicium ej är angivet av rapportören. Nedom fjällen gjordes åtta fynd, därav ett med häckningskriterium. På detta underlag kan man svårigen uppskatta den totala populationen i rapportområdet.

(HÅKAN LERNEFALK)

Mindre bergand *Aythya affinis* (5/5–1/1)

Sk: 1 hane Världens ände, Ystad 2–4.3 (F) (*Nils Kjellén, Anna Carlemalm, Stefan Cherrug m.fl.).

Fågeln sällskapade, som flertalet tidigare, med vigg. Fyndet är det andra i Skåne. En fågel som uppträtt i Västergötland–Östergötland 1999–2006 observerades ej i år. Bland tidigare fynd finns endast en hona, från Roxen, Östergötland i juli 2000. I Danmark

har tre hanner och en hona observerats fram t.o.m. 2007 (www.netfugl.dk). I Storbritannien har 101 ex. setts t.o.m. 2006, med en kraftig ökning under senare år (Fraser 2007).

(NILS KJELLÉN)

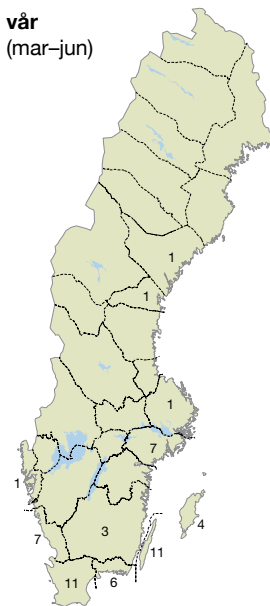
Praktejder *Somateria spectabilis*

För tredje året i rad är antalet ex. under 100. Årets 71 ex. är det näst lägsta resultatet som noterats sedan början av 1990-talet. Nionde fyndet i Medelpad.

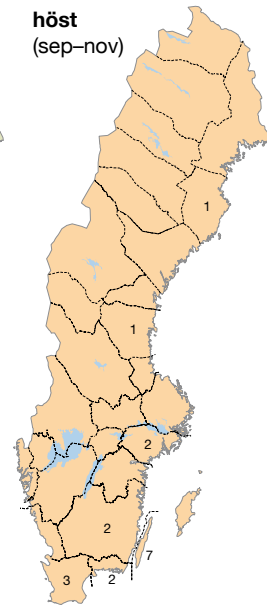
Mpd: 1 ad. hane Slyngskvalpen, Njurunda 24.5 (Stafan Bergman).

(HÅKAN LERNEFALK)

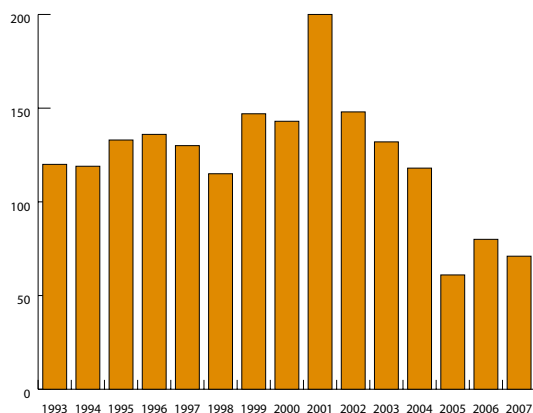
vår
(mar–jun)

höst
(sep–nov)

Praktejder *Somateria spectabilis* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på vår och höst.

Fynd av pratiquejder *Somateria spectabilis* i Sverige 1993–2007.

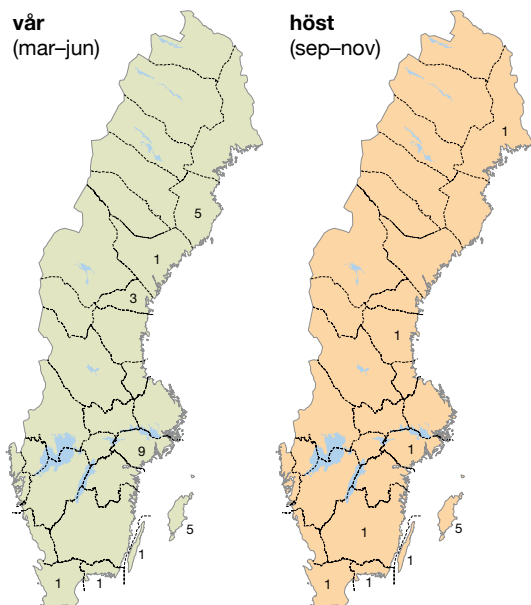
Alförrädare *Polysticta stelleri*

Antalet ex. av alförrädare har minskat i flera år under 2000-talet, för att nå en bottennotering på 22 ex. under 2005. Efter en återhämtning förra året med ca 50 ex, så blev det åter en minskning i år då det noterades 38 ex. Årets största flock var 8 ex. i Sörmland.

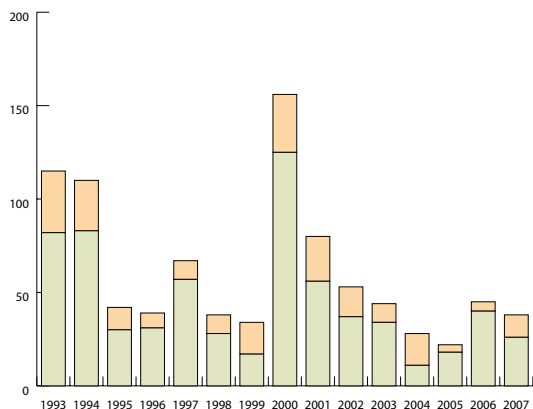
(HÅKAN LERNEFALK)

Vitnackad svärta *Melanitta perspicillata* (80–6)

Sex fynd under året. Fynden i Pi Lpm och Lu Lpm bedöms vara samma individ. (rrk N Lp). Samtliga hannar och sedda under våren. Femte fyndet för Öland. Åttonde fyndet i Stockholms rapportområde. Första fyndet för både Pite Lappmark och Lule Lappmark.

Alförrädare *Polysticta stelleri* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på vår och höst.

Fynd av alförrädare *Polysticta stelleri* i Sverige 1993–2007 fördelade på vår (grönt) och höst (orange).

Öl: 1 hanne str. Ölands södra udde, Ottenby 17.4 (Göran Andersson, Bosse Carlsson, Olle Johansson).

HI: 1 ad. hanne str. S Busör 12.4 (PG Utterfors, Per Magnus Ehde).

Srm: 1 ad. hanne str. Landsort 29.4 (*Jan Ohlsson, Patrik Wildjang).

Hls: 1 ad. hanne str. Korsholmsudden 1.5 (Tord Swales, Robert Lindberg).

P lpm: 1 ad. hanne Ringletsjöarna, Arvidsjaur C 14.5 (*Stefan Holmberg, Lars Johansson).

Lu lpm: 1 ad. hanne Mattisudden 23–26.5 (*Sonja Kuoljok, Lars Sandberg).

Tillägg (godkända av RK):

1980: Hls: 1 ad. hanne Storjungfrun, Söderhamn k:n 11.5 (Olle Thyrestam).

1981: Hls: 1 ad. hanne Storjungfrun, Söderhamn k:n, Hls 17.5 (Olle Thyrestam).

1982: Hls: 1 ad. hanne Storjungfrun, Söderhamn k:n, Hls 15.5 (Olle Thyrestam, Hälsinglands rapportkommitté).

(HÅKAN LERNEFALK)

Salskrake *Mergus albellus* NT

Häckningar/troliga häckningar finns som vanligt rapporterade från Nb, S Lpl och N Lpl, dock inga i Vb. Antalet är i nivå med tidigare år och någon större förändring i beståndet har inte skett. Förra årets häckning i Sörmland upprepades inte, men fåglar observerades i området under häckningstid. (rrk Srm).

Flockar över 100 finns rapporterade från Sk, Öl, Bl, Ö Sm, Gtl, Vg, Ög, Nrk, Srm och Upl. Årets största flock var 450 ex. Hummelbosholm, Gtl 3.1–8.1 2007 Jim Sundberg, Tord Lantz, Bimbi Ollberg.

(HÅKAN LERNEFALK)

Amerikansk kopparand *Oxyura jamaicensis*

Fynden i Svanvik och i Hornborgasjön anses vara samma individ (rrk Vg). Första sträckfyndet för Blekinge och uppenbarligen även mycket ovanlig på sträck nationellt sett. Sökning på *Svalan* ger bara ett tidigare godkänt sträckfynd i Sverige (Segerstads fyr på Öland 31.8 1998). Tionde och elfte fyndet för Västergötland.

Bl: 1 hanne str. SV Utklippan 13.10 (Andreas Sandberg, Lage Johnson).

Vg: 1 hanne Svanvik, Kinnevik 6–11.3 (*Hans Hägander, Andreas Karlsson, Hans Walker). 1 hanne rast. Korpaboviken, Hornborgasjön 20–27.3 (Tore Johansson, Albin Thorsson, Inge Olsson). 1 hona rast. Sjötorpasjön, Falköping 10–13.5 (*Sven Olof Gren, Inge Olsson, Albin Thorsson).

(HÅKAN LERNEFALK)

Rapphöna *Perdix perdix* NT

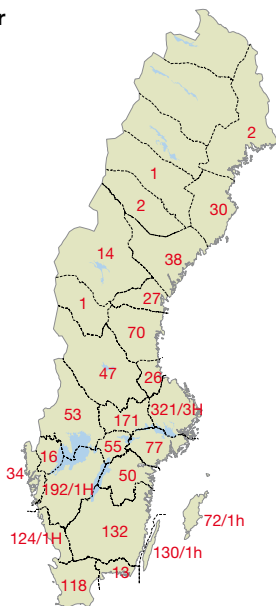
Ång: 1 ex. Finsvikstjärn 11 december (Leif Johansson).
Femte fyndet i Ångermanland men liksom tidigare fynd bedömd som rymling eller frisläppt.

(THOMAS STRID)

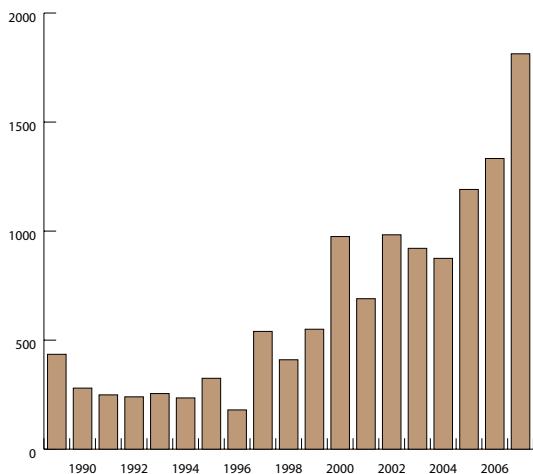
Vaktel *Coturnix coturnix* NT

Vaktelns årssumma når nya oanade höjder; 1816 spelande hannar krossar tidigare antal (näst största är 1330 ex. 2006). Ändå hade det tidigare vakteltäta Dalsland den lägsta noteringen under hela 2000-talet (16 sp.), enligt rrk Dls beroende på "bristande inventering". Notera att enstaka rapportområden av-

vår-sommar
(spelande)

Landskapsvis fördelning av spelande vaktlar *Coturnix coturnix* våren och sommaren 2007.

Fynd av vaktel *Coturnix coturnix* i Sverige 1989–2007.

stått från att summera antal, och att uppskattningar då gjorts av NRK med större risk för brister.

Även antalet konstaterade häckningar (H) och troliga häckningar (h) är också relativt många, fördelade enligt följande: Öl (1h), Gtl (1h), Hl (1H), Vg (1H) och Upl (3H).

Man skulle kunna tänka sig att ökad lyssnaraktivitet skulle kunna vara en förklaring till ökningen, mot detta talar att ökningen är större än hos någon annan nattsångare. För de allra flesta svenska tropikflyttande jordbruksfåglar är populationsutvecklingen tydligt negativ. Ökningen är relativt stor även för kornknarr, och kanske är den troligaste förklaringen ändrade jordbruksmetoder på andra sidan Östersjön (framför allt västra Ryssland) sedan slutet av 1980-talet med lämnade kolchoser.

En extremtidig observation är från Västergötland 1 sp. Hullsjön 24–27.4 (Jan Olsson, Börje Broström), det enda godkända aprilfyndet under året, och den näst tidigaste noteringen i *Svalan* hittills. Inget riktigt extremfynd finns från hösten, med två oktoberfynd, men det kan å andra sidan tyda på en avsaknad av observerade rymlingar. Nordliga fynd:

Hjd: 1 hanne spel. Flatruet 25.6 (Christer Pålsson).
Udda plats för vaktel. Åttonde fyndet i Härjedalen.

Ås lpm: 1 ex. spel. Gafsele 3.6 (Sture Gustafsson) och 1 ex. Nedre Malgonäs 17–26.7 (Inga Olofsson m. fl.).
Fynd 4 och 5 i Åsele lappmark.

Ly lpm: 1 ex. spel. Jan-Larsbodarna, Norrheden 5–17.6 (Håkan Rune, Ulf Andersson, Ambjörn Westman, Inga Olofsson m. fl.). Åttonde fyndet i Lycksele lappmark.

(FREDRIK FRIBERG)

Svartnäbbad islom *Gavia immer*

Totalt ca 80 fynd (med reservation för dubbelräkningar) utgör en för en senare tid tämligen normal årssumma. Som vanligt dominerar fynd under senhöst/vinter (51 ex.), men detta år gjordes påfallande många observationer under våren resp. den tidiga hösten (september). Merparten av observationerna gjordes längs västkusten, men andelen östersjöfynd var större än vanligt. Noterbart är även några långstannande/övervintrande individer.

Den landskapsvisa fördelningen var: Sk (19), Bl (1), Öl (2), Gtl (11), Hl (11), Boh (16), Vg (5), Dls (1), Srm (6), Upl (3), Vstm (1), Vrm (1) och Vb (4).

Långstannande individer:

Sk: 1 ad. Haväng 2.1–5.2 (Lennart Jeppsson, Johan Niss m.fl.) och troligtvis samma individ Juleboda – Ravlundas skjutfält 30.9–31.12 (Fredrik Ahlström m.fl.).

Gtl: 1 ad. Tofta södra – Kronholmen 21.10–3.11 (Carl Tholin, Michael Tholin m.fl.).

Boh: 1 ex. Ramsvikslandet, 10.1–17.2 (Hans-Olof Johansson, Thomas Eliasson, Jan Artursson m.fl.).

Inlandsfynd:

Dls: 1 ad. str. V Näs sannar, Mellerud 19.10 (Ingemar Johansson).

Vg: 1 2K+ Vänersborgsviken 5.1 (Ingemar Johansson, Thomas Bernhardsson, Göran Darefelt) och 13.1 (Ingemar Johansson). 1 2K rast. Örnkullebiken, Vänern 16.6 (Anders Widestrand). 1 ad. sträckf. Vänersborgsviken 12.10 (Göran Darefelt) och 1 1K sträckf. Vänersborgsviken 20.10 (Göran Darefelt, Björn Johansson, Stig Karlsson).

Vstm: 1 str. SO Backgården, Västanfors 22.9 (Leif Leidelin m.fl.).

Vrm: 1 2K rast. Hammarö sydspets 27.9 (Anders Boström, Håkan Axelsson, Jan Rees m.fl.)

fynd gjordes på Gtl där 11 ex. sågs på vårsträcket, 9 på höststräcket och 3 under vintern. Notervärt är att i Bl noterades en hög dagssumma:

Bl: 4 ad. str. NO Utlängan 30.4 (Lars-Gunnar Lundquist, Jörgen Eklund).

Inlandsfynd:

Dls/Vg: 1 2K i Vänersborgsviken vid flera tillfällen under perioden jan–apr (Thomas Bernhardsson, Andreas Gustafsson m.fl.).

Vg: 1 ad. Detterns naturreservat 9.5 (Ingemar Johansson).

Ög: 1 2K str. N St. Lund, Ödeshög 27.4 (Anders Olovsson, Lars Nilsson).

Nrk: 1 ad. Hargeviken, Askersund 15.4 (Rolf Engwall). 1

FOTO: MORTEN VANG

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*, 2K, Järpströmmen, Åre (Jmt) 7 augusti 2007.

Utöver fyndet i Vänern i juni finns ytterligare två sommarfynd:

Upl: 1 ad. str. V Örsten, Singö 13.7 (Fredrik Bondestam).

Vb: 1 3K str. SV Tavastudden 30.7 (Henrik Johansson).

(ANDERS WIRDHEIM)

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*

Totalt ca 75 ex. med reservation för dubbelräkning-
ar. Särskilt de många fynden på Gotland är svårbe-
dömda i detta avseende. Landskapsvis fördelning:
Sk (6), Bl (6), Sm (2), Öl (6), Gtl (23), Hl (8), Boh
(3), Vg (2), Dls (1), Nrk (2), Ög (1), Srm (6), Upl
(1), Gstr (1), Hls (4), Mpd (1), Vb (4) och Jmt (1).
Som vanligt dominerar vårfynden (ca 50). Allra flest

2K rast Klåvudden, Askersund 6.5 (Anders Kronhamn,
Gunnar Nilsson m.fl.) och Stora Röknen, Askersund
12.5 (Ola Strand, Leif Larsson) – med stor sannolikhet
samma fågel som tidigare i Ög.

Jmt: 1 2K Järpströmmen, Åre 10.2–17.9 (Trond Sør-
huus, Benckt Aspmann m.fl.). Jämtlands första fynd av
vitnäbbad islom blev således en riktig långstannare.

(ANDERS WIRDHEIM)

Ob. islom *Gavia immer/adamsii*

Totalt 23 fynd, månadsvis fördelade på apr (3), maj
(3), jul (1), aug (2), sep (5), okt (7) och nov (2).
Noterbart är att alla fynd utom tre är från öster-
sjöområdet. Den landskapsvisa fördelningen blev:
Bl (2), Sm (1), Gtl (5), Boh (1), Vg (1), Srm (3),

Upl (8)!, Vb (1) och Jmt (1). Inlands- och sommarfynd:

Gdt: 1 str. S Skansudd, Visby 26.8 (Ola Wizén).

Vg: 1 ex. Kråks skjutfält, Vättern 9.9 (Musse Björklund, Patrik Åberg).

Upl: 1 str. O Kniven, Lövsbukten 15.7. 1 str. S Örsten, Singö 11.8 (Ragnar Hall).

Jmt: 1 trolig vitnäbbad rast. Vågslätten, Indalsälven, Stugun 6.11 (Anna Stugvard).

(ANDERS WIRDHEIM)

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Arten lär ha gynnats av senare års milda vintar och utbyggnaden av lämpliga våtmarker. Häckningsresultatet 2007 verkar i den norra delen av utbredningsområdet stagnerat eller minskat en aning, som det antyds i rapporteringen från Södermanland och Östergötland. De senaste årens positiva trend har inte fortsatt. Fynden i Norrland ökar, men ännu har ingen häckning noterats, förutom i Gästrikland 2006.

Ly lpm: 1 1K Luspholmsbron, Storuman 18–25.11 och 3–4.12 (*Håkan Rune, Ulf Andersson, Per Hansson m.fl.). Första fyndet i Ly lpm.

(THOMAS KARLSSON)

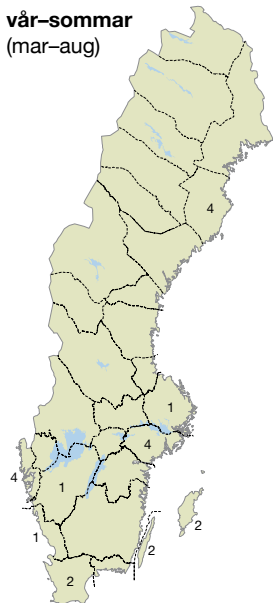
Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Skäggdoppingen är en allmänt förekommande art i södra Sverige. Det kan därför vara värt att redovisa häckningar och en del övriga fynd från Norrland, men det finns också flaggat för någon större koloni i södra Sverige.

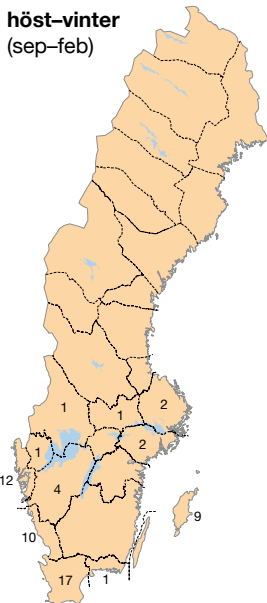
Bl: 40 par Sölvesborgsviken 4.6 (Patric Österblad), förmodligen Blekinges enda verkliga och stora häckkoloni (Rrk Blekinge).

Vstm: 52 par (ruvande) Långholms brygga, Ängsö, 26.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg).

vår-sommar
(mar-aug)

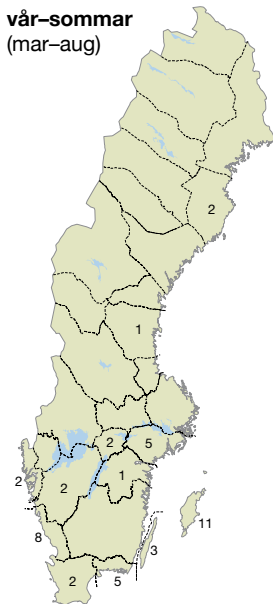

höst-vinter
(sep-feb)

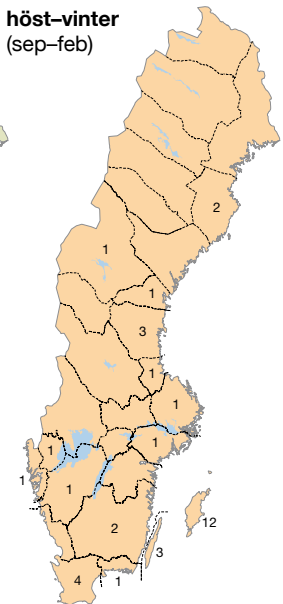

Svarnäbbad islom *Gavia immer* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på mars-augusti och september-februari.

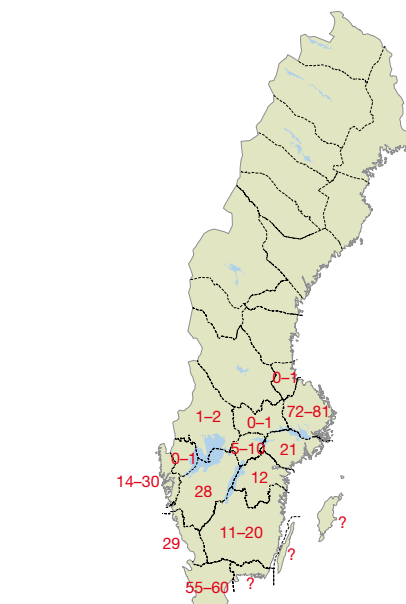
vår-sommar
(mar-aug)

höst-vinter
(sep-feb)

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på mars-augusti och september-februari.

Antalet rapporterade par smådopping 2007. Den lägre siffran är antalet fynd och den övre en skattning av populationen.

Gstr: Utmed kusten noterades 137 par vid inventering (Per Aspenberg). Inre Fjärden (havsvik i Gävlebukten) borde det häcka i storleksordningen 50 par. Arten är vanlig i större näringsrika sjöar även i inlandet och bara inom Gävle k:n finns det sannolikt lika många par i inlandet som längs kusten? Kring Storsjön, Sandviken, häckar i storleksordningen 150–300 par. Hofors k:n inventerades 2005 och där bedömdes det häcka ca 30–40 par (Lennart Risberg). Arten klassas således som en vanlig häckfågel i landskapet (Johan Södercrantz).

Hls: Vid en kustfågelinventering under året noterades 223 par. I inlandet bedöms minst 100 par finnas (Rrk).

Mpd: 1 par Holmbäckträsket, Borgsjö 16.7 (Björn Svensson). 1 par Edebottarna, Borgsjö 10.8 (Björn Svensson). 1 par Mingen 4.6 (Håkan Hedin). Skäggdoppingens häckstatus i Medelpad är rätt dåligt känd.

Ly lpm: Inga fynd.

P lpm: 6:e och 7:e fyndet för lappmarken: 2 ex. Glommersträsket Ö, Glommersträsk 16–18.5, 1 1K Västra Ringlet, Arvidsjaur C 16–31.8 (Anders Gustafsson, Stefan Holmberg, Mats Bergquist, Lars Johansson m.fl.).

Lu lpm: 7:e fyndet. 1 ex. Luspebryggans hpl., Stubba nat. res. 23.5 (Hans Gustafsson, Håkan Tyrén).

T lpm: Inga fynd.

(THOMAS KARLSSON)

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Som framgår av genomgången nedan är förekomsten ojämn i Sverige. Götalandspopulationen har sina starkaste fästen i Skåne, Hornborgasjön och Tåkern. Den första häckningen i Småland sedan

FOTO: TOMMY HOLMGREN

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*, Västra Ingelstad (Sk) juli 2007.

Sannolikt har den dock minskat under senare år i och med att den ses på allt färre lokaler, framför allt i kustlandet (Rrk).

Ång: Minst 6 häckningar rapporterade (Anna Peman, Peter Andersson, Leif Johansson m.fl.).

Vb: 1 par bobygge Ringsjön, Umeälvens delta och slätter 5–6.5 (Christer Wilhelmsson, Johan Forssell, Gustaf Löfgren m. fl.), 3 par Stöcksjön, Umeå, 3–23.5 (Per-Olof Nilsson, Fredrik Widman, Christer Olsson).

Nb: Häckar på flera lokaler i framför allt Luleå och Piteå kommuner, men fortsatt ovanlig i inlandet (Rrk).

Hjd: Inga fynd har gjorts.

Jmt: En häckning konstaterades i Ändsjön. 1 häckning (2 ungar) bo, ägg/ungar Ändsjön, Frösön 9–14.8 (Trond Sørhuus, Pontus Wennesjö).

Ås lpm: Inga fynd.

1978 gjordes i år. I Sörmland kunde man konstatera en häckning i havsmiljö. I Norrland noteras de flesta häckningarna utmed kusterna, men det är också där som de flesta ornitologerna finns.

Sk: Säkra häckningar vid 77 lokaler med som tidigare flest par i Hasslarp (20 par). Rapporteringen förefaller bristfällig från vissa områden, vilket säkert kan tolkas som att arten numera uppfattas som allmän. Populationen skattas till 150–200 par (Rrk Skåne).

Bl: Inga fynd som tyder på häckning (Rrk Blekinge).

Sm: 1 par Flaten, Vena, Hultsfred (Bo Lodin, Kenneth Rosén, Nicklas Strömberg m.fl.). Första häckningen i östra Småland sedan 1978!

Öl: 25–30 par beräknas ha skridit till häckning (Rrk Öland).

Gdt: 2 par Roma slamdammar, Roma (Göran Knutas, Tord Lantz m.fl.), 2 par Stora Tollby bevattningsdammar, Fole (Lars Brolund), 2 par Havdhem returvattendammar, Havdhem (Ulf Nilsson, Staffan Hellbom m.fl.), 4–5 par Stånga returvattendammar, Stånga (Per Smitterberg, Örjan Engebrand, Catharina Engebrand m.fl.), 3 par Roma returvattendammar, Roma (Lars Ericson, Tobias Johansson, Anders Kraft m.fl.).

Hl: Ett par Skottorps våtmark och ett par Allarp, Skummeslövsstrand (Rrk Halland).

Boh: Inga häckningsindicer. Arten har aldrig häckat i Bohuslän (Rrk Bohuslän).

Dls: Ingen häckning (Rrk Dalsland).

Vg: I Hornborgasjön fanns i år hela 180 bo! Nytt rekord för lokalen (Hornborgasjöns fältstation). 1 par genomförde häckning och 1 par påbörjade bobyggnad Agnestadsjön, Falköping (Magnus Hallgren, Eric Thorsson, Clas-Göran Ahlgren m.fl.). Vid Kavlås våtmarker, Tidaholm, 1 permanent revir 5.4–7.7 (Lars-Göran Lindgren, Magnus Hallgren).

Nrk: 2 i par ruvande Ladviken, Oset 29.3–25.5 (Ola Erlandsson m.fl.). 6 par ruvande Segersjö dammar, Segersjö 27.4–14.6 (Lage Johnson m.fl.). 1 par ruvande Västra Fågelsjön, Kvismaren 2.6 (Barbro Björkman m.fl.). 4 pulli Rysjön, Kvismaren 10.7 (Åke Pettersson). 2 ad. Rävången, Rynningeviken 28.4–16.7 (Gustav Wändell m.fl.).

Ög: ca 65 par i landskapet med majoriteten (ca 55) i Tåkern (Rrk Östergötland)

Srm: Under året har ett ruvande par i skärgårdsmiljö noterats, Fifång, Mörkö, Södertälje 21.6 (Mats Nordin), vilket får anses som anmärkningsvärt. Det är dock oklart om häckningen lyckades. Det skulle kunna vara första noterade häckningen inom vårt rapportområde på ca 40 år (Rrk Södermanland).

Upl: 1 par Hanskroka, Ingarö (Sören Bevmo m.fl.). 1 par Kusta, Angarnsjöången (Stefan Paulin, Svante Söderholm m.fl.). 2 1K pulli/nyligen flygga Krutudden, Östhammar 18.7–19.7 (Kjell Eriksson, Ulla Eriksson m.fl.), 2 par Trehörningen, Edsbro 27.4–14.8 (Bill Douhan, Helge Röttorp m.fl.), 1 häckning Norrbysjön, Sigtuna 22.4–5.6 (Ingemar Johansson m. fl.), 2 par Skeppshusviken, Häverö, 13.4–24.6 (Joakim Johansson, Rune Johansson m.fl.), 4 par Klardammen, Dannemora 9.4–5.8 (Mats Wilhelm, Curt Johansson m.fl.), 1 häckning Hanskroka (Sören Bevmo, Petter Simonsson, Torbjörn Fladstad m.fl.), 3 par Lillbyasjön, Film, 2.4–14.7 (Ragnar Hall, Bengt Boström m.fl.), 3 par Kärven, 2.4–20.8 (Tomas Kjelsson, Benny Åhr m.fl.).

Vstm: 1 par Noren, Norberg, 12–20.5; bl.a. sågs ruvande fågel (Torbjörn Jansson, Bengt Lindberg).

Vrm: Nära Västra Tormesön iaktogs ett par under parning/uppvaktning 21.5 (Johan Bohlin) och i början av juni rapporterades en revirhävande ad. utanför Arnön (Dan Norberg, Anders Boström, Göran Ekström). Möjligen sågs ungar tillhörande arten vid Storholmen, Arnöfjorden 4.7 (Rony Karlberg). Observatören kunde dock inte helt säkert fastslå arttillhörigheten.

Dlr: 2 par Bingsjön, Rättvik 24.4–6.8 (Gunnar Bäck, Birgitta Rune m fl). Minst en unge noterades. En ny häckningslokal noterades vid Johannisholm, Mora 2.7 (Karin Gällman). Även här noterades en unge.

Gstr: I samband med inventeringen av Gävleborgskustens häckfåglar 2007 konstaterades häckning av ett par i Harkskärsfjärden, Gävle k:n (ruvande på bo).

Hls: Liksom för 2006 en ganska svag rapportering utom för välbesökta lokaler som Hålsjövik. Ungefär 15 par rapporterades under året (Rrk).

Mpd: 2 par Mingen 25.4–30.6 (Jan Andersson, Stefan Wikander m.fl.). Eventuell häckningsframgång kontrollerades aldrig vid Mingen (Rrk). Dessutom 1 ex. Gubbråttjärnen, Njurunda, 30.4 (Ingemar Marklund), en tidigare känd häckningslokal.

Äng: Par noterade under häckningstid vid Sursundet (2), Svedjefjärden (1–2), Sunnansjö Kornsjösjön (1), Mycklingstjärn (1–2), Kasasjön (1), Trehörningsjön (1–2), Flärktjärn Trehöringsjö (1), Bysjön Sidensjö (10 par varav 5 ruvande men sedan bara 1 unge), Drömmesjön (2 par varav 1 ruvande), Åtjärnen Trehörningsjö (1), Skrikesjön Nätra (1), Nyäckersjön Nordmaling (1), Bergsjön Brattsbacka (1) och Storsjön Bredträsk (1).

Vb: Säkra häckningar skedde vid Parkbron, Skellefteå C (1 par), Avan, Tavelsjö (1), Långviken, Tavelsjö (2), Trehörningen, Tavelsjö (1), Skäret, Bureå (1), Småbåtshamnen, Boviken (1), Södra Grundfjärden, Burvik (1), Sand, Tavelsjö (1) samt Långviksvallen, Tavelsjö (1). Möjliga häckningar: Brånsjön (2), Björnsholmen, Skellefteå (1), Ökvattnet, Bureå (4), N:a Innerviksfjärden, Skellefteå (1), Stensträskan, Skellefteå (1), Gullsjön, Tvärälund (1), Sunnansjö, Tavelsjö (2), Gärdefjärden, Lövsånger (1), Lillträsket, Risleden, Norsjö (1), Vajsjön, Norsjö (1), Västerfjärden, Täftelandet (3), Avanviken, Tavelsjö (1), Skellefteälven, Skellefteå C (3) samt Jämböle, Tväråbäck (1). Liksom många andra år visar rapporteringen att de viktigaste häckningslokalerna i landskapet finns i Tavelsjö-området samt området kring Skellefteå. Bilden är förmodligen skev då gråhakedopningen förmodligen är väl spridd över hela landskapet men i stora delar av inlandet och övriga landskapet äger ringa skådaraktivitet rum på lämpliga häcklokaler under häckningstid.

Nb: 13 konstaterade häckningar är ungefär som de två föregående åren (Rrk).

Jmt: Inga försommarfynd, det har inte hänt sedan 2002 (Rrk).

Ly lpm: 3 konstaterade häckningar samtliga från Lycksele C (Rrk).

Ås lpm: 1 konstaterad häckning i Åsele lappmark (Rrk).

P lpm: 2 par permanent revir Lamburträsk nat. res. 25.5–27.6 (Stefan Holmberg, Anders Gustafsson, Kjell Granqvist m.fl.), 6 häckningar (3 ungar) Västra Ringlet, fågeltornet, Arvidsjaur C 14.5–25.9 (Anders Gustafsson, Lars Johansson, Stefan Holmberg m. fl.), 1 par permanent revir Glommersträsket Ö, Glommerträsk 13.5–20.7 (Lennart Wigenstam, Stefan Holmberg, Anders Gustafsson m.fl.).

Lu lpm: 1 häckning Kojkulträsket, Käikul (Robert Stenmark, Sonja Kuoljok, Lars Sundberg m.fl.)

T lpm: Inga fynd.

(THOMAS KARLSSON)

Svarthakedopping *Podiceps auritus* VU

Förekomsten av svarthakedoppingen varierar i landet. Utbredningen är i stort sett densamma som tidigare år. Under året har häckningar konstaterats i 25 av 29 landskap. Det finns fortfarande en östlig tyngd i utbredningen, i synnerhet östra Svealand. Antalet rapporterade par varierar stort och det beror på en kraftigt varierande aktivitet bland landets ornitologer. Någon enhetlig bild är svår att erhålla, men årets rapportering från Jämtland ger en god uppfattning om betydelsen av fågelskådarnas aktiviteter. Under 2006 skattades beståndet i Jämtland till 30 par och 2007 till 60 par. Jämför gärna detta med uppgifterna i Lindström m.fl. (2008) där det fram till 1990 skedde en kraftig nedgång, men därefter inga större förändringar populationsförändringar skett.

Sk: Ingen häckning (Rrk Skåne).

Bl: Inga fynd som tyder på häckning (Rrk Blekinge).

Hl: Inga häckningar rapporterade.

Sm: 1 par Högemåladammen, Mönsterås, (Bobbo Karlsson, Leon Axelsson, Joakim Dahlberg), 1 par Gunnarsö, (Christer Håkansson), 1 häckning Hummelstad, Brotorp 17.6 (Magnus Kasselstrand, Ingvor Kasselstrand), 1 par Södresjö Svartshult, Hageskruv 30.5 (Thomas Hultquist), 1 häckning Mörkhult, Tranås kommun 9.5–29.6 (Anders Ring m. fl.), 2 häckningar Hällestorp, 29.4–7.7 (Toni Hermansson, Jan Blomquist, Lennart Petterson m. fl.) Dessutom noterades arten i lämpliga häckbiotoper på ytterligare sex lokaler. (Rrk).

Öl: 1 häckning Mörbylånga 18–22.7 (Douglas Gustafsson, Tommy Carlström), 1 ad. föda åt ungar, Bevattningsdammen, Kulltorp 16.7 (Per Björkman), 1 häckning Eriksöre 20.5–9.7 (Lars Karlsson, Anders Måhlén, Kalle-J Löfberg), 1 par ruvande Bjärby V, 19.5 (Mats Vallin), 1 häckning Gynge, Resmo socken, 2.5–25.7 (Lennart Carlsson, Robert Lager, Stefan Hage m. fl.).

Gt: Grovt räknat 83 par på 20 lokaler. Alla par har sannolikt inte skridit till häckning men antalet är sannolikt i underkant med tanke på att många potentiella häcklokaler sällan besöks av fågelskådare. Endast 6 häckningar fördelat på 4 lokaler rapporteras fullbordade och det resulterade i 13 ungar. Många par häckar i bevattningsdammar. Det ökar sannolikt risken för att misslyckas då vattenuttaget ur dessa dammar ofta är mycket högt under sommaren varvid vattennivåerna sjunker drastiskt (Rrk Gotland).

Dls: Ingen häckning konstaterad (Rrk Dalsland).

Vg: 31 säkra häckningar, 3 troliga häckningar och dessutom sågs svarthakar under häckningstid (mer än en

dag) på ytterligare 18 lokaler, omfattande totalt 35 par. Ungefär likvärdigt med föregående år, även om antalet häckningar är fler. Beror troligen på bättre uppföljning på lokalerna, och inte ökande bestånd (Rrk Västergötland).

Nrk: 28 häckningar och troliga häckningar är med 2000-talsmätt en bra siffra (Rrk Närke).

Srm: De säkert konstaterade häckningarna är 31 stycken medan det totalt setts närmare 80 par i lämplig biotop under häckningstid (Rrk Södermanland). Brackvattenhäckningar: 1 (1 unge) Bergholmen, Svärdsö (NOF). 1 par (3) Långviksskär (Per Lindgren). Antalet troliga häckningar ligger annars helt i linje med de senaste fem årens antal vilket tyder på att så länge våra viltvattenarealer är konstanta så är även svarthakedoppingantalet det. Noterbart är att drygt hälften av alla par noteras i Katrineholms och Nyköpings kommuner där också majoriteten lämpliga viltvatten finns.

Vstm: 15 häckningar, eller troliga häckningar, på 7 lokaler rapporterades (Rrk Västmanland).

Vrm: Häckningar: 1 ad. med 2 ungar Norenberg, Sutterhöjden 24.6 (Stefan Asker), 8 par med sammanlagt 8 ungar Södra Rådom 28.6 (Per Gustafsson m.fl.) och upp till 7 ad. under våren vid Medskogsdammen, Sunne kn där åtminstone en kull sågs 27.7 (Dan Mangsbo, Åke Bergqvist m.fl.). Den konstgjorda dammen vid Norenberg är en nyupptäckt häcklokal.

Dlr: 1 par (1 pull) Vassjön, Borlänge 13.4–12.8 (Gunnar Bäck, Erik Björkbacka). 1 par (1 pull) Gällingsflöttjärnen, Öje, Malung 24.4–31.7 (Bertil Helmersson, Börje Dahlén). I övrigt finns flera observationer av enstaka fåglar och par i lämpliga häckningsbiotoper från cirka tio lokaler, vilket är något fler än de närmaste åren. Rrk har tidigare ansett att den tidigare uppskattningen från 1996 på mellan 15 och 20 par har varit för hög men detta kan tyda på att den antalsuppskattningen står sig än idag.

Gstr: Minst 89 par hittade efter gästrike-kusten i samband med inventeringen vår–sommar 2007. Troligen fanns flera eftersom arten gömmer sig t.ex. nära fritidsbebyggelse.

Hls: Det har länge varit känt att svarthakedoppingen allt mer söker sig ut mot kusten för att finna häckningsplatser. I Hälsingland har det mestadels konstaterats i Söderhamns skärgård. Under kustfågelinventeringen hittades, liksom för vitkindade gåsen, majoriteten av svarthakarna också längs Söderhamnskusten. Totalt noterades 61 par längs kusten varav hela 56 par i Söderhamn och endast 3 resp 2 par i Hudiksvall och Nordanstig. Enbart i området kring Svartsundsörännen, Skatön fanns 22 par. I inlandet noterades ca 35 par under året, men här skulle vi behöva göra en riktad satsning för att få ett säkert mått på hur stor populationen är. Knappt 100 konstaterade par är dock det överlägset bästa resultatet på många år (Rrk Hälsingland).

Mpd: Säkra och troliga häckningar med ca 20-talet par fördelade på 13 lokaler. 2005 års uppskattning av häckbeståndet (ca 30 par) gäller fortfarande, dock är några av lokalerna nya (Rrk Medelpad).

Ång: Totalt observerades minst 23 häckande par som tillsammans fick minst 25 ungar. Dessutom noterades ytterligare 87 par på lämpliga häcklokaler (Rrk Ångermanland).

Vb: Säkra och troliga häckningar uppgick till minst 39 par fördelade på 21 lokaler vilket är normalt för 2000-talet (Rrk Västerbotten).

Nb: Bara en konstaterad häckning i år är det lägsta på flera år. Dock ses par på flera lokaler, så fler häckningar har sannolikt gjorts. Rrk bedömer att antalet häckande par i landskapet är 10–20, och de residerar till största delen i de näringsrika slättsjöarna (Rrk Norrbotten).

Hjd: 2 konstaterade häckningar, samt ytterligare 6 par i lämpliga häckningsbiotoper på totalt 5 lokaler (Rrk Jämtland/Härjedalen).

Jmt: Totalt nästan 60 par om man räknar alla möjliga, troliga och konstaterade häckningar. Det är en dubbelring mot föregående år. Antalet par på de sedan tidigare kända lokalerna är dock ganska konstant. Ökningen beror troligtvis på ökad skådaraktivitet snarare än på en faktiskt ökning (Rrk Jämtland/Härjedalen).

Ås lpm: 1 par häckning Mossatjärn, Karingberget (Anna Lindgren, Oskar Nilsson, Christer Lindgren).

Ly lpm: 1 häckning Skrabbjärn, Lycksele C (Per Hansson, Johan Holmgren).

P lpm: 1 par parning Grundträsk SV Abbotträsk 7–21.5 2007 (Stefan Holmberg), 2 par permanent revir Glommersträsket Ö, Glommersträsk 1.5–6.6 (Leif Bildström, Håkan Rune, Stefan Holmberg), 10 häckningar (6 ungar) pulli/nyligen flygga Glommersträsket V, Glommerträsk (Lennart Wigenstam, Lars Johansson, Stefan Holmberg m.fl.).

Lu lpm: 1 häckning (2 ungar) Ahvenjärvi O Hakkas (Andreas Livbom).

T lpm: 1 par permanent revir LKAB-dammarna, Kiruna 29.5–26.6 (Lotta Nygård, Karin Molin, Anders Lundkvist m.fl.), 1 häckning (1 unge) Yli Lompolo, Kiruna C (Siri Schmitterlöv, Sophie Larsson, Lotta Nygård m.fl.). I Lappland har arten sitt starkaste fäste i Torne lappmark. 50–100 par är nog en rimlig uppskattning av totalbeståndet i de tre nordligaste lappmarkerna (Rrk).

Referens:

Åke Lindström, Martin Green, Richard Ottvall & Sören Svensson. 2007. *Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2007*. Ekologiska institutionen, Lunds universitet. Lund 2008.

(THOMAS KARLSSON)

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis* **VU**

Även 2007 häckade den svarthalsade doppingen endast vid Hornborgasjön. Vid Näsbyholmssjön och närbelägna Sillesjö dammar i Skåne noterades svart-halsar på ett sådant sätt som kunde indikera häckningsförsök. Häckningar och misstänkta häckningar:

Sk: 3 ad. 17.5 samt 1 ad. 17.6 och åter 2 ad. 10.7 Näsbyholmssjön (*Mats Cornmark, Christian Ljunggren, Kerstin Svalin m.fl.), 1 ad. 13–19.6, Sillesjö dammar

(Richard Bergendahl, Björn Ander, Markus Tallroth m.fl.).

Vg: 135 par i Hornborgasjön (Hornborgasjöns Fältstation).

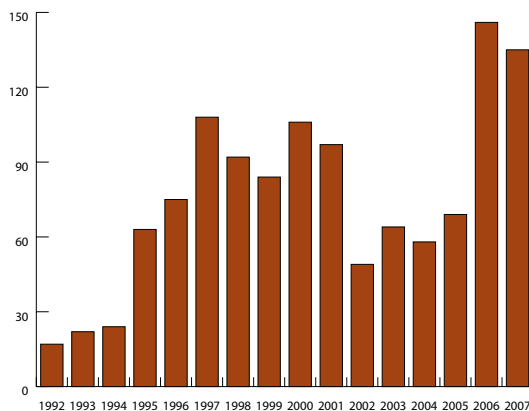
Övriga fynd:

Sk: 19 fynd av 23–28 ex, varav 3 1K på hösten innebär en god årssummer. 1 ad. Kåseberga hamn 5–6.4 (*Sven Splittorff, Thomas Lindblad), 2 ad. str. Kåseberga hamn 8.4 (*Sven Splittorff, Fredrik Andersson), 2 ad. Kranse-sjön 20.4–1.5 (*Richard Bergendahl, Björn Björnson, Ola Ejdrén m.fl.), 1 par Jonstorp, Höganäs 24.4 (Nick Grantz), 2 ad. Bulls mässe, Ekeby 28.4 (Matias Olsson), 1 ad. Kannikdammen, Lomma 3–4.5 (Dan Hammarlund, Lars Nilsson, Mats Grahm m.fl.), 1 ad. Arlöv-Se-gemölla 10–15.5 (*Kenneth Bengtsson, Laila Åkesson,

FOTO: JOHN LARSEN

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis* med unge. Inte mindre än 135 par häckade i Hornborgasjön 2007.

Minsta antalet konstaterat häckande svarthalsade doppingar *Podiceps nigricollis* i Sverige 1992–2007.

Magnus Karlsson m.fl.), 1 ad. Hasslarps dammar 15.5 (*Mikael Jönsson, Kaj Möller, Thomas Svanberg m.fl.), 1 ad. Höja boställe, Ängelholm 16.5 (Henrik Ehrenberg, Henrik Johansson), 1 par Högestads mosse, Ystad 17.5 (*Gunnar Westling), 1 ad. Brogårdas våtmark, Bjuv 18–21.5 (*Tommy Malmberg, Göran Cederwall, Rolf Helmersson m.fl.), 1 ad. Haken, Abbeås 20.5 (*Bo Petersson), 1 1K Hasslarps dammar 12.8–22.9 (*Mats Rellmar, Mårten Müller, Bengt Andersson m.fl.), 1 1K Stavstensudden 1.9 (*Mattias Ullman), 1 1K Årnackehamn, Farhult 20.10 (*Mårten Müller).

HI: 2 ad. Skomakarhamn, Falkenberg 8.4 (Roger Hermesgård m.fl.). Troligen 5 ad. Skomakarhamn, Falkenberg 9.4 (Leif Klinteroth, Joakim Hagström m.fl.). 1 ad. Morups Tänge 21.4 (Stefan Lagerblad, Claes-Gö-

Bengt Svednert), 1 ex. Marbäcksviken, Marbäck, 15.4 (Jan Andersson, Jörgen Larsson, Vaileth Krantz), 3 ex. Prången, Åsunden, 16.4 (Peter Wredin, Maria Johansson, Jan Andersson), 2 ex. Sjöryd, Dettern 21.4 (Göran Darefelt), 2 ex. Sjötorpasjön, Falköping 30.4 (Åke Abrahamsson), 1 ex. Sjötorpasjön, Falköping 15.6 (Lars Nilsson), 1 par Agnestadssjön, Falköping 1.7 (Eric Thorsson), 1 ad. Tidaholms reningsverk (N Tidaholm), 10.7 (*Magnus Hallgren, Lars-Göran Lindgren), 1 ad. Ryholm, Töreboda 12.7 (Jonas Lundgren), 1 ad. Frugårdssund, Dettern 13.7 (Göran Darefelt).

Ög: 1 ex. Hästholmen 18–23.5 (*Lars Gezelius, Jan Henriksson m.fl.), 1 ex. Sättunaviken, Svartåmyningens naturreservat, Roxen 11–21.5 (*Adam Bergner m.fl.).

(THOMAS KARLSSON)

FOTO: KRISTIAN STÅHL

Mindre albatross *Thalassarche chlororhynchus*, Lomma (Sk) 8 juli 2007.

ran Cederlund m.fl.), 1 ex. Galtabäck 12.9 (Reino Andersson), 1 ad. Lynga, Morup 9.8 (Ola Wennberg, Bo Brinkhoff), 1 ex. Lynga, Morup – Björkäng 30.9–6.10 (Joakim Hagström, Claes-Göran Ahlgren m.fl.).

Sm: 2 ex. rastade i södra Hulingen, Hultsfred 14.5 (Kenneth Rosén, Lena Carlsson m.fl.). 2 ex. rastade i Landsjön och södra Vättern 8–10.4 (Martin Widén m.fl.).

Boh: 2 adulta fåglar sågs även i år vid Kärreberg, Kalvöfjorden, Orust, 7.9–11.9 (Stefan Oscarsson, Magnus Larsson, Hans Petersson m.fl.). 1 ad. Torslandaviken, 9.4 (Stefan Svanberg m.fl.) Sammanlagt är nu 23 fynd av 45 fåglar gjorda i Bohuslän (Rrk Bohuslän).

Vg: Utanför Hornborgasjön gjordes 11 fynd av totalt 16 individer, vilket får anses normalt för senare år. 1 ex. Nollhagaviken 26.3 (Lars Andersson, Björn Johansson m. fl.), 1 ex. Skalle, Sparsör, 26.3 (Börje Kollmats,

Mindre albatross *Thalassarche chlororhynchus* (0/0–1/1)

Sk: 1 subad. Domsten–Malmö, Öresund 8.7 (F) (*Bengt Andersson, Peder Weibull, Kristian Ståhl m.fl.).

Ny art för landet och ett av de mer remarkabla fågelfynden hos oss. Albatrossen upptäcktes vid Domsten norr om Helsingborg och drog sedan sakta söderut genom Öresund ner till Malmö. Där vände den upp mot Lomma och försvann slutligen in mellan höghusen innanför hamnen. Fågeln verkade vara i dåligt skick, och det kan nog hållas för sannolikt att den aldrig tog sig ut till havs igen. Det enda tidigare fyndet i Västra Palearktis är en adult som fotograferades utanför Sør-Trøndelag i Norge

den 13 april 1994. Under sommaren 2007 fotograferades dock ytterligare en subadult mindre albatross utanför Møre og Romsdal i Norge den 28 juni för att senare ses vid en oljeplattform ungefär 30 mil längre norrut 7–8 juli (Gantlett & Pym 2007). Den 29 juni omhändertogs en subadult vid Brean Down, Somerset, England. Den släpptes följande dag men återfanns i mindre sjöar i Derbyshire och Lincolnshire 2–3 juli. Fotografier visar att det är samma fågel som upptäcktes i Sverige fem dagar senare (Gantlett & Pym 2007).

Några fynd finns även från östra USA, där en adult omhändertogs i Maine i april 2007. Den släpptes efter omvårdnad men återfanns död i Massachusetts i juni (Gantlett & Pym 2007).

Arten häckar närmast på ön Tristan da Cunha i södra Atlanten med underarten *chlororhynchos* medan underarten *carteri* häckar i Indiska Oceanen. En eventuell rasbestämning av den svenska fågeln måste basera sig på uppgifter från omhändertagandet i England, och av den anledningen har Rk valt att avvakta för att samråda med brittiska Rk i frågan.

(NILS KJELLÉN)

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Ett mycket gott år i Boh och nordligaste Hl medan övriga västkusten hade mera normala årssummor. I Boh noterades totalt drygt 4800 ex. med månadsfördelningen jan (356), feb (1), mars (55), apr (455), maj (623), jun (181), jul (381), aug (72), sep (1241), okt (389), nov (193) och dec (886). På Nidingen i norra Hl räknades 1000 ex. resp. 880 ex. str. N den 14 och 15.5 och vardera ca 1000 ex. den 3 och 7.11. Några inlandsfynd i övriga landet samt ett fynd från Nb förtjänar omnämnande:

Sm: 1 ex. Store mosse 14.1. 1 ex. Abisko, Jönköping 14.1.
Vg: 2 ex. Lygnern 14.1 (Roger Svensson, Bengt Ove Andersson)

Nrk: 1 ex. Nydalen, Harge 15.1 (Peter Gustafsson).

Nb: 1 str. SO Lövskatagrundet, Luleå 6.4 (Rolf G Gustafsson).

Första fyndet i Nrk resp. andra fyndet i Nb resp. Stormfågeln vid Store mosse landade vid områdets åtel. De närvarande korporna som satt på grisbitarna lämnade omedelbart köttet och omringade stormfågeln. Flera av korporna gjorde utfall mot den med hugg och drag i vingarna. Men plötsligt lyftes den bort från korpängat av en kungsörn! Inlandsfynden den 14 och 15.1 kan sättas i samband med stormen Per som härjade i stora delar av Götaland och Svealand dessa dagar.

(ANDERS WIRDHEIM)

Gulnäbbad lira *Calonectris diomedea* (78–5)

Totalt troligen 5 ex. under sommaren och hösten, varav några rörde sig längs stora delar av västkusten.

Sk: 1 ex. Kullen 28.7 (Alf Petersson, Mats Rellmar, Thomas Svanberg), 1 ex. Falsterbo–Malmö 10–17.9 som lämnade Öresund via Kullen 17.9 (Greg McIvor, Klas Karlsson, Ulf Ståhle m.fl.). 1 ex. Båstad 3.11 och 1 ex. Falsterbo 10.11 (Aron Andersson, Nils Kjellén m.fl.).

Hl: 1 ex. str. S Backfiskarudden, Fjärehs 19.7 (Mikael Käll). 1 ex. str. S Glommens sten 28.7 (Stefan Johansson). 1 ex. str. S Busör – Tylösand 28.7 (Göran Snygg, Göran Lindh, Pav Johnsson). 1 ex. Södra Mellbystrand 28.7 (Martin Åkesson). 1 ex. str. N Påarp – Tylösand 28.7 (Christopher Gullander, Jan Sandberg, Pav Johnsson). Möjligen gäller samtliga observationer en och samma fågel.

Boh: 1 ex. str. S Rörö 19.7 (Christer Fält) och Kråkudden, Hönö 19.7 (Mikael Molin m.fl.). 1 ex. str. S Kråkudden, Hönö 27.7 (Roger Eskilsson m.fl.).

Fågeln vid Kullen (Sk) 28.7 uppvisade karaktärer för nominatrasen *C. d. diomedea* som häckar i Medelhavet.

(ANDERS WIRDHEIM)

Grålira *Puffinus griseus*

Totalt ca 130 ex., men i denna summa döljer sig (som vanligt) många dubbelräkningar. Månadsfördelningen var jan (8), jul (3), aug (5), sep (ca 75), okt (18), nov (17) och dec (2). Landskapsvis fördelas fynden på Sk (46), Hl (32) och Boh (61). I sistnämnda landskap noterades också de högsta dagsummorna:

Boh: 14 ex. 1.10 (Stefan Svensson m.fl.), 11 ex. 2.9 (Mikael Molin m.fl.) och 10 ex. 17.9 (Tina Widén), samtliga vid Kråkudden, Hönö.

(ANDERS WIRDHEIM)

Mindre lira *Puffinus puffinus* (ca 870–ca 50)

En försiktig uppskattning ger ca 50 ex., men det måste betonas att antalet är mycket svårt att bedöma eftersom en art som mindre lira kan förflytta sig längs hela den svenska västkusten under en dag.

Sk: 18 ex. fördelade på jan (1), jul (10), sep (5) och okt (2). Som mest 3 ex. Kullen 9.7 (Alf Petersson, Åke Nygårds).

Hl: Ca 22 ex. fördelade på jun (1), jul (12), aug (1) och sep (8). Som mest 4 ex. str. Haverdal–Busör 8.7 (Göran Snygg, Pav Johnsson m.fl.).

Boh: Totalt 38 ex. fördelade på jun (3), jul (26), aug (4) och sep (4). Som mest 5 ex. str. S Otterskär, Nord-Koster 28.7 (Svante Söderholm).

(ANDERS WIRDHEIM)

Balearisk lira *Puffinus mauretanicus* (25/25–2/2)

Sk: 1 ex. str. SV Mistluren, Kullaberg 28.7 (*Mats Rellmar, Mikael Olofsson m.fl.) och 1 ex. str. Hovs hallar – Kullaberg 29.7 (F) (*Johan Södercrantz, *Peter Spetz, Alf Petersson m.fl.).

Efter två blanka år gjordes två fynd på Kullen i slutet av juli. Dräktkaraktärer visar att det rörde sig om olika fåglar. Den senare sågs även på flera platser på norra Själland den 29 juli. Observationer har gjorts från slutet av juli till början av oktober, med flest i augusti. Sammanlagt har 58 baleariska liron setts i Danmark perioden maj–oktober, med en majoritet i augusti–september (www.netfugl.dk). På Brittiska

FOTO: ALF PETERSSON

Balearisk lira *Puffinus mauretanicus*, Kullaberg (Sk) 29 juli 2007.

öarna är arten nu så regelbunden att den inte längre granskas av deras Rk.

(NILS KJELLÉN)

Stormsvala *Hydrobates pelagicus* (154/154–3/3)

Sk: 1 ex. str. V Hovs hallar 13.1 (David Erterius, Kristian Ståhl, Ola Ejdrén).

Boh: 1 3K+ ringm. Måseskär 9.8 (Kåre Ström, Nils Abrahamsson) och 1 3K+ ringm. Måseskär 28–29.8 (Kåre Ström, Leif Klinteroth).

Endast två ringmärkta under sommaren är snarast färre än under flertalet senare år. Majoriteten av fältobservationerna görs under höstmånaderna september–november och vinterfynden är relativt få.

Flertalet av de sistnämnda utgörs av fåglar som hitats döda.

(NILS KJELLÉN)

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Totalt ca 40 ex., men liksom för andra havsfåglar är det verkliga antalet mycket svårt att avgöra. Stormen Per i januari förde flera fåglar ur kurs, vilket innebar ovanligt många inlandsfynd. Den månadsvisa fördelningen i landet var jan (ca 30), sep (5) och nov (ca 5).

Sk: Jan (9), sep (2) och nov (5).

Sm: 1 ex. Jönköpings hamn, Vättern 22.1 (Leif Thörne m.fl.).

FOTO: MIKAEL NORD

Mindre lira *Puffinus mauretanicus*, Glommen (Hl) 22 september 2007.

Hl: Många fynd i januari. Problematiken med snurrande fåglar i Laholmsbukten gör det svårt att ange antalet ex., men det bör ha rört sig om ca 20 ex. totalt i januari. Få fynd under resten av året, 1 ex. i sep och 3–4 ex. i nov. Som mest 10 ex. i Laholmsbukten 14.1, varav några fåglar flög in över land (Thomas Hultquist, Christopher Gullander, Martin Åkesson m.fl.).

Boh: Jan (4), sep (3) och nov (1).

Vg: 1 Kinnarp, Falköping 11.1 (Falbygdens Fågelklubb, Åke Abrahamsson m.fl.). 1 ex. Hullsjön 21.1 (Kent Kristenson, Stig Karlsson m.fl.).

Dls: 1 ex. funnet dött reningsverket i Dals-Långed 11.1 (Kent-Åke Gustavsson).

Nrk: 1 ex. funnen död Vinön 16.1 (Johan Winegård).

Ög: 1 ex. Hästholmen, Ödeshög 15.1 (Herman Drotz, Gustaf Ericsson).

Första fyndet i Dls och fjärde fyndet i Ög. Fågeln i Kinnarp hittades medtagen i ett cykelställ, omhändertogs och transporterades till västkusten där den släpptes. Minst två fåglar hamnade i Vättern på grund av stormen Per.

(ANDERS WIRDHEIM)

Havssula *Morus bassanus*

Uppträdde sparsammare längs svenska västkusten än på senare år, dock näst intill dagligen under våren från mitten av mars till slutet av maj. I Boh noterades totalt ca 3 670 ex. med bl.a. 834 i jul och 1 026 i sep. Samtidigt var antalet inlands- och östersjöfynd högre än normalt:

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*, Rödsjär (Hl) 1 april 2007.

Bl: 1 ad. str. O Lindö udde–Uttorp–Utlängan 4.4 (Fredrik Lennartsson, Thomas Rodeson, Lars-Gunnar Lundquist m.fl.).

Öl: 1 ad. str. V Ottenby 18.3 (Johan Wallander, Daniel Isaksson).

Vg: 1 ad. på flera platser i Marks kommun 15–21.9 (Roger Svensson, Marianne Axelsson Klasson m.fl.).

Upl: 1 ad. str. S Skatudden 5.4 (Fredrik & Henrik Bondestam).

Gstr: 1 2K str. S Eggegrund 11.9 (Christer Olsson). Första fyndet i Gstr!

Hls: 1 str. S Sörfjärden, Gnarp resp. Störjungafrun 10 och 11.9 2007 (Johan Myhrer, Stefan Persson m.fl.), uppenbart samma fågel som i Gstr.

(ANDERS WIRDHEIM)

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Storskarven var riksinventeringsart 2006. Då inräknades ca 45 000 par fördelade på 200 kolonier. Drygt tre fjärdedelar av beståndet fanns längs kuster och i skärgårdar. Av de återstående insjöhäckande skarvarna fanns lika stor andel i de fyra största sjöarna. Under 2007 skedde en påtaglig ökning på Gtl från 7 615 bon 2006 till ca 9 085 bon 2007 (19%). Även i Boh skedde en ökning (ca 15%) till omkring 2 000 par. Också i Nb fortsatte tillväxten (68 bon 2007). I Väner minskade beståndet med 9%. Från Kalmarsund och östra Småland rapporterades 7 500 par i tio kolonier mot 4 400 par i sex kolonier året före, vilket bör tolkas som bättre rapportering.

FOTO: LASSE OLSSON

Utanför häckningssäsongen påtalade flera rkr de vinterfynd som görs. Anmärkningsvärt var 550 sträck. Torhamns udde (Bl) 2.1 (Thomas Rodeson). I Öresund sågs som vanligt stora ansamlingar, som mest 11 000 ex. Lomma Södra 1.11 (Kristian Ståhl).

(LARS LINDELL)

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Toppskarven har möjligen nu etablerat sig som häckfågel i Sverige. Tre häckningar konstaterades i Boh och ad. fåglar i häckningsdräkt iaktogs under sommaren på flera platser i Boh och även i Hl.

Sk: Minst 7 ex. i området Torekov/Hallands Väderö under perioden 1.1–8.4 (fl. obs.). Under hösten 27.8–

31.12 som mest 16 ex. i samma område (Lars Råberg, Björn Björnsson, Mikael Olofsson m.fl.).

Hl: Arten fortsätter sin framgångsrika expansion söderut och ses nu regelbundet längs kusten ner till området kring Morups Tänge, med Nidingen/Malön och Getteröarkipelagen som huvudsakliga kärnområden. Söder därom sjunker antalet observationer med undantaget Busör, där som mest 9 ex. var tämligen a under hösten. Ingen häckning kunde konstateras 2007 trots flera observationer under häckningstid av gamla fåglar i par på lämpliga häckplatser. 230 ex. Nidingen 15.9 (Uno Unger) innebär nytt hallandsrekord.

Boh: Den häckplats som upptäcktes 2004 har sannolikt använts både 2005 och 2006. Vid kontroll 5 juni 2007 hittades tre aktiva bon och två ungar ringmärk-

tess (Tommy Järås, Matti Åhlund). Sommarfynd finns längs hela bohuskusten. Flest toppskarvar ses fortfarande i norra Bohuslän, men en ökning märks främst längre söderut och längs fastlandet. I oktober bör omkring 2 500 toppskarvar uppehållit sig längs Bohuskusten. På de flesta håll i ytterskärgården i norra Bohuslän är toppskarven betydligt talrikare än storskarven under vinterhalvåret. De högsta noteringarna var 1 300 ex. 24.8 och 1 250 ex. 25.10 Segelskären–Koster (Ingemar Åhlund, Matti Åhlund).

(ANDERS WIRDHEIM)

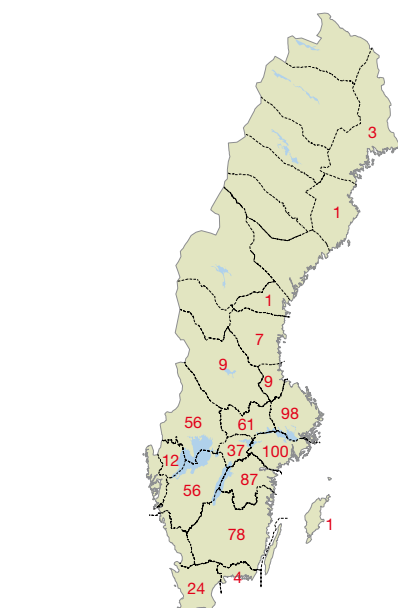
Rördrom *Botaurus stellaris* NT

Ett relativt gott år med 644 ropande hannar (557 hannar 2006). Kanske har stammen repat sig efter en tillfällig nedgång kopplat till den stränga vintern i Mellaneuropa 2005/2006. I Östergötland summerades det största antalet hittills (87 hannar). I Västergötland summerades 56 tutande hanar, men rrk Vg konstaterar: "Rör sig troligen om färre ex, om de som stannat kort tag rört sig mellan flera lokaler. Kan även nämnas att i Hornborgasjön hördes endast en tutande hane i år. Arten har minskat på lokalen i takt med vassens försvinnande." Nordliga fynd:

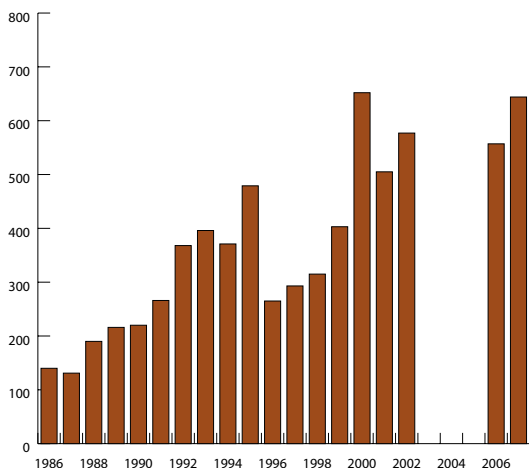
Vb: 1 hane spel. Sjöbotten, Bureå 3–17.5 (Håkan Engström, Katarina Stenman, Mattias Laisfeldt m.fl.). Fynd nummer 6 i Västerbotten som dessutom kom på samma lokal som fynd nr 4 från 2003.

Nb: 1 spel. Smedsbyfjärden, Persöfjärden 27.5–10.6 (Ulf P Eriksson, Mats Bergquist, Ulf Tenbäck m.fl.), 1 spel. Ängesvikens, Bergsviken 25.5–4.7 (Per Sandberg m. fl.), 1 spel. Svartholmen, Bertnäs-fjärden, Piteå skg. 22–23.5 (Lars Sandberg m.fl.), 1 ex. Örnabben, Öarna SO Persön 6.5 (Jan Bergström m.fl.) Rimligen är det 3 olika ropande hannar samt en sedd fågel tidigt i maj (rrk Nb). Fynd 10–13 i Nb.

(FREDRIK FRIBERG)

Antal spelande rördrommar *Botaurus stellaris* i Sverige 2007.

Rapporterade rördrommar *Botaurus stellaris* i Sverige 1986–2007.

Natthäger *Nycticorax nycticorax* (27/27–4/3)

Tre fynd gjordes, två i Skåne och ett i Uppland av två ex. Det mest anmärkningsvärda fyndet var utan tvekan det januarifynd som gjordes vid Simrishamn. Detta utgör det första januarifyndet i landet. Även fyndet av två fåglar i Uppland bör noteras. Aldrig tidigare har observationer med mer än en fågel gjorts. Upplandsfyndet utgör det fjärde för landskapet.

Sk: 1 2K Simrishamn hamn 3–26.1 (*Sören Sahlin, Håkan Rune, Mats-Åke Persson m.fl.), 1 2K Vombsjön 30.4 (Claes-Göran Ahlgren, Thomas Hultquist, Lars G R Nilsson m.fl.). Landskapets 6:e och 7:e fynd,

Upl: 1 2K vid Svannäs, Hjälstaviken 16–19.6 (Mats Brisegård m.fl.), 1 ad. vid Svannäs, Hjälstaviken kvällen 16.6 (Mats Brisegård m.fl.) samt tillfälligt under natten 18.6 (Ruben Sven Eric Swanqvist, Carl Tholin).

(THOMAS STRID)

Natthäger *Nycticorax nycticorax*, 2K, Simrishamn (Sk) 19 januari 2007.

Natthäger *Nycticorax nycticorax*, 2K, Hjälstaviken (Upl) 19 juni 2007.

Silkeshäger *Egretta garzetta* (119–12)

Antalet fynd i landet är som vanligt svårbedömt men om vi summerar antalet fynd per landskap får vi 12 fynd av totalt 13 ex. Skåne (5), Blekinge (1), Öland (1), Gotland (1), Halland (1), Bohuslän (1), Västergötland (1) och Uppland (1).

Tolv fynd är åter ett högt antal för den art där antalet observationer i landet ökat de senaste åren. Årets fynd ligger väl inom den normala fyndbilden med huvuddelen av fynden i maj–juni. Ett sommafynd i juli avviker något. Notabelt är att inget höstfynd gjordes.

Sk: 1 ex. Hålan, Foteviken 25.5 (Peter Öhrström). 2 ex. Nabben, Falsterbo 2.6 (*Hans-Åke Gustavsson, Kristian

döms vara samma exemplar och utgör därmed ett fynd. **Boh:** 1 ex. Tofta kile 30.5–1.6 (*Fredrik Klingberg, Peter Hvass, Peter Strandvik m.fl.).

Vg: 1 ex. Kvinnestadssjön 19.5 (Göran Andersson). Landskapets elfte fynd.

Upl: 1 ex. Fysingen 27.5 (*Anders Turesson m.fl.). Tredje fyndet för Stockholms rapportområde.

Tillägg:

2005: Sk: 1 ex Bulls måse 21–22.5 (Rrk Skåne).

(THOMAS STRID)

Ägretthäger *Egretta alba* (353–53)

Ägretthägern har ökat de senaste åren men årets rekordantal saknar motstycke och får ses som en av årets mest anmärkningsvärda fågelhändelser. Anta-

FOTO: KRISTER CARLSSON

Ägretthäger *Egretta alba*, Pulken (Sk) 2 augusti 2007.

Svensson). 1 ex. Sandön, Utvälinge 3.6 (*Rolf Helmersson, Henrik Ehrenberg). 1 ex. Habo ljun 8.6 (Kristian Ståhl). 1 ex. str. V Simrishamn hamn 21.7 (*Jörgen Bernsmo, Björn Ander, Jesper Segergren, Hans Larsson). **Bl:** 1 ex. Torstävaviken 24.6 (Christer Herremo, Lars-magnus Jansson, Jörgen Pisch). Landskapets sjunde fynd. **Öl:** 1 ex. Källahamn – Högbys hamn – Grankullavik 13–22.5 (*Örjan Engebrand, *Catharina Engebrand, Tobias Berger).

Gt: 1 ex. Sandpallen – Kyrkbingegrund – Stockviken 23–28.5 (*Lars Tydén, Per Smitterberg, Anders Haglund). Landskapets sjätte fynd.

HI: 1 ex. Råövik 26.4 (*Erik Edvardsson, Carl Jyker, Christer Petersson). 1 ad. förbifl. Vallda Sandö 25.5 (Daniel Lindén). 1 ad. födosökande Båtafjordens fågeltorn 26.5 (Ralf Lundberg). Dessa tre observationer be-

let fynd är naturligtvis svårbedömt men om vi summerar antalet fynd per landskap får vi hela 53 fynd. Detta ska jämföras med föregående år då 25 fynd gjordes. Frågan är väl nu bara när vi får första häckningen. Arten ökar i hela Europa och häckar bland annat sedan några år regelbundet i Baltikum upp till Lettland.

Notabelt är att det i setts ägretthägrar i stort sett hela året med fynd i alla månader och vinterfynd ända upp till Västerbotten. Anmärkningsvärda fynd:

DLr: 1 ex. Limsjön, Leksand 26.4 (*Petrus Tegnér, Anders Hans, Cecilia Fahlén m.fl.). 1 ex. Storbyn–Gåsbo-sjön, Avesta 2–5.5 (*Kalle Källebrink, Eva Johansson m.fl.). Landskapets 10–11:e fynd.

Gstr: 1 ex. Alderholmen, Inre Fjärden 4.12 (*Olle Berglund). Landskapets 3:e fynd. Notabelt även att detta var ett vinterfynd.

Hls: 1 ex. Ålsjön, Söderhamn 1.5 (*Thomas Persson m.fl.) Landskapets 4:e fynd.

Vb: 1 ex. Röjnore, Bastuträsk 17.5 (Staffan Andersson, Anton Larsson). 1 ad. Diskgrundet, Skeppsviks skärgård 20.5 (Niklas Lindberg, Lars Edenius m.fl.). Bedöms vara samma individ. 1 ex. Umeå 13–28.12 (Robert Stenmark, Nils Karlsson m.fl.). Landskapets 3–4:e fynd.

Hjd: 1 ex. Hede Viken, delat 8.6 (Andreas Gullberg). Landskapets andra fynd.

Ly lpm: 1 ex. Blattnicksele 14.5 (*Fredrik Grensman, Håkan Rune, Bernt-Erik Nordenström m.fl.) Andra fyndet för lappmarken.

(THOMAS STRID)

Gråhäger *Ardea cinerea*

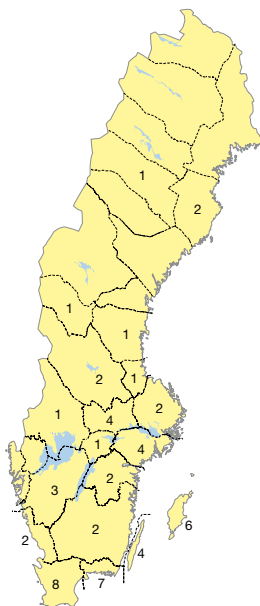
Tillägg:

2006: Ly lpm: 1 par vid bo Umnäs 30.7 (Bernt-Erik Nordenström) Inget tyder på att häckningen slutfördes. Första häckförsöket i Ly lpm!

(THOMAS STRID)

Svart stork *Ciconia nigra* (ca 668–13)

Året blev till stor del likt 2006 med uppskattningsvis dryga tio individer. Återigen var det Öland som stod för merparten av observationerna. Första observationen gjordes vid Byxelkrok 4 maj och storkar observerades sedan regelbundet över hela ön med en koncentration till området runt Möckelmossen och Frösslundamossen fram till de första dagarna i

Ågretthäger *Egretta alba* i Sverige 2007.

september. Hur många individer som varit inblandade är svårt att avgöra, men tre exemplar sågs samtidigt vid flera tillfällen. Den 21 juni sågs dessutom en fågel komma insträckande österifrån vid Åkerby. En fågel som sträckte ut vid Ottenby på förmiddagen 4.8 sågs senare i Blekinge och därefter i nordöstra Skåne och bedöms vara samma individ som sträckte ut i Falsterbo dagen efter, 5.8. Även den 19.8 kunde en fågel följas, denna gång från södra Halland och vidare ner till Falsterbo.

Sk: 1 ex. Iternäset 1.5 (Patrik Olofsson), 1 ex. Silvåkratornet, Krankesjön 21.5 (Jens Morin), 1 ad. str. S Tosteborga bodar 4.8 och senare Nabben, Falsterbo 5.8 (Ola Svensson, Per Anders Bertilsson, Karl-Gustav Sjölund

FOTO: MICHAEL GEHRISCH

Svart stork *Ciconia nigra*, ad., Skanörs Ljung (Sk) 5 augusti 2007.

m.fl.), 1 ad. Nabben, Falsterbonäset 17.8 (Nils Kjellén) och 1K Falsterbonäset – Stavstensudden, Trelleborg 19–22.8 (Mattias Ullman, Nils Kjellén, Bengt Grandin m.fl.). Sistnämnda fågel sträckte ut den 22.8.

Bl: 1 ex. str. V Högal, Karlshamn 4.8 (Lars-Gunnar Lundquist).

Ö: 3 ex, eventuellt fler, på ön 4.5–2.9 (Svante Martinsson, Liselotte Wetterstrand-Waldenström, Linus Hedh m.fl.). Fåglarna sågs oftast kring Möckel- och Frösslundamossarna. Dessutom 1 ex. Åkerby 21.6 (Anders Helseth).

Hi: 1 ex. str. S Haverdal – Ringenäs – Grötvik 19.8 (Lasse Olsson m.fl.).

Boh: 1 ad. str. NO Kode, N Kungälv 4.6 (Jens Wikström).

Vg: 1 ex. Sandbetet, Frugården – Sjöröd, Dettern – Hull-

det via Falsterbo. Dessutom att 11% av uppskattningsvis 1500 övervintrare utgörs av juvenila samt att dödligheten före hösten är 10%. Detta ger 1650 par i Skåne. Tillkommer i storleksordningen 150 par, främst i Blekinge och Halland, varför vi landar på 1800 par i Sverige. Detta är sannolikt snarast i underkanten. Nedan redovisas häckningar utanför Skåne och fynd i Norrland.

Bl: En uppskattning kommunvis utifrån rapporterat material ger följande antal par : Olofström (6 par), Sölvesborg (11 par), Karlshamn (7 par), Ronneby (23 par) samt Karlskrona (18 par). Sålunda 65 par, vilket är betydligt fler än tidigare års uppskattningar. Och något förvånande är den relativt täta förekomsten i de östra kommunerna. De relativt få paren i Olofströms kommun borde snarare tyda på avsaknad av rapportörer än en glesare förekomst.

Sm: Två revir i Mönsterås, två i Kalmar, en trolig häckning i Torsås samt 1–3 par häckade vid Draven – Norra Bolmen.

Öl: Ett par häckade och fick ut en unge på mellersta Öland. Observationerna gjordes i huvudsak i de bördiga markerna runt Hagby i Gärdslösa socken. Senast glada försökte häcka på ön var 2004, då ett par misslyckades på norra Öland. Detta var då det första säkra häckningsförsöket på Öland i modern tid.

Hl: Under den halländska atlasinventeringen har arten påträffats i 75 rutor, varav 27 med kriteriet trolig eller säker häckning. Rrk Halland bedömer beståndet till ca 50 par.

Vg: En bekräftad häckning (Hullsjön, 2 ungar) och två platser (Marks kn och Falbygden) där det finns mycket starka indicier att fåglar häckat (ungfåglar sedda senare på säsongen).

Ög: Flera intressanta observationer gjordes som tidigare år under sommaren, men någon häckning konstaterades ej.

Dlr: 1 ex. sträckande söderut Kyrkbyttjärn, Vika, Falun 22.8 (Richard Holmqvist) är det 10:e fyndet på 2000-talet.

Hls: 1 ad. Hedvigsfors 11–12.8 2007 (Arnold Larsson m.fl.) utgör det 12:e fyndet i landskapet.

(NILS KJELLÉN)

Ormörn *Circaetus gallicus* (77/77–2/2)

Sk: 1 2K str. V Falsterbokanalen–Nabben, Falsterbonäset 5.9 (F) (*Peter Salmon, Hans Larsson, Greg McIvor m.fl.).

Gtl: 1 2K+ Muskmyr 18.6 (*Per Smittberg).

Skånefyndet bestämdes till 2K med hjälp av ruggningsförloppet. Knappt en tredjedel av fynden (30%) har gjorts på Falsterbohalvön och årets fågel faller väl in i bilden. Sammantaget står Skåne för 53% av alla fynd följt av Öland med 25%. Gotlandsfyndet är det fjärde i detta landskap. To-

talt 28% har setts under våren (april–juni), medan fyndtoppen ligger i augusti–september. Ännu har ingen ungfågel observerats. T.o.m. 2007 har 36 ex. setts i Danmark (www.netfugl.dk) och där är andelen vårfynd betydligt högre med 53%. Detta skulle kunna tyda på att majoriteten av våra fåglar kommer in västerifrån under våren. De skulle sedan kunna översomra någonstans i Sverige och röra sig söderut igen framåt hösten. För detta talar möjligen även avsaknaden av juvenila. Mer troligt är nog emellertid att flertalet anländer österifrån senare under året och följer flyttfågelströmmen söderut. I Finland har 46 ex. observerades t.o.m. 2006.

(NILS KJELLÉN)

FOTO: AXEL MORTENSEN

Ormörn *Circaetus gallicus*, Falsterbonäset (Sk) 5 september 2007.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Från Skåne rapporteras om den första konstaterade övervintringen med en 2K-fågel vid Flommen, Falsterbonäset 10 februari (Hans-Åke Gustavsson, Kristian Svensson m.fl.). Arten har ökat som övervintrare under den senaste 20-årsperioden i västra Europa och återfinns t ex. numera med ett par hundra fåglar i Zeeland, Holland (Henk Castelijn's muntl.).

(THOMAS STRID)

Blå kärrhök *Circus cyaneus* VU

Sk: 1 2K hona Gäddängen, Fulltofta 5.6 (Stefan Cherug), 1 hane Kämpingedungen 9.6 (Björn Sjöstrand,

Karin Sjöstrand), 1 honf. Smedstorp kyrka, Tomelilla k:n 18.7 (John Kvarnbäck) och 1 ad. hona str. SV Kåseberga hamn 30.7 (Sven Splittorff).

Öl: 1 ex. Kritmossen, Stenåsa s:n 3.6 (Peter Wikström), 1 ex. Karlevi, Vickleby s:n 13.6 (Elisabeth Svensson), 1 hane Ventlinge 30.6 (Magnus Olsson), 1 hona Össby 17.7 (Lars Andersson), 1 ad. hane Södra Bårby 17.7 (Elisabeth Svensson) och 1 ad. hane Risinge 25.7 (Tommy Carlström).

Nrk: 1 hane Närke Kils-området 24.6 (Helny Olsson), 1 ad. hane Öby åkermark, Kvismaren 25.6 (Albin Lundkvist), 1 ad. hane Södra tornet, Tysslingen 18.7 (Albin Lundkvist m fl) och 1 ad. hane Venastugan, Rynningeviken 28.7 (Ola Åhlén m.fl.).

Ög: Under sommarmånaderna rapporteras om enstaka

hane Åbyn, Burträsk 20.7 (Peter Samuelsson) samt 1 2K Tavastudden, Täftelandet 31.7 (Henrik Johansson). Utifrån vad rapportörerna skriver kring fynden, är det endast fyndet från Åbyn, Burträsk, som indikerar en möjlig häckning. Noterbart i sammanhanget är att de två senast säkerställda häckningarna i Västerbotten har skett kring Myckle, Skellefteå. Dels Degerbyängarna 1996 och dels Rålidén 1998 (rrk Vb).

Nb: Flera fynd från häckningstiden, men ingen säker häckning (rrk Nb).

Hjd: 1 ad. hona Flatruet 1.6 (Martin Rydberg Hedén), 1 3K+ hane Ljungsjöarna, Storsjö 20.6 (Janne Dahlén) samt 1 hona Tönningfloarna, Sveg 4.7 (Håkan Rune).

Jmt: Ett ad. par vid Fallhöjden, Frostvikens f:g 10.6 (Anders Bengtsson).

FOTO: JOHN LARSEN

Mycket tyder på att det går ganska illa för den blå kärrhöken *Circus cyaneus* som häckfågel i Sverige.

fynd, spridda över landskapet, men med tyngdpunkt på Östgötaslätten (rrk Ög).

Vstm: 1 hane Barkarö, Västerås 4.6 (Pontus Lindberg) och 1 ad. hona Bolunda, Kolbäck 25.6 (Per Eriksson m.fl.).

Vrm: 1 2K+ hane Skattkärr 24.6 (Fredrik Wilde) samt 1 2K honfärgad Hedetången 27.6 (Stefan Asker). Kan röra sig om samma individ (rrk Vrm).

Dlr: 1 ex. Backa/Danholn, Falun 1.6 (Åke Halvarson). Mer troligt en kringflygande översomrare än en indikation på häckning (rrk Dlr).

Mpd: 1 ad. hane Heddamyren, Haverö 30.6 (Per Heltunen).

Vb: 1 hona Medleängarna, Skellefteå 3.6 (Anton Larsson), 1 hane Obbola industritipp, Umeålvens delta och slätter 12.7 (Emmanuel Naudot), 1 ad. hane Degerbyängarna, Skellefteå 19.7 (Erik Normark), 1 ad.

N Lpl: Ingen häckning konstaterad på hela 2000-talet i lappmarkerna, dock görs många fynd under häckningstid, så rimligen borde en och annan häckning äga rum (rrk N Lpl).

Den stora uppgång i gnagarpopulationerna som rapporterades från stora delar av Norrland 2007 fick ingen motsvarighet i antalet fynd under häckningstid, vilka var av högst normal omfattning. Vad måste egentligen till för att vi någon gång ska kunna skönja en positiv trend för denna art vars häckningsstatus i vårt land alltjämt får anses som höljd i ett dunkel?

(CHRISTER OLSSON)

Stäpphök *Circus macrourus* (539–29)

Totalt har 29 stäpphökar noterats. Dessa fördelar sig på tio vårfynd, fyra sommarfynd och 15 höstfynd. Detta är i nivå med föregående års 33 fynd men klart sämre än de 41–58 fynd som gjordes de fem åren dessförinnan. Intressant är dock att det liksom föregående år görs sommarfynd vilket möjligen på sikt kan resultera i att arten åter gör häckningsförsök i landet.

Sk: Årets fynd var 1 2K str. NO Hittarps rev 28.4 (Mårten Müller, Thomas Svanberg), 1 ad. hanne str. SV Kåseberga hamn 3.9 (Sven Splittorff), 1 1K str. SV Bingsmarken 4.9 (Lars-Olof Landgren), 1 1K str. O Nabben, Falsterbo 6.9 (Emil Andersson, Nils Kjellén, Aron Andersson m.fl.), 1 2K hanne str. V Nabben, Falsterbo 12.9 (Nils Kjellén, Aron Andersson, Leif Eckmann), 1 ad. hona str. S Båstads hamn 15.9 (Christopher Gullander, Johan Stenlund, Christian Cederroth m.fl.), 1 ad. hanne str. SV Nabben, Falsterbo 19.9 (Mattias Ullman, Nils Kjellén, Greg McIvor) och 1 1K str. Falsterbo 13.10 (Johan Stenlund, Nils Kjellén, Mats Axbrink).

Bl: 1 2K str. N Lindö udde 26.4 (Fredrik Lennartsson). 1 2K+ hanne str. S Utlången 27.8 (Lars-Gunnar Lundquist).

Sm: 1 ad. hanne Vallen, Högsby 9.9 (*Lars Johansson, *Calle Ljungberg). 1 ad. hanne hittades vingskadad vid Barkerydssjön, Nässjö k:n 17.4 (Jörgen, Annika & Anna Agerskov, Jan Pettersson m.fl.). Fågeln dog senare.

Öl: 1 2K Ventlinge, Grönhögen 22.5 (Ilona Ekmark m.fl.). 1 ad. hanne Hornsjön 2.6 (Peter Bernövall).

HI: 1 2K Gubbanåsan, Getterön 28.4 (Thomas Hansen). 1 2K+ hanne str. Korshamn, Morups Tänge 8.9 (Anders Svensson).

Vg: 1 1K Viskanäs, Istorp 1.10 (Joakim Karlsson, Mikael Karlsson, Håkan Sivencrona).

Nrk: 1 2K Spångakärret, Vintrosa 18.5 (*Thomas Eriksson m.fl.). 1 3K hanne Frötuna 23–24.6 (*Johan Wretenberg m.fl.).

Ög: 1 ad. hanne str. Svensksundsviken 13.9 (Stig Löwenhamn). 1 1K Svensksundsviken 6–10.10 (Fredrik Lindmark, Stig Löwenhamn, Joakim Gustafsson m.fl.).

Srm: 1K str. Vattentornet Oxelösund 8.10 (*Kalle Brinell).

Upl: 1 ad. hanne str. N Hjalstaviken 13.4 (Sören Franseen, Ulf Florman m.fl.). 1 2k Tärnudden, Örskär 5.5 Mikael Malmeus, Zacke Svensson m.fl.).

Vstm: 1 3K+ hanne Västvalla, Fellingsbro, 23–25.6 (Johan Wretenberg m.fl.).

Vb: 1 3K+ hanne T-vägen, Umeälvens delta och slätter 18–23.8 (*Micael Jonsson, *Aron Sandling, Stefan Delin m.fl.), 1 1K T-vägen, Umeälven 5–6.9 (*Per Johan Ulfendahl, Katarina Stenman, Frank Johansson m.fl.), 1 1K str. SV Sönerstgrundet, Sävar 23.9 (*Niklas Lindberg, *Henrik Ramebäck, *Birger Risberg), som ett par timmar senare passerade även Hörnefors vattentorn (Emmanuel Naudot, Lars Edenius, Eskil Nygren).

Nb: 1 3K+ hanne str. Öjebyn 24.4 (*Lars Sandberg, Staffan Sundin).

(THOMAS STRID)

Ängshök *Circus pygargus* EN

På fastlandet konstaterades tretton säkra häckningar/häckningsförsök samt 2–3 troliga/möjliga, dvs. ungefär samma resultat som 2006. På Öland, som årligen har totalinventerats sedan 2004, häckade 36 par vilket är en ökning med sju par jämfört med 2006. På Gotland konstaterades två säkra häckningar och ytterligare tre troliga. Totalt i landet fanns således 51–58 etablerade par, vilket är en förbättring jämfört med 2006 och som helt kan tillskrivas ett ökande antal par på Öland.

Sk: I Kristianstad Vattenrike inledde tre par häckning, varav endast ett par följde men misslyckades till följd av högt sommarvattenstånd (Patrik Olofsson, Roine Strandberg, Hans Cronert m.fl.). I övrigt fanns troligen ytterligare 1–2 par i Kristianstad-Simrishamnområdet, men inga direkta häckningsindicer noterades för något av paren.

Sm: En misstänkt häckning i Kalmar kommun men inte på samma lokal där det häckade ängshök 2004–2006.

Öl: Under året häckade 36 par på Öland (15 par i Borgholms kommun och 21 par i Mörbylånga kommun), varav 16 par lyckades och 20 par misslyckades. Av dessa 36 par bosatte sig åtta par i tokmarker, 15 i agmyrar och 13 på kulturmark (Staffan Rodebrand). Noterbart är att ett oförändrat antal par lyckades med häckningen under 2007 jämfört med 2006, trots ökningen i antalet häckande par.

Gtl: Två konstaterade häckningar. Övriga observationer tyder på att ytterligare ca tre par skridit till häckning.

Ög: Vid Svensksundsviken påbörjades häckning på två platser, dock verkade båda häckningarna ha misslyckats. Det ena parets bo hittades dränkt av vatten. Även tre kända häckningarna på Östgötaslätten misslyckades.

Upl: Fem häckningar eller häckningsförsök konstaterades, nämligen Vissjön (okänt resultat), i Vendelsjöns närhet (okänt resultat, boplatser ej funnen), Övergran (1 flygg unge + 2 rötägg), Dragmansbosjön (4 flygga ungar) samt Lydingesjön (2 flygga ungar).

Norrlandsfynd:

Hls: 1 ad. hona str. S Renskalla grustag, Ljusne 19.8 (Staffan Persson m.fl.). Första höstfyndet någonsin och vi får gå tillbaka till 2004 för att hitta föregående observation i landskapet. I början av 2000-talet sågs ängshök årligen och ett häckningsförsök konstaterades 2001.

(MARTIN TJERNBERG)

Större skrikörn *Aquila clanga* (285/285–11/11)

Totalt bedöms elva större skrikörnar noterats under året i landet. I Skåne bedöms tio individer ha observerats. Det oktoberfynd som gjordes på Öland i

oktober fotograferades i södra Finland 19 och 23.9, det vill säga ett par veckor före Ottenbyobservationen (gm Göran Andersson). Samma fågel observerades sedan på Falsterbonäset 13.10 då den sträckte ut mot sydväst. Den större skrikörn som sågs på Öland i mars var med största sannolikhet samma individ som därefter sågs i Småland. Detta blev därmed det första fyndet för Östra Småland.

Sk: 1 3K Sillesjö, Gärdslöv 2.1–18.2 (Ann Mari Thorner, Erik Nordström, Jonas Holmqvist) kvar sedan föregående år. 1 2K förbifl. Utkiken, Kåseberga 27.1 (Sven Splittorff). 1 5K Tosteberga 3.2–19.3 (Roine Strandberg, Greger Flyckt, Hans Cronert, Nils Waldemarsson). 1 2K str. NO Foteviken – Käglinge hästbacke

FOTO: KRISTER CARLSSON

Större skrikörn *Aquila clanga* och ormvråk *Buteo buteo*, Ottenby lund (Öl) 5 oktober 2007.

– Vombs ängar – Näsbyholm 10.2–12.3 (*Peter Öhrström, Björn Ander, Peter Salmon). 1 2K Havgårdssjön – Näsbyholm – Björkesåkrasjön 17.6–17.7 (*Tommy Holmgren, Markus Tallroth, Mattias Ullman). 1 2K str. Falsterbonäset – Falsterbonäset – Falsterbonäset 5.10–13.10 (*Greg McIvor, Dan Jönsson, Mattias Ullman). 1 2K str. Näsbyholm – Falsterbonäset – Havgårdssjön 7.10–19.10 (*Mats Cornmark, Peter Öhrström, Greg McIvor). 1 2K str. Falsterbonäset 13.10–20.10 (Håkan Ljungberg, Jan Linder, Cg Dahl). 1 ad. Kåsehuvud Ales stenar, Kåseberga 18.10 (Sven Splittorff). 1 1K+ str. SV Nabben, Falsterbonäset 19.10 (Aron Andersson, Nils Kjellén).

Sm: 1 3K+ str. NO Uknö glo, Västervik 27.3 (*Magnus Kasselstrand, Morgan Pettersson).

Öl: 1 3K+ Ullevi 15.3 (Björn Olsen, Jan-Peter Lahall m.fl.), Hagby, Gärdslösa 24.3 (Tobias Berger) samt Ottenby – Dröstorpsmossen 25.3 (Ronny Malm, Jonas Bonnedahl m.fl.). 1 2K Ottenby 5.10 (Ölands Rapportkommitté m.fl.)

(THOMAS STRID)

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

(241/241–3/3)

Endast tre fynd gjordes 2007. Alla i Skåne under höststräcket i augusti. Detta ska jämföras med bl.a. 15 fynd 2006.

Sk: 1 2K+ str. SV Nabben, Falsterbonäset 29.8 (*Mattias Ullman, Peter Öhrström, Greg McIvor m.fl.). 1 3K Falsterbonäset 14–18.8 (Jesper Segergren, Tomas Svensson, Christian Ljunggren m.fl.). 1 4K+ Falsterbonäset – Börringe 4–7.8 (*Jesper Segergren, Peter Salmon, Ilona Ekmark m.fl.)

(THOMAS STRID)

Kungsörn *Aquila chrysaetos* **NT**

Totalt kontrollerades 670 av de kända reviren varvid man konstaterade att 452 var besatta. Av dessa lyckades 218 par att producera 291 ungar, dvs. 0,64 ungar/besatt revir. Efter fyra år med allt sämre häckningsutfall så återgick reproduktionen således till en nivå något över det normala. Antalet kullar med två ungar uppgick till 68. Några kommentarer från rrk:

Sk: Av åtta besatta revir lyckades sex par med sin häckning vilka producerade åtta flygga ungar.

Sm: Ett par häckade i sydvästra delen av Jönköpings län. Boplaten hittades aldrig, men en flygg, tiggande unge observerades 25.8 varför häckning med största sannolikhet har skett i närområdet.

GtL: Av 50 kända revir kontrollerades 30 och 25 var besatta. 22 ungar producerades vid 19 lyckade häckningar.

HI: Minst två häckningar, varav den ena misslyckades medan den andra resulterade i en flygfärdig unge. Det tredje paret, som funnits i landskapet under senare år, sågs inte till förrän i slutet av året.

Nrk: Efter flera år med sommarobservationer på spridda platser kunde häckning konstateras. Den ena fågeln i paret är ringmärkt någonstans i södra Sverige 1997. Ytterligare en fågel höll revir i närheten av häckningen. Dessutom gjordes ytterligare två fynd av tre äldre fåglar under häckningstid och i andra områden än den konstaterade häckningen.

Sm: Läget för kungsörnen i rapportområdet är oförändrat från 2005 och 2006. Det innebär att det finns tre kända säkra etablerade revir och ytterligare tre besatta revir med adulta fåglar. Under sensommaren gjordes dessutom en intressant observation då en ungfågel observerades i närheten av ett av de etablerade reviren.

Vrm: Av fem kända revir var fyra besatta varav två lyckade häckningar.

Hls: Fyra konstaterade häckningar varav tre dubbelkullar, således totalt sju ungar.

Mpd: I 13 kontrollerade revir konstaterades tre häckningar samt en sannolik.

Ång: Kungsörnen hade ett bra år 2007. Totalt noterades 46 besatta revir. Häckningkontroll gjordes på samtliga där vi känner till boplatser (26 revir). I hälften av dessa (13 revir) konstaterades lyckade häckningar med totalt 18 ungar. Detta är det bästa resultatet hittills. God tillgång på föda och gynnsam väderlek under ruvning och ungfåglarnas första tid bidrog säkert till resultatet. I tre bon fanns tvåkullar och i ett bo faktiskt en trekull, landskapets andra. Den första trekullen noterades 1996 när det också var en bra födosituation för arten.

FOTO: MATTIAS ULLMAN

Stäppörn *Aquila nipalensis*, Eksmaden (Sk) 7 augusti 2007.

Vb län: Av 134 kända och kontrollerade revir i länet konstaterades att 95 var besatta. Av dessa lyckades 54 med sin häckning vilka producerade 78 ungar.

Nb län: Av 249 kontrollerade revir var 144 besatta. Av dessa lyckades 69 par producera 93 ungar. För första gången konstaterades tre ungar i ett bo!

(MARTIN TJERNBERG)

Stäppörn *Aquila nipalensis* (38/38–1/1)

Sk: 1 2K Stjärneholm – Börringe 7–8.8 (F) (*Mattias Ullman, Arne Holgersson m.fl.). 1 subad. vände Nabben, Falsterbonäset 22.10 (*Aron Andersson, Nils Kjellén).

Båda observationerna gäller med stor sannolikhet samma fågel, vilken senare upptäcktes övervint-

rande i Skåne i januari 2008. Det är dock notabelt att den inte sågs mer dessemellan i skådartäta Skåne. Från Danmark finns 22 fynd t.o.m. 2007 varav hälften gjorts under våren och den andra hälften höstetid (www.netfugl.dk). Detta kan jämföras med 44 finska fynd t.o.m. 2006.

(NILS KJELLÉN)

Kejsarörn *Aquila heliaca* (10/10–1/1)

Sk: 1 5K Näsbyholm – Anderslöv – Gärslöv – Klagstorp 1.1–18.2 (F) och Falsterbonäset 3–13.10 (F) (Aron Andersson, Peter Spetz m.fl.).

Sm: 1 3K+ Draven 24.3 (Sven Johansson), 1 2K+ str. S Ryningsholm 21.9 (Björn Karlsson) och Sandsjön 22.9 (Sven Boberg).

FOTO: TOMAS SVENSSON

Kejsarörn *Aquila heliaca*, Falsterbonäset (Sk) 3 oktober 2007.

Vg: 1 3K+ str. N Lagmanshagasjön, Ljungsarp 24.3 (Jens Ekdahl).

Nb: 1 3K+ Björkebo, Ängesbyn 29.4 (F) (*Rolf G Gustafsson).

Ny art för Västergötland och Norrbotten. Samtliga observationer antas gälla den nu välbekanta fågel som dök upp som 2K i Skåne hösten 2004. Den har således rört sig över stora delar av landet och bland annat varit ända uppe i Norrbotten och vänt. Notabelt är att den var nere i Falsterbo och vände såväl hösten 2004 som 2005 för att sedan vända tillbaka och övervintra i Halland och Skåne. Under hösten var det nere och vände vid Nabben såväl den 3:e som den 5:e oktober innan den sträckte ut mål-

medvetet och sågs insträckande vid Stevns klint på den danska sidan den 13 oktober. Frågan är väl om vi nu får se den fler gånger. Notabelt är att första fyndet i Norge var en subadult som sågs i Rogaland 18–23 februari 2007, för att sedan återupptäckas där i november och stanna in i januari 2008 (Birding World). Från Finland finns 8 fynd t.o.m. 2006 att jämföra med hela 26 fynd från Danmark t.o.m. 2007 (www.netfugl.dk). Sannolikt rör det sig dock om färre individer då man t.ex. räknat den äldre fågel som kom insträckande till Stevns klint från Falsterbo några höstar 1986–1990 som ny varje gång.

(NILS KJELLÉN)

FOTO: MICAEL JONSSON

Rödfalk *Falco naumanni*, Myrorna, Holmön (Vb) 10 maj 2007.

Rödfalk *Falco naumanni* (11/11–1/1)

Vb: 1 hona Myrorna, Holmön 10.5 (F) (Micael Jonsson, Aron Sandling).

Tredje fyndet under 2000-talet vilket är lika många som under 1990-talet. Fågeln artbestämdes i efterhand från fotografier och utgör den första bestämda honan. Dessutom finns en 1K hane från Småland i oktober 1997. Bestämningen av honfärgade fåglar är problematisk och vi utreder fortfarande tre höst-rapporter ifrån Falsterbo. Från Danmark föreligger 11 fynd t.o.m. 2007. Samtliga dessa var äldre hanner, förutom en hona ifrån maj och två 1K hanner från oktober respektive november.

(NILS KJELLÉN)

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Endast 26 aftonfalkar sågs under vårperioden (16.4–17.6). Inte heller under högsommar och höst (1.7–10.10) siktades särskilt många fåglar, 28 ex. Detta ger en årssumma på 54 aftonfalkar, vilket är den lägsta på minst 15 år och endast 66% av medianen för perioden 1992–2007.

(THOMAS PETTERSSON)

Stenfalk *Falco columbarius*

Sm: 1 ex. Torsberg, Eksjö kn 5.7 (Kent Andersson). Inga indicier på häckning har dock inkommit (rrk Sm).

Öl: Få fynden under häckningstid, men bland dessa finns ett fynd som indikerar att åtminstone ett par häckade på Stora alvaret (rrk Öl).

Boh: 1 ex. Hjälvik, Öckerö, 28.7 (Rolf Nyback).

Vstm: 1 ex. Glifsta, Nora 15.7 (Lisbeth Uhr).

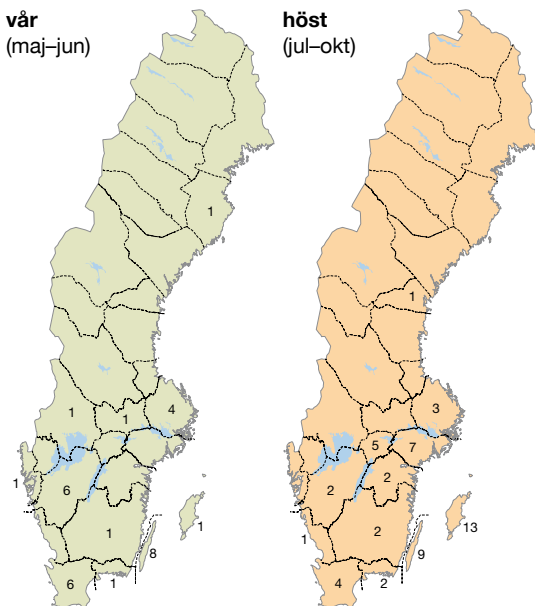
Dlr: Fem rapporterade häckningar: 2 par Malungs socken 15.6 (Bror-Erik Larsson), 1 par Jakobshöjden, Långfjället, Älvdalen 20.7 (Bengt Arhall), 1 par med 3 juv. Bösjön, Vämhus, Mora 22.7 (Caj Runesson) samt 1 par Fulufjället, Älvdalen 24.7 (Lena Pettersson). Dessutom finns observationer från ytterligare fyra lokaler under häckningstid med lägre indiciegrad (rrk Dlr).

Mpd: De fyra fynd som gjordes under häckningstid får anses som en hög siffra för landskapet (rrk Mpd).

Vb: En trolig häckning rapporterad: 1 ad. upprörd, varnande Vorrberget, Vindeln 19.5 (Henrik Sporrang). Därtill tre sommarfynd: 1 hane tallfröplantagen, Umeå flygplats 12.6 (Andreas Garpebring), 1 ex. Tväråbäck 27.7 (Stig Karlsson) och 1 2K+ Hissjö 27.7 (Niklas Lindberg).

vår
(maj–jun)

höst
(jul–okt)

Aftonfalk *Falco vespertinus* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på vår och höst.

na med en ålder av 17 år men häckning uteblev. Ett intressant återfynd utgör den unge som 2003 adopterades av falkparet i Helsingborgs hamn och som häckade med lyckat resultat i norra Halland.

Boh: 17 häckande par noterades vilket innebär ett nytillskott med ett par jämfört med föregående år. 11 par lyckades med och fick ut 29 ungar. Liksom tidigare år kan flera av de misslyckade häckningarna bero på uppredation.

Dls: Revirhållande par återfanns på 10 lokaler, varav 8 par häckade och fick ut 14 ungar.

Vg: 17 par påbörjade häckning, varav 12 lyckades och fick ut 39 ungar. Detta är ett något sämre resultat än föregående år. Ytterligare ett antal falkpar har tillfälligt uppehållit sig vid gamla häckplatser. Två av de häckan-

FOTO: PETER LINDBERG

Ringmärkning av pilgrimsfalkungar *Falco peregrinus* 2007. Ungarna är mycket högljudda, därav hörselskydden.

de paren var i år nyetablerade. Ett ganska ovanligt fall av bopredation observerades vid ett bo i södra Västergötland där en korp lyckades plocka åt sig tre falkägg, trots falkhannens intensiva boförsvär. När korpen återkom en tredje gång och tog ett ägg, fick falkhannen in ett kraftfullt slag mot korpen så att ägget sprack. Ett fjärde ägg låg kvar och kläcktes senare. Normalt brukar falkarna vara dominanta över korpar som häckar i närheten, och det är mycket sällan korparna exponerar sig öppet när de närmar sig sitt bo. I det här fallet var falkhonan nyetablerad, och dominansförhållanden inte klargjorda, vilket fick korparna att passa på när hannen var ensam.

Ög: Tre häckande par med 7 ungar.

Vrm: Falkpar på tre lokaler varav en nyetablering. Samtliga tre par häckade, men endast ett lyckades och fick ut två ungar.

Nrk: Tre ungar från aveln utsatta med hacking i Kilsbergen. Inga rapporterade par.

Dlr: Falkpar observerades på fyra lokaler, och tre par häckade med totalt 9 ungar. Från avelsprojektet på Nordens Ark sattes sex ungar ut, och totalt har 122 ungar utplanterats sedan starten 1994. De flesta av de individer som häckar i Dalarna, Hälsingland och södra Jämtland kommer sannolikt från de utsatta falkarna eller deras avkomma. En välkänd hona är E8, kläckt inom avelsprojektet och utsatt vid Leksand 1998. Hon återkom som häckande 2000 och har fram till 2007 häckat tillsammans med tre olika hannar söder om Gagnef i Dalarna. Under vinterhalvåret återfinns hon sedan 2002 på ett kyrktorn i byn Oudkerk i Holland, dit hon regelbundet återvänder i slutet av september. I slutet av mars brukar hon påbörja vårflyttningen, och 2006 lämnade hon kyrktornet i Holland 23 mars och var på plats i sitt häckningsberg i Dalarna 25 mars kl 12.30. På två och en halv dag förflyttade hon sig 993 km fågelvägen, dvs. i snitt 400 km/dag (Lars Nilsson).

Hls: Ett häckande par, troligtvis samma fåglar som året före. Tre flygga ungar. Vid ytterligare ett berg har det setts pilgrimsfalk, så fler nyetableringar kan förväntas. (Stig Norell).

Jmt: Ett häckande par med fyra ungar.

Vb: Totalt observerades falkpar på 9 lokaler bl.a. i samband med helikopterinventeringar i länsstyrelsens regi. Utgången av eventuella häckningar är dåligt känd, men från fyra boplatser har minst 7 ungar noterats.

Nb: Det första falkparet var på plats i Norrbotten redan 15 april, vilket var ca en vecka tidigare än normalt. En tidig vår ledde till tidiga häckningar, men ett bakslag i vädret med kyla och snö i början av juni i fjällkedjan och nordvästra Norrbotten ledde till flera misslyckade häckningar. Resultatet blev det sämsta under 2000-talet med i medeltal 1,2 ungar/häckande par mot normalt ca 2 ungar/häckning (Stig Hamrén). 65 lokaler kontrollerades, 48 par bedömdes ha påbörjat häckning, men endast 54% eller 26 par fick ungar. En hög andel rötägg noterades i bona. En omfattande provtagning av boungar skedde för screening av fågelinfluensa och salmonella. Alla prov var negativa för fågelinfluensa, men en ungkull bar salmonella. Antalet ungar beräknades till 58, varav 53 kunde ringmärkas.

(PETER LINDBERG, PROJEKT PILGRIMSFALK, SNF)

Vattenrall *Rallus aquaticus*

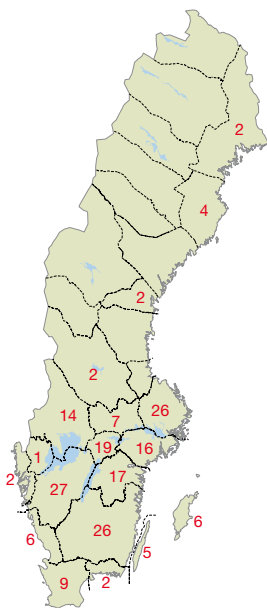
Jmt: 1 ex. spel. Rammsjön 21.5–20.6 (Leif Eriksson, Kim Woxlägd, Trond Sørhuus m.fl.), 2 ex. Rammsjön 19.6 (Benckt Aspmann) och 1 ex. spel. Norra sjön, Tysjöarna fågelskyddsområde 26.6 (Kim Woxlägd). Rrk Jmt kommenterar: "Ett riktigt bra år för vattenrallen i Jämtland med fynd nummer 6 och 7".

(FREDRIK FRIBERG)

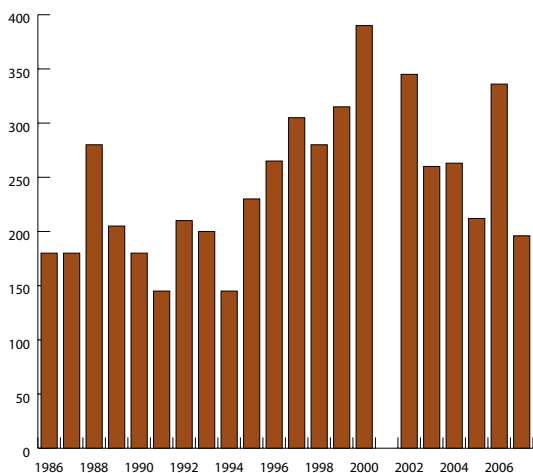
Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* VU

Till skillnad från många andra nattsångare som vaktel, kornknarr och busksångare hade småfläckig sumphöna inte ett särskilt bra år. Summan 196 revir är den lägsta årssumman som noterats på många år (jfr följande tabell).

Att småfläckiga sumphönan inte hade ett särskilt bra år i år jämfört med andra nattsångare beror förmodligen på att den anländer tidigt och den påverkades därför inte av det gynnsamma flyttvädet i början av juni. En förklaring till en mer långsiktig minskningen är brist på varaktigt, lämpliga biotoper; småfläckiga sumphönan svarar snabbt och tyd-

Spelande småfläckiga sumphöror *Porzana porzana* i Sverige 2007.

Rapporterade småfläckiga sumphönor *Porzana porzana*
i Sverige 1986–2007.

ligt på restaureringsåtgärder. En annan förklaring är naturligtvis försämrade miljöer under flyttning och övervintring.

Två ex. hördes redan i mars, förmodligen två av de tidigaste som någonsin finns registrerade:

Sm: 1 sp. Getasjön, Emmaboda 26.3 (Rolf Jansson)

Gtl: 1 sp. Mafridsområdet, Västergarn s:n 31.3 (Olof Armini).

I *Svalan* finns tidigare bara ett fynd registrerat 1 ex. sp. Angarnsjöängen, Upl 28.3 1994 (Michael Bergman) (Rrkark. *FiSt* 1996:1).

Några rrk-kommentarer:

Vstm: Ett mycket dåligt år, endast en fjärdedel av medianen för den närmast föregående tioårsperioden. Tillammans med 1985 (5 ex.) är detta den lägsta årssumman på över 30 år.

DLr: Endast 2 spelande. Under 2000-talet har annars antalet varierat mellan 6 och 23.

Lokaler med mer än en spelande:

Sm: Husebymaden (3), Rynningen (2).

Vg: Hornborgasjön (7).

Ög: Tåkern (7), Roxen (3).

Upl: Angarnsjöängen (6), Hjälstaviken (4).

Vrm: Vålinge (4).

Imt: Rörösjön, Månsåsen (2).

Höst/tecken på häckning:

Gtl: 2 ex. rastande Västergarnsviken 9.9 (Mattias Gerdin).

Vg: 1 1K rastande Tidaholms reningsverk, Tidans mader (N Tidaholm), Vg 12.8 resp. 22–24.8 (Magnus Hallgren resp. Magnus Hallgren, Lars-Göran Lindgren).

Nrk: 1 1K rastande Rävångsmaden, Rynningeviken
31.8 (Paul Alarcón Alanes).

Upl: 1 1K rastande Midsommarberget och 1 ex. Kusta, båda Angarnsjöängen 23.8 (Jesper Norrby, Viggo Norrby).

(FREDRIK FRIBERG)

Mindre sumphöna *Porzana parva* (370–1)

2007 blev tredje året i rad med en spelande mindre sumphöna i Valnaren, i år hördes honlätet. Årets fågel hördes mycket sporadiskt och många misslyckades i sina försök att höra fågeln. Fågeln i Valnaren är för övrigt den enda rapporterade i hela landet under 2007.

Srm: 1 spel. Valnaren, Strängnäs k:n, 2–11.6 2007 (*Yngve Meijer, *Staffan Hellbom, Arvid Pettersson m.fl.)

Tillägg:

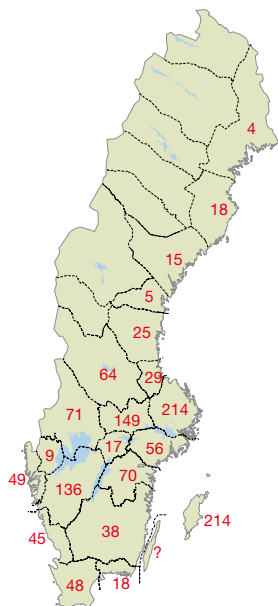
1973: Ly lpm: 1 sp. Akersviken, Örnäsudden, Sorsele
k:n 18.5 (Bernt-Erik Nordenström, Erik Norén). Första
och fortfarande enda fyndet i Ly lpm.

(FREDRIK FRIBERG)

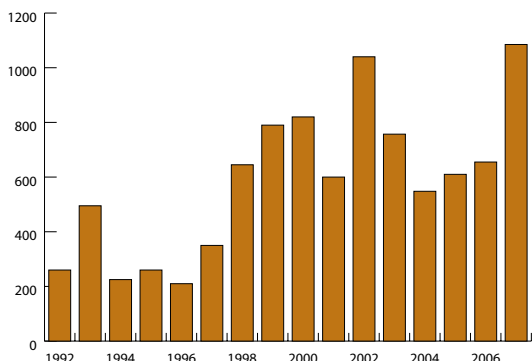
Kornknarr *Crex crex* VU

År 2007 går till historien som det hittills bästa året för många nattsångare, kornknarr inkluderad. Ca 1085 spelande hannar på fastlandet är den bästa årssumman tillsammans med 2002 års 1040 sp. Topppnoteringen kommer något oväntat efter ett par år med tendens till minskning. Jämfört med 2002 så var summorna nu betydligt högre i viktiga landskap som Uppland och Västmanland, men lägre i mer perifera landskap som Dalarna, Värmland och Västerbotten. Rapporten om bra år finns också från Gotland (214 sp.) och Öland (ingen summa men "höga koncentrationer"), som inte funnits med i statistiken förrän under de senaste åren.

Vädret under vårflyttningen tros vara en viktig förklaring till det rikliga uppträdandet. Rrk Hälsningland konstaterade att ett kraftigt inflöde måste

Spelande kornknarrar *Crex crex* i Sverige 2007.

Rapporterade kornknarrar *Crex crex* i Sverige 1986–2007.

ha skett mellan den 1 och 4 juni eftersom det den 5 fanns hela 15 spelande kornknarrar i Norraladalen, mot 2 stycken 4 nätter tidigare. Beskrivningen stöds av den samlade fyndbilden i Svalan, och skulle kunna vara en viktig förklaring till det fantastiska nattsångaråret (jfr busksångare och vaktel).

Det är svårt att tolka hur många kornknarrar som siktar in sig på att komma till svensk mark under vårflyttningen, och hur många som kommer enbart vid gynnsamt väder (yngre, kringdrivande och oftast oparade?). Oavsett väder noteras åtminstone 500–700 kornknarrar årligen numera, vid gynnsamma väderlägen i början av juni alltså fler än 1000.

Flera fynd under tidig höst och dessutom fyra konstaterade häckningar har konstaterats visar att arten var ganska spridd som häckfågel. Några rrk-kommentarer:

Bl: "Årets totalsumma är den högsta någonsin i länet!"

Boh: "alltime-high".

Srm: "den högsta siffran på många år".

Upl: Mellan 7.5 och 20.8 lokaliserades totalt 214 spelande knarrar vilket är nytt rekord.

Vstm: Ett mycket högt antal, det högsta i modern tid.

Vrm+Dlr: Bland de högsta någonsin men en bra bit från toppåret 2002 (131 resp. 88 ex).

Vb: Årets 16 ex. är näst intill rekorduppträdande i vårt landskap. Rekordet är på 17 ex. från 2002.

Häckningar:

Hl: Ett fynd av en 1K vid Östra dammen i Skottorp 19.8 visar på en lyckad häckning (Martin Åkesson).

Ög: En konstaterad häckning från Stora Åby kyrka, Ödeshög. (Gebbe Björkman)

Vg: 2 pulli Marka kyrka, Marka 3.8 (Åke Abrahamsson).

Hls: En häckning i Gnarp, med kommentar av Anders Johansson i *Svalan*: "Åtminstone två ungar som sågs av Kent Åslin under slättern. Slättern av den aktuella valen avbruten för att återupptas i slutet av månaden."

Tidigt vårfynd:

Boh: 1 spel. Glöskär, Torsby 1.5 (Louise Eriksson, Ann-Britt Höggren). En av de tidigaste noterade kornknarrarna hittills. Förra året sågs 1 ex. vid Ottenby 30 april.

Höstfynd (efter 1 september):

Bl: 1 rastande Utklippan 30.9 (Mats Jonasson).

Öl: 1 rastande Rösslösa 14.9 (Anders Mählen).

Vg: 1 ex. Sandbetet, Dettern 7.10 (Göran Darefelt).

Gstr: 1 ex. Hille kyrka, Hille 11.9 (Håkan Söderman).

Dessutom:

Mpd: 1 ex. hittades död vid rättspsykiatri vid Nacksta 20.8 (Bernt Carlsson).

Ansamlingar: ytterst få koncentrationer med mer än 20 ex. har hittills registrerats i *Svalan*, men från 2007 finns inte mindre än fyra sådana:

Öl: Högsta notering, 22 ex. hördes i en triangel på 4,7 km² med Bröttorpsören som en av spetsarna 2.7 (Björn Sigurdsson).

Gtl: 22 ex. spel. Lausmyr 5–27.6 (Anders Elf, Christer Olsson, Anders Kraft) 23 ex. spel. Lina myr 16.5–4.7 (Per Smitterberg, Tord Lantz, Bimbi Ollberg m. fl.).

Upl: 33 spel. Marma skjutfält med närmaste omgivning (Oskar Löfgren, Per-Johan Ulfendahl m. fl.).

(FREDRIK FRIBERG)

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Ly lpm: 1 ex. höll till i Skrabbtjärn, Lycksele C 6–22.8 (Per Hansson). Tionde fyndet i Lycksele lappmark.

(THOMAS STRID)

Sothöna *Fulica atra*

P lpm: Ett ex. fanns vid Glommersträsk 30.5 till 6.6 (Per Hansson, Anders Gustafsson, Stefan Holmberg). Detta utgör det sjunde fyndet i Piteå Lappmark.

(THOMAS STRID)

Småtrapp *Tetrax tetrax* (24/25–1/1)

Vstm: 1 hane Södra Ås, Nora 29.9 (F) (*Anders Carlberg m. fl.).

Ny art för Västmanland. Första fyndet sedan 1999, då en hane sågs i Värmland i maj. Arton av fåglarna noterades före 1950 och tio av dessa är från 1800-talet. Observationer finns från februari-december, med en fyndtopp i november. Från Danmark finns cirka 23 fynd, varav endast tre gjorts efter 1950 (www.netfugl.dk).

(NILS KJELLÉN)

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Från såväl Skåne (ca 363 par) som Halland (minst 150 par) rapporteras en stabil förekomst eller möjligtvis svagt ökande. Från Blekinge mager rapportering (häckning på två lokaler), och från Öland inga häckningsuppgifter, men 950 ex. fanns på tio lokaler. I östra Småland lyckades en häckning söder om Kalmar (andra lyckade häckningen; den första 1966).

Fynd utanför häckningsområdet gjordes i Boh, Nrk, Ög, Srm, Upl, Vstm och Hls.

Rekordtidiga vårfynd rapporterades från Skåne (mitten av februari) och Blekinge (12.3).

(LARS LINDELL)

Tjockfot *Burhinus oedicnemus* (42/42–4/4)

Totalt fyra fynd, alla mellan 17 april till 23 maj.

Sm: 1 ex. Kanalbron, Svanaholms ängar 22.5 (*Willy Strömblad, Stefan Andersson, Sven Johansson, Bengt Larsson).

Vg: 1 ex. Hullsjön 13.5 (Jan Olsson, Kent Kristenson, Ulf Lindell). Det sjätte fyndet för landskapet.

Dlr: 1 ex. Båthamnen, Rättvik 27.4 (Conny Land). Landskapets andra fynd.

Ång: 1 ex. Fröland, Säbrå s:n 22–23.5 (*Leif Johansson). Första fyndet i Ångermanland.

(THOMAS STRID)

Svartvingad vadarsvala *Glareola nordmanni* (21/22–1/1)

Dlr: 1 ex. Hansjö 15–18.5 (F) (*Lars Hansson m. fl.).

Första fyndet från Dalarna och det tidigaste i Sverige hittills. Faktum är att det tidigare bara föreligger fyra majfynd, och augusti med sina tio fynd är den bästa månaden i Sverige för svartvingad vadarsvala.

(JONAS BONNEDAHL)

FOTO: NILS-ERIK BJÖRKBACKA

Svartvingad vadarsvala *Glareola nordmanni*, Hansjö, Orsa (Dlr) 16 maj 2007.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Mindre strandpipare är mycket ovanlig i Härjedalen. Detta år gjordes fynd nr 10–12 för landskapet. Det är då särskilt notabelt att alla tre fynden tyder på häckning. Ett utgörs av en säker häckning vid reningsdammarna i Sveg, där arten nu häckat två år i rad. De andra två fynden har något svagare häckningskriterier. Är arten förbisedd i landskapet?

Hjd: 2 spel. Tjärnbräcken, Tännäs 30.5 (Lars Erik Norbäck, Carl Jyker). 1 häckning (3 ungar) Bioreningsdammarna, Sveg 8.6–10.9 (Anders Johansson, Thomas Karlsohn, Magnus Åström, Andreas Gullberg m. fl.). 1 par avledningsbeteende Älvros 8.6 (Andreas Gullberg).

(THOMAS STRID)

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* RE

Den svartbenta strandpiparen är en av landets mest sällsynta häckande vadare i Sverige. På senare år har inte arten häckat varje år i Sverige. Ingen häckning konstaterades under året, men minst tre individer höll till i kärnområdet, i Skånes sydvästligaste delar, under häckningstid. I övriga landet ser fyndbilden ut på följande sätt:

Bl: 1 hona Fäholmen 4.5 (André Jlander, Bert Pettersson, Patric Österblad m.fl.)

Öl: 1 ex. Fyrvägen, Ottenby 17.4–31.7 (Ottenby Fågelstation). 1 ex. Källhamn 14.5 (Anders Petersson, Martin Heinrich, Tomas Svensson m.fl.). 1 ex. Högenäs

FOTO: LARS QUISTGAARD BAY

Mongolpipare *Charadrius mongolus*, Böste (Sk) 4 augusti 2007.

orde, Källa s:n 15–16.5 (Tobias Berger, Svante Martinsson, Håkan Alm m.fl.)

Hl: 1 2K+ hane Lagaoset 26.4 (*Henrik Gustafsson m.fl.). 1 2K+ hane Korshamn, Morups tånge 7.5–10.5 (*Leif Klinteroth m.fl.) samt vid samma lokal 12.5–21.5 (Peter Rönnberg m.fl.). 1 2K+ hane Busör 16.5 (Berit Söderberg, Sune Johansson m.fl.)

Boh: 1 ad. hane Torslandaviken 24.4 (*Niklas Aronsson m.fl.).

Det är femte fyndet i Blekinge och sjätte fyndet i Bohuslän. Fynden i Halland rör minst två olika individer.

(KRISTOFFER NILSSON)

Mongolpipare *Charadrius mongolus* (6/6–1/1)

Sk: 1 hane Böste, Ö Trelleborg 4–5.8 (*Lars Quistgaard Bay, Per Anders Bertilsson, Greg McIvor m.fl.).

Mongolpipare är alltså en första klassens raritet i Europa. Fyndet i Böste var välkommet då det var det första i Sverige sedan 2000, även det i Skåne.

Raritetskommittén håller för närvarande på med en genomgång av samtliga fynd för att kunna avgöra rastillhörighet. Genomgången är angelägen, inte minst som framtida studier kan komma att utvisa att den Nordostasiatiska *mongolus*-gruppen är artschild från *atifrons*-komplexet som återfinns i Centralasiens bergstrakter.

(JONAS BONNEDAHL)

FOTO: MICHAEL BERGMAN

Ökenpipare *Charadrius leschenaultii*, Skutskärsverken (Upl) 9 juli 2007.

Ökenpipare *Charadrius leschenaultii* (10/10–1/1)

Upl: 1 2K+ hane Skutskärsverken 9.7 (F) (Per Johan Ulfendahl, Oskar Löfgren m.fl.).

Första fyndet för Uppland. Trots att detta var en väldokumenterad individ anser Rk att en rasbedömning utifrån dagens kunskap är behäftad med en så pass stor osäkerhet att den inte skulle tjäna något syfte. Fågeln lämnas därför utan specificerad rasangivelse.

(JONAS BONNEDAHL)

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Arten efterfrågas inte nationellt, men en plötslig ökning av fynd nedanför fjällen och söder om Väs-

terbotten gör att arten uppmärksammas (ett stort väderbaksdrag under våren 2008 medförde än större flockar . . .).

Som häckfågel ansågs arten ha gått tillbaka starkt, åtminstone fram till 90-talet. Tyvärr är det svårt att styrka minskningen i omfattande data från den svenska fjällvärlden.

Under de senaste åren har flera rrk noterat en tendens till ökning av fynd av flyttande fåglar. Fynd av flyttande fåglar sammanställdes nationellt under 80-talet, men därefter saknas nationella data och det är svårt att sammanställa långsiktiga data om artens uppträdande nedom fjällen.

I synnerhet var det vårflyttningen som var exceptionell 2007, men notera även den stora juliflocken på Öland som kommenteras nedan. Nämnas kan också den första konstaterade häckningen på Fulufjäll, Dalarna (Michael Gehrisch, Johan Gehrisch).

Vår: Det började på allvar 17 maj med 25 ex. på Lövstaslätten, SO Uppsala, där 14 ex. sågs dagen efter. Då (18.5) hittades även 36 ex. vid Övre Svärdsjö, Dalarna, 21 ex. Ängsholmen, Tysslingen och hela 55 exemplar vid Hög kyrka, Hälsingland. 19 maj fanns 42 ex. vid Umeälvens delta, Västerbotten. 22 maj var ännu en mycket bra dag i Uppland med 25 ex. på Lövstaslätten, 30 ex. Angarnsjöängen och 16 ex. Håtuna kyrka. Några kommentarer från rrk:

Sk: Minst 13 ex. under maj är den högsta vårsumman hittills. Vårfynden har ökat dramatiskt under de senaste tre åren. Under 2005–07 har 30 ex. setts under våren, att jämföra med 7 vårfynd sammanlagt tidigare än 2004. 15 höstfynd under aug–sep är den näst högsta höstsumman hittills, (högsta höstsumman var 19 ex. 1980).

Öl: bland många observationer: 25 ex. Vickelby 16–19.8 (Mats Waern, Leif Tägtström, Kalle-J Ljöfberg). Flocken på 25 ex. är den hittills största påträffade på ön och av 17 åldersbestämda var samtliga adulta.

Upl: För landskapet Uppland inkl. rapportområdet Sthlm-delen sattes således ett nytt prydligt rekord – preliminärt 145 ex. – att jämföra tidigare toppåret med 59 ex! Rapportområdet Upl: "Antalet fjällpipare under våren var större än tidigare, framför allt beroende på den regelbundna förekomsten vid Lövstaslätten 14–23.5 (totalt ca 49 ex). Toppnoteringen 32 ex. (fördelade på tre platser) är den högsta noterade i rapportområdet. Tidigare rekordnotering var 31 ex. Frötuna k:a 28–29.5 1966 (VF 30: 262)." (rrk Upl).

Dlr: bland annat 36 ex. 18.5 Övre Svärdsjö, Borlänge (Leif Carlberg, Eddine Hodi, Pelle Adenäs m fl.). Flocken med 36 ex. är den största som någonsin har noterats i landskapet. (rrk Dlr).

Hls: Flocken vid Hög med minst 55 fåglar är den i särklass största under alla år. (rrk Hls).

(FREDRIK FRIBERG)

Sibirisk tundrapipare *Pluvialis fulva*

(56/57–4/4)

Sk: 1 1K str. Löddesnäs 5.9 (*Kristian Ståhl).

Sm: 1 ad. str. S Händelöphuvud 24.7 (*Mathias Karlsson, *Thomas Ewerlid).

Öl: 1 ad. Ås kyrka 2–10.8 (F) (*Klaus Malling Olsen, Douglas Gustafsson, Hans I. Johansson m.fl.).

Vg: 1 ad. Nils Matsgården, Östen 13–15.7 (F) (*Göran Engberg, Jörgen Fritzson, Göran Nilsson m.fl.).

Liksom för 2006 ett rikligt uppträdande med fyra fynd. Som vanligt dominerar sommarfynden av adulta fåglar. Sträckfyndet förtjänar att uppmärksammas och Raritetskommittén vill gärna uppmana till stor försiktighet vid bestämning av flygande

FOTO: KRISTER CARLSSON

Sibirisk tundrapipare *Pluvialis fulva*, Ottenby (Öl) 3 augusti 2007.

tundrapipare. Lätesvariationen är betydlig och båda arter kan yttra läten som påminner om varandra för ett otränat öra. Likaså uppvisar amerikansk tundra-pipare ibland från stjärtspetsen utstickande fötter.

(JONAS BONNEDAHL)

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Ås lpm: Ett ex. noterades vid Stekenjokk 18.5 (Bernt-Erik Nordenström). Andra fyndet i Åsele lappmark. Det första gjordes 18 maj 1935 då tre ex. sågs vid Åsele. Notabelt att båda fynden gjorts exakt samma datum fast med 72 års mellanrum.

(THOMAS STRID)

Sumpvipa *Vanellus leucurus* (9/9–1/1)

Sm: 1 ex. Hagbyhamn 24.5 (F) (*Lars G Petersson, Jan Ottosson, Andreas Ståhl m.fl.).

Första fyndet från Småland och det första i Sverige sedan 2000 då det gjordes fem fynd i landet. Sumpvipa gör vissa år mindre ”invasioner” åt väst från centralasiatiska häckområden. Dessa år brukar även häckfynd göras långt från kärnområdena. En mindre västriktad rörelse kan anas 2007 med bl.a. Danmarks sjätte fynd den 19.5 och Storbritanniens femte fynd i juni. Den ökade aktiviteten i hemkommunerna i samband med ”microbirding” bidrog i hög grad till årets upptäckt. Upptäckaren lockades av en stationär rödspov på lokalen. Väl på plats kun-

Mosnäppa *Calidris temminckii* **VU**

Nb: Ett mycket bra år för mosnäpporna i den norrbottenska skärgården. Minst tio häckningar funna. Flera inlandsfynd under häckningstid väcker frågetecken (rrk Nb). Skärgårdsinventeringar i Norrbotten under 2007 visar på en stam med fler par än väntat på större sandöar och i anslutning till små avsnörda laguner i flack utskärgårdsterräng. Många fler relativt starka häckningsindikationer i samma område utlovas för 2008, samt en uppskattning av totalpopulationen!

(CHRISTER OLSSON)

Vitgumpsnäppa *Calidris fuscicollis* (19/19–1/1)

Vstm: 1 ex. Hötjärn 28–29.6 (*Bertil Rahm, Dan Thunberg, Elisabeth von Knorring m.fl.).

FOTO: JONAS BONNEDAHL

Gulbröstad snäppa *Calidris bairdii*, Sebybadet (Öl) 25 juli 2007.

de besvikelsen över att rödspoven först inte visade sig mer än väl kompenseras av upptäckten av såväl prärielöpare som sumpvipa!

(JONAS BONNEDAHL)

Kustsnäppa *Calidris canutus*

T lpm: 5 ex. rastade i Abisko Nationalpark 18.6 (Bengt Arhall). Detta utgör blott nionde fyndet i T Lpm.

(THOMAS STRID)

Småsnäppa *Calidris minuta*

Inga fynd under 2007 som tyder på häckning i den svenska fjällvärlden.

(CHRISTER OLSSON)

Tredje fyndet på denna inlandslokal som verkligen har en exceptionell dragningskraft på rara vadare. De adulta fåglarna dominerar helt landets fyndbild, då bara två av de tidigare fynden utgjorts av ungfåglar. Danmark gästades av sin 19:e vitgumpsnäppa knappt en vecka efter Hötjärnsindividen. I Finland noterades sjätte fyndet av arten under september.

(JONAS BONNEDAHL)

Gulbröstad snäppa *Calidris bairdii* (6/6–1/1)

Öl: 1 ad. Sebybadet 24–26.7 (F) (*Anders Sandström, Magnus Hellström, Peter Nilsson m.fl.).

Ölands andra fynd och blott det sjunde i Sverige. Fyndet gjordes under en period med mycket rastan-

de vidare under den lågtrycksbetonade sensommaren 2007. De tidigare svenska fynden är tämligen väl utspridda med ett vårfynd, två sensommarfynd och tre höstfynd. Gulbröstad snäppa och vitgump-snäppa har ungefär samma populationsstorlek och utbredningsområde i Nordamerika, men trots detta tenderar vitgumpsnäppa att oftare besöka Europa, inklusive Sverige. Sannolikt beror detta på arternas olikheter i flyttningsstrategi där gulbröstad snäppa till stor del är en inlandsflyttare med huvudflyttsrät- ket väster om Hudson Bay medan vitgumpsnäppa flyttar i långa etapper som även inkluderar västra Atlantkusten.

(JONAS BONNEDAHL)

Tuvsnäppa *Calidris melanotos* (259/264–13)

Totalt 13 fynd under året, vilka fördelade sig på tre i maj, tre i juni, ett i juli, två i augusti, tre i september och ett i oktober. Tio av dessa stannade längre än en dag och som längst sågs en individ vid Rysjön, Kvismaren under 21 dagar 5–25.5. Det var för övrigt en härlig vadarår i Närke då det även rastade en vid Oset 17–21.5. Samtidigt sågs dammsnäppor vid båda lokalerna. Årets fynd fördelade sig jämt mellan kust- och inlandslokaler, sju vardera. Två fynd har bedömts avse samma individ då bilder visar på samma skada. Fågeln rastade först vid Ravlunda, Skåne 16–17.6 och dagarna efter, 18–19.6, vid Ekeby våtmark, Södermanland. Vid båda lokaler rapporterades om ett skadat vänsterben som pekade rakt bakåt.

Fjärde och femte fyndet i Närke, sjätte i Blekinge och nionde i Bohuslän.

Sk: 1 2K+ Torupa flo, Ravlunda 16–17.6 (*Aron Edman, Jörgen Bernsmo, Björn Ander m.fl.).

Bl: 1 hona Utlängan 28–31.5 (Henrik Lind, Hans Larsson, David Erterius m.fl.).

Öl: 1 2K+ Sebybadet 9–15.8 (Jarone Pinhassi, Elisabeth Svensson, Olof Gustafsson m.fl.), 1 1K Sebybadet 9–15.8 (Gösta Friberg, Bierger Kaiser, Ulf Lindell m.fl.) och 1 1K Stora Ören 16–21.10 (Ronny Malm, Jan Hägg, Mats Hildeman m.fl.).

Gtl: 1 ex. Lausviken 26.8 (Mattias Gerdin, Krister Nordin).

Boh: 1 1K Breviks kile 9.9 (Per Undeland).

Vg: 1 1K Kårebro, Hullsjön 12–13.9 (Ulf Lindell, Börje Broström, Jörgen Hansson m.fl.).

Nrk: 1 ex. Rysjön, Kvismaren 5–25.5 (*Tomas Haraldsson, Thomas Eriksson m.fl.) och 1 ex. Tvärvägen, Oset 17–21.5 (*Anders Jacobsson, Rolf Engwall m.fl.).

Srm: 1 ex. Ekeby våtmark 18.6–19.6 (*Yonas Ericsson, Kent Carlsson, Tommy Emanuelsson m.fl.) och 1 ex. Vadsjön 8.7 (*Nisse Nilsson).

Upl: 1 ad. Vendelsjön 26.6 (*Börje Pettersson) och 1 ad. Ledskärviken 30.6–2.7 (*Lars Lundstedt, Anders Johansson m.fl.).

(GÖRAN DAREFELT)

Spetsstjärtad snäppa *Calidris acuminata*

(6/6–1/1)

Sk: 1 ad. Gröna jaktstugan, Foteviken 24–27.7 (F) (*David Erterius, Henrik Lind m.fl.).

Skånes fjärde fynd och landskapet dominerar därmed fyndbilden. Fyndet är även i övrigt typiskt med en gammal fågel under högsommaren.

(JONAS BONNEDAHL)

FOTO: RICKARD EK

Spetsstjärtad snäppa *Calidris acuminata*, Foteviken (Sk) 25 juli 2007.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Andra fyndet av spovsnäppa i Härjedalen gjordes i en udda biotop, nämligen från toppen av Hamrafället.

Hjd: 2 ad. födosökande Hamrafället 10.7 (Jan och Sven-David Måreby).

(THOMAS STRID)

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Totalt har observationer under häckningstid i lämplig miljö gjorts på endast cirka tio platser i fjällkedjan. Och som vanligt innebär detta att vi som vanligt har en mycket dålig bild av denna arts verkliga status i landet. Säkra häckningar noteras mycket säll-

lan. Till exempel har ingen säker häckning noterats i Norra Lappland sedan 2001. Även om detta självklart sker årligen. Men tyvärr besöks artens häckningsplatser allt för sällan. Och tyvärr är de som noterar arten många gånger dåliga på att rapportera.

Hjd: 1 ex. Flatruet 23.6 (Anna Peman).

Jmt: Ca fem par observerades i skilda delar av fjällkedjans högre belägna delar. I Jämtlandsfjällen finns dock många fler häckningslokaler som inte besöks så ofta, så det totala antalet häckande är svårbedömt. Gervenåtkko, Stekenjokk: 1 ex. 16.6 (Håkan Rune), 1 ex. spel 25–29.6 (Kim Woxlägd, Eva Johansson, Kalle Källebrink), 1 ad. 27.6 (Anders Carlberg, Roland Thuvander, Claes Nordell, Håkan Persson), 2 spel 3.7 (Jo-

FOTO: KRISTER CARLSSON

Prärielöpare *Tryngites subruficollis*, 1K, Ottenby (Öl) 9 oktober 2007.

han Södercrantz, Martin Molin, Martin Alexandersson). 1 par Blåhammarfjället 25.6 (Rasmus Elleby, Jon Jörpeland, Jacob Rudhe). 1 par varnande Kläppen, Sylarna/Bieljeke 4.7 (Gustav Asplund). 1 ex. varnande Lill-Anjeskutan/Unne Tjukkele, Skäckerfjällens naturreservat 11.7 (Per Erik Pershagen).

Ås lpm: 1 ex. spel Duoranjau, Stekenjokk 14.7 (Lars Bruks).

P lpm: 4 ex. spel Järbotjåkkå 24.6–25.6 (Åke Lindström).

Lu lpm: 1 ex. permanent revir Låtatjvagge, Låddejåkkåstugan, Padjelanta 3.7 (Jan-Erik Sebestyén, Ulrika Sebestyén). 1 ex. varnande Jalguk 22.7 (Sonja Kuoljok).

(THOMAS STRID)

Prärielöpare *Tryngites subruficollis* (62/64–5/6)

Totalt gjordes fem fynd av sammanlagt sex fåglar. Två majfynd och tre höstfynd. Notabelt är att Ottenby blivit en pålitlig prärielöparlokal, nu sjätte året i rad med fynd (två fåglar). Fyndet i Kalmar var det andra fyndet för östra småland och fyndet på Visingsö det första för Jönköpings län.

Sm: 1 ex. Hagbyhamn, Kalmar 24–26.5 (*Åke Jonsson, Lars G Petersson, Leif Tägtström m.fl.). 1 ex. Erstadkärret, Visingsö 2.10 (*Martin Widén, Magnus Blom, Hans Boberg, Mats Alderus).

Öl: 1 ex. Ottenby 30.9–24.10 (Aron Edman, Lars-Ola Westerlund, Anders Lundquist m.fl.). Mellan 4 och 16.10 var det 2 ex. på lokalen.

FOTO: TORBJÖRN ARVIDSSON

Prärielöpare *Tryngites subruficollis*, 1K, Ottenby (Öl) oktober 2007.

Upl: 1 hane Ledskärviken 21.5 (*Jan Andersson). 1 1K rast Hjälstaviken 13.9–4.10 (*Gunnar Steinholtz).

(THOMAS STRID)

Dubbelbeckasin *Gallinago media* NT

Under vårflyttningen (24.4–29.5) rapporterades från Götaland, Svealand och Norrlands kustland 94 fåglar varav 67 spelande. Detta är klart färre än under något av åren 2001–2006.

Under höstflyttningen (21.7–28.10) noterades 57 individer, även det klart färre än under något av åren 2001–2006.

24 lekplatser rapporterades från artens häckningsområde i svenska fjällen omfattande 182 hannar:

Hjd: 13 spelande på en lokal.
 Jmt: Ca 90 spelande på tio lokaler.
 Ås lpm: 7 spelande på en lokal.
 Ly lpm: 38 spelande på fem lokaler.
 P lpm: 30 spelande på sex lokaler.
 Lu lpm: 4 spelande på en lokal.

Trots de inventeringar som genomförts de senaste åren finns med stor säkerhet fortfarande många lekplatser att lokalisera. Med den globala uppvärmningen som det största hotet mot den svenska populationen (igenväxning av fjällbjörkskog på de backkärr som utnyttjas) är det viktigt att så många lekplatser som möjligt hittas så att naturvårdsåtgärder kan sättas in om så krävs. Sommarfynd utanför häckningsområdet:

Nb: 1 ex. Ainettivuoma, Norrbotten 5–6.7 (Ulf Larsson).

Tillägg:

2006: Vb: 1 ex. str. Tavastudden, Taftelandet 18.6 (Henrik Johansson)

(MARTIN TJERNBERG)

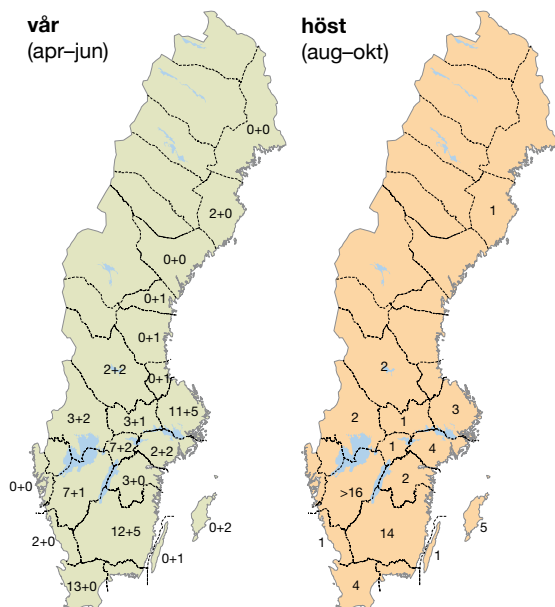
Större beckasinsnäppa *Limnodromus scolopaceus*

(15/16–2/2)

Sk: 1 1K Inre Foteviken 9.10–18.11 (F) (*Tomas Lundqvist, Greg McIvor, Mattias Ullman m.fl.).

Vg: 1 ex. so. dr. Stora Veka, Hornborgasjön 16–20.5 (F) (*Gunnar Jakobsson m.fl.).

Ett typiskt uppträdande i alla avseenden. Såväl vår som höstfåglar rastar gärna mer än en dag, även om

Dubbelbeckasin *Gallinago media* nedanför fjällvärlden i Sverige 2007. Vårobservationerna fördelas på spelande individer och övriga rapporterade ex.

skånefågeln 41 dagar är rekord i Sverige. En ungfågel höll dock till på samma lokal drygt tre veckor hösten 1998. Fågeln från Hornborgasjön är det sjätte vårfyndet och det andra i Västergötland.

(JONAS BONNEDAHL)

Rödspov *Limosa limosa* VU

Inga uppgifter föreligger gällande den svenska häckande populationen.

Fynd av rasen:

Limosa limosa islandica

Totalt har 35 individer noterats i Sverige under året. Detta är i nivå med föregående år (38 ex.) men klart

FOTO: INGEMAR LARSSON

Större beckasinsnäppa *Limnodromus scolopaceus*, Hornborgasjön (Vg) 16 maj 2007.

sämrre än 2005 då inte mindre än 70 ex. noterades. Nedan redovisas fynden landskapsvis med kommentarer.

Sk: Minst 3 ex. En 1K rastade på Nabben 19.9 (Mattias Ullman, Greg McIvor). Den 4.10 en 1K på Skanörs revlar, och kanske var det samma individ som sågs där och vid Knösen fram till 29.11 (Mattias Ullman m.fl.). Den 6 och 8.10 noterades dock 2 ex. på Skanörs revlar (Magnus & Mattias Ullman).

Hl: Minst 18 1K sågs 30.8–29.9.

Boh: 4 ex. Ödsmåls kile 4–5.5 (Christer Lind m.fl.). Femte fyndet i landskapet.

Sm: 5 1K Bottorpsslätten, Kalmar, Bottorp 13–18.9 (Anders Törnberg, Andreas Ståhl).

Vg: I september sågs 2 ad. och 1 1K vid Hullsjön (Mi-

chael Egerzon, Ulf Lindell, Peter Grahns, Stig Karlsson). Dessutom ytterligare ett fynd från Vänersborgsviken under september som säkerligen avser denna ras.

Hls: 1 ex. med *islandica*-karaktärer Svågans mynning 2–3.9. 1 ex. 14.9 är ej rasbestämd, men troligen rör det sig om samma fågel. Fyndet är Hälsinglands andra.

Ås lpm: 1 hane tornet, Laxbäcken 12.5 (*Inga Olofsson, Håkan Rune, Tommy Magnusson). Tredje fyndet i Åsele lappmark av rödspov och det första dokumenterade av rasen *islandica*.

(THOMAS STRID)

Myrspov *Limosa lapponica* VU

Ingen konstaterad häckning i år, men några observationer av varnande individer under häcknings-

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Myrspov *Limosa lapponica*, Torö (Srm) 26 augusti 2007.

tid är observerade. Ovanligt många myrspovar sågs även i Jämtland, men inget fynd tyder på häckning där.

Hjd: 1 par Stortjärnen, Flatruet. 25.6 (Lars Hammarin)

Ly lpm: 1 hona (dold lokal) 23.6

P lpm: 1 par (dold lokal) 28.6

Femte fyndet i Härjedalen och fjärde fyndet i Pite lappmark.

(KRISTOFFER NILSSON)

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis* (452/496–17/22)

Årets resultat var det näst sämsta under 2000-talet! Totalt rapporterades endast 22 exemplar från 27

april till 26 augusti. Det var bara i Närke som det gjordes riktigt intressanta observationer. Här sågs först en långstannare vid Oset 13.5–2.6 och senare ett antal fåglar vid Rysjön, Kvismaren 21.5–13.7. Möjligen ägde en häckning rum i området, bl.a. noterades en spelande fågel 2.6. Därefter finns inga rapporter förrän 1.7 då åter två fåglar sågs. Den 10.7 sträckte tre, eventuellt fem, dammsnäppor söderut och tre dagar senare sågs åter tre fåglar, nu rastande. Minst sex individer noterades alltså på fyra dagar vid Rysjön! I övriga landet gjordes endast fyra fynd av individer som stannade mer än en dag, vilka redovisas nedan. Noterbart i övrigt var att Uppland, där arten i stort sett är årlig, för ovanlighetens skull

FOTO: MATTIAS ULLMAN

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*, ad., Stenören, Bunkeflo (Sk) 4 maj 2007.

stod utan fynd. Åttonde fyndet i Blekinge samt åttonde och nionde fyndet i Västerbotten.

Landskapsvis fördelning: Sk 3, Bl 1, Sm 1, Öl 2, Gtl 3, Nr 7, Ög 1, Srm 1, Vrm 1 och Vb 2.

Sk: 1 ex. Stenören, Bunkeflo strandängar 4–6.5 (*Mattias Ullman, Erik Tufvesson, Håkan Jacobsson m fl) och 1 ex. Rönne-Sandön, Norra Häljaröd 12–13.6 (*Johan Stenlund, Kaj Möller, Oskar Lindberg m.fl.).

Sm: 1 ex. Vätan, S Bottorps hamn, Bottorp 25–30.5 (*Anders Törnberg, Harald Persson, Peter Sieurin m.fl.).
Vrm: 1 ex. Fisksjön, Fisksjöområdet 27–30.4 (Anders Andersson m.fl.).

(GÖRAN DAREFELT)

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

Srm: 1 ex. Reveln, Torö 1.12 (Berth Nygren).

Vinterfynd av gluttsnäppa är mycket ovanliga.

(THOMAS STRID)

Mindre gulbena *Tringa flavipes* (17/17–1/1)

Sk: 1 ex. Rönnen, Norra Häljaröd 24–25.6 (*Rolf Helmersson, Thomas Svanberg, Tommy Malmberg m.fl.).

Efter att Skåne fick sitt första fynd 2003 (även det från Rönnen) har landskapet dominerat fyndbild, och årets fynd är det 3:e för landskapet. 72% av de Svenska fynden utgörs av vårfåglar, så årets fågel faller väl in i denna fyndbild.

(JONAS BONNEDAHL)

FOTO: JOHAN SÖDERCRANTZ

Tereknsnäppa *Xenus cinereus*, ad., Skutskärsverken (Upl) 6 juli 2007.

Tereknsnäppa *Xenus cinereus* (170/171–5)

Fem fynd under året, varav fyra koncentrerat till en tiodagarsperiod i mitten av maj. Snittet de senaste tio åren har varit knappa sju fåglar per år. Fördelningen mellan vår- och höstfynd varierar dock väldigt mellan åren. Ett av fyndet gjordes i inlandet, övriga kustnära. Fjärde fyndet i Västergötland och Hälsingland och det sjätte i Blekinge och Uppland.

Bl: 1 ex. Torhamns udde 20–21.5 (Eva Johansson, Anders Adolfsson, Jonas Persson m.fl.).

Öl: 1 ex. Sebybadet 20.5 (Douglas Gustafsson, Ulf Lindell, Petter Andersson m.fl.).

Vg: 1 ex. Gudhammarsviken, Skagern 14–16.5 (*Joakim Landberg, Sigge Wahlstedt m.fl.).

Hls: 1 ex. Stenö 22.5 (*Stefan Persson m.fl.).

Upl: 1 ad. Skutskärsverken, Skutskär 6–7.7 (*Per Johan Ulfendahl, *Oskar Löfgren, Joakim Djerf m.fl.).

(GÖRAN DAREFELT)

Roskarl *Arenaria interpres*

Ås lpm: 1 ex. födosökande Laxbäcken 16–17 maj (Inga Olofsson).

Andra fyndet i Åsele lappmark. Det första gjordes på samma plats 1995.

(THOMAS STRID)

FOTO: KRISTER CARLSSON

Tereknsnäppa *Xenus cinereus*, Torhamns udde (Bl) 20 maj 2007.

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius* (256/259–22/22)

Totalt 22 ex. fördelade på Sk (10), Öl (1), Gtl (5), Hl (2), Boh (2), Gstr (1) och Nb (1) samt med den månadsvisa fördelningen maj (2), jun (1), jul (1), sep (4), okt (6), nov (7) och dec (1). Första fyndet i Nb (landskapet) och fjärde fyndet i Gstr.

Sk: 1 ex. Sandön, Utvälinge 15.9 (Thomas Svanberg, Oskar Lindberg m.fl.). 1 ex. Strandbaden, Höganäs 23.9 (Johan Stenlund m.fl.). 1 str. V Häljaröds hamn 3.11 (Mikael Olofsson, Henrik Johansson m.fl.). 1 ex. Båstads hamn 3.11 (Johannes Rydström, Tomas Lundqvist m.fl.). 1 rast. Kåseberga hamn 7–11.11 (Sven Splittorff, Anders Kjellsson m.fl.). 1 ex. Nabben, Fal-

sterbonäse 8.11 (Nils Kjellén m.fl.). 1 ex. Nabben, Falsterbonäset 15.11 (Nils Kjellén, Lars Samuelson m.fl.). 1 1K rast. Båstads hamn 26.11 (Niclas Winqvist). 1 ex. Skanörs hamn 28.11 (Tommy Holmgren, Greg McIvor m.fl.). 1 rast. Äspet, Åhus 12–20.12 (Björn Svärd, Linda Niklasson m.fl.).

Öl: 1 2K+ rast. Stationsträdgården, Ottenby 21.6 (Ölands Rapportkommitté).

Gdl: 1 hona Bendesriv 23–26.5 (Sten Wikström, Ann Wikström m.fl.). 1 ad. rast. Östergarnsholm 5.10 (Tuomo Kolehmainen). 1 1K Hoburgen 7.10 (Stellan Hedgren). 1 1K rast. Östergarnsholm 7.10 (Tord Lantz, Jim Sundberg m.fl.). 1 ex. Suderudd, Furilden 29.10 (Tore Pettersson, Ove Paterson).

Hl: 1 1K rast. Lisered, Morup 20–23.9 (Magnus Anders-

FOTO: KRISTER CARLSSON

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius*, Äspet (Sk) 15 december 2007.

son m.fl.). 1 1K+ str. N Busör, Hl 12.10 (Christopher Gullander, HG Karlsson m.fl.).

Boh: 1 ex. str. Kråkudden, Hönö 22.9 (Måns Grundsten m.fl.). 1 ex. Ursholmen, Koster 3.10 (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund).

Gstr: 1 ad. hona Skatudden, Lindön 28.6–9.7 (Marcus Bergström, Per Aspenberg m.fl.).

Nb: 1 ad. hona Norra Sunderbyn, Luleå 8–10.7 (Herman Sundkvist, Mats Bergquist m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Efter toppåret 1999 var 2007 det hittills bästa året för bredstjärtad labb i Sverige på senare tid. Totalt rapporterades drygt 420 ex. men i denna summa

döljer sig många dubbelräkningar i form av fåglar som setts i flera landskap. Anmärkningsvärt är att såväl vårsträcket som höststräcket var rikligt och dessutom geografiskt väl fördelat över landet. Fördelningen framgår av karta, men det kan betonas att det längs Västerbottens kust noterades inte mindre än 36 ex. under perioden 5.5–2.6. Höststräcket kom i flera vågor med toppar i början av oktober samt i början resp. i slutet av november. Stora antal (>10 ex. under en dag) under hösten var:

Bl: 10 1K str. S Bredaviksudde, Karlskrona 4.11 (Fredrik Lennartsson).

Upl: 26 1K str. SO Björn 5.10 (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund m.fl.).

Gstr: 33 1K str. Eggegrund 5.10 (Johan Södercrantz, Ulf Broberg m.fl.).

Som vanligt gjordes även flera inlandsfynd:

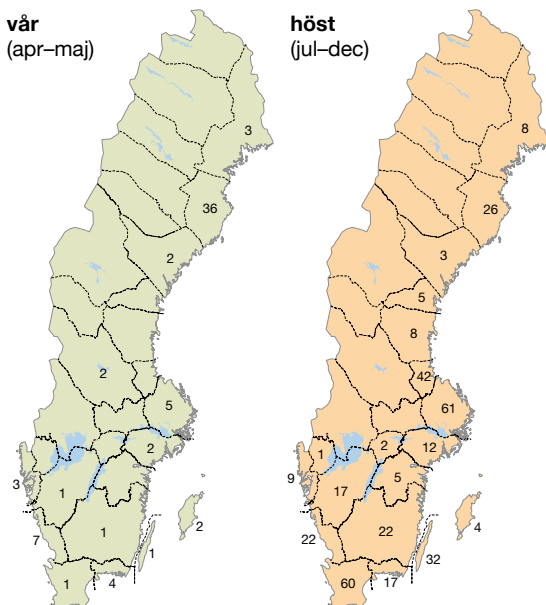
Sm: 1 1K rast Abisko, Vättern 9.9 (Jan-Erik Henriksson, Martin Widén m.fl.). 1 1K str. Abisko, Vättern 9.9 (Jan-Erik Henriksson, Daniel Steen m.fl.). 1 1K str. S Abisko, Vättern 10.11 (Per Sjöstrand, Jan-Erik Henriksson, Bob Lind).

Dls: 1 1K Oljehamnen, Frändefors 28.9 (Ingemar Johansson).

Vg: Ca 10 1K Vänersborgsviken 20.9–2.12 (Göran Darefelt m.fl.). 2 1K sträckförsök Östra hamnen, Lidköping 28.9 (Kjell Svensson).

Ög: 1 1K rast. Nybro, Svartåmyrningens naturreservat 28.11 (Kjell Carlsson).

Nrk: 1 1K str. SV Segersjö 15.9 (Lage Johnson). 1 1K Dimbo 10.11 (Lage Johnson).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på vår och höst.

Srm: 2 1K str. S Prästhällen, Mälaren, Strängnäs 3.10 (Jalle Hiltunen, Seppo Hiltunen).

Upl: 1 4K+ Hjälstaviken 4.9 (Anders Eriksson).

Dlr: 1 ad. Orsa camping, Orsa samt Kråkberg, Mora 12.4 [F] (Lars Hansson, Cecilia Fahlén m.fl.). 1 ad. str. NO Holens badplats samt Lindänget, Orsa 20.5 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén, Staffan Eklöv, Magnus Strömberg).

(ANDERS WIRDHEIM)

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Sk: Hög dagssumma: 141 ex. (varav ca 80% ad.) str. S Simrishamn 21.8 (Mattias Ullman m.fl.).

Vb: Höga dagssummor: 48 ex. str. NO Ostögrundet 13.5 (Mikael Wikström, Tommy Magnusson m.fl.), 66 ex. Grundskatan, Bjuröklubb 19.5 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström m.fl.) och 44 ex. Lillhällan, Holmön 19.5 (Niklas Lindberg, Gustaf Egnell, Micael Jonsson m.fl.).

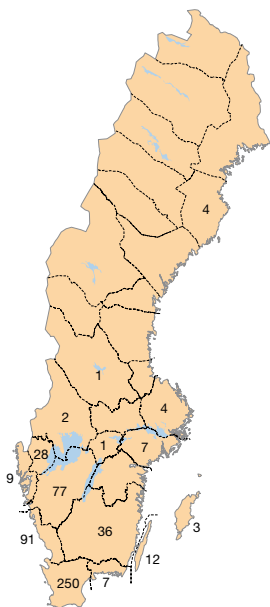
Totalt inräknades 322 kustlabbar på vårsträck i V Kvarken (sträckdatabasen *Picea* gm rrk Vb). Detta är den högsta vårsumman sedan samordnade sträckräkningar inleddes 1997, och de högsta inmatade dagssummorna någonsin på våren i Sverige.

Jmt: 1 ad. Raure, Stekenjokk 12.7 (Christer Pålsson).
Fynd nummer sex för Jämtland genom tiderna.

(FREDRIK FRIBERG)

Fjälllabb *Stercorarius longicaudus*

Höststräcket 2007 var något märkligt. I Skåne noterades rekordsummor, medan det i övriga Sverige

Fjälllabb *Stercorarius longicaudus* i Sverige hösten 2007 (nedanför häckningsområdet i fjällvärlden).

handlade om mera modesta eller till och med ganska låga summor. Totalt rapporterades ca 450 ex. under hösten, men i denna summa ryms många dubbelräkningar. Höststräcket var koncentrerat med merparten av fynden under första halvan av september. Högsta dagssumman kommer från Låholmsbukten:

Sk: 51 1K Hovs hallar 3.9 (Hans Larsson m.fl.).

Vår- och sommarfynd utanför häckningsområdet i fjällvärlden redovisas:

Vb: 1 ad. str. N Ostögrundet 13.5 (Birger Risberg, Mikael Wikström m.fl.). 1 ad. str. NO Tavastudden 22.5 (Henrik Johansson). 1 ad. str. SV Ostögrundet och Ta-

FOTO: LASSE OLSSON

Fjälllabb *Stercorarius longicaudus*, 1K, Skummeslövsstrand (Hl) 3 september 2007.

vastudden 28.7 (Emmanuel Naudot, Ulf Skyllberg, Henrik Johansson).

Nb: 4 ad. str. N Rödkallen, Luleå skärgård 18–19.5 (Johan Gelting, Stefan Holmberg, Andreas Livbom m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Storlabb *Stercorarius skua*

Under den blåsiga januarimånaden uppträdde storlabben förhållandevis talrikt längs södra delen av västkusten, men i övrigt kan konstateras att 2007 inte går till historien som något bättre år. Fynden längs västkusten var dock ovanligt väl spridda över året: Jan (103), feb (6), mar (4), apr (2), maj (5), jul (21), aug (6), sep (71), okt (15) och nov 16). Land-

skapsvis fördelning: Sk (117), Gtl (2), Hl (62), Boh (64), Srm (1) och Vb (3). Inlands- och östersjöfynd har på senare år blivit mera regelbundna och redovisas:

Sk: 1 ex. Silvåkratornet, Krankesjön 14.1 (Bertil Svensson). 1 ad. str. O Utkiken, Kåseberga Sk 19.3 (Sven Splittorff).

Sm: 1 ex. str. S Stångehamn, Oskarshamn 8.8 (Christer Håkansson, Leon Axelsson). 1 ex. str. S Revsudden 9.9 (Andreas Ståhl, Jan Ottosson m.fl.).

Gtl: 1 1K Kuppen 2.11 (Tord Lantz), 1 1K Faluddens fyr 7.11 (Gösta Reiland).

Srm: 1 str. SV Landsort 24.7 (Stefan Ettestam, Karl-Erik Sundström).

Fördelning över året: april (14), maj (21), juni (4), juli (4), aug (6), sept (6), okt (3) och nov (2).

Årets två vinterfynd upptäcktes i båda fallen under december 2006:

Sk: 1 2K Simrishamn hamn 2.1–8.5 (*Jörgen Bernsmo, Henrik Forsvall m.fl.)

Vg: 1 ad. Klippan–Slotsskogen, Göteborg 1.1–19.4 (Uno Unger m.fl.)

(KRISTOFFER NILSSON)

Svarthuvad mås x skratmå

Larus melanocephalus x *Larus ridibundus*

Ång: 1 ad. Speckstatjärn, Härnön, Härnösands s:n 1–11.7 (Leif Johansson, Oskar Norrgrann m.fl.).

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*, ad., Nacka (Srm) 30 juni 2007.

Vb: 1 str. Lillhällan, Holmön 12.5 (Andreas Garpebring). 1 2K+ str. SV Tavastudden 30.7 (Henrik Johansson). 1 str. SV Tavastudden 8.9 (Emmanuel Naudot).

(ANDERS WIRDHEIM)

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*

(463/496–ca 60)

Cirka 60 svarthuvade måsar slår fjolårets rekordnotering då 51 ex. observerades. Den svarthuvade måsen är av allt att döma på frammarsch i Sverige och det är främst i de södra delarna av landet som observationerna görs. Skåne står för hälften av fynden. Landskapsvis fördelar sig antalet individer så här: Sk (ca 30), Bl (4), Sm (3), Öl (3), Hl (15), Srm (1), Upl (4).

Åter sågs den hybrid som dök upp första gången vid Speckstatjärnen år 2000. Innan årets observation hade individen inte noterats sedan 2003 (rrk Ång).

(FREDRIK FRIBERG)

Sotvingad mås *Larus atricilla* (5/6–1/1)

Vg: 1 ad. Östra hamnen, Lidköping 15.5 (*Kjell Svensson).

Rättelse:

2000: **Vg:** 1 ad. Nollhagaviken, Alingsås 23–26.5. I samband med Raritetskommitténs arbete med *Förteckning över Sveriges fågeltaxa* (se Rk:s hemsida), då vi så långt det varit möjligt försökt fastslå vilka arter såväl som raser som påträffats i landet, examinerades den bevarade

fågeln från 2000 ovan. Fågeln visar tre mått som (med knapp marginal) överstiger maxmått publicerade för *L. a. atricilla* i Larsson och Olsen, nämligen vinglängd (333 mm), näbbhöjd vid gonys (11,8 mm) och tarslängd (54,5 mm). Vidare saknar Nohlagafågeln svarta teckningar på hp 5. Detta sammantaget gör att Raritetskommittén bedömer fågeln som rasbestämd till *L. a. megalopterus* som återfinns längs stora delar av den nordamerikanska Atlantkusten. Nominatformen, *L. a. atricilla*, är sydligare i sin utbredning, och häckar i Karibien från Haiti och vidare mot SV ned till Sydamerikas nordkust.

Västergötland står nu med hälften av Sveriges fynd av arten. I Västeuropa görs flertalet fynd av sotvingad mås på höst/vinter inte minst efter västliga stormar. De två senaste svenska fynden har däremot utgjorts av vårfåglar på inlandslokaler. Möjligen kan det utgöras av nordsträckande fåglar som just anlant Europa föregående höst.

(JONAS BONNEDAHL)

Dvärgmåsar *Larus minutus*

Öl: Ett riktigt bottenår för dvärgmåsen på Öland. Ingen observation som skulle kunna indikera häckningsförsök (rrk Öl).

GtL: En konstaterad häckning: 1 ad. matande ungar Ständakersvik 17.7 (Mattias Premke-Kraus). Såväl gamla som 1L-fåglar sågs födosöka i Fardume träsk, Rute, under juli månad (rrk GtL).

Vg: Under Vänern-inventeringen hittades åtta revirhävande par, häckning genomfördes (ungfåglar sedda). Dock oklart hur många par resp ungar (rrk Vg).

Nrk: 3 ad. lämpl biotop Rysjön, Kvismaren 5.5 (Tomas Haraldsson) och 2 ex. lämpl biotop Rysjön, Kvismaren 22.5 (Ronnie Lindqvist). Som vanligt observationer i Rysjön, Kvismaren, som skulle kunna tyda på häckning, men ingen kunde heller detta år bekräfta någon häckning trots att lokalen är så pass välbekänd. Detta får oss att tro att ingen häckning ägde rum detta år (rrk Nrk).

Ög: Det fanns adulta fåglar vid Svartämynningen, Roxen och vid Tåkern i stort sett under hela häckningssäsongen, men inga häckningskriterier har rapporterats (rrk Ög).

Upl: Återigen ett år med många häckningar: Cirka 23 par gick till häckning i Hjälstaviken, varav 13 par prederades av trana, och endast 2 med lyckat resultat (2 flygga juv.) (Pekka Westin, Martin Tjernberg m.fl.); minst 20 par Skargrunden, Lövsbukten, varav minst 8 par misslyckades p g a att ön dränktes av en storm 8.7 och alla icke flygga ungar dog (minst 10 döda ungar), och 12 par lyckades (25 flygga ungar 10.7) (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund); minst 20 par Vendelsjön, varav minst 10 par gick till häckning (8 flygga juv.) (Thomas Pless, Kenneth Pless); 1 par vid bo med ägg Sillnätgrund, Lövsbukten (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund, Lars Gustavsson); 1 par vid bo med ägg Sör-Bränngrund, Lövsbukten

(Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund, Lars Gustavsson); 1 par med okänt häckningsresultat Sörsjön, Tämaren (Ulrik Lötberg, Lars Gustavsson), 4 par hävdande revir Tegelsmora kyrksjö, Tegelsmora 28.4–1.7 (Anssi Laurila m fl) och 1 par hävdande revir Kallrigafjärden, Forsmark 12–29.5 (Mats Edholm m fl).

Vid de två sistnämnda lokalerna bedöms häckningsförsök ha ägt rum, men med negativt resultat. Efter rekordåret 2006 med 80 häckande par minskade antalet häckningar 2007 till ca 70 par. Tyvärr fortsätter häckningsutfallet att vara dåligt enär arten är mycket sårbar för t ex. vattenståndsförändringar och minkpredation. Dock glädde de 25 flygga ungfågarna vid Skargrunden som överlevt stormen den 8.7. Tidigare, senast 2005, fanns det en koloni i Dalälven (Storfjärden), men vid Ambricka, Storfjärden, fanns det inga dvärgmåsar 2007. Mycket talar dock för att det trots allt fanns en koloni på annan plats i Storfjärden även 2007 eftersom upp till ett femtiotal dvärgmåsar vid flera tillfällen i maj–juni sågs fånga sländor över älven vid Västanån, Älvkarleby. De 10 adulta som sågs i Ledskärsviken från 8.7 och framåt kommer med största säkerhet från häckningar i kolonin på Skargrunden som spolierats av stormen 8.7 (rrk Upl).

Vstm: Under året har häckning konstaterats vid Askövik, där tio ruvande individer noterades 13.6 (Markus Rehnberg). Dock tycks häckningsutfallet ha varit tämligen klen eftersom endast en flygg unge noterades under sommaren (Torbjörn Hegedüs). Dvärgmåsar tidsmässiga uppträdande vid lokalen var 26.4–16.7 (fl obs).

Vrm: Vid fjolårets häckningslokal Tossjön, Torsby k:n noterades två ruvande fåglar 6.6 och 24.6 (Rolf Tideholm).

DLr: Säkra häckningar är rapporterade från Gryveldammen, Hållstugan, Älvdalen, tre ruvande ex. 4.6 (Mattias Högberg), 6–8 par ruvade också vid Tisjökölen 25.5, som mest noterades 25 ad. på lokalen (Börje Dahlén, Hans-Erik Eriksson).

Ång: Ruvning konstaterad på två lokaler med fyra ungar senare i juli och bobygnad på en lokal. Ett flertal lokaler ytterligare med vuxna individer under häckningstid men utan några häckningskriterier. Har tidigare konstaterats häcka vid ett fåtal tillfällen (rrk Ång).

Vb: Totalt rapporterades sex ungar från årets häckningssäsong: 2 pull Granön, Tavelsjö 14.7 (Anders Enefjärn), 1 pull Ostögrunden, Ostnåshalvön 16.7 (Per Hansson), 2 pull Strandvägen 7, Tavelsjö 21.7 (Anders Enefjärn), 1 pull Vajsön, Norsjö 26.7 (Leif Bildström). Därutöver finns följande noteringar om varnande eller ruvande fåglar: 4 ex. varnande Långviksskatan, Täftlandet 28.5 (Gunnar Odell), 18 ad. i par varnande Lövöbådan, Hsk 3.6 (Niklas Lindberg), 1 ex. varnande Gåshällan, Obbola skärgård 10.6 (Peter Sunesson, Nils Karlsson), 45 ex. ruvande Lillklyvan, Hsk 23.6 (Christer Olsson). Inga regelrätta kustfågelinventeringar gjordes 2007 (rrk Vb).

Nb: Under sommaren har länsstyrelsen genomfört en kustfågelinventering vilket gav extremt många häckningsfynd i Haparandas yttre skärgård. Det hittades också rätt stora antal häckningar i Piteå och Luleå skärgård. Totalt hittades närmare 800 häckningar! Normalt hittas 5–10 häckningar (rrk Nb).

Hjd: Häckning skedde i Storsjödeltat och dvärmås påträffades även under häckningstid i Linsellsjön. Tre par ruvande Storsjö deltat, Storsjö 3.7 (Bo Gustafsson, Lennart Karlsson). Övriga fynd: Ett par besökte bebott bo Storsjödeltat, Storsjö 9.6 (Andreas Gullberg), 3 ad. Storsjödeltat, Storsjö 13.6–14.7 (Per Gustafsson, Tommy Eriksson, Sven H Jansson m.fl.) samt 2 ad. i spelflykt Linsellsjön 29.6–6.7 (Eva Johansson, Johan Södercrantz, Kalle Källebrink m fl).

S Lpl: Pulli sågs endast på två lokaler (3 par adulta), med-

Tärnmås *Larus sabini* (393–55)

Blåst i september brukar ge förhoppningar om spännande havsfåglar som denna tid är på sträck söderut i Atlanten. Det gäller inte minst tärnmås och under september 2007 infriades önskemålen. Något oväntat gjordes dock det första fyndet vid ostkusten: Sm: 1 2K+ str. S Revsudden 4.9 (Andreas Ståhl, Calle Ljungberg).

Samtliga övriga individer var ungfåglar och de sågs dessutom med några undantag under en kortare period mellan 15 och 30.9. Månadsvis fördelas de 55 fynden på sep (48), okt (6) och nov (1). Särskilt i septembersumman ryms dubbelräkningar i form av fåglar som rört sig mellan olika landskap.

FOTO: KRISTER CARLSSON

Tärnmås *Larus sabini*, 1K, Kattvik (Sk) 15 september 2007.

an häckningar påbörjades på ytterligare minst två lokaler.

N Lpl: Dvärgmåsen är rätt väl spridd i N. Lappland, men det gjordes endast två säkra häckningsfynd. Ett sent fynd och två rapporter om fler än 50 fåglar samtidigt. Med de nästan 800 funna häckningarna i Nb under 2007 börjar vi så sakta närma oss en överensstämmelse med det stora antal dvärgmåsar som ses i det norrbottenska kustlandet under våarna nuförtiden, som mest 1 200 ex. vid ett tillfälle i maj 2007. Efter det att kustfågelinventeringen inom nämnda län avslutats 2008 kan vi äntligen få en mer rättvis bild av stammens storlek och spridning i det län där uppskattningsvis två tredjedelar av den svenska dvärgmåspopulationen finns numer.

(CHRISTER OLSSON)

Landskapsvis fördelning: Sk (12–13), Sm (1), Hl (16), Boh (21) och Vg (4). En hög dagssumma bör nämnas:

Boh: 9 1K str. S Kråkudden, Hönö 17.9 (Göran Karlsson, Carl Jyker, Tina Widén m.fl.).

Inlandsfynd:

Vg: 1 1K Hullsjön – Västra Tunhem – Malöga flygplats 20–23.9 (Michael Egerzon, Ulf Lindell, Clas Wennerdahl m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Trädårs *Larus philadelphia* (3/3–1/1)

Bl: 1 2K Fäören–Djupekås 30.6–18.7 (F) (*Patric Österblad, André Julinder m.fl.).

Ett anmärkningsvärt fynd som gladdde många, då det var landets första långstannande trädårs. Första sommarfyndet mitt i bästa semestertid. Blekinges andra fynd efter januarifågeln på Utlången 2003.

(JONAS BONNEDAHL)

Ringnäbbad års *Larus delawarensis* (10/10–1/1)

Gtl: 1 ad. Älmar, Stora Karlsö 20.5 (Sören Strandberg).

Karlsöfågeln har återkommit sedan 2002 men ses ytterst sporadiskt på lokalen.

(JONAS BONNEDAHL)

FOTON: MIKAEL NORD

Trädårs *Larus philadelphia*, 2K, Fäören (Bl) 14 juli 2007. Till höger med skratträrs *Larus ridibundus*.

Kaspisk trut *Larus cachinnans*

Totalt har mellan 760–800 kaspiska trutar noterats detta år, alla utom fem individer i landskapen Sk, Bl, Öl och Gtl. Detta är något färre än föregående år då cirka 1000 ex. noterades. Naturligtvis finns stora problem att uppskatta antalet exemplar när antalet fynd är så stort i våra sydliga landskap. Och det är naturligtvis ingen tvekan om att arten huvudsakligen förekommer i våra sydliga landskap men det är samtidigt orimligt att tro att den är så ovanlig i angränsande landskap norröver som antalet godkända fynd speglar. Självklart är det viktigt att kvalitetssäkra fynden av denna svårbestämda art, men tyvärr är det många som struntar i att rappor-

tera eller ens leta efter arten i de landskap där Rk-rapport krävs. Ett exempel på att arten troligen förekommer mer frekvent i angränsande landskap visar ju den rapportör som själv hittade alla de tre kaspiska trutar som noterades i Östergötland detta år. Och det vore ju faktiskt märkligt om arten inte förekom regelbundet även i landskap såsom Halland, Östergötland, Sörmland och Uppland vid gynnsamma vindar rätt tid på året. Problemet är bara att det i dessa landskap många gånger är svårt att ta bra dokumentationsbilder jämfört med de hamnar vi har i södra Sverige. Och det är ju fortfarande ofta ett krav på bra foton för att Rk ska godkänna fynd utaför de ”normala” landskapen. Man kan naturligt-

Sk: Årssumman beräknas till 400–450 ex, vilket är betydligt färre fjolårets rekordsumma på minst 650 ex. Upptärandet var dock fullt normalt och minskningen

får helt och hållet tillskrivas de ogynnsamma vindar som rådde under den normala toppen i september/oktober.

Bl: Totalt noterades 120 ex. Huvuddelen av fynden gjordes under september, då 43 ex. sågs. I övrigt 2 ex. i januari, 2 ex. i maj, 1 ex. i juni, 4 ex. i juli, 13 ex. i augusti, 34 ex. i oktober, 13 ex. i november och 5 ex. i december. Merparten av dessa utgörs av 1K-fåglar (67%), följt av adulta (25%) och 2K-fåglar (8%). Numera är en årssumma kring eller en bit över hundra kaspiska trutar ett normalt uppträdande i Blekinge.

Öl: Uppskattningsvis observerades drygt 200 kaspiska trutar på Öland under året. Ett bra år för den kaspiska truten på Öland med anmärkningsvärt nog rapporter från alla veckor under året förutom tredje juni-veckan. Under 2006 förelåg som jämförelse endast nio rapporter utanför perioden juli–december. Av rappor-

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Kaspisk trut *Larus cachinnans*, Ottenby (Öl) 6 oktober 2007.

terna 2007 är 85% från Ottenbyområdet. Högsta antal från en lokal är förhållandevis låg med åtta ex. den 20 september i Ottenby (Christian Cederroth). Detta kan jämföras med dryga femtiotalet exemplar som sågs i Ottenbyområdet 8 oktober 2003!

Gtl: Uppskattningsvis 33 fåglar har inrapporterats enligt följande åldersfördelning: ad. 19, 3K 3, 2K 7, 1K 4.

Fynd utanför Sk, Bl, Öl och Gtl godkända av Rk:

Sm: 1 1K Kalmarsundsparken, Kalmar 26–27.10 (*Fredrik Ellin, Lars G Petersson, Johan Stedt m.fl.).

Ög: Totalt tre fynd i Östergötland. 1 1K+ Lövestadsjön 12.9 (Christian Williams). 1 1K Lövestadsjön 21.9 (Christian Williams). 1 1K Häradsudden, Norrköping 24.9 (Christian Williams).

Vstm: 1 ad. Husta, Köping, 7.1 (Jörgen Lindberg, Oskar

Nilsson, Göran Nilsson) och förmodligen samma individ vid Köpings hamn 12.1 (Oskar Nilsson). Fyndet utgör det tredje i Västmanland. De båda tidigare rörde 1K-fåglar i Västerås hamn i oktober 1998 respektive november 2005.

Tillägg

2006: Hl: 1 1K Faurås, Vinberg 12.12 (Joakim Hagström). 1 2K Brevik, Morups Tänge 29.12 (*Joakim Hagström).

(THOMAS STRID)

Medelhavstrut *Larus michahellis*

Totalt har 89 medelhavstrutar godkänts för publicering. Detta är klart färre än föregående rekordår då hela ca 130 ex. noterades. Samtliga fynd detta

FOTO: MAGNUS ULLMAN

Medelhavstrut *Larus michahellis*, 1K, Brantevik (Öl) 10 september 2007.

år har gjorts i de för arten traditionella landskapen. Nedan redovisas ett utdrag av kommentarer och fynd från berörda rapportkommittéer.

Sk: En årssumma på 65 ex. innebär betydligt färre än flo-årets uppskattade 100 ex. Precis som för kaspisk trut förklaras detta huvudsakligen av ogynnsamma vindar under större delen av hösten. Något anmärkningsvärt med 1 ad. fågel i maj samt att fler subad fåglar har identifierats. Fler fåglar än normalt under högsommaren samt i november (11 ex) och färre än brukligt under hösten, främst oktober. I övrigt ett normalt uppträdande.

Bl: Fynd: 1 ad. Nordersund 13–17.8 (Christian Persson, Bert Pettersson, Fredrik Lennartsson, m.fl.) plus ytterligare en ad. 15.8 (Patric Österblad). 1 ad. Torhamns udde 16.8 (Anders Adolfsson). 1 1K Nordersund 19.8

(Christian Persson). 1 2K Utlängan 12.9 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 1K Utklippan 14.9 (Alexander Hellquist). 1 1K Ronneby hamn 14.9 (Fredrik Lennartsson, Jan Svantesson, Lars-magnus Jansson). 1 1K Kråkenabben 16.9 (Christian Persson, Fredrik Lysell). 1 ad. Sandhamn 20.9 (Fredrik Lennartsson). 1 1K + 1 ad. Kråkenabben 27.10 (Patric Österblad, André Julinder, Christian Persson, m.fl.). 1 1K Nordersund 30.11 (Patric Österblad). 1 1K Ronneby hamn 8.12 (Jan Svantesson).

Totalt 13 ex. är tangerat årsrekord för arten, dessutom är både årets första och sista exemplar nya extremdatum för arten! Tidigast före årets notering var 17.8 och senast 26.11. Fyndbilden avviker en aning från genomsnittet, då endast ett fynd är gjort i normala toppmånaden oktober.

Öl: Fynd: 1 2K 23.4 (Aron Edman, Ronny Malm, Per Österman m.fl.). 1 1K rast Ölands södra udde, Ottenby 17.9 (Aron Edman m.fl.). 1 3K Ottenby 17.9 (Aron Edman). 1 1K Västrevet, Ottenby 13.10 (Jörgen Bernsmo). Ett något sämre år än normalt för arten. Under den period då flest fynd kan förväntas göra, september till oktober, är arten rapporterad under 14 datum i Ottenbyområdet. Från den 16.10 finns på Svalan en rapport om fyra 1K-fåglar, i övrigt gäller rapporterna ensamma individer. Utöver detta finns rapporter om ytterligare en observation i maj, en i juni, tre i augusti samt fem i november (senaste 29.11). Av endast fem inkomna rapporter kunde Rrk godkänna fyra för publicering.

GtL: 1 ad. Norderstrand 15.2–13.5 (Per Smitterberg, Åke Anderson, Tord Lantz). 1 ad. Skåneriv 25.2 (Tord Lantz). 1 2K Kronholmens fyr, Kronholmen 20.4 (Olof Armini). 1 2K Rivet 2.5 (Tommy Lindberg). 2 ad. Havdviken, Östergarnsholm 17.5 (Tord Lantz, Jim Sundberg). 1 ad. Lausviken 28.5 (Bimbi Ollberg). 1 ad. Lickershamn 3.11 (Lars Brolund).

(THOMAS STRID)

Vitvingad trut *Larus glaucooides* (137/137–1/1)

En vitvingad trut noterades på flera lokaler i Halland. Detta blev årets enda vitvingade. Men det är ändå bättre än 2006, då inga fynd gjordes över huvudtaget.

HL: 1 1K Getterön – Svenstorp, Träslöv 16–31.12 (*Mattias Nilsson). 1 1K Södra Mellbystrand 24.12 (Martin Åkesson, Sven-Åke Persson, Lars-Göran Lillvik). 1 1K Lilla Tjärby 27.12 (*Håkan Ljungberg, Erik Johansson).

(THOMAS STRID)

Vittrut *Larus hyperboreus* (ca 1741–21)

Kräftgången fortsätter dessvärre för vittruten och endast 21 fynd gjordes under året. Dessa fördelade sig på elva vårvinterfynd 1.1–1.5, två försommarfynd 14–16.5 i Norrbotten och 1.6 i Västerbotten samt åtta senhöstfynd 4.11–31.12. Av årets

fynd sågs tio av fåglarna endast under en dag, sex individer mellan två dagar upp till en vecka och övriga mellan 15–70 dagar. Som längst stannade en 2K-fågel i Göteborg. Den hittades en bit upp längs Göta älv 25.2 och sågs senare i fiskhamnen fram till 6.5. Under en fjortondagarsperiod i början av mars fanns två individer i området. Den andra långstannaren var även det en 2K-fågel i Simrishamn 7.2–7.4. Även detta år var det de yngre fåglarna som dominerade med drygt 70 %. Åldersfördelningen var sju 1K, åtta 2K, en 3K-, tre 3K, en 4K+ och en adult. Mycket anmärkningsvärt från året var att det inte gjordes ett enda Östersjöfynd från landskapen Bl, Sm, Ög, Srm, Upl och Gstr. Lagg därtill ett

FOTO: MIKAEL NORD

Vitvingad trut *Larus glaucooides*, 1K, Lindberg (HL) 19 december 2007.

enda från Öland. Dessa landskap har de senaste fem åren haft en snittsumma på 24 fynd per år med som mest 47 fynd 2002!

Sk: 1 2K str. SV Kattviks hamn – Hovs hallar – Kullaberg 3–10.2 (*Nils Kjellén, Alf Petersson, Stefan Magnusson m.fl.), 1 2K Kåseberga – Simrishamn 7.2–7.4 (*Sven Splittorff, Jörgen Bernsmo m.fl.), 1 2K Simrishamn hamn 4.11 (*Jörgen Bernsmo, Henrik Forsvall, Bengt Bengtsson m.fl.), 1 1K str. Båstads hamn 9.11 (*Johan Stenlund, Hans-Åke Gustavsson, Kristian Svensson m.fl.) och 1 1K Kåseberga – Ystad väster – Kåseberga – Simrishamn – Kåseberga 29.11–30.12 (*Sven Splittorff, Leif Dehlin, Klas Karlsson m.fl.).

Öl: 1 3K Ottenby 24.2 (*Leif Tägtström, Claes Möllersten, Bill Andersson m.fl.).

Hl: 1 2K Faurås, Vinberg 5–11.2 (*Magnus Andersson, Joakim Hagström m.fl.) och 1 2K Kärret, Grimeton 17–19.2 (Bo Kanje, Karl-David Arvidsson m.fl.). Troligen samma individ.

Boh: 1 2K Trälebergs kile 3.1–18.1 (Ingemar Åhlund m.fl.).

Vg: 1 2K Brandkärr, Hisingen – Göteborgs fiskhamn 25.2–6.5 (*Ulf Lindell, *Christer Fält m.fl.), 1 2K Gullbergsvass, Göteborg – Stensjön, Mölndal – Fässberg, Mölndal – Göteborgs fiskhamn 4–18.3 (*Christer Fält, *Erik Landgren m.fl.) och 1 1K Vänersborg 31.12 (Stefan Hult).

Vstm: 1 4K+ Köpings hamn 12–13.1 (*Oskar Nilsson m.fl.).

Hls: 1 1K Bollnäs C 2.12–8.12 (Stefan Persson, Lars Henningsson m.fl.).

Ång: 1 2K Sälsten, Härnön 1.3 (*Leif Johansson, Bo Flumée, Pekka Bader m.fl.), 1 1K Härnösand 2–30.12 (*Leif Johansson, Anna Peman, Björn Gustafsson m.fl.) och 1 1K Järnäs udde, Järnäsälvsö 18.12 (Stefan Delin).

Vb: 1 3K Stora Fjäderägg 1.6 (Andreas Garpebring).

Nb: 1 3K Skäret, Långnäs-fjärden, Svensby-fjärden 1.5 (Lars Sandberg), 1 2K Alviksgården, Alvik-/Ernsåsomr. 14–16.5 (*Andreas Livbom, Rolf G Gustafsson m.fl.) och 1 1K Framnäs, Öjebyn 10.11 (Lars Sandberg, Stefan Sundin m.fl.).

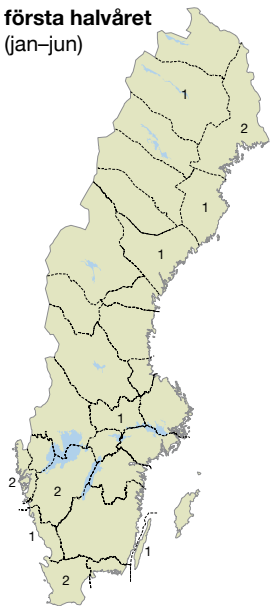
Lu lpm: 1 ad. Lusebryggan, Stubba nat. res. 1.5 (Hans Gustafsson, Håkan Tyrén m.fl.).

(GÖRAN DAREFELT)

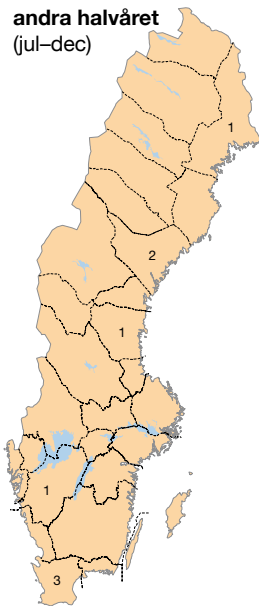
Tretåig mås *Rissa tridactyla* EN

Kolonin på Nidingen i Halland ökade något i storlek under 2007 efter att i flera år varit stabil kring

första halvåret
(jan–jun)

andra halvåret
(jul–dec)

Vittrut *Larus hyperboreus* i Sverige 2007.

drygt 30 par (såväl 2005 som 2006 häckade 33 par):

Hl: 41 par ruvande Nidingen 20.5–9.6 (Uno Unger) och 60 pull. Nidingen 6.6–6.7 (Uno Unger, Tommy Järås).

Under hösten uppträdde arten talrikt längs västkusten med de allra högsta summorna på Nidingen:

Hl: 6 000 ex. str. S 5.11, 3 000 ex. str. 7.11, 4 600 ex. str. S 8.11 och 3 000 ex. str. N 10.11 på Nidingen (Nidingens fstn).

Som vanligt gjordes även en del Östersjö- och inlandsfynd av denna annars så pelagiska art. Landskapsvis (västkusten undantagen) fördelas dessa på Bl (5), Sm (23), Öl (16), Gtl (7), Dls (1), Vg (38), Nrk (2), Ög (8), Upl (6), Vrm (2), Gstr (2), Hls (3), Mpd (7), Ång (4) och Vb (5).

(ANDERS WIRDHEIM)

Småtärna *Sternula albifrons* VU

Totalt har cirka 200 par rapporterats häcka varav hälften från Skåne. Men sannolikt finns betydligt fler och rapporteringen bör kunna bli ännu bättre. Föregående år inkom rapporter om cirka 175 par. Nedan framgår de rapporter som inkommit från landets rapportkommittéer.

Sk: Antalet häckande småtärnor passerade åter 100-strecket och häckade med 102–103 par efter det låga antalet, 87 par, under 2006. Hälften av dessa drygt 100 par häckade i Vellinge kommun. Häckningsresultatet är i den mån rapporter föreligger blandat. Relativt bra resultat rapporteras från Malmö och Vellinge medan det mesta tyder på att kusthäckningarna i nordost i stort sett misslyckades. Inte minst beroende på att kreatur trampade sönder bona i den viktigaste häckningskolonin (Nils Waldemarsson).

Sm: 4 par längs kuststräckan Mönsterås–Bergkvara (Tommy Larsson). Fyra häckningar är ett bra resultat!

Bl: Sammanlagt 40 häckningar har rapporterats enligt följande: 20 bon Långskär (Rolf Larsson). 15 bon Stolp (Rolf Larsson). 3 par Båtaskär (Mats Jonasson). 1 bo Stora Tärningsören (Rolf Larsson). 1 par Inlängan (Nils-Erik Ewers). 2007 ökade alltså denna tärna sitt häckbestånd med 14 par, då fjolåret bjöd på 27 häckningar. Årets notering är nästan i klass med början av 1990-talet, då ca 50 par uppskattades häcka i landskapet.

Öl: Småtärnan häckar idag vad Rrk erfar med ett mindre antal par spridda längs den östra och till viss del även sydvästra kusten. Från 2007 föreligger rapporter om troliga eller säkra häckningar från cirka 15 lokaler. Alla utom en rör ensamma par, nämligen 25 ex. lämpl biotop Förbofjärden 26.5 (Stefan Svensson). Detta rör sig troligen om en koloni som häckar på ett av skären söder om Vialms udde, men inga observationer gjordes av ungfåglar senare under sommaren som kunde bekräfta

att så är fallet. Om detta beror på att inga häckningar/häckningsförsök ägde rum eller om platsen ej kontrollerades får vara osagt. Det skall bli intressant att se resultatet för 2008 från denna plats. Utöver ovanstående finns observationer under häckningstid av ensamma par från två inlandslokaler (ett kalkbrott på södra och en alvarvät på norra Öland).

GtL: 5 par Västergarnsviken (Daniel Pettersson). I övrigt rapporter om par från flera lokaler, men inga andra säkra häckningar rapporterade.

HL: 6 par häckade på Getterön och 8 par i Falkenbergs hamn, men med dåligt resultat – endast två ungar rapporterades. Dessutom häckade enstaka par på minst tolv andra platser.

Nb: Åtta häckningar är ett mycket bra häckningsresultat i Nb. Lokalen på Malören är ny.

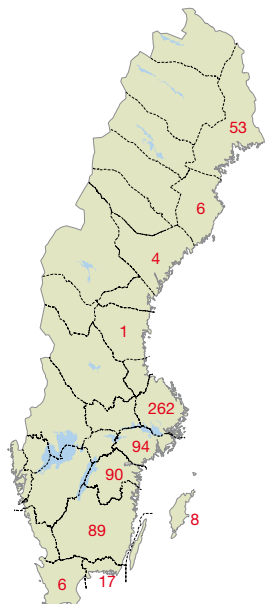
(THOMAS STRID)

Skräntärna *Hydroprogne caspia* **VU**

Totalt har 630 häckande par rapporterats och förmodligen är mörkertalet av icke funna häckningar inte så särskilt stort. Samtliga stora kolonier har besökts och även om inte solitärparen bidrar med en stor andel av den svenska populationen, så har inventeringar hur som helst genomförts i viktiga områden, som Stockholms skärgård.

Fem platser svarar för hela 83 procent av den svenska populationen. Landets viktigaste koloni – Björns skärgård, Uppland – som innehar 36 procent av landets population, hade under 2007 ett bedrävligt häckningsresultat (se nedan).

Kolonier med över 10 par är fördelade på endast

Häckande skräntärnor *Hydroprogne caspia* i Sverige 2007.

fem platser (vissa rnk-kommentarer presenterade):

1. **Furö, Sm:** 80 par, 115 pulli ringmärktes totalt.
2. **Gryts skärgård, Ög:** Dannskären, som länge varit landskapets största koloni med 60–80 par, fanns 2007 bara tio par. Däremot fanns en stor koloni vid Spyskären, med 75 par. Ungproduktionen okänd.
3. **Norra gräskärsklubben, Srm:** 89 par.
4. **Björns skärgård, Upl:** 225 par. Ön blev drabbad av stormen Per och stora delar av grusbänkarna som tärnorna placerar sina bon existerade inte längre. De allra flesta tärnorna gav upp sina häckningar. Totalt ringmärktes endast 122 ungar och av dessa blev endast 20–50 ex. flygga. Kolonin har funnits sedan 1960-talet, och sedan 1969 har häckning endast misslyckat eller lyckat så här dåligt två ggr tidigare och det var 1981

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Skräntärna *Hydroprogne caspia*, Torö (Srm) 26 augusti 2007.

pga. sjukdom och 1995 pga. av det låg 2 dm snö på ön under första halvan av maj.

5. **Rödkallen, Nb:** 52 häckningar är dubbelt så många som tidigare. Dessutom en solitärhäckning.

Större flockar (fler än 70):

Nrk: 105 ex. Storhjälmaren 16.7 (Ola Strand), 95 ex. Storhjälmaren 20.7 (Ola Strand, Leif Larsson), 85 ex. Storhjälmaren 25.7 (Ola Strand).

Upl: Ledskärviken: Från perioden 23.4–28.5 finns det många rapporter om minst 25 ex., som mest 81 ad. 22.4 (Tommy Löfgren, Stefan Karlsson m.fl.). Dessa observationer stämmer i tiden väl överens med när den första stora vågen av skräntärnor anlände till kolonin i Björns skärgård. I början av juni registrerades en ny topp med rastande i Ledskärsområdet, som mest 80 ad.

7.6 (Ulrich Jessen), och likaså den överensstämmer i tiden med när en andra, mindre, våg av tärnor (förstgångshäckare?) anlände till Björns skärgård samt många tidiga häckare gav upp häckningen.

(FREDRIK FRIBERG)

Svarttärna *Chlidonias niger* VU

Svarttärnan håller ställningarna väl i Sverige, även om existensen som reproducerande art är knuten till endast ett drygt dussin lokaler. År 2007 rapporterades ca 225 par, vilket är marginellt lägre än året före. Häckningarna fördelade sig på sju landskap: Sk (3 lokaler/41–44 par), ÖL (3/7–10), Vg (1/62), Nr (1/6), Ög (1/16), Upl (3/36) och Vstm (4/55).

FOTO: MIKAEL NORD

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*, ad., Munkagårdsfloen (HI) 17 maj 2007.

Ytterligare en ny (nygammal?) häckningslokal för arten hittades i Uppland i år, nämligen Hjälsaviken. Uppgiften från Vrm rör ett häckningsförsök på ett skär i Vänern, jfr Vg 2006!

(THOMAS PETTERSSON)

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*

Den 14 maj drog en mängd vitvingade tärnor in över södra Sverige. Det var återigen främst Skåne som fick ta del av det kraftiga inflödet och Rrk Skåne bedömer att minst 120 ex. torde ha varit inblandade. Sannolikt har omsättningen varit större än så med flockar som endast rastat kortvarigt för att sedan dra vidare – å andra sidan kan enstaka indivi-

der säkert ha stannat mer än en dag på de bästa rast-lokalerna eller rastat på mer än en lokal. Tvåsiffriga antal noterades vid Hammarsjön, Håslövs ångar och Krageholmssjön. Invasionsrörelsen försvagades från den 17 maj och efter den 20:e gjordes bara några få fynd. Utanför Skåne sågs det faktiskt inte fler än 25 exemplar, de flesta på Öland. Hösten bjöd på hela åtta fynd av tolv exemplar, samtliga unfåg-lar. Nedan presenteras vårfynden utanför Skåne och samtliga höstfynd. Åttonde fyndet i Blekinge och tionde i Östergötland.

Sk: 3 1K Vombsjöns utlopp 7–21.8 (Lars Råberg, Lars G R Nilsson, Jens Morin m.fl.), 1 1K str. V Nabben, Falsterbonäset 21.8 (*Nils Kjellén) och 1 1K Nabben, Falsterbonäset 22.8 (*Aron Andersson).

Bl: 1 1K Torhamns udde 23.8 (Anders Adolfsson).

Sm: 2 ex. Draven 14.5 (Stefan Andersson, Anton Arneson, Owe Arnoldsson m.fl.).

ÖL: 2 ad. Penåsa 17.5 (Leif Tägtström, Anders Kihlberg, Douglas Gustafsson m.fl.), 11 ad. Albrunna kalkbrott 17.5 (Mats Henriksson, Gittan Matsson, Johan Widenberg m.fl.) och 1 1K Norrvik, Ottenby 13.8 (Per Österman, Lasse Linde m.fl.).

HI: 3 ad. Munkagårdsfloen, Morup 17.5 (Dennis Andersson, Tobias Andersson m.fl.) och 2 ad. Trönninge ångar 10.6 (Per Magnus Åhrén).

Ög: 1 1K Svartåmynningsens naturreservat, Roxen 26.7–1.8 (*Olof Hjelm m.fl.).

(GÖRAN DAREFELT)

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis* VU

Liksom förra året har vi fått ett relativt bra material på häckningar av kentsk tärna i Sverige. Här följer antalet par landskapsvis: Skåne (60 par), Blekinge (50 par), Halland (20 par), Småland (12 par) och Gotland (17 par). Detta ger sammanlagt 159 par vilket är betydligt sämre än 2006 då mellan 259 och 282 par hade noterats. Det är framför allt i Halland och på Gotland antalet rapporterade par är betydligt färre jämfört med föregående år. Därtill lägre siffror från flera andra landskap med undantag för Småland som ökat från 1–2 par förra året till årets 12 par.

Nedan kan ni läsa de respektive rapportkomitéernas kommentarer.

Sk: Minst 60 ruvande kentska tärnor sågs i kolonin vid Tosteberga bodar. Det är ett mindre antal än under föregående år då minst 75 par noterats. Tärnorna följde med den stora skratmåskolonin som under 2007 valde att koncentrera sig till den lilla ön i inloppet i hamnen. Någon ringmärkningsinsats gjordes inte under året men observationer i kolonin och framför allt i närområdet sen ungarna blev flygfärdiga tyder på ett hyfsat resultat. Kentska tärnor som matar flygga ungar rapporte-

rades i vanlig ordning från olika lokaler längs kusten. Men i inget fall föreligger någon rapport som tyder på fler skånska häckningar. Arten flyttar som bekant gärna sin avkomma så fort dessa är flygfärdiga till lämpliga födosöks- och uppehållsområden (Nils Waldemarsson).

Bl: Häckning: Enda noteringar under året utgörs av tio bobyggande par vid Norjegryt (Patric Österblad) samt 40 funna bon vid Långaskär (Rolf Larsson). Totalt femtio par rapporterade. Kul att arten har återerövat Långaskär som häckplats! Här har inte funnits några par sedan 1993, då 150 par häckade där (FBI 30:97). Årets koloni är den största i öster sedan häckningen vid Kristianopel med 50 par 2001 (FBI 38:92). De tio paren vid Norjegryt får antas vara fåglar från de senaste årens huvudfäste för arten, Norrören.

Sm: 12 häckningar i Kalmar kommun och en i Mönsterås (Tommy Larsson).

Öl: Ingen misstanke om häckning under 2007.

Gtl: Häckningsuppgifter: endast 17 par inrapporterade (13 par i Gnismård, 3 par på Sigdesholm och 1 par på Gotska Sandön). Därutöver ett stort antal observationer som antyder häckningar på flera platser.

Hl: 20 par sågs ruvande på Malön (rrk Halland).

Vg: Flera observationer har gjorts under häckningstid i Göteborgs skärgård, men inga häckningar har konstaterats. Senast det begav sig var 2004, då minst fem par häckade på Porseskär, Donsö.

Boh: Inga misstankar om häckning i landskapet. Dessutom lite färre observationer från föråret än de senaste åren.

Övriga observationer:

Dls: 1 ad. Ursand, Vänersborgsviken 30.7 (Kjell Eriksson, Ulla Eriksson). 1 1K str. SV Rörvik, Vänersborg 11.8 (Ingemar Johansson). Sjätte och sjunde fyndet i Dalsland.

Sena fynd: Två ovanligt sena observationer gjordes. Dels ett vintefynd i Skåne samt ett för landskapet Uppland rekordsent exemplar en av de sista dagarna i oktober.

Sk: 1 1K Glansaboden, Yngsjö 17.11–6.12 (Christer Neideman, Anders Larsson, Greger Flyckt).

Upl: 1 2K+ Horsten 27.10 (Petter Simonsson*, Anders Eriksson, Tommy Eriksson, Thomas Strid, Anders Haglund).

(THOMAS STRID)

Tordmule *Alca torda*

Ett exceptionellt år för tordmular i inlandet med förstafynd för både Jämtland och Härjedalen och andrafynd för Dalarna (bara ett år efter det första).

I september kom det rapporter om ett tidigt massuppträdande av tordmular längs med Västkusten, troligen orsakat av näringsbrist längre norrut. Detta tillsammans med västliga vindar var förmodligen orsaken till fynden i Härjedalen och Dalarna. Under hösten observerades även en flock om sju tord-

mular i Väneren (Dalsland). Denna flock utgjorde sjätte fyndet i Dalsland. I västgötadeln av Vänersborgsviken sågs som mest 11 ex. den 19 oktober (Michael Egerzon). Från samma landskap rapporteras även 12 rastande ex. Kårebro, Hullsjön 21.9 (Magnus Hallgren, Ulf Lindell), som senare sträckte norrut, alltså möjligen samma exemplar som senare sågs i Väneren.

Man kan fråga sig just denna företeelse skall ses som något positivt.

Dls: 7 ex. Vänersborgsviken 18.10–4.12 (Ulf Lindell, Michael Egerzon, Lars Eric Rahm, Ingemar Johansson m.fl.)

Dlr: 1 ex. Orsa camping, Orsa respektive Våmåbadet, FOTO: JOHN LARSEN

Det stora inflödet av tordmular *Alca torda* i september 2007 lämnade en bitter eftersmak eftersom många fåglar var i mycket dålig kondition.

Våmhus, Mora 24–25.9 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén, Peter Malmberg) samt troligen samma fågel Långbryggan, Rättvik 28.9 (Christer Larsen, Rolf Björk, Anders Hans). Även om det inte alls kan anses säkerställt så anser rrk att det troligtvis rör sig om samma exemplar som i Orsajön.

Hjd: 1 ex. rast Storsjö 27.9 (Kent Moén). Första fyndet i Härjedalen.

Jmt: 1 ex. Badhusparken, Östersund 2.2 (Pär Hedberg). Förstagångsfynd! Fågeln slutgiltiga öde kan vi dock inte veta... Rrk Jmt via observatör: "Utmattad på Storsjöns is. Troligen från norska kusten, hårda västliga vindar senaste dygnet. Fick vila inomhus under natten, sedan utsläppt i öppet vatten i Badhusparken. Dök och simmade piggt."

(FREDRIK FRIBERG)

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Ett av få inlandsfynd hittills:

P lpm: 1 ex. Arjeplog, 27.11–4.12 (Stefan Holmberg, Lars Johansson m.fl.). Första fyndet för P lpm. Fynd saknas från övriga lappmarker.

(FREDRIK FRIBERG)

Alkekung Alle alle

Knappt 700 alkekungara är en låg årssumma efter två godare år. Som vanligt är det vid Västkusten som flest fynd görs och bara Bohuslän står för drygt 80% av antalet alkekungar i år. Det är en något högre andel än genomsnittet de senaste fem åren som uppgår till drygt 70% i Bohuslän. Höstfynden dominerar som vanligt kraftigt. Landskapsvis fördelar sig fynden enligt följande: Sk (38), Sm (1), Bl (1), Gtl (1), Hl (43), Boh (ca 575), Vg (22), Srm (2), Hls (2), Mpd (1), Ång (4), Vb (1), Nb (2).

(KRISTOFFER NILSSON)

Lunnefågel *Fratercula arctica* **RE**

Årets 168 lunnefåglar får bedömas som en normal årssumma på senare tid. Överlägset flest är som vanligt observerade under hösten utmed Västkusten. Fördelningen av fynd per landskap ser ut så här: Sk (16), Gtl (3), Hl (17), Boh (120), Vg (10), Vb (2). Fynden i Vb är landskapets 7:e och 8:e.

Fynd under häckningstid:

Boh: 1 ex. str. S Kråkudden, Hönö 11.4 (Martin Alexandersson m.fl.), 1 ex. str. S Kråkudden, Hönö 11.5 (Stefan Svanberg m.fl.)

Gtl: 1 ex. str. S Hoburgen 31.7 (*Ola Wizen, Marcus Bergström, Arvid Löf)

Vb: 1 2K+ str. NO Tavastudden, Täftelandet 30.4 (Henrik Johansson)

Högt antal:

Boh: 22 ex. str. S Kråkudden, Hönö. 17.9 (Tina Widén m.fl.)

(KRISTOFFER NILSSON)

Skogsduva *Columba oenas*

Skogsduva ses inte årligen i lappmarkerna och årets enda fynd är det nionde för Lu lpm (rrk N lpm).

Nb: Rrk Nb kommenterar: "Expansionen med skogsduvor i Norrbottens län fortsätter, aldrig har så många skogsduvor rapporterats förut, närmare 40 fynd" . . . "Skogsduvor är sedda under alla årets månader och mesta antalet i en flock på 16 individer i Öjebyn vid juletid. Under häckningstiden påträffades skogsduvor på många platser under förhållanden som gör att man med fog kan säga att flera häckningar har ägt rum." Vinterflocken får anses som anmärkningsvärd, eftersom

observationer av flockar under vintern är sällsynta, till och med i Mellansverige.

Lu lpm: 2 ex. str. Vuollerim 2.10 (Rolf G Gustafsson)

(FREDRIK FRIBERG)

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Ås lpm: 1 ex. födosökande Rönnsås, Malmomaj 20.5 (Inga Olofsson, Edit Grensvoll). Tionde fyndet i Åsele lappmark.

(THOMAS STRID)

Turturduva *Streptopelia turtur*

År 2007 var ett rejält bottenår för turturduva i Sverige och tillsammans med år 1998 de sämsta i modern tid. Även om vi vissa år, t.ex. 2003, kan notera större inflöden är trenden under de senaste 15 åren tydligt negativ. Fjärde fyndet i Hjd resp. andra fyndet i Ås lpm:

Hjd: 1 ex. Tännäs kyrka 9.6 (Martin Rydberg Hedén).

Ås lpm: 1 ex. Dabbnäs 24.8 (Torgny Nilsson).

Nb: 1 2K Björnsbyn, Luleå, Nb 8.2 (Tomas Berlin, Jenny Renström). Duvan hade bosatt sig i en ladugård före nyåret 2006 och fanns kvar till februari 2007, därefter vet vi inget om dess öde (rrk Nb).

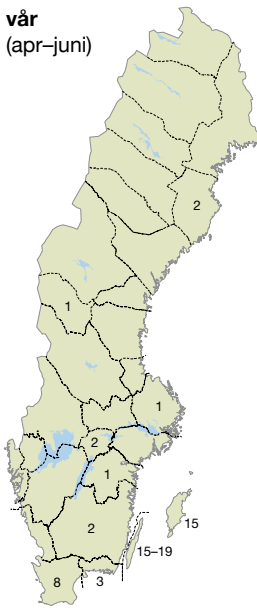
(THOMAS PETTERSSON)

Större turturduva *Streptopelia orientalis*

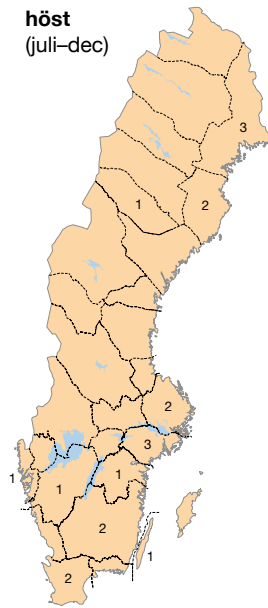
(15/15–2/2)

Vg: 1 3K ssp. *orientalis* Tåstorp, Falköping 1.1–14.4 (F) (Ulrich Tourbier, Ove Grönlund m.fl.) och på samma plats 23.10–31.12 (F) (Andreas Karlsson, Ulrich Tourbier m.fl.).

vår
(apr–juni)

höst
(juli–dec)

Vittrut *Larus hyperboreus* i Sverige 2007.

Ång: 1 2K Sörflärke/Tvärlandsböle, Anundsjö 5.2–24.4 (F) (Thomas Birkö, Anders Lindström).

Rättelse:

1999: Lu lpm: 1 1K Vuollerim 12–27.11. Detta fynd, som tidigare godkänts som rasen *meena*, har efter omgranskning underkänts, eftersom Rk anser att beskrivning och bilder inte utesluter vanlig turturduva.

För tredje vintern i rad uppträdde Vg-fågeln på samma lokal som förut och i år upptäcktes denna duva två veckor tidigare än under fjolåret. Beträffande åldersbestämningen av Vg-fågeln hänvisas till fjolårets rapport. En gång tidigare har samma fågel återkommit flera vintrar i rad, nämligen till Mörby-

FOTO: MARKUS TALLROTH

Turturduva *Streptopelia turtur*, 1K, Bingsmarken (Sk) 5 september 2007.

långa på Öland där ett ex. uppträdde tio vintrar i rad mellan 1985 och 1994.

Fågeln i Ångermanland uppvisade flera karaktärer som förknippas med den Centralasiatiska formen *S. o. meena*. Variationerna i de rasskiljande karaktärerna är dock relativt stor och delvis bristfälligt kända. Av den anledningen väljer Rk att avvakta med raspubliceringen och invänta vidare studier i frågan.

(UNO UNGER)

Tornuggla *Tyto alba* CR

Den enda rapport som inkommit är från Rrk Gotland. Därifrån har man medelat att det totalt har funnits sju spelande tornugglor från lika många

lokaler, men att ingen säker häckning har kunnat konstaterats.

(THOMAS STRID)

Fjälluggla *Bubo scandiacus* CR

Vb: 1 ex. I20:s skjutfält, Umeå 14.12 (gm Jörgen Wiklund).

Jmt: 1 hanne Stor-Ulvåsfjället/Stuore Viekejälla 7.6 (Christer Pålsson), 1 ex. födosökande Korsvattnet, Of-ferdalsfjällen 22.6 (gmn Elna Jonsson) och 1 honf. Lill-Ulvån 9.8 (Mattias Östblom, Michael Norman). Tre fynd under 2007 får ses som ett positivt resultat, särskilt intressanta är observationerna kring Storulvåsfjället–Lill-Ulvån. Kanske kommer vi att finna fjällugglehäckningar i Jämtlandsfjällen sommaren 2008 (rrk Jmt)?

FOTO: ANNA LINDGREN

Större turturduva *Streptopelia orientalis*, 2K, Sörflärke (Ång) 6 februari 2007.

N Lpl: Fem fynd är hälften så många som 2006. Inga tecken på häckning (rrk N Lpl).

Ideligen har det de senaste åren inkommit hopp-
ingivande rapporter om god lämmelförekomst i våra fjälltrakter. Dock har dessa förekomster som regel varit av lokal och tillfällig natur, varför förhoppningarna härnäst får knytas till de riktade eftersök av fjälluggla som kommer att ske i den svenska fjällvärlden sommaren 2008. Under 2000-talet har säker häckning konstaterats av två par vid Stora Sjöfallet i N Lpl 2001 och av ett par i Lycksele lappmark 2005. Det är tills vidare allt . . .

(CHRISTER OLSSON)

Hökuggla *Surnia ulula*

Boh: 1 ex. Ingetorp, Kode, 15.11 (Gunnar Wikman).

Vstm: 1 ex. Björkbacken, Fläckebo, Sala s:n 1.1–2.3 (Tom Sävström m.fl.).

Dlr: Häckningar: Ett par (3 pull) inom Lima socken, Malung-Sälen (Bror-Erik Larsson, Börje Flygar m.fl.). En enda häckning jämfört med fjolårets nio (rrk Dlr). Övriga fynd: 1 ex. Högfällshotellet, Sälen, 2.1 (Bengt Arhall), 2 ex. Töfsingdalen, Älvdalen 23.3 (Martin Rydberg Hedén), 1 ex. Sjöhusen, Malung/Sälen 7.4 (Börje Dahlén) och 1 ex. Rättviksmyren, Rättvik 4.5 (Jan-Erik Pehrson).

Gstr: 1 ex. Sättra, Gävle 3.4 (Anders Johansson, Håkan Söderman, Tommy Eriksson m.fl.).

Hls: En konstaterad häckning (rrk Hls).

FOTO: MICHAEL BERGMAN

Hökuggla *Surnia ulula*.

Mpd: En häckning konstaterad (rrk Mpd).

Vb: En häckning med 4 ungar Degersjön, Ersmark, Umeå 10.5–14.6 (Björn Malmhagen, Katarina Stenman, Sara Stenman m.fl.), en häckning med 4 ungar Röd tjärn, Överboda 3–26.6 (Henrik Ramebäck, Anders Östin, Peter Sunesson m.fl.) och en häckning med 2 ungar Harrsjön, Byske 28.6 (Ove Grönlund). De två senaste tillfällena då hökuggla häckade i landskapet var 1992 (1 häckning) och 2005 (2 häckningar). Årets häckningar får ses som ett utslag av den mycket goda tillgången på smågnagare under året (rrk Vb).

Nb: Två häckningar där ungar setts, samt både spelande och sedda hökugglor på några få andra platser, är ett medelmåttigt uppträdande (rrk Nb).

Hjd: Ett julifynd samt tre spelande i mars i Funäsdals-

området. I övrigt två augustifynd och ett novemberfynd (rrk Hjd).

Jmt: En konstaterad häckning mellan Ede och Alsen, en sannolik häckning samt två möjliga häckningar (rrk Jmt). Sammanlagt under året gjordes totalt 27 fynd.

S Lpl: Fyra säkra häckningar, tre i Lycksele lappmark och en i Åsele lappmark (rrk S Lpl).

N Lpl: Endast en konstaterad häckning, men flera observationer gjordes under häckningstiden, varför man kan misstänka att fler genomförts. Återigen ett dåligt smågnagarår (rrk N Lpl).

Tillägg

2006: **Dlr:** Två häckningar från Hedemora kommun får upp summan till elva häckande par i landskapet år 2006.

Hökugglans återkomst som häckfågel i Vg och Upl verkar enligt rapporteringen bara ha blivit ettårig (2006). Under 2007 endast två fynd söder om Gästrikland–Dalarna. Men denna vagabond hittade detta år andra landskap där det fanns gott om smågnagare, vilket inte minst gällde Västerbotten, där tre häckningar återfanns, vilket är lika många som det sammanlagt noterades där under åren 1992–2006!

(CHRISTER OLSSON)

Kattuggla *Strix aluco*

Mpd: 1 spel. Östanskär, Indal 4–5.2 (Per Helttunen m.fl.), 1 spel. Stornäsets beteshagar, Alnö 11.2–14.4 (Bo Johnsson m.fl.), 1 häckning med 5 ungar Säter, Indal 18.2–12.5 (Erik Carlsson, Martin Bylund, Peter Nilsson m.fl.), 1 spel. Eriks udde, Myckling, Tynderö 1–10.3 (Stefan Wikander m.fl.), 1 spel. Nalbyst-römmen, Njurunda 20.3–24.4 (Lennart Nilsson m.fl.), 1 spel. Åstön, Tynderö 25.3 (Stefan Wikander), 1 spel Övre-Tunbyn, Tuna 27.3 (Staffan Bergman), 1 födosökande Bullås, Alnö 2.4 (Victor Tjernberg), 1 häckning med minst 2 ungar Kovland, Sättna 28.5 (Mikael Madssen) och 1 spel. Arklo, Indal 17.6 (Per Helttunen).

Efter konstaterad häckning (Kovland, Sättna) samt ett fynd i inlandet är fynden i paritet med fjolårets. Efter några år med extremt ortstroga fåglar börjar arten nu att uppträda på många olika lokaler (rrk Mpd).

Jmt: 1 spel. Gällö, Bräcke k:n 3.3 (Leif Lindberg).

När man efter många fynd under 2000-talet började se ett mönster av stadigvarande etablering av kattugglan i Ångermanland, uteblev fynden plötsligt helt 2007. Därmed får vi fortsätta att dra artens nordgräns vid Medelpad. Fyndet i Jämtland är det första kända sedan 2004.

(CHRISTER OLSSON)

Slaguggla *Strix uralensis*

Under hösten/vintern 2006/2007 skedde en smärre invasion av slaguggla i Stockholmstrakten. Före

denna invasion fanns blott två fynd någonsin av slaguggla. Men under perioden oktober 2006 till mars 2007 gjordes hela fyra fynd varav två publicerades i förra fågelåret. Ytterligare ett fynd gjordes 2006 som här kommer som tillägg samt ett fynd i mars 2007.

Srm: 1 ex. Lilla Sickla, Hammarbyhöjden 19.3 (Tommy Eriksson, Anna Koffman). Fyndet är Stockholms rapportområdes sjätte fynd.

Tillägg

2006: Upl: 1 ex. hittad död vid ett hus (troligen flugit in i fönsteruta) vid Hagalund på Adelsö, Ekerö 27.12 (Hasse Andersson). Stockholms rapportområdes femte fynd.

(THOMAS STRID)

Lappuggla *Strix nebulosa* NT

Boh: Landskapets fjärde lappuggla, som även sågs i nov 2006, hittades tyvärr fastnad i en taggtråd vid Gnällan, NV om Uddevalla, 15.2 (Frank Karlsson). Den fördes till fågelcentralen, men gick ej att rädda till livet, utan avled samma dag (rrk Boh).

Dls: 2 ex. Tresticklans nationalpark 19–29.4 (Jonny-Björn Hansen, Bengt Wiklund, Gustaw Zakariasson). Fjärde fyndet i Dalsland.

Vg: 1 ex. Hökensås naturreservat 31.3 (Magnus Hallgren, Lars-Göran Lindgren, Musse Björklund, Göran Engberg m.fl.). Det sjätte fyndet för landskapet (rrk Vg).

Srm: 1 ex. rast Ekesjö gård, Kisjön, Nyköping 20.3 (Axel och Leif Ragnarsson) och 1 ex. t Rasbodammen, Koppartorp, Nyköping 25–26.3 (Jonny Werdin, Jan Gustafsson, Anki Gustafsson m.fl.).

Upl: 1 ex. sett sittande i träd 8.5 på en lokal inom Tierps kommun (rrk Upl).

Vstm: En konstaterad häckning rapporterad från Västerås k:n (2 ungar). Övriga observationer: 1 ex. Lindesbergs s:n 7.2 (gm Anders Carlberg), 1 hane Norbergs s:n 19.3–17.4 (Torbjörn Jansson m.fl.), 1 ex. Ramnäs s:n 8.4 och 12.5 (Mikael Leppälampi), 1 spel Fläckebo s:n 15.4 (Markus Rehnberg), 1 ex. Ramnäs s:n 8.5 (Ingvar Enning) och 1 ad. Ramnäs s:n 22.9 (Mårten Berglind). Från häckningsplatsen i Västerås k:n, där minst två par lappugglor funnits under senare år, rapporterades en död hona 1.5 (gm Markus Rehnberg). Fågeln hade flugit in i taggtråd och avlidit.

Dlr: Häckningar: 1 par (3 pull) inom Malung-Sälens kommun (Börje Flygar, Birger Johansson, Per Lif m.fl.). Dessutom sågs en ruvande fågel inom Leksands kommun (Conny Land, Anders Hans) men det häckningsförsöket misslyckades, troligen beroende på ett nedblåst träd. Två ex. hade hörts spela här under våren. Ropande fåglar hördes även i Mora samt Orsa kommun (en lokal vardera) under våren och enstaka fåglar sågs under vårsommar på ytterligare två lokaler i Mora samt en vardera i Orsa, Falun och Ludvika. Under hösten sågs två ex. inom Orsa kommun. Vinterfynd: 1 ex. Saxberget,

Ludvika 7.12 (Sven och Svante Thegenfeldt) samt 1 ex. Långsis, Lindorna, Mora 15.12 (Gert Dahlgren).

Hls: Lappugglan noterades under 2007 på fyra lokaler och alla under häckningstid. En häckning konstaterades (rrk Hls).

Mpd: En konstaterad och en sannolik häckning i Borgsjö respektive Torps s:n. Till det kommer sex spelande hanner från socknarna Borgsjö 1, Torp 2, Holm 1, Indal 1 och Attmar 1 (rrk Mpd).

Ång: Inga häckningar konstaterade, trots gott sorkår. Några få individer sedda samt två spelande ex. under våren (rrk Ång).

Vb: Häckningar fördelade på kommun: Skellefteå: Elva häckningar med en medelkull på 2,3 ungar/par (Östen Andersson). Åtta av häckningarna genomfördes i konst-

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Lappuggla *Strix nebulosa*.

gjorda risbon. Umeå: Två häckningar där det par som häckade i ett risbo fick ut tre ungar, medan det par som häckade i en björkstubbe fick ut en unge. Första säkra häckningarna i Umeå kommun sedan 1988! Helt säkert som ett resultat av den täta smågnagarstammen. Tretton säkra häckningar i landskapet 2007 innebär det näst bästa året på 2000-talet, endast toppat av 2004 (rrk Vb).

Nb: Ove Stefansson rapporterar för Norrbotten totalt 15 lyckade, en troligen lyckad och fem misslyckade häckningar (rrk Nb).

Jmt: 16 fynd av 19 ex. under året. Nästan alla fynd är gjorda under omständigheter och tidpunkter som tyder på att häckning kan ha ägt rum. Totalt på 13 lokaler (rrk Jmt).

N Lpl: Dåligt smågnagarår och bara en häckning kom till kännedom (rrk N Lpl).

Tillägg

2006: Nr1: 1 ex. fotograferat Jätteberget, Ölen, 26.11 (Per Arneborn). Fynd nr 12 i Nr1. Möjligen samma som i Sjömo några dagar senare (rrk Nr1).

Goda smågnagarstammar i det norrländska kustlandet gjorde 2007 till ett gott lappuggleår totalt sett, dock utan att nå upp till fornstora höjder. Ett oroande faktum är att det fortfarande 2007 hittas två lappugglor som dött p g a att de flugit in i taggtrådar. Många är vi som trodde att denna inhägnadsform helt var på väg bort från våra svenska kulturmärken. Det tar tydligen lång tid att städa upp i markerna . . .

(CHRISTER OLSSON)

FOTO: JOHN LARSEN

Jorduggla *Asio flammeus*.

Jorduggla *Asio flammeus* NT

Sk: Inga häckningar konstaterades men ett högsommarfynd med 1 ex. Gislövs strandmark 20.7 (Peter Rusk) är intressant (rrk Sk).

Sm: 1 ex. spel Idhult, Mönsterås 17.5 (Björn Liedén).

Öl: Det ser mörkt ut för jordugglan på Öland. Senast häckning konstaterades var 1990, även fast det funnits misstankar även senare, dock ej efter 2000 (rrk Öl).
Boh: 1 ex. Karholmen, Stora Överön, Kungälv 15.6 (Agne Gillholm).

Nrk: Under häckningstid endast noterad i Kvismaren och inga bekräftade häckningar har därmed rapporterats (rrk Nr1).

Srm: 1 ex. Lövsund, Runtuna-området, Nyköping 2–3.6 (Nisse Nilsson).

Dlr: Inga häckningar konstaterade. Enda häckningsindicierna i form av spelande fåglar under sommaren kommer från en lokal i Orsa. Under april noterades även spelande fåglar i Mora samt Ludvika (rrk Dlr).

Mpd: Sju fynd under häckningstid varav ett i kustlandet är i likhet med fjolåret (rrk Mpd).

Ång: En häckning med fyra ungar är lite trots ett skapligt smågnagarår. Noterad på ytterligare fem lokaler under häckningstid (rrk Ång).

Vb: Två häckningar funna: i Brånsjön (Peter Sunesson, Nils Karlsson, Karl-Gunnar Rehn) samt vid Bodby-sund, Burträsk (Erik Normark). Under häckningstid observerades jorduggla dessutom på ytterligare 14 lokaler. Ett förhållandevis bra år för jorduggla (rrk Vb).

Nb: Inga tecken på häckning, men det sågs jordugglor på flera ställen under häckningssäsongen, så helt omöjligt är det tros allt inte att någon häckning skett (rrk Nb).

Hjd: Under häckningstid (i juni–juli) påträffades jorduggla i sex områden, i övrigt gjordes ett fynd i slutet av april (rrk Hjd).

Jmt: Jorduggla observerades på ca 15 lokaler under häckningstid: Gulån, Trångvattnet, Storulvån–Lillhammarén, Ånnsjön–Handöl, Blåsjöfallet, Hallen Hammar-dal, Trättgårde Ås, Pålflon Föllinge, Näset Ragunda, Åre golfbana Sta, Backen Kall, Orrviken Sunne, Skifferbrot-tet Vejmon och Hallen. Endast en häckning konstaterades, nämligen vid Lill-Ulvåttjärnarna, Lill-Ulvån 25.6 (Thomas Svensson).

S Lpl: Endast en säker häckning rapporterad (rrk S Lpl).

N Lpl: Varnande jordugglor på två lokaler samt ett flertal fynd under häckningstid indikerar att det fanns en del smågnagare i fjällvärlden (rrk S Lpl).

Rättelse

2006: Dlr: De tre rapporterade häckningarna avsåg samma par och därmed häckade endast ett par inom Malungs k:n.

(CHRISTER OLSSON)

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Arten var föremål för en riksinventering 2007, men resultatet är ännu inte klart. Här redovisas delresultat från vissa landskap eller rapportområden.

Sk: Hela 130 spelande nattskärror observerades mellan 13.5 och 12.8 vilket utgör en för senare år fantastisk årssumma och en dubbling av årsgenomsnittet under den senaste tioårsperioden!

Bl: 2007 års riksinventeringsart behöll samma numerär som föregående år, dvs 25 spelande individer.

Boh: Har specialinventerats i år, liksom i övriga landet, med goda inventeringsinsatser i Strömstad, Tanum, Lysekil, Orust, Tjörn och Kungälv. Ca 600 par blir den skattade siffran för landskapet (rrk Boh).

Sthl: Minst 66 spelande nattskärror noterades från 34 lokaler i rapportområdet. Det är lite sämre än 2006 då hela 74 spelande noterades. Det ser ändå ut som att arten ökat lite i antal under de senaste åren jämfört med

de resultat som rapporterats från 1980-talet och framåt.

Srm: Om Srm län: "En rimlig beståndsuppskattning torde hamna på minst samma nivåer som det Nord (Nord, Ingemar. 1977) en gång uppskattade, dvs. ca 250 par."

Vstm: 113 revirhävande nattskärnor har rapporterats under året.

(FREDRIK FRIBERG)

Blek tornseglare *Apus pallidus* (18/19–0/0)

Tillägg

2006: Vrm: 1 ex. Hammarö fågelstation 25.10 (Håkan Axelsson, Anders Boström m.fl.).

Med denna fågel föreligger två fynd från 2006, däremot sågs ej arten under 2007. Trenden med sen-

land. Våra nordiska grannländer saknar fortfarande fynd av denna långväga gäst. Hittills är det endast sommarmånaderna juli–augusti som varit aktuella för de svenska fynden.

(UNO UNGER)

Alpseglare *Apus melba* (30–3)

Tre fynd gjordes under året. Ett vardera i Skåne, Småland och Östergötland. Fyndet i Småland var landskapets tredje fynd. Fyndet i Östergötland var landskapets första.

Sk: 1 ex. Borgeby våtmark 25.4 (Lars Nilsson).

Sm: 1 ex. rast. Erstadkärret, Visingsö 15.8 (Åke Ankarberg).

FOTO: JOHN LARSEN

Under 2007 riksinventerades nattskärna *Caprimulgus europaeus* i Sverige.

höstfynd förstärktes med detta fynd och nu har 14 av totalt 19 ex. noterats under perioden 9.10–18.11 med en markant topp (8 ex.) under sista 10-dagarsperioden i oktober.

(UNO UNGER)

Orientseglare *Apus pacificus* (2/2–1/1)

Bl: 1 ex. Kråkenabben (*Patric Österblad, Christian Persson, Bert Pettersson m.fl.) och senare vid Hällevik (Anders Blomdahl, Jan Svantesson, Fredrik Lennartsson m.fl.) 19.8.

Denna extremt sällsynta gäst i Europa från östra delarna av Asien slog åter till endast två år efter det senaste fyndet vid Hoburgsklippan på sydligaste Got-

Ög: 1 ex. Utsiktsberget V Fågeltornet, Svensksundsviken 26.6 (Fredrik Lindmark).

(THOMAS STRID)

Kungsfiskare *Alcedo atthis* VU

Sammantaget ett medelmåttigt år. Rapporter från Östergötland och södra Västmanland indikerar en något bättre förekomst än de tidigare två åren. Samtidigt är populationen relativt svag långt norrut, utan konstaterade häckningar i Norrland, Dalarna, Uppland och Sörmland.

Kungsfiskaren visar inte alls samma långsiktigt positiva trend som till exempel försärla.

Sk: Fyra häckningar konstaterade och ytterligare fem

fynd där häckning bedömts som trolig och utöver det något häckningskriterie på drygt 20 olika lokaler runt om i landskapet.

Bl: Två konstaterade och tre möjliga häckningar. Häckningar har Blekinge inte varit bortskämda med under det senaste decenniet, då flera stränga vintrar har decimerat beståndet. Nämnvärt är att alla årets häcklokaler ligger längs Mörrumsån.

Sm: Häckningar: fyra kullar på samma lokal i Västerвик och en eller två kullar i Hultsfred (Magnus Kasselstrand).

Gtl: Ingen häckning.

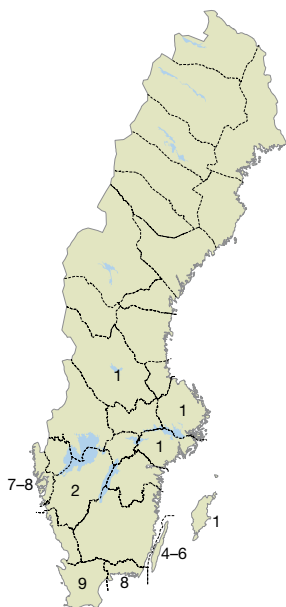
HI: Rapporterad från sex lokaler under häckningstid men ingen häckning hittad.

Boh: Fem eller sex par tycks ha häckat i landskapet under 2007: 3 par i Örekilsälven, Munkedal (Peter Rönnerberg m fl), 1 par i Sollumsån, Lilla Edet (Stefan Malm m fl), 1 par Göta älv, Hisingen (Jan Hellström m fl) och troligen 1 par i Bäveån–Risån, Uddevalla (1–2 1K–fåglar observerade; Ingemar Åhlund, Jan Johansson m fl).

Vg: Bara en trolig häckning. Dessutom 1 par och minst 1 ex. som sågs i lämplig häckningsmiljöer finns rapporterat.

Nrk: Endast en rapporterad häckning i landskapet även detta år och då i Karlslund som vanligt. Denna häckning resulterade i fem pull som ringmärktes.

Ög: Ringmärkaren Juhani Vuorinen rapporterar följande siffror från 2007. På 16 boplatser inleddes häckningar, och vid dessa producerades 25 kullar. 90 pullungar och tio adulta fåglar ringmärktes. Sammantaget innebär detta en dubbling jämfört med de två föregående åren, men det är ändå inte nivå med resultaten från tidigare 2000-tal.

Blätare *Merops apiaster* i Sverige våren & sommaren 2007.

Srm: Tre julifynd och möjligen ett sent majfynd härrör från häckningstid, men lokalerna är knappast lämpliga för häckning. Dessutom är observationerna tillfälliga. Tyvärr alltså inget som tyder på häckning detta år.

Upl: Några starkare häckningsindicer har inte rapporterats på följande lokaler har ensamma fåglar setts: Vstm: Nio häckningar eller häckningsförsök har rapporterats.

Vrm: Två konstaterade häckningar.

Gstr: Flera troliga häckplatser, fr.a. ett par i lämplig biotop från 12.4–11.08 vid Strömsbro.

(FREDRIK FRIBERG)

Blätare *Merops apiaster*

30 fynd av sammanlagt 37 ex. 29.4–19.8 är rätt höga siffror. Största flocken:

Boh: 5 ex. Käringsön 3.6 (Martina Sjöberg).

Femte fyndet i Dlr:

Dlr: 1 ex. Rostberg, Falun 29–30.4 (Åke Nygårds, Håkan Sandin m.fl.). Blott tredje aprilfyndet i landet.

(THOMAS PETTERSSON)

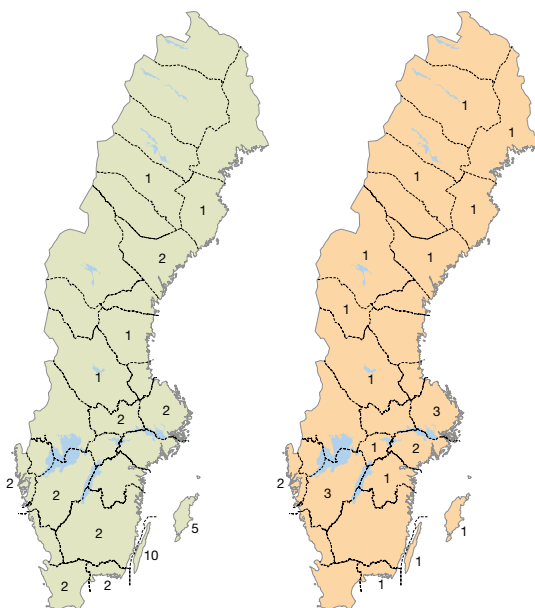
Blåkråka *Coracias garrulus* RE

Efter tre års total frånvaro i landet gjordes 2007 hela fyra fynd, bl.a. det fjärde i Nb:

Sm: 1 ex. Pataholm, Mönsterås k:n 5.7 (*Bobbo Karlsson, Christer Håkansson, Joakim Dahlberg m.fl.).

Öl: 1 ex. Björnsnabben, Ölands n. udde 21–23.5 (Svante Martinsson, Örjan Engebrand, Stefan Svensson m.fl.).

Srm: 1 ex. Killingen, Sandemar 19.5 (Bengt Malmström, Hans Collin).

Härfågel *Upupa epops* i Sverige 2007, antal ex. fördelade på vår och höst.

Nb: 1 str. Svartbyträsket, Boden 12.8 (*Stig Lundberg).
(THOMAS PETTERSSON)

Härfågel *Upupa epops* CR

Sammanlagt rapporterades ca 60 härfåglar, 41 på våren (22.3–8.6) och 19 på hösten (18.8–28.11). Antalet vårfynd ligger strax under medianen för de senaste 15 åren, medan låga antal på hösten nu har noterats fyra år i rad. Inga tyngre indikationer på häckning har rapporterats i år, även om fåglar hörts sjunga och på ett par platser på Öl uppträtt en period. Det kan för övrigt noteras att av de 19 höstfåg-larna sågs 7 norr om Dalälven.

(THOMAS PETTERSSON)

FOTO: JONAS BONNEDAHL

Blåkråka *Coracias garrulus*, Björnsnabben (Öl) 21 maj 2007.

Gråspett *Picus canus*

Boh: Inga gråspettfynd gjordes, under häckningstid, trots riktade eftersök i lämpliga områden (bl.a. häcknings-området från 1976) 28.3–11.4 (Ingemar Ahlund).

Dls: Häckningsindikationer från tre lokaler i Edsleskogs s:n och en lokal i Skålleruds s:n. Dessutom trolig par-förekomst under häckningstid på ytterligare fem lokaler i landskapet. Sedan gråspetten 1982 för första gången konstaterades häcka i Dalsland har arten följts på relativt många lokaler i landskapets norra delar. Två trakter utmärker sig som speciellt värdefulla för gråspetten, nämligen Edsleskogsområdet (Åmåls kommun) och de kuperade skogsområdena kring Stora Le, Dals-Ed/Bengtsfors kommuner, (Roger Grahm).

Vg: 1 ex. Stannum, Nordgården 28–30.3 (Kjell Hansson)

Nrk: 1 hona Solberga 16.3 och 6.4 (Lennart Ahlen). 1 ex. Skagerhultamossen, Mullhyttan 27.6 (Johan Åhlén)

Upl: Häckning: 1 ad. + 1 pulli/nyligen flygg Björnbacka, Hållnäs 29.6 (Ulrik Lötberg, Lars Gustavsson). Övriga intressanta fynd: 1 par Färnebofjärdens nat.park 21.3 (Hans Elleby) + 1 hane ropande 25.3 (Stig Holmstedt) samt 15 ropande ex. 4.3–5.8.

Vstm: Häckning: 1 1K pulli/nyligen flygg Knutsberg, Nora s:n 20.7 (Anders Carlberg). Övriga fynd under häckningstid: 1 par i lämpl häckningsbiotop Semla, Västanfors s:n 21.3–24.5 (Leif Lejdelin m.fl.), 2 ex. lockande Tarmansbo, Gunnilsbo s:n 24.3–22.4 (Yngve Meijer m.fl.), 2 ex. lockande Klysnen, Gunnilsbo s:n 25–27.3 (Mikael Rhönnsdahl m.fl.), samt ytterligare elva ropande hannar 4.3–19.8 (rrk Vstm).

FOTO: KRISTER CARLSSON

Härfågel *Upupa epops*, Olofström (Bl) 25 augusti 2007.

Vrm: Ett häckande par Blomsrud (Per Larsson). Övriga fynd under häckningstid: 1 par i lämpl. biotop och senare 1 spel. Bjursjön 3.3, 27.4 och 31.5 (Urban Grenmyr, Fredrik Wilde), 1 hane varnande Högsjöområdet, N Brattfors 2.4 (Lars Schütt), 2 ex. Långseruds k:a 15.4 (Hans Falklind), 1 par i lämpl biotop Segolstorpshöjden, Fjällsjön 27.4 (Fredrik Wilde). Dessutom 13 ropande hannar 3.3–31.5.

Dlr: Fem konstaterade häckningar. Dessutom par under tiden 1.3–31.8 på tolv lokaler. I övrigt ca 70 ropande hannar 3.3–25.7.

Gstr: Tre häckningar konstaterade. Dessutom är tre par och en bobyggande hane rapporterade under häckningstid. I övrigt 15 ropande hannar 3.3–26.5.

Hls: 25 rapporterade häckningar under 2007. Dessutom

par på ytterligare sex lokaler samt ca 80 ropande hanner 3.3–21.8.

Mpd: Ett häckande par i Krigsbyn, Hässjö (gnm Christer Olsson) och en häckning i asp Flakaråberget, Borgsjö s:n (Björn Svensson). Övriga fynd under häcknings-tid: 1 par på matning Långliden, Liden 19.3 (Arnold Johansson), 1 par, hanenn ropande, Rotvik, Mingen 1–19.5 (Peter Nilsson, Staffan Bergman m.fl.) samt 1 hona besökte möjligt bo Abborrtjärnen, Attmar, 24.5 (Håkan Hedin). Dessutom 22 ropande hanner 4.3–16.6.

Ång: Häckning: 1 hona besökte bebott bo Vårdkas-malens nat res 26.4–4.5 (Lars Berggren). Dessutom par på tre lokaler under häckningstid samt 33 ropande hanner 4.3–21.5.

Vb: 16 ropande hanner 10.3–16.5

Nb: Totalt har det under 2007 inkommit nio stycken rapporter avseende gråspett med häckningskriterie mer än 2. Rapporter kommer från Övertorneå, Kalix, Boden, Luleå, Älvsbyn och Piteå kommuner. Gråspetten verkar väl spridd i kustkommunerna med flera observationer och några häckningsindikationer. Naturligtvis står det i proportion till antal rapportvilliga fågel-skådare. Därför är det möjligt att gråspetten förekommer relativt vanligt även i Kalix och Haparanda kommuner, eftersom lämpliga miljöer för gråspett är inte sämre där än i Luleå. Boden och Piteå kommuner (Mats Williamson).

Hjd: Fyra fynd av enstaka ex. 26.3–7.7.

Jmt: 1 hona + 1 ropande hanne Vålådalen 6–9.3 och 1.4 (Per Wedholm, Kjell Johansson, Jonas Moll). Dessutom 11 ropande hanner 5.3–17.5

Ås lpm: Häckning: Bo med ungar i asp vid Basarmyran, Fredrika 14.6 (Kjell Grankvist). I övrigt gjordes sex fynd av enstaka ex. samt ett fynd av en ropande hanne under tiden 4.3–14.7.

Ly lpm: Fyra ropande hanner och sex ex. noterades på sju lokaler 11.3–30.4.

P lpm: En häckning vid Mörtträskheden östra (Leif Bildström). Dessutom 1 par Forsheden, Kilver, Arvidsjaur k:n 6.3 (Stefan Holmberg).

En utförligare presentation av gråspettens förekomst i Sverige 2007 hittas i en separat artikel i *Vår Fågelvärld* 7/2008, eftersom den varit riksinventeringsart.

(CHRISTER OLSSON)

Gröngöling *Picus viridis*

Jmt: 1 ropande ex. i Ragunda kommun 10.8 (Andreas Gustavsson). Första fyndet i Jmt sedan 1999.

(CHRISTER OLSSON)

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* **CR**

Den vitryggiga hackspetten fortsätter att minska i alla regioner där den fortfarande finns kvar. Under häckningstid är stationära fåglar bara hittade i Värmland, Dalsland och vid Nedre Dalälven.

Tre av fåglarna som släpptes ut i Värmland år 2005 fanns fortfarande kvar i början på säsongen. Två av fåglarna bildade par redan 2006, men den påbörjade häckningen då avbröts. I år genomförde däremot paret en lyckad häckning och fick ut hela fyra ungar. Det var den första kända häckningen i det vilda av utplanterade vitryggar och det resulterade i fyra ungar! Fortfarande vid årets slut fanns dessa fyra ungfåglar kvar i samma trakt.

Dls: En ensam hane fanns kvar i samma område som föregående år och hävdade revir under hela våren.

Vrm: Förutom ovanstående häckning sågs 1 hane vid ett tillfälle i ett gammalt häckningsområde i södra Värmland den 26.5. Den tredje fågeln, en hona, som släpptes år 2005 och som var kvar i samma trakt i början av året återfanns den 26.4 vid Hammaröns fågelstation. Efter att den fastnat i nätet transporterades fågeln till en revirhävdande hane i Dalsland men någon parbildning skedde inte. Den 20.3 upptäcktes en hane på en ny lokal i västra Värmland. Den stannade kvar i samma trakt resten av säsongen.

Nedre Dalälven: En ensam hona fanns kvar kring Färnebofjärdens nationalpark under våren. Likaså fanns den letiska hane, som planterades ut 1999, kvar nedströms.

Övriga landet:

Vg: 1 hane Hindens rev 10.6 (Bernt Fahlgren m fl).

Hls: 1 hane Skog, SV Söderhamn 21.6 (Rickard Wahlqvist).

Vstm: 1 hane Norbergs kommun 28.10 (Kjell Bergqvist, Nenne Normanson).

Under sommaren planterades totalt sju fåglar ut på två olika platser vid nedre Dalälven.

(KRISTOFFER STIGHÄLL)

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

Öl: En födosökande hane i Trollskogen, Grankullavik 23.9 (Lars Lindell). Första kända fyndet för Öland!

Vg: Ett par uppehöll sig runt parkeringen i Tivedens nationalpark under hela våren och sommaren. Mycket lämplig häckningsbiotop, dock kunde ingen häckning påvisas. Ytterligare en revirmarkerande hane fanns i Tiveden precis Ö. om nationalparken (rrk Vg).

Boh: Ett möjligt revir, i Svartedalen, Kungälv, samt en invasion under hösten, med minst 16 individer, flest, minst 4 ex. på Bredfjället, Ljungskile. Första fyndet i Öckerö kommun gjordes under 2007 (rrk Boh). Göteborg: Efter två fina år 2004 och 2005 med tre fynd vardera hade det till och med 2005 gjorts tjugo fynd av tretåig hackspett i Göteborgs rapportområdet. 2006 gjordes inte ett enda fynd, men i år blev det alltså ett rejält uppsving igen och med hela sex fynd är 2007 utan konkurrens det bästa året någonsin för arten i rapportområdet. Dessutom var flera av fåglarna både långstannare och beskådningsvänliga (rrk Gbg).

Nrk: Under häckningstid rapporterad från inte mindre

än sex olika lokaler väl spridda över landskapet, men tyvärr finns inga noteringar som bekräftar häckning detta år (rrk Nrk).

Srm: Totalt sågs uppskattningsvis nio individer. Då har två ex. räknats med från rapportområdets säkraste lokal för arten Skiren/Kvickens naturreservat V Eskilstuna. På denna plats kan det mycket väl finnas fler individer. Fåglar som uppehöll sig t i lämpliga miljöer noterades från sex platser. En av dessa var i norra Nyköpings kommun medan övriga noterades i Strängnäs och Eskilstuna. Ingen konstaterad eller misstänkt häckning dock. Noterbart är f.ö. att inga fynd alls har gjorts under perioden 11.4–16.9 (rrk Srm).

Upl: Inga häckningsfynd rapporterade, men fynd gjordes på 26 lokaler under tiden 20.3–31.7.

Vstm: Fynd under häckningstid och under omständighe-

stammen tycks gå genom norra Västergötland, Närke och Södermanland. Söder därom tycks den kunna dyka upp tillfälligt, främst i samband med större utbrott av granbarkborre, men därefter åter försvinna tämligen snart. Den relativt ljusa bilden från Svea- och Götaland är i skarp kontrast till artens dystra populationsutveckling i Norrland, där de senaste årens envisa och omfattande högkonjunktur i skogsbruket lett till att tretåigrevirens gamla gran-skogar försvinner i en rasande snabb takt. Det är därför inte alls omöjligt att den svenska populationens tyngdpunkt kommer att förflyttas söderut under kommande år.

(CHRISTER OLSSON)

FOTO: MAGNUS UNGER

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*, Hönö (Boh) 7 oktober 2007.

ter som tyder på häckning, har rapporterats från 16 lokaler, varav två (2) konstaterade häckningar, kommunvis fördelade: Köping (1), Sala (3), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (3), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (1) (rrk Vstm).

Vrm: Tre säkra eller troliga häckningar. Därutöver fynd från 14 platser i slutet av mars–början av juli (rrk Vrm).

Fjärde året med tretåig hackspett i rapportmallen, varför det börjar vara dags att dra lite slutsatser om förekomsten i Göta- och Svealand. De två landskap där de flesta fynden inkommit från under dessa år, Vstm och Upl, tycks båda ha relativt starka tretåigstammar (i Upl uppskattad till 30–50 par) som är relativt konstanta. Sydgränsen för den fasta svenska

Kalanderlärka *Melanocorypha calandra*

(8/8–1/1)

Öl: 1 ex. Schäferiängarna, Ottenby 21.5 (Aron Edman, Tommy Magnusson, Mats Wallin, Johan Södercrantz) samt Fyrvägen, Ottenby 29.5 (Dan-Axel Hallbäck).

Efter att ha uteblivit under hela 1990-talet har kalanderlärkan noterats mer regelbundet under innevarande decennium. Fynd har gjorts 2000 (två ex, Öland resp. Halland), 2001 (Halland), 2003 (Öland) och 2006 (Skåne). Den sentida koncentrationen till södra Sveriges kusttrakter är tydlig, men från 1970- och 80-talen finns tre fynd (inre Småland samt två i Västerbotten) som sprider fyndbilden en del.

Fåglar från de sydeuropeiska populationerna stannar i sina områden över vintern, medan flyttande bestånd finns i Ukraina, Ryssland och Kazakstan. Kanske är det således mest sannolikt att de svenska fåglarna sitt ursprung i sydost.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Korttälarka *Calandrella brachydactyla*

(204/217–15/16)

Femton fynd av sexton individer innebär ett mycket bra år för arten i Sverige. Arten noterades för fjärde året rad i Västerbotten. Utifrån fotodokumentation har det säkerställts att Röbbäcksslätten gästades av två olika korttälärkor i augusti.

FOTO: BJÖRN MALMHAGEN

Korttälarka *Calandrella brachydactyla*, T-vägen, Umeå (Vb) 6 september 2007.

Sk: 1 ex. Borrby strandbad, Örnahusen 19.5 (Nils Kjellén). 1 ex. Råå Hamn, Råå 3.6 (Mats Rellmar).

Bl: 1 ex. Utlängan 11.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 2 ex. Utlängan 4.6–5.6 (Lars-Gunnar Lundquist, Jonas Persson, Fredrik Lennartsson).

Öl: 1 ex. rast. Ölands södra udde, Ottenby 17.5 (Mats Waern, Fredrik Ellin, Jörgen Lindberg). 1 ex. rast. Ölands södra udde, Ottenby 22.5 (Ölands rrk).

Gt: 1 2K+ rast. Barshageudd 2.6–5.6 (Gösta Reiland, Bimbi Ollberg). 1 ex. rast. Kroken, Närsholmen 10.7 (Per Smitterberg). 1 ex. Grönbo, Tofta skjutfält 5.10 (Michael Tholin, Carl Tholin, Jan Janthe).

Vg: 1 ex. rast. Viskanäs, Istorp 15.7 (Mikael Karlsson, *Joakim Karlsson). Tredje fyndet i Västergötland. **Srm:** 1 ex. Herrhamra ängar, Södra Torö 26.5 (*Thomas Fransson).

Upl: 1 ex. rast. Horssten 22.5 (Anders Haglund).

Vstm: 1 ex. rast. Bergsmanshyttan, Nora sn 4.10–7.10 (*Anders Carlberg, Roland Thuvander). Andra fyndet i Västmanland.

Vb: 1 ex. rast. Obslidan, Umeälvens delta och slätter 20.8 (Tommy Magnusson). 1 ex. rast. T-vägen, Umeälvens delta och slätter 24.8–10.9 (*Emmanuel Naudot, Aron Sandling, Tommy Magnusson).

Tillägg

1996: Gtl: 1 ex. rast Varvsbukten, Gotska Sandön 18.5 (Petter Simonsson, Micke Wilson).

(JOHAN SÖDERCRANTZ)

FOTO: KRISTER CARLSSON

Tofslärka *Galerida cristata*, Falkenbergs hamn (Hl) 12 maj 2007.

Tofslärka *Galerida cristata* **RE**

Minst elva fynd under året får nu betraktas som en mycket god årssumma. Flest fynd (6) rapporterades i Skåne. Fågeln som sågs i Helsingborg 31.5–18.6 och i Malmö 9.7–21.10 observerades även i Sydhamnen, Köpenham 29.6–4.7 och kunde identifieras tack vare att den saknar en tå på höger fot.

Rrk Halland har gjort bedömningen att samtliga fynd under året i landskapet troligen gäller en och samma individ. Långstannaren i Östergötland var trogen sina vanor och sågs vintertid i Hageby centrum för att sedan tillbringa sommaren kring Skärlanda gård.

Artens förkärlek till framförallt sterila urbana

miljöer gör att man kan misstänka att en del fynd på senare år i t.ex. Skåne och på Öland gäller återkommande individer likt fågeln i Östergötland.

Sk: 1 ex. Lund 5.1–11.4 (Charlotta Bergenstahl). 1 ex. Kullens fyr, Kullaberg 24.3 (Alf Petersson, Karl G Nilsson). 1 ex. sj. Ängelholm 27.3 (Rolf Helmersson). 1 ex. str. SV Falsterbo fyr, Falsterbonäset 18.5 (Kaj Örjan Svahn, Nils Kjellén, Måns Karlsson). 1 ex. sj. Ornakärr 26.5–26.7 (*Tommie Nilsson). 1 ex. sj. Helsingborgs stad 31.5–18.6 (*Evert Valfridsson, Lars Hallbeck, Thomas Svanberg). 1 ex. Bo01, Malmö 9.7–21.10 (Stefan Cherug, Johan Fagefors).

Bl: 1 ex. str. V Munkahusviken 12.9 (Manfred Dornhäuser).

Öl: 1 ex. rast. Norra Vindskyddet, Ottenby 6.7–21.7 (Magnus Hallgren, Douglas Gustafsson, Jörgen Ager-skov).

Gtl: 1 ex. Kallbadhuset, Visby 5.11–29.12 (*Per Smit-terberg).

HI: 1 ex. Glommens hamn 27.1 (*Kerstin Martinsson, Lasse Olsson). 1 ex. Falkenbergs hamn 13.4 (*Peter Berntsson). 1 ex. sj. Hällerup, Ljungby 26.4 (*David Berta, Magnus Andersson). 1 ex. Falkenbergs hamn 1.5–27.5 (Hans Johansson). 1 ex. Hällerup, Ljungby 2.6–6.6 (Magnus Andersson, Joakim Hagström). 1 ex. Hamnutfyllnaden, Halmstad 21.7 (Christopher Gul-lander). 1 ex. Falkenbergs hamn 22.7–4.8 (Andreas Wernersson, Roger Hermesgård).

Ög: 1 ex. Hageby Centrum, Norrköping 1.1–5.3 (Andre-as Karlsson). 1 ex. Skärlunda gård, Borgs kyrka 17.4–11.8 (Thomas Hultquist, Robert Petersen). 1 ex. födo-sökande Norrköping 22.10–31.12 (Lasse Rosenius).

(JOHAN SÖDERCRANTZ)

Trädlärka *Lullula arborea*

Ly lpm: 1 ex. rast. Sjöbacka gård, Malå C 17.4 (Leif Bild-ström).

Sjätte fyndet i Lycksele lappmark.

(THOMAS STRID)

Berglärka *Eremophila alpestris* **VU**

Fynd under häckningstid:

Hjd: En häckning konstaterad Stor-Mittåkläppen (Mar-tin Rydberg Hedén, Bo Johnsson, Magnus Åström, Lotta Enbarr m.fl.).

Jmt: 1 ex. sj. Stor-Fulvurfjället, Hotagens naturreservat, Krokom k:n, 2.7 (Patrik Sandgren), 1 ex. Stekenjokk, Strömsund k:n 6.7 (Stefan Asker) och 1 förbif. Vålåda-lens naturreservat, Åre k:n 10.7 (Olov Eriksson).

Ås lpm: 1 ad. lämpl biotop Satsfjället 17.6 (Fredrik Thernlund).

Lu lpm: 1 Nieras, Stora Sjöfallets Nationalpark 25.6 (Magnus Strömberg).

T lpm: 1 sj. Tarfalastugan, Kiruna k:n 21.6 (Per Thulin, Stefan Bjurberg).

Fynden i Lappland från tänkbara häckningsmiljöer har de senaste fem åren legat på den låga nivån 1–4 fynd per år. Stor-Mittåkläppen i Hjd är en av berg-lärkeletande ornitologer ofta besökt lokal sommar-tid och återkommer år efter år i rapporterna. Första fynden från Jämtland under 2000-talet i tänkbara häckningsmiljöer glädjer.

Övriga fynd:

Sk: Endast ett fynd under första halvåret är lågt i ett läng-re perspektiv. Hösten och vintern tog dock igen för-sta delen ordentligt då drygt 55 ex. sågs. Däribland en mycket stor, utifrån Skånska mått mätt, flock om 16 ex. vid Ripagården 31.10 (Arne Holgersson, Stefan Mag-nusson).

Bl: Summa 9 ex. mellan 14.10 och 24.11 (rrk Bl).

Öl: Under 2000-talet har årssummorna av antalet berg-lärkor pendlat mellan 17 och 62 individer, varför årets skörd om 23 ex. får betraktas som normal. Noterbart är att inga berglärkor stannade på Öland den snörika vin-tern 2006/2007.

Gtl: 2 ex. Glasskär, Närsholmen 16–31.12 (Tord Lantz, Carl och Michael Tholin m.fl.).

HI: Under vintern/våren sedd 3.1–12.3 med som mest 15 ex. Korshamn, Morups tänge 3.1–3.2 (Leif Klinte-roth m.fl.) och 15 ex. Lynga, Morup 19.1 (Joakim Hag-ström). I övrigt sedd på fem lokaler. Ett ex. Smedsgård, Tvååker, HI 30.9 (Torbjörn Vik) var höstens första ob-servation. Därefter gjordes observationer på 15 lokaler med som mest 16 ex. rast Galtabäcksskär, Galtabäck 14.10–31.12 (Fredrik Nilsson, Petter Simonsson m.fl.). Utanför Falkenbergs och Varbergs kommuner gjor-des följande fynd: 3 ex. rast Nidingen 15–19.10 (Uno Unger), 2 ex. rast hamnutfyllnaden, Halmstad hamn 24.10 (Willy Strömblad), 1 ex. rast Frösakull, Halmstad 3–4.11 (Markus Andersson), 4 ex. Påarp 4.11 (Magnus Ferdinandsson), 4 ex. str. S Lagoaset 4.11 (Mikael Ha-raldsson) och 1 ex. rast Skälvik, Villshärad 25.11–26.11 (Anders Wirdheim, Christopher Gullander).

Boh: Ett minskande antal obsar. Under januari sågs 2 ex. på den säkraste lokalen, Haby bukt, Ramsviklandet, 12.1–29.1 (Jan Artursson, Magnus Bladh, Ulf Lindell m.fl.). Under höstens sträckperiod noterades 4–5 ex. 27.9–4.11. Därefter 2–3 ex. åter rastande på Ramsvik-landet i nov–dec (rrk Boh).

Vg: Elva fynd under året, avseende hela 35 ex! Att antalet fåglar blev så stort berodde på en rekordflock på 22 ex. som sträckte förbi Vänersborgsviken 13.10 (Göran Da-refelt, Ingemar Johansson) (rrk Vg, Gbg).

Nrk: 1 ex. str. NV Nynäs säteri, Kvismaren 13.4 (Ola Strand).

Ög: 1 Tjärstad kyrka, Kinda k:n 18–22.5 (Wilhelm Lennman m.fl.).

Srm: En rastande fågel sågs på Enskär, Nyköping 20.10 (Lennart Wahlén).

Upl: Den berglärka vid södra Vendelsjön, som upptäck-tes på juldagen 2006, stannade kvar fram till åtminsto-

ne 13.1 (Thomas Pless m.fl.) och påverkar således inte årets fyndsumma. Mer kortvarigt sågs fyra berglärkor i flock på Hårbyslätten 15.1 (Anders och Tommy Eriksson) samt en individ vid Hjälstaviken 8.11 (Yngve Hareland).

Vstm: 2 ex. rastande Norra Klysna, Ervalla, 17.4 (Martin Rydberg Hedén).

Vrm: 1 ex. Siggerud, Nilsby 28.3 (Dan Mangsbo) och 1 ex. mot S Hammarö sydspets 24.10 (Håkan Axelsson).

Dlr: 1 ex. Kallholen, Orsa 20.3 (Cecilia Fahlén).

Nb: 2 rast Ersnäs O E4, Luleå k:n 9.4 (Allan Bergström) och 1 förbiff. Haparanda Sandskär 3.10 (Mats Bergquist, Nils Åke Andersson, Jan Andersson).

Årets enda lilla glädjekälla i den allt magrare berglärkerapporteringen var nog de 22 fåglarna vid Vä-

FOTÖ: BENNY AHLNÉR

Rostgumpsvåla *Cecropis daurica*, Trottabergsvåtmarken (Hl) 21 maj 2007.

nersborgsviken. Annars i stort sett fynd på väntade lokaler från tidigare år, men med generellt sett allt färre individer.

(CHRISTER OLSSON)

Ladusvåla *Hirundo rustica*

Rrk Västergötland rapporterar om två ladusvalor som på nytt gjorde övervintringsförsök i samma ladugård för andra vintern i rad! Den ena försvann i mitten av november medan den andra klarade årsskiftet, men försvann (dog?) i samband med ett strömbavbrott under stormen Per 14 januari.

Vg: 1 2K Västorp, Fridene 1–14.1 (Martin Oomen).

(THOMAS STRID)

Rostgumpsvåla *Cecropis daurica* (136–10)

Tio fynd. Nio vårfynd varav sex sågs redan i under slutet av april. Tidigare finns bara åtta aprilfynd. Fram till och med 1990-talet sågs flest rostgumpsvålor under andra halvan av maj, men under 2000-talet har medeldatumet blivit tidigare och tidigare. Under 2000-talet så har det setts betydligt fler i slutet av april och första halvan av maj. Under året gjordes också ett mycket sent höstfynd i oktober. Tidigare finns tre augustifynd men inga i september eller oktober.

Bl: 2 ex. Utlängan 24.4 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 ex. Utlängan 27.4 (Lars-Gunnar Lundquist).

Öl: 1 ex. Ölands södra udde, Ottenby 21–23.4 (Johan Stedt, Ronny Malm). 1 ex. Fyrträdgården, Ottenby 28.4 (Mats Henriksson, Joakim Johansson).

Gtl: 2 ex. Hoburgsklippan, Hoburgen 28–30.4 (*Tord Lantz, Michael Tholin, Carl Tholin).

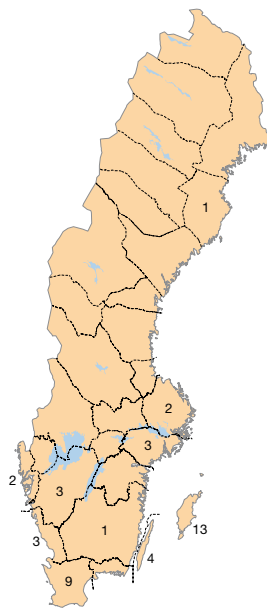
Hl: 1 ex. Trottabergsvåtmarken, Möllegård 21.5 (*Anders Wirdheim m.fl.).

Srm: 1 ad. Pumphausängen, Ågesta 1.10 (Lasse Lööv, Stefan Ettestam, Anders Frunck).

Hls: 1 ex. Myckelängarna 6.5 (*Thomas Tiger, Kerstin Svensson).

Större piplärka *Anthus richardi*

Årets 43 fynd av 44 individer är en normal summa både vad gäller antal och tidsmässig fördelning. Två vinterfynd, ett i februari och ett i december och två vårfynd. Under hösten sågs 40 ex. vid 39 tillfällen från 10 september till 15 november. Den summa

Större piplärka *Anthus richardi* i Sverige hösten 2007.

som avviker från det normala är att Gotland står för en tredjedel av höstfynden, hela 13 ex!

Vinter:

HL: 1 1K rast. Undarsmossen, Steninge 16–31.12 (*Göran Snygg, *Joakim Lindblom).

Vg: 1 ex. rast. Sätunamaden, Hornborgasjön 4–6.2 (Gunnar Jakobsson, Ronald Jonsson).

Vår:

Ög: 1 ad. rast. Gräsmarö 30.4 (*Lars Hedenström).

Ly lpm: 1 ex. Kattisavan 13.5 (*Håkan Rune, Lena Hörstedt, Per Hansson, Joakim Hansson). Andra fyndet i Ly lpm.

(JOHAN NILSSON)

FOTO: STEFAN HEIMDAHL

Mongolpiplärka *Anthus godlewski*, 1K, Köpmanholmen (Ång) 4 november 2007.

Mongolpiplärka *Anthus godlewskii* (8/8–4/4)

Bl: 1 1K Utlängan 11–14.11 (F) (*Lars-Gunnar Lundquist, Anders Blomdahl m.fl.)

HL: 1 1K Lilla Apelviken 12–31.12 (F) (*Håkan Sivencrona, Lasse Olsson, Uno Unger m.fl.).

Gstr: 1 1K Eggegrund 3.10 (F) (*Johan Södercrantz, Kalle Källebrink, Daniel Rosengren, Ulf Broberg).

Ång: 1 1K Köpmanholmen 4.11 (F) (*Torbjörn Johansson, Anders Lindström, Sofia Lund, Thomas Birkö).

Hela fyra fåglar under året är ett rekorduppträdande, men även 2002 och 2005 var goda år med tre ex vardera.

Fynd av mongolpiplärkor verkar öka i hela Väst-europa, och givetvis speglar detta en ökad aktivitet

och ett förbättrat kunskapsläge bland oss fågelskådare. Men samtidigt kan det vara intressant att notera att artens utbredningsområde verkar ha expanderat norrut. Från att nordgränsen tidigare utgjorts av stäppsuttningarna i gränslandet mellan Mongoliet och Sibirien fanns arten under försommaren 2008 i höga antal långt upp mot taigan nordväst om Selengadeltat vid Bajkalsjön. Kolonier förekom till och med på små ängs- och betesmarker insprängda i skogarna, och häckade där sida vid sida med större piplärkor (pers. obs.). Det kan inte uteslutas att en sådan expansion också avspeglar sig i ett ökat uppträdande hos oss.

Samtliga fyra fåglar ovan utgör förstafynd för res-

FOTO: MIKAEL NORD

Mongolpiplärka *Anthus godlewski*, 1K, Lilla Apelviken (HL) 31 december 2007.

pektive landskap. Fyndet på Eggegrund är, tillsammans med fågeln från Luleå 2005, det hittills tidigaste i landet. I Finland gjordes två fynd under hösten, i slutet av oktober resp. mitten av november.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Fältpiplärka *Anthus campestris* EN

Knappt 50 revir noterades i landet, merparten i Skåne och de återstående i södra Halland.

Sk: Under året 40–41 revir i landskapet varav 11–12 par på Ravlunda skjutfält. I övriga delen av Simrishamns kommun anträffades drygt lika många par. Således inom Simrishamns kommun 23–24 par. På 13 andra loka-

ler gjordes iakttagelser som tyder på revirhävande par. Klent med inlandshäckningar och endast 2 sådana finns rapporterade (Revingefältet och Vombs vattenverk). I Falsterbo sträckte endast 6 ex. ut varav 5 ex. i augusti. Sammanfattningsvis en uppgång av den skånska populationen men detta kan likaväl bero på bättre tolkning av materialet i *Svalan* samt att observatörerna bättre och mer konkret anger var observationen är gjord.

HI: Tre lyckade och en misslyckad häckning har rapporterats, men förhoppningsvis föreligger några häckningar till. Den årliga inventeringen gav åtta revir, samtliga i Laholmsbukten (Thorsten Elfström). Den ovannämnda misslyckade häckningen (i Falkenbergs k:n) utgjorde enda fyndet under häckningstid utanför Laholmsbukten.

FOTO: KRISTER CARLSSON

Fältpiplärka *Anthus campestris*, ad., Ravlunda (Sk) 13 maj 2007.

Utanför häckningsområdet gjordes endast fyra fynd under året:

Bl: 1 ex. Hanö 27.4 (F) (Christian Persson). 1 ex. Utlängan 1.6 (F) (Lars-Gunnar Lundquist m.fl.).

Öl: 1 ex. Orminge rör, Ottenby 18.5 (Anders Johansson, Patric Österblad m.fl.).

HI: 1 ex. Båtafjordens fågeltorn 15.8 (Hans I. Johansson).

(ANDERS WIRDHEIM)

Sibirisk pipelärka *Anthus hodgsoni* (20/20–4/4)

Öl: 1 ex. Stenåsabadet 1.5 (F) (*Johan Eriksen m.fl.) och 1 ex. Össby by 5.10 (*Johan Stedt m.fl.).

Upl: 1 ex. Örskär 6.10 (F) (*Martin Irestedt, *Peter Nilsson, Jonas Nordin, Petter Haldén).

Vb: 1 ex. ringm. Stora Fjäderägg 6.10 (F) (*Tommy Magnusson, *Eskil Nygren, *Sören Wulff).

Fyra individer utgör den hittills högsta årssumman, medan tre ex noterats under vartdera året 1993, 1996 och 2000. Höstfynden fortsätter att vara relativt samlade med tyngdpunkten en knapp vecka in i oktober. Vårfyndet är intressant, och även om materialet fortfarande är litet tycks det skymta en trend där arten verkar vara mer regelbundet anträffad under våren än andra sibiriska tättingar. Årets öländska vårfynd är det tredje i raden – de tidigare härrör båda från Landsort, 2 maj 1993 respektive 11–14 juni 2000

(MAGNUS HELLSTRÖM)

FOTO: PETTER HALDÉN

Sibirisk pipelärka *Anthus hodgsoni*, Örskär (Upl) 6 oktober 2007.

Rödstrupig pipelärka *Anthus cervinus* **VU**

Endast ett fynd under häckningstid i år. Denna individ bedömdes vara upprörd och varnade så det är troligt att den häckade i området. Den rödstrupiga pipelärkan har troligen minskat på senare tid. I Falsterbos sträckräkningsmaterial är genomsnittet åren 1973–2005 totalt 61 exemplar, men om man räknar fram ett genomsnitt bara för 2000-talet så hamnar detta på blott 22 individer. Under hösten 2007 räknades 14 rödstrupiga i Falsterbo (Nils Kjellén m.fl.).

Fynd under häckningstid:

P lpm: 1 ad. Jälle, Arjeplog 27.6 (Rolf G Gustafsson).

Avvikande fynd:

Hjd: 1 ex. str. Lörberget, Lillhärdal 5.9 (Helge Röttorp).

Landskapets 5:e fynd.

Ås lpm: 1 ad. Saxnäs 26.8 (Johan Wikström). 6:e fyndet i området.

(KRISTOFFER NILSSON)

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

Hjd: 1 ex. Hedeviden, deltat 3.11 (Christer Olsson).

Första fyndet i Härjedalen! Jämför man med inlandsfynd i mellersta och norra Sverige så är observationen gjord mycket sent på året. Vanligast är fynd under artens normala flyttperioder, i slutet av mars–april och i september. Arten är dock hårdig

Landskap

individer

jan–apr

fynd

okt–dec

Skåne

17

36

Blekinge

1

4

Öland

0

4

Halland

3

5

Bohuslän

2

2

(JOHAN NILSSON)

Gulärta *Motacilla flava*

Fynd av rasen

M. f. feldegg (44/44–1/1)

Bl: 1 hane Utklippan 19.5 (*Johan Åhlén).

Datum typiskt, liksom den sydostligt belägna lokalen.

FOTO: BJÖRN DELLMING

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*, Rörö (Boh) 2007. Bilderna visar samma individ. På bilden till vänster har den anlagt det mesta av sommarträkten 1 april, till höger är den fortfarande i huvudsak "vinterfärgad" 14 mars.

(jfr. ängspip), och vinterfynd av förmodligen framgångsrika övervintrare finns regelbundet upp till Upplandskusten.

(FREDRIK FRIBERG)

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*

Totalt rapporterades uppskattningsvis 74 individer vilket är i nivå med fjolårets låga 78 individer. Tillsammans med senhöstens fynd från 2006 och årets 23 individer 1 jan–11 apr gjordes bara 44 individer vintern 2006/2007. Vintern 2005/2006 rapporterades 111 individer. Från 15 oktober rapporterades 51 individer. Skåne dominerar stort fyndbilden som är fri från överraskningar.

Geografiskt skiljer sig den svenska fyndbilden relativt kraftigt från vad man kan förvänta sig av ett taxon med *feldeggs* utbredning och flyttmingsbiologi. En stor andel av de publicerade fynden är gjorda i de västra delarna av landet och i Svealands inland. Detta kopplat med en mycket hög andel bevisliga felbestämningar, samt det faktum att Sverige nästan har lika många godkända fynd som övriga nordiska länder sammantaget gör att Rk avser omarbeta grunderna för formens granskning. Mer om detta kommer att kunna läsas i *Vår Fågelvård* inom kort.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Citronärsla *Motacilla citreola*

Tolv fynd. Elva vårfynd gjordes 22 april–10 juni men bara ett höstfynd. Inga riktiga sommarfynd gjordes, vilket är första gången sedan år 2000. I övrigt en normal fyndbild men summan är den lägsta sedan 1994 då endast fem fynd gjordes.

Sk: 1 ex. rast. Vanneberga plurra, Vannebergholmen 28–29.4 (*Sven Birkedal, Sara Birkedal).

Bl: 1 2K hanne Utlängan 18–20.5 (Per–Anders Olsson, Magnus Åström, Henrik Roos).

Öl: 1 2K hanne Beijershamn 1–4.5 (Lennart Carlsson, Mats Wallin, Peter Sieurin). 1 hanne rast. Ölands södra udde, Ottenby 5–6.5 (Ronny Malm, Mats Wallin, Magnus Hellström). 1 hona rast. Pölen, Ölands södra

FOTO: MICHAEL BERGMAN

Citronärsla *Motacilla citreola*, hanne, Ottenby (Öl) 7 maj 2007.

udde, Ottenby 11.5 (Per Österman, Johan Stedt, Gabriel Norevik). 1 2K+ hanne Beijershamn 10.6 (Kent Öhrn, Lars Norgren, Henrik Johansson).

HI: 1 1K rast. Korshamn, Morups Tänge 14.8 (*Joakim Hagström, *Håkan Thorstensson).

Boh: 1 hanne Breviks strandäng, Syd-Koster 17.5 (Matti Åhlund).

Nrk: 1 hanne rast. Venastugan, Rynningeviken 22–23.4 (*Börje Broström, Bernt Bergström).

Srm: 1 ad. hanne Sjövikstornet, Kolsnaren 23–24.4 (*Ronny Nilsson, Patrik Bergdahl).

Upl: 1 hanne Kungsängen, Årike Fyris 24.4 (*Johan Södercrantz, Tomas Carlberg).

Mpd: 1 honf. Stornäsets reservat 5.5 (*Stefan Heimdahl, Jan Högberg, Staffan Bergman, Håkan Hedin).

(JOHAN NILSSON)

Forsärla *Motacilla cinerea*

Forsärlan är sedan många år tillbaka på stark fram-marsch i Sverige. Arten har ökat sedan åtminstone slutet av 1980-talet, och i *Fågelåret 2005* redovisas uppskattningar som indikerar att den svenska populationen ökat från 2000 par i slutet av 1990-talet (Svensson, 1999) till i storleksordningen 3500 par 2005. Under de senaste två åren finns inga tecken på några större förändringar. Populationen är fortsatt stark, och det verkar inte som om den stränga vintern 05/06, som gick till historien som en av de strängaste i Mellaneuropa, skulle ha vållat några större problem.

Några exempel på kommentarer från rrk:

Vstm: 92 häckningar, eller troliga häckningar.

Gstr: våren–sommaren 2007 hittades konstaterade eller misstänkta häckningar på ungefär 30 lokaler i landskapet vilket betyder en anmärkningsvärd ökning av populationen under 2000-talet.

Hls: Fynd som indikerar häckning fortätter att ligga runt 40 stycken

Mpd: 54 fynd har noterats under året och 19 av dessa är under häckningstid. Åtta häckningar konstaterades.

Ång: Minst 20 säkra eller troliga häckningar är ett gott år för arten i landskapet.

Jmt: Forsärlans expansion i Jämtland fortsätter, i år sågs den på drygt 20 lokaler under häckningstid, vilket ska jämföras med 10 året innan. Totalt är den funnen på ca 35 lokaler under häckningstid i landskapet.

Häckningar i Lappland:

Ly lpm: 1 matande hanne Jovattsåns utlopp, Västansjö, Tärnaby, 28.6 (Kalle Källebrink, Eva Johansson), 1 ex. ruvan-de Bissajaure 15.6 (Per Österman, Hasse Österman).

Ås lpm: 4 pull Fäbodäckens nedre kraftstation 26.6 (Sture Gustafsson). Femte häckningen i Åsele lappmark.

Lu lpm: 2 ex. föda åt ungar Porsi kraft stn., Vuollerim 21.6–20.7 (Robert Stenmark, Tomas Sandling). Dessutom fyndindikationer på fler häckningar (rrk N lpm).

(FREDRIK FRIBERG)

Engelsk sädesärsla *Motacilla alba yarrellii*

Tolv fynd. Fortsatt försiktighet särskilt från landets södra och västra RRK som numera kräver bra dokumentation har gjort att publicerade fynden minskat. Tolv fynd är annars det lägsta sedan 1995 då det också gjordes tolv fynd. Under de senaste 15 åren har det gjorts 12–37 fynd.

Sk: 1 2K hanne rast. Vombsjöns västra ängar, Vombsjön 22–24.3 (*Mattias Ullman, Lars G R Nilsson, Patrik Sandgren). För tredje våren i rad återkom 1 hanne till Dagshög. Den sågs där 6.4–29.7, och genomförde en lyckad häckning med en *alba*-hona (Anette Strand, Martin Gierow, Phil Benstead m fl). Minst två ungar kläcktes. (*Anette Strand, Thomas Svanberg, Per Lagerås).

Öl: 1 ad. hane Ölands södra udde, Ottenby 8.4–10.4 (Anton Arnesson, Mats Wallin).
HI: 1 ad. hane rast. Nidingen 25.5 (Uno Unger, Björn Dellming).
Boh: 1 ad. hane Tannamskilen 10.3 (Matti Åhlund).
 1 ad. hane födosökande Fossum, Tanumshede 22.3 (Sverker Thoresson).
Dls: 1 ad. hane rast. Stuveryr, Torp 26.3 (Dalslands rapportkommitté).
Vg: 1 honf. Vänersborgsviken 27.3 (Kristian Nordström, Göran Darefelt). 1 hona Vänersborgsviken 22.4 (Göran Darefelt). 1 ad. hane födosökande Lundsbrunns golfbana 24.6 (Hans Walker).
Ög: 1 ex. Nybro, Svartåmynnings naturreservat, Roxen 22.4–7.5 (Olof Hjelm, Per Törnquist, Kjell Carlsson).
Lu lpm: 1 ad. hane födosökande Sanden, Porsi 18.8 (*Tomas Sandling).

(JOHAN NILSSON)

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Det totala antalet observerade fåglar under sommaren var ca 525, vilket är betydligt färre än förra årets ca 900. Två fynd gäller konstaterad häckning:

Vb: 1 ad. m 1 nyflygg unge Brattåker, Hällnäs 14.7 (Niklas Lindberg).
Hjd: 4 pulli Storsjö 14.7 (Bengt Warensjö).

Sommarfynd har år 2007 endast noterats från de nordliga landskapen från Medelpad – Härjedalen och norrut. Svagare uppträdande än under föregående år rapporteras från Dlr, Hls, Mpd och Ång.

(BERTIL JOHANSSON)

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Nionde dokumenterade häckningen i Ly lpm. Sjungande fåglar hörda under häckningstid på ca 15 lokaler i Ly lpm och 10 i Ås lpm (rrk Södra Lappland). Arten kan nu betraktas som regelbunden häckfågel i hela Sverige. Tidigare var arten relativt sällsynt i lappmarkerna.

Ly lpm: 3 1K pulli/nyligen flygga Strömfors 8.8 (Leif Bildström, Alf-Rune Öberg).

Tillägg

2005: Ås lpm: 1 ad. + 2 pull Bångnäs 11.7 (Inga Olofsson, Stefan Delin) Andra dokumenterade häckningen i Ås lpm.

(FREDRIK FRIBERG)

Sibirisk järnsparv *Prunella montanella* (8/8–1/1)

Gtl: 1 ex. Flisviken 18.2–3.3 (F) (*Sören Strandberg, Tord Lantz, Åke Anderson m.fl.).

Senast en sibirisk järnsparv gästade landet var på Örskar, Uppland, i oktober 2000, och dessförinnan

på Landsort, Sörmland, i oktober 1991. Till skillnad från många andra östliga rariteter har arten i skådarkretsar behållit sin status som sällsynt, svårfunnen och åtråvärd. Sverige utgjorde länge västgräns för fynd i Europa, men i november 2005 anträffades dock ett ex i Luxemburg.

Samtliga tidigare svenska fynd är gjorda under oktober, men vinterfynd finns från t.ex. Finland. Arten är relativt hårdig, och fågeln hade sannolikt anlant Nordeuropa redan under den föregående hösten.

Ny art för Gotland.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

FOTO: MICHAEL BERGMAN

Sibirisk järnsparv *Prunella montanella*, Flisviken (Gtl) februari 2007.

Näktergal *Luscinia luscinia*

Ly lpm: Ett ex. höll till vid Björksele den 6–8 juni (*Per Konradsson, Per Hansson, Håkan Rune, Tommy Magnusson). Detta utgör det nionde fyndet för Lycksele lappmark.

(THOMAS STRID)

Sydnäktergal *Luscinia megarhynchos* (56/56–2/2)

Boh: 1 sj. Västra Ormoskärmén, Ytterby 21.5–2.6 (B) (*Peter Strandvik, Peter Hvass, Hans Falklind m.fl.). 1 ex. sj. Sesterviken, Svanesund 6.6 (B) (Thomas Liebig, Christer Lind, Stefan Oscarsson).

Tredje resp. fjärde fyndet för Bohuslän – det första gjordes så sent som 2002.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Blåstjärt *Tarsiger cyanurus* (27/27–4/4)

Vb: 1 1K Stora Fjäderägg 19.9 (F) (Lars Edenius) och 1 honf. ringm. Stora Fjäderägg 7.10 (F) (*Åsa Ljunglöf, *Thomas Birkö, *Stefan Delin).

T lpm: 1 2K hanne sj. Koivuvaara SV Kurravaara 17.6-8.7 (B) (*Jonas Knape, Benny Modig, Ulf Ståhle m.fl.) och 1 2K hanne sj. Vassajohka SO Vistasstugan 1-5.7 (B) (*Per Edenius).

Två revirhävande hannar under sommaren och två ringmärkta höstfåglar gör 2007 till ett gott år för blåstjärten i Sverige. Noterbart är att fågeln vid Koivuvaara sjöng med en mycket avvikande strof, vilken i korthet beskrivs och diskuteras av Aronsson (2007).

(MAGNUS HELLSTRÖM)
FOTO: LARS EDENIUS

Blåstjärt *Tarsiger cyanurus*, 1K, Stora Fjäderägg (Vb) 19 september 2007.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochrurus*

Observationer som ind. häckning samt nordliga fynd.

En fortsatt ökning i östra och norra Sverige, med inflöde från SO. Dessutom ett rekordstort antal rapporter från Stockholm, Upl, Dlr (nionde säkra häckningen), Hls, Ång, Vb, Jmt, N lpl, med första häckningen hittills i lappmarkerna!

Sk: Minst 80 sjungande fåglar, 12 konstaterade häckningar och 7 fynd av ungfåglar.

Bl: 8 sjungande fåglar, 5 säkra häckningar.

Sm: Minst 3 konstaterade häckningar i östra Sm.

Öl: 4 sjungande fåglar + 4 säkra häckningar.

Hl: 5 konstaterade häckningar, men det fanns förmodligen fler häckande par på fler lokaler.

Boh: Ett revir, dock utan högre häckningskriterier.

Vg: En konstaterad häckning och ytterligare tre fynd under häckningstid i Göteborgsområdet.

Ög: 2 häckningar+ ett par.

Nrk: Fåglar på 6 potentiella häckningslokaler, ingen säker häckning.

Srm: 2 häckningar och 7 sjungande hanner

Sthlm: 2 häckningar.

Upl: 2 säkra + 5 möjliga häckningar.

Vstm: 2 säkra + 1 trolig häckning.

Vrm: 3 häckningar.

Dlr: 1 säker + 2 troliga häckningar.

Gstr: 3 häckningar.

Hls: 1 häckning, och 5 fynd under häckningstid.

FOTO: STEFAN HAGE

Blåstjärt *Tarsiger cyanurus*, 2K hanne, Kurravara (T lpm) 24 juni 2007.

Nordliga fynd:

Mpd: 1 sjungande Skeppshamn, Tynderö 30.5 (Stefan Wikander).

Ång: En trolig häckning i typisk miljö på industriområdet i Husum, Örnköldsvik.

Vb: Från att ha varit en subraritet i Västerbotten ses nu flertalet individer av svart rödstjärt varje år, men årets sju fynd är ett rekorduppträdande. 1 2K hanne rast Fabriksviken, Hörnefors 1–16.5 (*Aron Sandling, *Micael Jonsson, Stefan Delin), 1 honf. sträckförsök Bjuröklubbss fyr, Bjuröklubb 1.5 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström, Urban Lundström m.fl.), 1 honf. Holmö by, Holmön 25.5 (Gustaf Egnell), 1 2K hanne sj. Mariehem, Umeå 3–6.6 (*Frank Johansson, Jörgen Olsson, Hjalmar Olsson m.fl.), 1 2K hanne sj. Myrorna, Hol-

mön 8.6 (Niklas Lindberg, Lars Edenius), 1 ex. födosökande IKSU, Umeå 6.7 (Daniel Lussetti), 1 hanne rast Obbola 22.8 (Fredrik Widman).

Nb: Ett fynd i maj i år, och som vanligt i skärgården! 1 2K hanne Rödkallen, Luleå, Nb 19–20.5 (Mattias Nordlund, Andreas Livbom m.fl.).

Jmt: Andra konstaterade häckningen i Jämtland gjordes i Järpen 2007. Häckning (1 unge) Järpen 15.6–9.8 (*Mathias Bergström, *Sebbe Nilsson m.fl.).

N Lpl: Det första häckningsfyndet någonsin för lappmarkerna, samt ytterligare en fågel är observerad. 2 ex. föda åt ungar Porsi kraft stn., Vuollerim, Jokkmokk. Lule lpm 22.6–6.7 (*Tomas Sandling, *Mats Karström, Robert Stenmark m.fl.) 1 2K hane, Njulla linbana, Abisko NP, T lpm 19.5 (Håkan Karlsson, Sara Henningsson).

Den nya fyndstatistiken ser ut så här för lappmarkerna: Lule lpm: 4 fynd inklusive häckfyndet, det första fyndet 1906. Torne lpm: 3 fynd med årets, det första så sent som 2001. Pite lpm. saknar för närvarande fynd!

(PETER STRANDVIK)

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus*

Totalt rapporterades 44 svarthakade buskskvättor vilket är den hittills högsta summan. Av dessa var 35 av den västliga rasgruppen *rubicola/hibernans*, 3 av den östliga rasgruppen *maurus/steinegeri* och övriga 6 kunde inte föras till någon av rasgrupperna. Under de senaste 15 åren har 13–36 svarthakade buskskvättor rapporterats. Fynd av till ras obestämda fåglar:

Öl: 1 hane Södra lundspetsen, Ottenby 16–17.3 (Ronny Malm, Aron Edman, Gabriel Norevik). 1 ad. hane Beijershamn 20.5 (Lennart Carlsson, Musse Björklund, Niclas Eklund).

Gtl: 1 2K hona Båthuset, Gotska Sandön 31.5 (Ola Wizen, Josef Andersson).

Vg: 1 honf. Sydmaden södra delen, Hullsjön 1–21.1 (Michael Egerzon, Clas Wennerdahl, Kent Kristenson).

Srm: 1 honf. Utö 21.10 (Gunnar Dolk).

Saxicola torquatus rubicola/hibernans

Häckning:

Sk: Två par häckade i var sin ände av Skanörs ljun. Det ena paret fick ut en unge vid fjolårets lokal Skyttis hage och sågs 16.3–5.9 (Peter Spetz, Peter Öhrström, Mattias Persson m.fl.). Det andra paret höll till campingen i sydvästra delen 1.4–5.5. De matade 2 pull 4–5.5, men häckningen misslyckades förmodligen då inga ungar sågs efter 6.5 (Hans-Åke Gustavsson, Kristian Svensson, Mattias Ullman m.fl.).

Övriga fynd.

Sk: 1 hane Edenryd 11.3 (Hans Cronert, Fredrik Ahlström, Monica Malmberg). 1 hona Kämpingedungen,

Kämpinge 16.3 (*Peter Spetz, Johan Lorentzon). 1 honf. Sillesjö, Gärdslov 20–22.3 (*Nils Söderbom). 1 hane rast. Nöbbelövs mosse, Lund 29.3 (Anders Anell). 1 ad. hane Ridhuset, Klagshamn's udde 25.4 (*Per Anders Bertilsson). 1 ex. Västra Näsbyholm, Näsbyholm 10–12.10 (*Lena Radler, Mats Axbrink, Tommy Eriksson, Järfälla). 1 hona Kämpingevassen, Kämpinge 2.11 (*Peter Sieurin). 1 hona Höganäs hamn, Höganäs 12–14.11 (*Alf Petersson).

Bl: 1 hona Utlängan 15.3 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 hona Utlängan 24.4 (Lars-Gunnar Lundquist).

Sm: 1 2K+ hane rast. S. Sandholmen, Stuvnäs 1.4 (*Leif Tägtström, Bill Andersson, Lars G Petersson, Kenneth Alexandersson). 1 2K+ hane rast. Sjöbotten, Ryningen, Mörlunda 13.5 (*Bo Lodin, Lars Johansson, Kenneth Rosén).

FOTO: MIKAEL NORD

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus*, hane av västlig rasgrupp, Steninge strand (HI) 20 juli 2007.

Öl: 1 2K+ hona Ås kyrka, Ottenby 12–24.8 (Anders Sandström, Magnus Hellström, Gunnar Steinholtz).

Gtl: 1 2K hane P18-äget 29.3 (*Fredrik Gustafsson, Albin Järlsäter, Josef Andersson). 1 hane Faludden 6.5 (Mattias Gerdin, John Sångberg, Oskar Kullingsjö).

HI: 1 hane Hökafältet, Laholm 23.2 (*Magnus Kinsch). 1 hane rast. Busör 16.3 (*Göran Snygg, Joakim Lindblom, Christopher Gullander). 1 2K+ hona rast. Lerjan, Galtabäck 20.3 (Uno Unger). 1 hane Tjolöholm 25.3 (*Erik Edvardsson, Niklas Nilsson). 1 hane rast. Vallda Sandö 1–3.4 (Mattias Pozsgai, Jenny Pozsgai). 1 ad. hane Dömostorps strövområde 15.4 (Martin Åkeson). 1 hane Steninge strand 20.7 (*Gerhard Andersson, Mikael Nord). 1 1K+ hane Rosendal, Morup 7–8.10 (*Marita Niklasson, Lars-inge Nicklasson).

Boh: 1 hanne Ursholmen, Koster 26.9 (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund, Nils Abrahamsson). 1 hanne Sote huvud, Ramsvikslandet 30.10–3.11 (*Stig-Arne Cardevik).

Srm: 1 hanne rast. Korsby täppa, Utö 18.5 (Petter Simonsson).

(JOHAN NILSSON)

Fynd av rasgruppen

S. t. maurus/stejnegeri (139/146–3/3)

Vg: 1 honf. Sydmaden, Hullsjön 1–21.1 (F) (Michael Egerzon, Clas Wennerdahl, Kent Kristenson m.fl.).

Srm: 1 honf. Utö 21.10 (*Gunnar Doll).

Nb: 1 1K honf. ringm. Sydön, Haparanda Sandskär 11.9–14.10 (F) (*Albin Thorsson m.fl.).

FOTO: HAPARANDA SANDSKÄR ESTN

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus*, 1K *maurus/stejnegeri*, Haparanda Sandskär (Nb) september 2007.

Rättelser:

Följande fynd av vårhonor har tidigare publicerats som godkända men underkändes vid förnyad granskning:

1978: **Sk:** 1 hona Skanörs Ljung 18.3.

1982: **Sk:** 1 hona Karpalund 10.4.

1992: **Hl** 1 hona Påarp 12.4.

1997: **Lu lpm:** 1 hane Tjatijjåkkå, Njavve (Jok kn) 4.5 har av misstag publicerats som *maurus/stejnegeri* i *Fågelåret 1997*. Denna fågel var av säkert västligt ursprung och utgår därför härmed.

Fågeln Västergötland dröjde sig kvar från 2006 och påverkar således inte totalsumman. I övrigt ett tämligen normalt uppträdande.

Rk:s genomgång av vår- och sommarhannar här om året resulterade i en fyndbild som tydligt visar att svarthakade buskskvättor med östligt ursprung i genomsnitt anländer senare under våren än de västliga fåglarna – vanligen inte förrän efter valborg. Detta stämmer också väl överens med uppträdandet i t.ex. Finland. Med detta i åtanke genomfördes under 2007 ytterligare en återgranskning, denna gång gällande vårfynd av honor. De kvarvarande godkända observationerna bekräftar det tidsmässiga uppträdandet, och även om principen gäller generellt för Rk:s arbete kan det här vara värt att påpeka att kommittén ställer extra höga krav på fynd av ra-

FOTO: ULF R LARSSON

Ökenstenskvätta *Oenanthe deserti*, 1K hane, Landsort (Srm) 2 november 2007.

riteter som på något sätt avviker från de etablerade mönstren.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Ökenstenskvätta *Oenanthe deserti* (40/40–2/2)

Öl: 1 hane Bondängen, Ottenby 25.10 (F) (*Johannes Rydström m.fl.)

Srm: 1 1K hane Landsorts by 2.11 (F) (*Lina Jansson, Daniel Avenäs, Ulf R Larsson).

Östliga fyndlokaler och sena observationsdatum faller väl in i artens uppträdande. Det är sannolikt att de flesta (eller alla) svenska fynd har sitt ursprung i Centralasiens *O. d. atrogularis*.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Blåtrast *Monticola solitarius* (1/1–1/1)

Gtd: 1 hanne Fyrbyn, Gotska Sandön 6.6 (F) (*Carl-G Elinder, Mats Olsson m.fl.).

Andra fyndet för både Sverige och Gotland. Den första fågeln sågs vid Hoburgen 21–25 april 1981.

Arten har en vid utbredning och hittas från Atlantkusten i SV Europa och NV Afrika österut till Stilla havet, från Japan och vidare söderut. Det kan vara svårt att sja om ursprunget för de gotländska fåglarna, och även om de asiatiska populationerna flyttar längre, förekommer vissa rörelser även bland sydeuropeiska blåtrastar. Från Norden i övrigt föreligger endast två fynd från Finland, 1995 resp. 1997.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

FOTO: MÅRTEN NORMAN

Blåtrast *Monticola solitarius*, hanne, Fyrbyn, Gotska Sandön (Gtl) 6 juni 2007.

Cettisångare *Cettia cetti* (2/2–1/1)

Srm: 1 hanne sj, Älrviken, Nynäshamn 8–20.6 (F) (*Göran Andervass m.fl.).

Ny art för Södermanland och tredje gången arten noteras i landet. Sedan tidigare finns två fynd, båda utgörs av fångade och ringmärkta individer vid Ottenby fågelstation 12.5 1977 respektive 24–27.4 1998. Dessa båda fynd är alltså gjorda inom loppet av en treveckorsperiod kring månadsskiftet april-maj och utgörs gissningsvis av nominatfåglar som "hakat på" vågen av tropikflyttare som vid denna tid berör oss söderifrån. Årets fågel upptäcktes en vecka in i juni och avviker alltså datummässigt från de båda föregående. Försommaren är en klassisk tid

för förlängda flyttare från sydostsektorn, och intressant i sammanhanget är att fågelns biometri (lång vinge) talar för att den tillhörde rasen *albiventris*, en centralasiatisk form som närmast häckar i Kazakstan. Rk väljer emellertid att avvakta med att ta ställning till fågelns rastillhörighet till dess mer information framkommit om hur man bestämmer denna ras.

(DAVID ERTERIUS)

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Cettisångare *Cettia cetti*, Älrviken, Nynäshamn (Srm) 16 juni 2007.

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

Från Härjedalen rapporteras det tredje fyndet för landskapet.

Hjd: 1 sj, Hedeviken, deltat 15–19.7 (Björn Dellming, Göran Storensten).

(FREDRIK FRIBERG)

Flodsångare *Locustella fluviatilis* **VU**

Jämfört med andra nattsångares rekordsiffror får flodsångarens summa 135 revir anses som mycket medioker. Medel för 1991 till 2006 ligger på 187 sj hanner.

Tittar man mer långsiktigt så ligger medel för 1990-talet på 215 sjungande hanner, medan mot-

rit artens kärnområde i Sverige. Vid Tåkern konstaterades hela 13 revir under en inventering den 10 juni. Tåkern hade alltså nästan en tredjedel av landets alla sjungande fåglar. I Tåkerns fältstation informerar (<http://www.takern.se/Bilagor/Infot/Info08.pdf>) skriver Lars Gezelius: "Arten ökar nu snabbt i sjön. Sju hannar kunde fångas och märkas med färgringar. Fyra bon påträffades och i ett kunde fem ungar märkas."

I övrigt kan noteras det 8:e fyndet i Halland. Tre septemberfynd finns från året (Sm 1, Nr 2), vilket är mycket ovanligt om man ser tillbaka.

Urval av udda fynd/kommentarer:

Fåltångare *Acrocephalus agricola*, Varvsbukten, Gotska Sandön (Gtl) 2 juni 2007.

Ög (Tåkern 13 sj, 7 ad. rm + 5 ungar + 1 sj utanför T): Från Tåkern rapporteras om hela 13 revir hävdande hannar i samband med inventering av arten den 10 juni. Från Renstad, S delen av sjön ringmärktes sju äldre (2K+) fåglar under maj och juni och den 22 juni märktes fem ungar. Samtliga fåglar blev färgmärkta (rrk Ög)

Srm (3 sj): Tre fynd är det näst bästa året någonsin efter 1992 (4 fynd).

Upl (10 sj.): Under 2007 hördes tio sjungande hannar i landskapet Uppland. Det är lika många som hördes rekordåret 2003 och årets antal är därmed tangerat rekord (rrk Upl)

Vstm (1 sj.): 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö, 3.5 (Janne Virking m.fl.). Landskapets första sedan 2003.

(FREDRIK FRIBERG)

FOTON: JOHANNES TALLROTH

Bl: 1 ex. sj Hanö 13.5 (Johan Björklund) – en ovanlig plats för vassångare.

Sm: 1 ex. rastande Torplanda, Mörlundaslätten 9.9 (Calle Ljungberg, Lars Johansson).

HI (1 sj): 1 ex. sj. Inre Kungsbackafjorden 10–13.5 och 20–23.5 (*Anders Magnusson m.fl.) Det får väl hållas för troligt att det är samma individ som flyttat på sig (rrk HI). 8:e fyndet i Halland.

Nrk (4 sj.+2 ringm.). 1 1K ringm. Västra Fågelsjön, Kvismaren 7.9 (Martin Rydberg Hedén, Andreas Tranderyd). 1 1K ringm. Kvismaren 11.9 (Kvismare fågelstation). Flera fynd var från Kvismaren som i år eventuellt bara rörde en sjungande hane. Dessutom två ringmärkta ungfåglar är intressanta men behöver inte säkert betyda häckning i vårt landskap. Utöver dessa gjordes tre fynd av fåglar som bara hördes en dag vardera (rrk Nrk).

Fåltångare *Acrocephalus agricola* (20/20–4/4)

Gtl: 1 ex. Varvsbukten, Gotska Sandön 2.6 (F) (*Mats Cornmark, Markus Tallroth, Gustav Tallroth, Johannes Tallroth).

Srm: 1 ex. ringm. Landsort 10.6 (F) (Patrik Wildjang).

Upl: 1 ex. ringm. Svenska Högarna 27.5 (F) (Bill Douhan) och 1 ex. Horssten 3–4.6 (F) (*Anders Haglund, *Måns Grundsten, Weine Erlandsson m.fl.).

Ny art för såväl Gotland som Uppland. En mindre invasion av förlängda flyttare i månadsskiftet maj–juni. Aldrig tidigare har så många som fyra fynd gjorts under ett och samma år, och kanske kan dessa ses i ljuset av artens expansion åt nordväst. En häckning genomfördes år 2007 så långt väster-

ut som i Holland, närmare bestämt vid Kroonspolders, Vlieland där 1 hona och 2 1K fångades och ringmärktes på samma lokal i slutet av augusti. Närmast kända häcklokal för arten har varit sjön Pape i Lettland, där ett antal fynd av honor med ruvfläckar samt av ungfåglar gjordes åren 1987-1990. Därefter har inga fynd gjorts på lokalen, men detta torde hänga samman med att ringmärkningsarbetet vid sjön skett betydligt mer sporadiskt sedan dess (Agris Celmins muntl.). Misstänkt häckning har även noterats vid sjön Ladoga i nordvästra Ryssland, och det finns en rad sommarfynd från Finland under senare år, vilka kanske indikerar att häckning ägt rum även där (Geert Groot Koerkamp muntl.). Dan-

FOTO: MIKAEL NORD

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*, Edenberga, (HI) 12 juni 2007.

marks 6:e fåltsångare ringmärktes vid Skagen den 31.5 (Bruun Kristensen et al. in prep.), alltså i samband med det svenska inflödet.

(DAVID ERTERIUS)

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

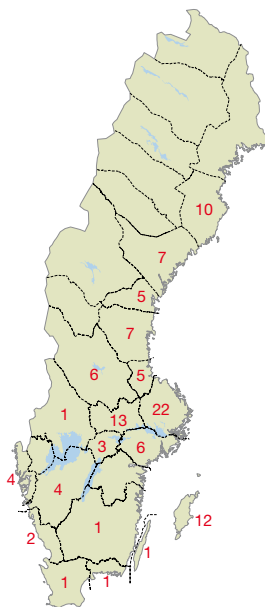
Busksångarens förekomst måste vara bland det mest oväntade som noterats i Fågelsverige 2007. Uppenbarligen är arten mycket väderberoende under dess vårflyttning i månadskiftet maj/juni.

Efter ett 2006 som var det näst svagaste året sedan mitten av 80-talet, med bara 32 ex, blev 2007 det överlägset bästa som vi svenskar upplevt. Totalt noterades 107 sjungande hannar, två honor och 3

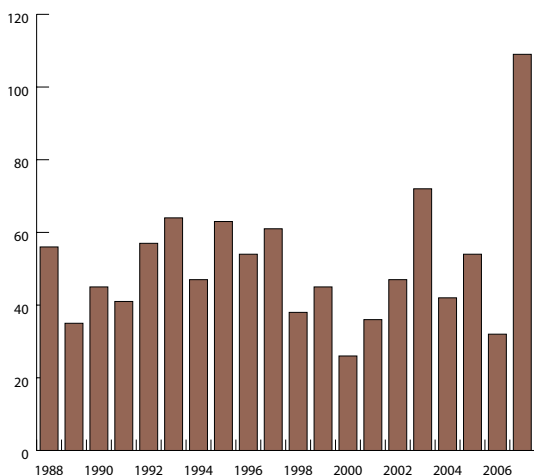
ungar (att jämföra med den tidigare tydliga höstanoteringen från 2003 med 72 adulta ex. och 5 ungar).

Samtliga observationsdagar är från perioden 23 maj till den 18 juli (och bara ett ex. efter den 8 juli), alltså mindre än två månader.

Som vanligt är fynden koncentrerade till norrlandskusten, östra Svealand och Gotland. Det tål att upprepa att busksångaren anländer från ost- eller nordostsektorn, snarare än sydostsektorn. Det förhållandevis starka uppträdandet i västliga Bohuslän är här värt att nämna, med landskapets ni-onde tom elfte busksångarfynd. Här noterades ock-

Sjungande busksångare *Acrocephalus dumetorum* i Sverige 2007.

Rapporterade busksångare *Acrocephalus dumetorum* i Sverige 1988-2007.

så landets sjätte häckning: ”1 par Högåsa, Björlanda 14.6–10.8 (Bo Nilsson m.fl.). Paret häckade alldeles intill ett litet bostadsområde, och 1.8 hittades boet i högvuxen örtvegetation. Boet innehöll två stora ungar, vilka förhoppningsvis kom på vingar strax därefter. (rrk Boh).

Övrigt:

Vb: 1 sj hane i sällskap med en hona sågs i lämpl. häckbiotop Sikeå hamn 10.6 (Emma Vidmark, Jonas Grahm).

Rättelse:

1994: Vg: 1 hane sj. St. Almö, S Hjo 13–28.6 1994. *Fågelåret* 1994:108. Inspelning av fågeln på nytt granskad och överestämmer ej med artbestämningen. Fyndet ska strykas.

2006: Vg: 1 hane sj. Lindåsen, Fåglavik 4.6 Efter omgranskning underkänts. Alltså är det bara ett fynd av busksångare i Vgs rapportområde från 2006.

(FREDRIK FRIBERG)

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*

Rättelse:

1978: Nb: Ett fynd om 3 hannar vid Kangosfors Pajala k:n 8.7, tidigare och publicerat i *Vår Fågelvärld* 43: sid. 483 samt i *Fåglar i Norrbotten* 1988/1 sid. 16 är omgranskat av Rrk Nb och är nu struken. Detta har varit landskapets första fynd av denna art!

(THOMAS STRID)

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* NT

Under det senaste dryga årtiondet har trastsångaren haft en av Sveriges mest stabila populationer. Mellan 1996 och 2006 har antalet sjungande hannar legat mellan 420 och 511. Jämnheten i serien 2003–2006, med 443, 445, 443, och 440 ”revir” (hannar), känns lika osannolik som en svensk kärnkraftverksolycka.

Men i år hände det: en ökning registrerades till ca 553 hannar, helt beroende på en rekordnotering vid Tåkern, som nu ensam har 46 procent av alla svenska trastsångarrevir. I övriga Sverige har populationen varit relativt konstant de senaste åren.

Koncentrationer:

Ög: Ett rekord år för arten vid Tåkern. Hela 250 revirhävande hannar fanns runt sjön vid inventeringen den 10 juni.

Vg: Från Hornborgasjön rapporteras om en fortsatt, om än svag, minskning av antalet revirhävande par. Under året höll 24 ex. revir (25 ex. 2006), medan 6 ex. noterades tillfälligt sjungande (Hornborgasjöns fältstation).

Nrk: Sammanställningar från Kvismare fågelstation talar om 14 hannar och 13 honor i Kvismaren samt 12 hannar och fem honor i Segersjö. Totalt ringmärktes 38 boungar i Kvismaren och sju i Segersjö. Detta innebär

en tydlig och oroande minskning i artens starkaste fäste i landskapet. Läget i området Oset/Rynningeviken ger sex revir totalt samt fem häckningar i Rynningeviken och tre i Oset. Utanför dessa kärnområden så fanns enstaka trastsångare på flera platser (rrk Nrk).

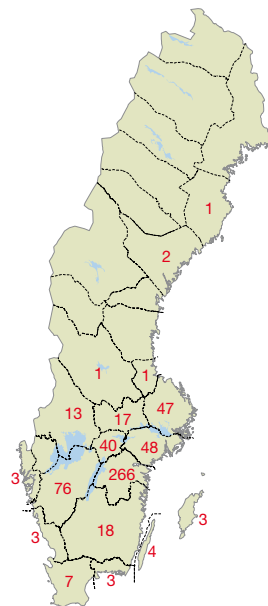
Upl: I Tämnares hördes totalt 24 sj. hannar 10–13.6 (Ulrik Lötberg & Lars Gustavsson). Av dessa fanns 19 i Sörsjön där även 5 honor iakttogs. I Vendelsjön sjöng totalt 9 hannar 8.5–10.7 (Thomas Pless m.fl.) vilket är tangerat rekord för lokalen. År 1976 hördes nämligen också 9 trastsångare i Vendelsjön vilket på den tiden utgjorde 35% av alla trastsångare i Sverige (rrk Upl).

Andra kommentarer:

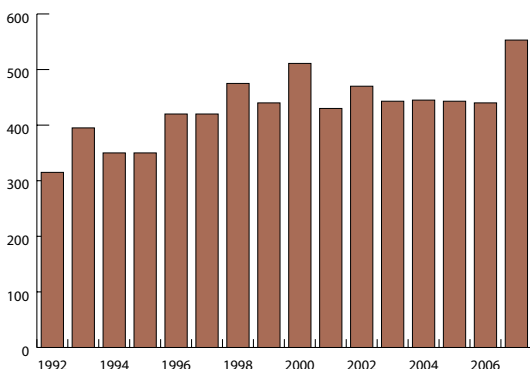
Ång: Fynd nummer nio och tio i landskapet.

Vb: 1 hane sj Pålbole, Sävar 6–7.6 (Niklas Lindberg m.fl.). Andra trastsångarfyndet i landskapet – det första gjordes 1989 – blev också ett av årets stora dragplåster (rrk Vb).

(FREDRIK FRIBERG)

Sjungande trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* i Sverige 2007.

Rapporterade trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* i Sverige 1992–2007.

Stäppsångare *Hippolais caligata* (11/11–2/2)

Gtl: 1 hanne sj. Inre dynkärret, Gotska Sandön 2.6 (F) (*Matias Gerdin, Markus Tallroth, Tord Lantz, Mats Cornmark).

Hl: 1 ex. ringm. Nidingen 28.5 (F) (Anders Magnusson).

Ny art för Halland. Båda fynden tidstypiska, de stäppsångare som dyker upp hos oss som förlängda vårflyttare brukar hittas just kring månadsskiftet maj–juni. Som kuriosita kan nämnas att en fältsångare hittades bara några kilometer från den på Gotska Sandön en stund senare samma dag.

(DAVID ERTERIUS)

FOTO: MARKUS TALLROTH

Stäppsångare *Hippolais caligata*, Inre dynkärret, Gotska Sandön (Gtl) 2 juni 2007.

Rödstrupig sångare *Sylvia cantillans* (54/54–2/2)

Öl: 1 hanne Södra lunden, Ottenby 28.4 (F) (*Lasse Linde m.fl.).

Boh: 1 hanne Hogen, Sotenäs 15.5 (*Hans-Olof Johansson, Peter Backman m.fl.).

Tillägg

2006: Gstr: 1 2K hanne ringm. Eggegrund 3.6 (F) (*Per Aspenberg, Johan Södercrantz).

Aprielfågeln vid Ottenby är faktiskt landets näst tidigaste fynd på säsongen, det tidigaste fyndet gjordes vid Ottenby 24 april 1998. Utöver dessa två fynd finns ytterligare tre fynd från april månad, samtliga från månadens sista dag. Andra fyndet för Bohuslän, det första gjordes vid Boxhult, Uddevalla den

24 maj 2002. Likväl det andra fyndet för Gästrikland, även det föregående gjordes på samma lokal, nämligen den 9 juni 1993. Den rödstrupiga sångarens geografiska fyndbild uppvisar en rätt tydlig sydostlig slagsida, och Ottenbyområdet på Öland står nu med hela 14 av de 56 svenska fynden. Utklippan i Blekinge är den lokal med näst flest fynd, där har sju individer ringmärkts genom åren. Norr om Eggegrund i Gästrikland finns endast ett fynd, nämligen av en sjungande hane den 25 maj 1981 på Haparanda Sandskär i Norrbotten. Inför framtida fynd vill Rk uppmana folk att försöka ta så bra bilder som möjligt och, om möjlighet ges, även spela in sång och/eller lockläte. För att Rk överhu-

FOTO: KRISTER CARLSSON

Rödstrupig sångare *Sylvia cantillans*, Södra Lunden, Ottenby (Öl) 28 april 2007.

vudtaget skall ha en chans att ta ställning till eventuell rastillhörighet, krävs kvalitativ foto- och/eller ljuddokumentation. I Danmark hade det t.o.m. år 2007 gjorts 55 fynd, varav hela 17 på Christiansø strax utanför nordöstra Bornholm (Bruun Kristensen et al. in prep.).

(DAVID ERTERIUS)

Höksångare *Sylvia nisoria*

Några positiva fynd avseende häckningar har noterats. Bland annat från Skåne och Halland där arten varit borta men återkommit.

Nedan sammanfattas några kommentarer från landets rapportkommintörer:

Sk: Efter att arten saknats ifjol i Bäckhalladalen rapporteras nu återingen ett revir. Ett revir finns även i Haväng.
Bl: Efter tre år med avsaknad av fynd som indikerar häckning är det glädjande med troliga häckningar för både Utlängan och Torhamn under året.

Sm: Åtta häckningar /möjliga häckningar. Flest vid Kalmar.

Öl: Många par. Rrk bedömer det inte meningsfullt att utifrån årets fynd utvärdera hur många par som häckat.

Hl: Ett fynd på Enets naturreservat är spännande då detta är en lämplig biotop för arten. I närheten av detta område har höksångaren häckat för inte så länge sedan.

Boh: Ett noterat revir, och ytterligare en hanne, i det år från år krympande kärnområdet i N Bohusläns skärgård.

Srm: Tre häckningar på Landsort och Utö. En möjlig häckning rapporteras även vid Biskopsön.

Upl: Arten rapporterad från fem lokaler under häckningstid vilket är lika många som föregående år. Glädjande är att häckning har konstaterats på tre av dessa.

Övriga fynd:

Nb: 1 1K ringm Södra Holfjärden, Luleå 31.8 2007 (Håkan Harnesk). Fjärde fyndet i landskapet.

(THOMAS STRID)

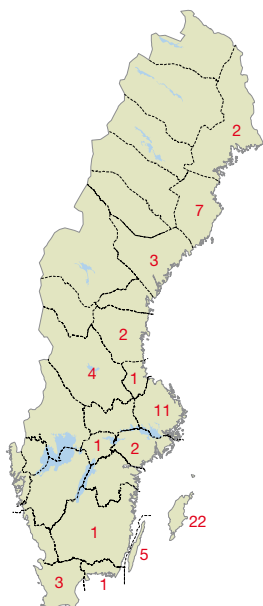
Törnsångare *Sylvia communis*

P lpm: 1 ex. spel/sång, ej häckning Glommersträsk 5.8 (Lennart Wigenstam). Femte fyndet för Pi lpm.

(THOMAS STRID)

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* **VU**

Totalt 65 lundsångare är något lägre än medelvärdet för de tio föregående åren. Antalet varierar mycket från år till år.

Rapporterade lundsångare *Phylloscopus trochiloides* i Sverige 2007. I de flesta fall gäller det sjungande fåglar, men de två fynden i Nb rör individer som ringmärkts.

En häckning konstaterades i Dalarna, den första i landskapet: 1 par Östansbo, Ludvika 11.6–25.7 (*Mikael Ohlson, Bertil Rahm, Pelle Adenäs m.fl.). Kring den 20.7 sågs föräldrarna mata två ungar. Detta var det första fyndet i Ludvika kommun.

På för arten mer normala platser noterades trolig häckning på Haparanda Sandskär, Nb där en årsunge ringmärktes 4.8 och samt en möjlig häckning på Gotska Sandön, Gtl med tre ivrigt lockande fåglar 31.7. På Horssten, Upl fanns ett par i månadsskiftet maj–juni. Parning iaktogs men häckning uteblev.

Årets första lundsångare var en fågel som sjöng vid Hoburgsklippan, Gtl 22.5 och den sista var en som ringmärktes på Stora Fjädrägg, Vb 22.8.

FOTO: ULF STÅHLE

Nordsångare *Phylloscopus borealis*, Kiruna (T lpm) juni 2007.

Fåglar som sjöng i minst tre dagar på samma plats var som vanligt fåtaliga:

Öl: 1 sj. Beijershamn 18–20.7, 1 sj. Södra Lunden 5–10.6 och 1 sj. Näsby, Ås 7.6–11.8.

Gtl: 1 sj. Gotska Sandön juni–juli.

Nrk: 1 sj. Valen, Hjälmarén 28.7–10.8.

(BERTIL JOHANSSON)

Nordsångare *Phylloscopus borealis* **VU**

Totalt åtta nordsångare hördes sjunga detta år. Detta är precis lika många som föregående år. Ett extremt tidigt fynd var den nordsångare som noterades redan 1 juni i Norrbotten. Detta torde tveklöst vara svenskt fenologirekord. Notabelt detta år var även Jämtlands fjärde fynd. Som kuriosas kan näm-

nas att Carl Bredberg hörde den J mtlandska fågeln på samma plats precis ett  r tidigare, men var då osäker på arttillh righeten. Fantastiskt nog fanns en sjungande nordsångare på samma plats. Frågan är om det var samma individ eller om detta bara är en bra nyupptäckt plats.

Nb: 1 sång Haapasaari, Kattilasaari 1.6 (Curt Carlqvist).

Jmt: 1 sång Oviksfjällen 29.6 (Carl Bredberg, Marcus Bru r).

Ly lpm: 1 ex. Stintb cken 26.6–3.7 (*Åke Lindström, Richard Ottvall, Håkan Rune, Stefan Berg).

Lu lpm: 1 sång Tarrekaisestugorna, P rl lvens FUR 29.6 (Aron Sandling, Micael Jonsson).

T lpm: 2 sång Abisko  stra tunnelmynningen, Abisko NP 20.6–11.7 (Bengt Arhall, Niclas Winqvist). 1 sång Kiruna C 20.6–26.6 (Lennart Falk, Björn Arvidsson, Gittan Matsson). 1 ex. Paddustieva, Abisko 28.7 (Jonas Gustafsson).

(THOMAS STRID)

Kungsf gels ngare *Phylloscopus proregulus*

(ca 1280, 51)

51 kungsf gels ngare  r nära medelvärdet för det senaste decenniet. Rekordåret 1996 sågs ca 280 fåglar.

Antalet sedda fåglar  r således inte anmärkningsvärt. Det faktum att arten s gs i både april, maj, september och december  r dock värt att notera. Vinter- och vårfynd i ökat antal skulle kunna indikera att arten lyckas övervintra i Västeuropa i h 

gre utsträckning än förr. Under perioden januari till början av april 2007 sågs minst 7 fåglar i England, Holland och norra Tyskland.

Vår (8–2)

Två kungsf gels ngare ringmärktes på Utklippan i Blekinge, varav den som sägs den 26.4 är den tidigaste v rf geln någonsin i Sverige. Blekinge har nu fyra vårfynd, Gotland tre, Öland två och V sterbottnen 1. Mediandatum f r upptäckt av kungsf gels ngare på våren  r 6 maj.

H st

Fem kungsf gels ngare s gs i september månad. Sedan tidigare finns bara ca 35 septemberfynd. Majo-

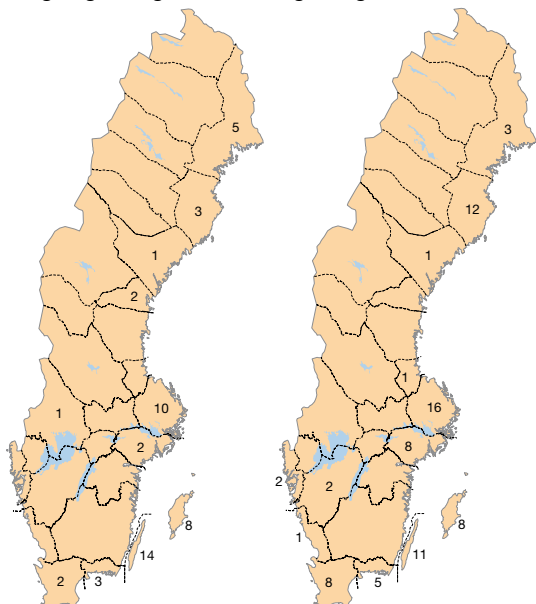
FOTO: KRISTER CARLSSON

Kungsf gels ngare *Phylloscopus proregulus*, Ottenby ( ) 23 oktober 2007.

Kungsf gels ngare

Taigasångare

Kungsf gels ngare *Phylloscopus proregulus* och taigasångare *Phylloscopus inornatus* i Sverige hösten 2007.

riteten sågs som vanligt i oktober med en svagt markerad topp kring 6–7 oktober, vilket  r något tidigare än normalt. Ett fynd gjordes i november.

Decemberfyndet i Skåne  r det första för landskapet och det fjärde f r Sverige. Fågeln fullföljde en övervintring åtminstone till april månad  r 2008. Det  r första gången en kungsf gels ngare konstateras övervintra i Sverige.

Samtliga fåglar utom två i västra Skåne samt en vid Hammarö i Värmland s gs i omedelbar närhet till ostkustens stränder från Blekinge till Norrbotten. Detta geografiska uppträdande är normalt för arten.

Nedan listas vårfynden, septemberfynden, h s-

tens första och sista kungsfågelsångare, vinterfyndet, fynd från Skåne och Värmland samt fynd från kustlandskapen i Norrland med färre än tio gjorda fynd.

Sk: 1 ex. Kullens fyr 13–14.10 (Thomas Svanberg m.fl.).
1 ex. Lomma fure 23–31.12 (Ingemar Andell m.fl.).

Bl: 1 ex. ringm Utklippan 26.4. 1 ex. ringm Utklippan 2.5 (Utklippans Fågelstation).

Öl: 1 ex. Gettlinge 26.9 (Jeff Price).

Gtl: 1 ex. Rivet 20.9 (Per Smittberg). 1 ex. Brucebo naturreservat 17.11–22.11 (Carl Tholin, Michael Tholin m.fl.).

Srm: 1 ex. Norrhamn, Landsort 29.9 (Bo Holst).

Upl: 2 ex. Horssten 30.9 (Weine Erlandsson, John Sångberg).

Vrm: 1 ex. ringm Hammarö fågelstation 20.10 (Per Gustafsson, Jan Rees m.fl.).

Mpd: 2 ex. Åstholmen, Tynderö 6.10–7.10 (Johan Brenander, Stefan Heimdahl m.fl.).

Ång: 1 ex. ringm. Skags udde 6.10 (Torbjörn Johansson, Anders Lindström).

Femte och sjätte fynden för Mpd. Femte fyndet för Ång.

(BERTIL JOHANSSON)

Taigasångare *Phylloscopus inornatus* (ca 1224, 78)
78 taigasångare är mer än genomsnittet för det föregående decenniet, vilket är 64. Rekordåret 2006 sågs 140 taigasångare. På Stora Fjärderägg, Vb noterades nio taigasångare under hösten, det högsta antalet för en enskild lokal år 2007.

Vår (11–2)

Fyndet på Öland utgör det första för landskapet. Två vårfynd under samma år har tidigare noterats år 1989 och 2000. Gotland står nu med fyra fynd, Västmanland med två och ett vardera för Sk, Bl, Sm, Öl, Hl, Hls och Vb. Mediandatum för samtliga vårfynd av taigasångare är 1 maj.

Höst

Höstens första taigasångare sågs 11 september och den sista upptäcktes 22 oktober. Mediandatum för upptäckt av höstfåglar år 2007 var 2 oktober. Detta är ett tidsmässigt normalt uppträdande.

Geografiskt var uppträdandet också normalt med de allra flesta fåglarna sedda vid ostkustens stränder från Skåne till Norrbotten.

Nedan listas taigasångare år 2007 på våren, på västkusten norr om Kullen, i inlandet, i Ångermanland samt höstens första och sista fågel.

Sk: 1 ex. Måsvägen Lund 1.10 (Jonas Knape, Kristian Ståhl m.fl.). 1 ex. Björket, Kristianstad 2.10 (Roine Strandberg m.fl.).

Öl: 1 ex. Beijershamn 30.4 (Yngve Hareland). 1 ex. Södra

lundspetsen, Ottenby 22–26.10 (Pekka Westin m.fl.).

Gtl: 1 ex. Faludden 6.5 (Mattias Gerdin m.fl.).

Hl: 1 ex. Mellomsjön, Kornhult 1.10 (Lars Hallbeck).

Boh: 2 ex. Storö, Väderöarna 8.10 och ett ex. kvar 9.10 (Mikael Karlsson, Joakim Karlsson m.fl.).

Vg: 1 ex. Önabacken, Boterstena 1.10 (Per-Olof Bengtsson m.fl.). 1 ex. Vänersborgsviken 4.10 (Thomas Bernhardsson, Anders Jihmanner).

Upl: 1 ex. Horssten 11.9 (Anders Haglund, Anders Eriksson m.fl.).

Ång: 1 ex. ringm Skags udde 1.10 (David Rocksén, Anders Lindström). Nionde fyndet i Ång.

(BERTIL JOHANSSON)

FOTO: JOHAN GELTING

Taigasångare *Phylloscopus inornatus*, Rödkallen (Nb) 6 oktober 2007.

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei*
(41/41–1/1)

Öl: 1 ex. ringm. Ölands södra udde, Ottenby 10–16.12 (Göran Brehmer, Mats Wallin m.fl.).

Rättelse: Två fynd från Öland, 1 ex. Stenåsabadet 11.9 1985 samt 1 ex. Stenåsabadet 23.9 1988 har vid förnyad granskning underkänts.

Ottenbyfågeln utgör ett synnerligen typiskt fynd, sett ur ett geografiskt perspektiv. Däremot är det första gången i landet som arten noteras i december månad.

Den framväxande fyndbilden för bergstaigasångaren visar på ett påtagligt sent uppträdande. I Gö-

taland/Svealand (totalt 36 höstfynd) ligger median-datumet på 25 oktober, med tidigaste observation 10 oktober. För Norrlands del föreligger endast två fynd, och dessa härrör från 2 resp. 7–9 oktober. De nu underkända septemberfynden från Öland har med den bakgrunden ansetts avvika så kraftigt från uppträdandet i övrigt att Rk menar det vara rimligt att extra höga krav ställs på rapporterna. Få observatörer, samt avsaknad av foton och inspelningar, gjorde att kommittén ansåg fynden bristfälligt styrkta.

(DAVID ERTERIUS)

Videsångare *Phylloscopus schwarzi* (69/69–2/2)

Två fynd av denna art som det senaste decenniet har setts i antal mellan en och tolv per år. Geografiskt och tidsmässigt är uppträdandet normalt.

Öl: 1 ex. Gräsgårds hamn 4.10 (Björn Aldén, Clas Hermansson, Bosse Carlsson m.fl.).

Upl: 1 ex. Örskär 6.10–7.10 (*Martin Irestedt m.fl.).

(BERTIL JOHANSSON)

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus* (77/77–4/4)

Fyra fynd är normalt för de senaste åren. Sedan 1995 har mellan en och nio brunsångare per år setts i Sverige.

Uppträdandet är normalt geografiskt. Nästan fyrtio procent av brunsångarna i Sverige är sedda på Öland. Därefter kommer Gotland och Uppland. Arten upptäcks allt tidigare på hösten. Mediandatum fram till sekelskiftet var 16 oktober. Mediandatum för höstfynden efter 1999 är 10 oktober.

Öl: 1 ex. Övre Ålebäck 7.10 (Alexander Hellquist). 1 ex. Össby by, Össby 7.10 (Douglas Gustafsson, Gösta Friberg, Bengt Larsson).

Gdl: 1 ex. Asunden 6.10 (*Tommy Lindberg, Sivert Söderlund, Jörgen Petersson).

Upl: 1 ex. Svenska Högarne 7.10–13.10 (*Jean-Paul Lösing, *Leo Larsson, Bill Douhan).

(BERTIL JOHANSSON)

Bergsångare *Phylloscopus bonelli* (5/5–0/0)

Rättelse:

1992: Sk: 1 ex Björkeröd, Kullaberg 17.5

2001: Gdl: 1 ringm. Hoburg 25.8

Efter att bergsångaren delades upp i två arter (den västliga *P. bonelli* och östliga *P. orientalis*) ompublicerades dessa båda fynd som obestämda berg-/balkansångare. Efter att kompletterande beskrivningar av locklåtet inkommit till Rk, anser vi det nu vara styrkt att de tillhörde den västliga arten. Att i fält separera de båda arterna enbart utifrån utseendet är mycket svårt om våren, om hösten praktiskt taget

omöjligt. Den absolut bästa fältkaraktären är just locklåtet.

(DAVID ERTERIUS)

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Fynd av rasen

P. c. tristis (126/126–4/4)

Sk: 1 ex. ringm. Bingsmarken 13.10 (F) (Bo Petersson, Tom Malm).

Öl: 1 ex. Sandbyborgs läge 20.10 (F) (*Jonas Bonnedahl).

Vg: 1 ex. Vänersborgsviken 13–17.10 (F) (Göran Darefelt, Ingemar Johansson, Björn Johansson).

Upl: 1 ex. Horssten 3.10 (F) (*Anders Haglund, Fingal Gyllang).

FOTO: KRISTER CARLSSON

Iberisk gransångare *Phylloscopus ibericus*, Särdastrandskog (Hl) 12 maj 2007.

Tillägg 2006:

Sk: 1 ex. ringm. Falsterbo fyr, Falsterbonäset 13.10 (F) (*Sophie Ehnbohm m.fl.).

Vrm: 1 ex. ringm. Hammarö fågelstation 11.10 (F) (Anders Boström).

Notera att Rk sedan en tid tillbaka också beaktar fältfynd av rasen. Kvalitativa foton utgör dock krav för behandlingen.

(DAVID ERTERIUS)

Iberisk gransångare *Phylloscopus ibericus*

(3/3–1/1)

Hl: 1 sj. Särdastrandskog, Busör 9.5–28.7 (F) (*Peter Franzén, *Christopher Gullander, *PG Utterfors m.fl.).

Ny art för Halland. Till skillnad från tidigare godkända individer fångades den här fågeln aldrig in, och således kontrollerades inte vare sig biometri eller DNA. Fågeln utseende, och framförallt sång och lockläte, var dock helt överensstämmande med iberisk gransångare, och då fågeln uppehöll sig en längre tid på lokalen utan att avvika från noterades anser Rk det rimligt att publicera fågeln som *ibericus*. I Danmark hade det t.o.m. år 2007 gjorts fem fynd (Bruun Kristensen et al. in prep.).

(DAVID ERTERIUS)

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Öl: 1 ex. Södra Lundspetsen, Ottenby 24.10–2.11 (Pekka Westin, Barbro Björkman, Per Björkman).

Hl: 1 ex. Alet, Halmstad 12.11–14.12 (Thomas Hultqvist m.fl.).

Det är ovanligt med fynd efter månadsskiftet oktober/november och årets fynd på Öland är landskapets första novemberfynd.

(THOMAS STRID)

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Denna i vårt land fortfarande färsk häckfågel har i år fortsatt att utvidga sitt utbredningsområde. Häckningar skedde i Skåne (2 par) och för första gången med ett par i Göteborg. Dessutom möjligen en häckning i Halland där ett par sågs bygga bo. Annars har faktiskt Blekinge och Öland haft färre fynd än de närmast föregående åren. Samtidigt har flera spännande fynd gjorts. T ex. kan nämnas en brandkronad som stannade från oktober 2007 till mars 2008 på en liten ytterskärdgårdso i Uppland samt en fågel i Norrköping som satt och sjöng i nästan en månad under våren.

Nedan ett utdrag från några av RRK:s kommentarer samt fynd per landskap.

Sk: Även detta år bjöd på en del vinterfynd; 1 ex. Albacksskogen 6.1–22.2 (*Kristian Svensson, Hans-Åke Gustavsson, Kerstin Svalin), 1 ex. Jonstorp, Höganäs k:n 29.1 (*Anders Henriksson), 1 hane Alnarp 4.2–18.3 (*Mats Grahn m.fl.) och 1 hane Klagshamns 19.2–10.3 (Sven Silow, Tor Hjelmér, m.fl.). Under våren 10.3–23.5 sågs 36 ex varav 4 ex ringmärktes i Falsterbo, en rejäl återgång jämfört de två senast åren rekord noteringar. Två häckningar har konstaterats Skivarpssåns mynning, även häckning på lokalen 2005, (Markus Tallroth, Richard Bergendahl m.fl.) som fick ut tre ungar och vid Konga, Svalöv, (Karl-Anders Högberg). En annan intressant observation gäller 1 hane som sjöng flitigt vid Slagtofta, Hörby, 3.6–18.6 (Mattias Persson, Anders Larsson). Under hösten 29.9–30.11 observerades 10 ex. I december observerades tre ex.

Bl: Fyra fynd gjordes: 1 ex. Kråkenabben 11.3 (Bert Petersson, Christian Persson, Patric Österblad). 1 ex. Utlängan 13.3 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 hane sång Utlängan 23.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 hane sång Utlängan 6.6 (Lars-Gunnar Lundquist, Anders Adolfsson, Örjan Engebrand m.fl.).

Sm: 1 1K ringm. Bashult, Jönköping k:n 8.9 (Jan-Erik Henriksson) Femte fyndet i Jönköpings rapportområde.

Öl: 1 sj hane Segerstads fyr 9–14.3 (*Christian Cederroth, Magnus Kasselstrand, Bo Nensén m.fl.). 1 hane Sandbyborg, Sandby 13.3 (Björn Klevemark). 1 ex. Stenåsabadet 13.3 (Bertil Breife).

Endast tre fynd på ett helt år för den brandkronade på Öland är bottenrekord för åtminstone de senaste 20 åren.

Gt: Tre fynd: 1 ex. rast alkärret, Faludden, Öja fig 15.3 (Per Smittberg). 1 ex. Skoge, Sundre fig 26.3 (*Gösta Reiland). 1 1K+ hane födosökande Våndburg, Hamra fig 10.10 (Bimbi Ollberg).

Hl: Sju fynd, åtta ex: 1 hane Morups Tänge 31.3 (*Andreas Wernersson m.fl.). 1 ex. Stenhuggeriet, Grötvik 2.4 (Anders Wirdheim). 1 hane Bengtssons häck, Getterön 3–9.4 (*Roland Asteling m.fl.). 1 ad. hane Bengtssons häck, Getterön 14.4 (Jan Wahlberg, Stefan Johansson m.fl.). 2 ex. bobygge Dömostorps strövområde 18.4 (Mikael Haraldsson). 1 ex. Dömostorps strövområde 18.4–27.5 (Mikael Haraldsson m.fl.). 1 ad. hane Morups Tänges fyr (*Stefan Lagerblad, Ulf Löfås m.fl.).

I Dömostorp, där arten häckat de senaste åren, sågs två fåglar samtidigt bobygga. Tyvärr gjordes inga fler observationer som skulle tyda på lyckad häckning. Men fågeln är liten och skogen stor som det så fint heter.

Vg: Häckning: 1 par Slottsskogen, Göteborg 22.5–20.7 (Anders Johansson m.fl.). Slottsskogsparet utgjorde rapportområdets sjunde fynd. Dessutom var detta den första konstaterade svenska häckningen utanför Skåne och Halland. Häckningen resulterade i minst tre flygga ungar som observerades då de var nyligen utflugna den 25 juni. Tyvärr sammanföll detta med en period av ihållande regn, och dagen efter hittades en av ungarna i dålig kondition. Denna unge avled tämligen omgående, men de övriga ungaras öde förblir okänt. Dock sågs en ej säkert bestämd ungfågel den 18 juli, vilket tyder på att någon unge förhoppningsvis överlevde den misärliga vädersituationen.

Boh: 1 hane sjungande Vålsröd vatten, Tossene, Sotenäs, 23.5–26.5 (*Anders Fransson, Owe Hougström m.fl.). Fyndet är det 9:e i landskapet.

Ög: 1 hane sjöng i granar vid Sörsjön NV om Norrköping 24.5–12.6 (*Johan Södercrantz, *Tommy Magnusson m.fl.). Blott tredje fyndet i landskapet.

Upl: 1 hane Horssten 3.10–16.12 (*Anders Haglund, Fingal Gyllang m.fl.). Detta är det nionde fyndet i Stockholms rapportområde.

(THOMAS STRID)

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Jmt: 1 ad. hanne Kougsta, Alsen f.g 8.7 (Sölve Westlund). Femte fyndet för landskapet.

Ly lpm: 1 ex. Släppträsk 27.8 (gnm Leif Bildström). Datum + 3 dagar. Flög mot fönsterruta, togs omhand, men repade sig snabbt. Sjätte fyndet i Lycksele lappmark.

P lpm: 1 honfärgad Kraja Camping, Arjeplog 9.8 (Mikael Jonsson). Tredje fyndet i P Lpm, senast noterad där 2004.

(FREDRIK FRIBERG)

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*

Totalt 30 halsbandsflugsnappare observerades utanför Öland och Gotland.

FOTO: KRISTER CARLSSON

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*, hanne, Ottenby lund (Öl) 19 maj 2007.

Notabelt är att häckning skedde med ett par i Kalmar för andra året i rad och att det på Landsort i Stockholms skärgård skedde en ren häckning (sex ungar). Detta är den första häckningen i Stockholms rapportområde där båda de matande föräldrarna är halsbandsflugsnappare. På Landsort häckade ytterligare en hona med sex ungar som resultat. Dessa matades tillsammans med en hanne svartvit flugsnappare. Det kan ändå ha varit fråga om artrena ungar eftersom hannen i det andra paret hade setts i närheten i början av häckningssäsongen. Det är tydligen inte helt ovanligt att halsbandsflugsnapparhonan lyckas få en hanne svartvit flugsnappare att hjälpa till med matningen av ungarna, även om

den biologiska pappan är en halsbandsflugsnappare. Den svartvita flugsnapparhannen är mer framgångsrik i att mata och få ut ungar än halsbandsflugsnapparhannen.

Ett fynd i Halland är det 8:e fyndet i landskapet.

Fynd utanför Öland och Gotland:

Sk: 1 ad. hanne Gislövs Stjärna, Gislöv S-hamn 28.4 (Stellan Amzoll).

Bl: 1 2K hanne Utlängan 26.4 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 hanne Stiby backe 29.4 (Mikael Svensson). 3 hanne Utlängan 30.4 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 2K+ hona ringm Torhamns udde 1.5 (Hans Evefall). 1 2K hanne Utlängan 1.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 2K hanne Utlängan 3.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 hanne Haslö 4.5 (Jonas Persson). 1 ad. hanne Elleholm 6.5 (Mats Olsson). 1 hanne Backaryd 14.5–10.6 (Thomas Rodeson, Fredrik Lennartsson). 1 2K hanne Utlängan 23.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 1K ringm Utklippan 20.8 (Peter Larsson, Rolf Larsson).

Sm: 1 hanne sj. Norrliden, Kalmar 2–3.5 (Andreas Ståhl, Leif Tägtström, George Gustafsson). 2 ex. föda åt ungar Skälby, Kalmar 3.5–13.6 (Anders Törnberg, George Gustafsson, Hans Mollberg). 1 hanne sj. Torsås kyrka 5.5 (Tommy Larsson). 1 ex. sj. Bottorp 11–29.5 (Peter Sieurin). 1 hanne Tegelviken, Kalmar reningsverk 13.5 (Stefan Svenaeus). 1 ex. sj. Lindö, Kalmar 15–23.5 (Jan-Olof Graveleij, Tomas Järnetun, Anders Sandström). 1 ad. hanne sj., ej häckning Oxhagen, Bro Åbyån, Björnö 17.5 (Bent Hansen, Jan Ottosson). 1 2K+ hanne sj. Stensö 26.5 (Björn Olsen).

Hl: 1 hanne spelade vid Varbergs sjukhus 23.5 2007 (*David Andersson, Joakim Hagström, Stefan Hagem.f.).

Vg: 1 2K hanne Store lund, Göteborg 2–4.6 (*Peder Kinberg, Peter Hvass).

Srm: 1 hanne Soviken, Torö 10.5 (Arne Holmkvist). 1 par Landsort 12–15.5 (Patrik Sieurin). 1 hanne Grubbyn, Utö 13.5 (Mathias Bergström). 1 2K hanne Reveln, Torö 17–18.5 (Berth Nygren, Thomas Fransson). 1 ad. hanne sj. Spränga kyrka, Utö 2.6 (Lars Magnusson). 1 häckande par (6 ungar) Landsort (Patrik Wildjang). 1 hanne Landsort 6.7 (Bo Holst). 3 ex. Landsort 14.8 (Svante Åberg, Anders Westlund) Dessa tre fåglar härstammar sannolikt från årets häckning på ön.

Upl: 1 ad. hanne rast. Svenska Högar 27.5 (Bill Douhan).

(THOMAS STRID)

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Tyvärr saknas sammanfattande rapporter helt från vissa viktiga områden, som östergötland, Uppland och Värmland. Sammanfattningsvis var det förmodligen ett ganska svagt häckningsår, men skäggmesarna var relativt rörliga under hösten med ovanligt stora flockar på Öland. Utdrag från några rrk-kommentarer:

Bl: Minst fyra troliga och ett par möjliga häckningar från kända lokaler. Arten har de senaste åren inte expanderat mera utan håller sig till några få lokaler där det även känns som att den blivit lite fåtaligare. Det är inte längre fullt lika enkelt att få kontakt med denna karismatiska mes.

Sm: Inga fynd gjordes under häckningstid., och detta för första gången på hela 2000-talet. Det verkar inte ha hjälpt med hyfsat milda vintrar de senaste säsongerna. Förmodligen är det andra faktorer som är skälet till kraftgången. Dålig födotillgång vintertid (bladvassfrön) kan vara en orsak, dålig häckningsframgång (Tåkern) p.g.a regniga somrar en annan (rrk Jkp)

Öl: Sommar: 2 ex. Södra lunden, Ottenby 24–25.6 (Donát Hullmann, Joakim Johansson). 1 1K hittad död Pilekulla 4.8 (Göran Andersson). 1 sträckande Segerstads fyr 27.8 (Christian Cederroth). Stora flockar: 80 ex. Risinge hamn 20.10–2.11 (Tommy Magnusson, Mats Wallin, Johan Södercrantz m.fl.). 150 ex. Karleviviken 28.10 (Jonas Johansson, Gunnar Siljestrand).

Inga konstaterade eller ens misstänkta häckningar av skäggmes på Öland detta år. Är den borta som öländsk häckfågel, eller sker det en underreportering? Tidigare säkra lokaler som bevisligen innehållit häckningar under den senaste tioårsperioden som Klosterholmen vid Hornsjön, Petgårde träsk, Karlevi vassar, Beijershamn samt Risinge hamn, är arten verkligen utgången där?

Gtl: Antalet vårfynd är klart under det normala och inte mer än vad som vissa tidigare vintrar har uppnått av en ensaka övervintrande flock.

Vg: Troligen håller sig populationen vid Dettern relativt stabilt. Sedan några år tillbaka på en relativt blygsam

nivå och gissningsvis finns i storleksordningen max 50–100 par kvar (Göran Darefelt).

Srm: Under perioden 6.7–31.10 ringmärktes 230 fåglar vid Idö märkplats, Sörfjärden, Mälaren, Eskilstuna (Lars Broberg gm rrk Srm).

Nordliga fynd:

DLr: Minst 1 ex. Norrviken, Sollerön, Mora 23.3 (Caj Runesson) och 2 ex. samma lokal 29.8 (Ralf Lundmark).

Gstr: Det tycks finnas en liten population i Gävletrakten men det görs få fynd under häckningstid: Max 5 ex. Villa Rettig 2.1–26.2 (Håkan Söderman, Hans Lindh, Sven H Jansson m.fl.). Max 2 ex. Villa Rettig 27.10–17.11 (Esbjörn Nordlund, Kenth Elofsson). 2 ex. Ridskolan, Lervik 11.11 (Sven H Jansson, Tommy Eriksen).

FOTO: TOMMY HOLMGREN

Skäggmes *Panurus biarmicus*, hanne, Inre Foteviken (Sk) 30 oktober 2007.

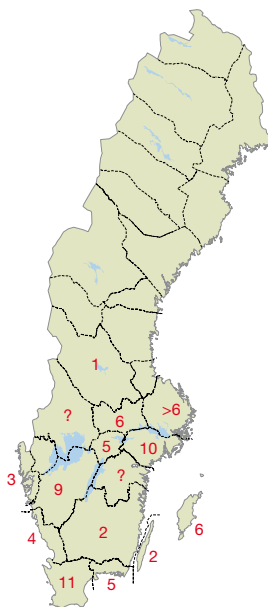
Hls: 3 ex. Hålsjövik, Hålsjö 21.3–25.3 (Jonas Lind m.fl.), 5 ex. Granskärs våtmark, Flaket 1.9–2.9 (Robert Lindberg m.fl.), 1 ex. Granskärs våtmark, Flaket 21.10 (Thomas Tiger).

(FREDRIK FRIBERG)

Lappmes *Parus cinctus* NT

DLr: Vid Klutsjön, Foskros, Älvdalen är arten sedd under hela året. Under första halvåret är fåglar sedda vid fågelmatning under februari–april med som mest 3 ex. I mars noterades även bobygge. Under sommaren är som mest 5 ex. rapporterade här varav minst två uppges som 1K. Även under hösten sågs arten på fågelmatningar i det lilla samhället (Thomas Jågas, Martin Rydberg Hedén, Sune Johansson m.fl.).

Övriga fynd inom Älvdalen: 2 ex. Fulufjället 16.2

Skäggmes *Panurus biarmicus* i Sverige 2007. Antal platser med säker eller möjlig häckning.

(Martin Rydberg Hedén), 3 ex. Grövelsjön 18.2 (Martin Rydberg Hedén), 1 ex. Grövelsjön 12.3 (Olle Westerberg), 2 ex. besökte bebott bo Töfsingdalen 24.3 (Martin Rydberg Hedén), 2 ex. Långfjället 20.7 (Bengt Arhall), 3 ex. Töfsingdalen 16.8 (Anders Helander), 2 ex. Grövelsjön 23.9 (Agnetha Annerud) och 1 ex. Valdalsbygget, Grövelsjön 29.12 (Yngve Hareland). Ett sydligt fynd utanför Älvdalens kommun gjordes: 1 ex. Bösjövarde, Mora 3.10 (Lars Malmberg). Här noterades arten även 2006.

Mpd: 1 ex. Hammermyran, Haverö 21.7 (Åke Hedman, Stefan Heimdahl). Landskapets andra julifynd.

Ång: En tämligen normal fyndbild med en handfull höstobservationer längs norra delen av kusten. Arten har ännu inte konstaterats häcka i landskapet (rrk Ång).

Vb: Vårfynd: 1 ex. Avaberg, Kalvträsk 18.3 (Håkan Engström, Mattias Laisfeldt). Höstfynd: 1 ex. Sönnestgrundet, Sävar 29.9 (Mikael Wikström m fl), 1 ex. Hörnefors vattentorn 3.10 (Stefan Delin), 1 ex. Bergön, Umeålvens delta och slätter 4.10 (Ralf Norberg), 1 ex. Sönnestgrundet, Sävar 6.10 (Christer Olsson), 1 ex. Fabriksviken, Hörnefors 6.10 (Stefan Delin), 1 ex. Lövöudden, Holmsund 6.10 (Micael Jonsson), 1 ringmärkt samt ytterligare 1 ex. Grundskatan, Bjuröklubb 17.10 (Håkan Engström).

Nb: Många obsar från Pajala kommun, det enda område i Nb där lappmesen är något sällsynt. Eljest är den sällsynt och visar sig främst under vinterhalvåret (rrk Nb).

Hjd: 1 ex. Käringsjön, Rogen, Tännäs 4.3 (Erik F Nordberg), 3 ex. Rogen, Tännäs 30.6–13.7 (Per Sjöstrand, Lars Hammarin) och 2 ex. Över-Dalsjön, Storsjö 22.8 (Martin Rydberg Hedén).

Jmt: 1 ex. Ankarede 3.8 (Anders Sennmalm). 2007 blev ett bottenår med endast en observation. Förhoppningsvis är detta mer ett mått på låg skådaraktivitet i dess häckningsområde än på en verklig minskning (rrk Jmt). Den som vill se lappmes söder om Lappland bör lämpligen bege sig till nordligaste Dalarna och södra Härjedalen där den så kallade Rogenterrängen hittas, med sina mycket gamla, lavklädda tallar och magra block- och lavhedsmarker. Där finns stora arealer av till synes tämligen likartade miljöer som rimligen borde hysa många fler lappmesar än de som regelbundet rapporteras in. Ut och leta!

(CHRISTER OLSSON)

Tofsmes *Parus cristatus*

Tofsmesen är ganska sällsynt i P och Lu lpm och en ren raritet i T lpm, där senaste fyndet gjordes 1995. Häckningen på Mörtträskheden i P lpm var det rapportområdets sjunde kända genom tiderna. På samma plats skedde häckning även 2005.

P lpm: 1 häckning (4 ungar) Mörtträskheden östra 22.6–4.9 (Leif Bildström, Lennart Wigenstam, Mats Bergquist).

(THOMAS STRID)

Svartmes *Parus ater*

Svartmesen är sällsynt i norra Lappland. Häckningen i Lambur är den andra kända i P lpm, även om man kan förmoda att häckningar defacto sker årligen utan att uppmärksammas (rrk N lpm).

P lpm: 1 häckning Lamburträsk nat. res., Arvidsjaur k:n 16–25.6 (Kjell Grankvist, Svante Martinsson).

(FREDRIK FRIBERG)

Trädkrypare *Certhia familiaris*

Det rapporteras om ett strålände år för trädkrypare i norra Lappland med över 30 fynd.

Lu lpm: 1 häckning Tiellejaur, Jokkmokk k:n, Lu lpm 25.7–1.8 (Anders Gustafsson), rapportområdets andra konstaterade (rrk N lpm).

T lpm: 1 Institutet för Rymdfysik, Kiruna k:n 18.4 (Katarina Sandberg) och 1 Nuosaskielinen, Sautusjärvi, Kiruna k:n 7.10 (Ingrid Sandahl). De två fynden är det tredje resp. fjärde inrapporterade i T lpm (rrk N lpm).

(FREDRIK FRIBERG)

Trädgårdsträdkrypare *Certhia brachydactyla*

(26/26–1/1)

Sk: 1 ad. hanne Alnarpsparken, Alnarp 1.1–31.12 (Kristian Ståhl, Ruben Smith m.fl.).

Samma hanne som upptäcktes på platsen 31 oktober 2005, varför totalsumman inte påverkas. Fågeln är nu alltså inne på minst sitt tredje levnadsår. Den häckade 2006 framgångsrikt med en trädkrypare och producerade flera hybridungar. Någon häckning konstaterades däremot inte under 2007.

(DAVID ERTERIUS)

Trädgårdsträdkrypare x trädkrypare

Certhia brachydactyla x *C. familiaris* (0/0–1/1)

Tillägg 2006: **Sk:** 1 hanne sj. Alnarpsparken, Alnarp 28.11– maj 2007 (Olof Persson m.fl.).

Fågeln hävdade revir och sjöng mot fadern under våren. Dylika hybrider torde vara ytterst svåra att säkerställa såvida man inte vet att en blandhäckning ägt rum, som i det här fallet. Den aktuella fågeln var ytterst lik en trädgårdsträdkrypare, men något avvikande sång, vingband mer påminnande om trädkrypare samt det faktum att en blandhäckning ägt rum på lokalen, gjorde det möjligt att särskilja den från en trädgårdsträdkrypare.

(DAVID ERTERIUS)

Pungmes *Remiz pendulinus* **VU**

Som vanligt finns oklarheter kring pungmesens status i Sverige. Det finns i dagsläget knappast någon viktig häckningsplats i Mellansverige. Kräftgång-

en fortsätter i Närke (Oset och Kvismaren), endast ströfynd föreligger från Tåkern och inte en enda observation finns från Hornborgasjön. Fynd saknas också helt från Uppland och Västmanland. Däremot tycks det väl som om arten håller sig relativt konstant i Skåne (dock något sämre än det goda året 2006); även vid lokala förekomster i Småland, i Halland och på öland är läget stabilt. Kan man tänka sig att det finns en vårpopulation på omkring 80–100 adulta individer, med Skåne som viktigaste delpopulation? Hur stort är egentligen mörker-talet?

Sk: Även detta år har pungmesen specialstuderats i syd-västra Skåne (Olof Persson, Peter Öhrström). I Kran-kesjöområdet observerades 8 hanar och 5 honor. Minst fyra häckningar lyckades och 23 ungar blev flygga. Vid Sjödikén fanns 2 hanar och 2 honor vilket resulterade i två kullar med sammanlagt 9 ungar. Några häcknings-försök konstaterades varken i Malmö eller Lomma men vid Borgeby fd. tegelbruk genomfördes en lyckad häck-ning med 6 ungar som resultat. I Barsebäcksmossen up-pehöll sig 2 hanar och en hona men ingen kull kom till ruvning. Observationer tyder på ytterligare något häck-ningsförsök vid Krankesjön respektive i västra Skåne. I Kristianstadstrakten gjordes sedvanligt en hel del fynd. Lyckade häckningar konstaterades vid Karpalund (Ro-line Strandberg) samt vid Lillö och Åladammen (Olof Persson, Peter Öhrström). Därtill skall läggas misslyck-ade häckningsförsök vid Kristianstads soptipp (Olof Persson, Peter Öhrström) och Karpalund (Christer Nei-deman) samt fynd av häckningsbon med okända resul-tat vid Lillö (Olof Persson, Peter Öhrström) och Här-lövs ängar (Christer Neideman). Inga andra häckning-ar har rapporterats men vid Hasslarps dammar den 7.7 sågs en adult med 3 ungar (Henrik Johansson, Mikael Olofsson) vilka säkerligen var födda i närheten. I övriga Skåne finns endast sporadiska observationer under vå-ren. Nämnas bör en bobyggande hane den 31.5 vid Fårarp, norr om Ystad (Gert Ljungqvist).

Sm: En lyckad häckning genomfördes i Kalmar Dämme under 2007. Först observationen i området var den 27 mars och den sista var 9 juli då 4 1K sågs. Övriga: 1 hane Lasarettssdamarna, Kalmar 22.5 (Bertil San-ner). Ifrån Jönköping ett fynd i april och ett i maj. Ett majfynd från Torrsjö mader är intressant med tanke på revir-indicierna.

Öl: Häckning: Minst ett par genomförde en lyckad häck-ning Petgårde med 2 adulta ex. (Lars Karlsson, Jan Björk, Daniel Steen m.fl.) och hela 9 1K sågs (Lars Karlsson, Lars Lindell m.fl.). Observationer finns från ytterligare åtta platser under häckningstid. Som kuriosas kan nämnas att de flesta individerna från häckningen sannolikt försökte lämna öland den 10 juli, då 1 ad. och 8 1K observerades i Fyrträdgården, Ottenby (Gabriel Norevik, Per Österman m.fl.) samtidigt som bara 1K-fågel kunde hittas i Petgårde (8+1=9 1K-fåglar). Rrk Öl:

”Inte mycket händer i pungmesarnas värld på Öland. Stadigt häckar minst ett par i Petgårde och arten ses på andra lokaler utan att häckning kan konstateras.”

Gt: 8 fynd, 9 ex. Ingen häckning konstaterad.

HI: 2 ex. med bobygge Trönninge ängar 30.3–4.6 (Göran Lindh, Christopher Gullander m.fl.), 1 ad. hane Hö-kafältet 17.4, 2 ad. hane Trönninge ängar 25.4 (Tho-mas Hultquist), 2 1K rast Ringmärkardungen, Gröt-vik 22.7 (Peter Franzén, Göran Snygg), 3 ex. Trönninge ängar 1.8 (Arvid Landgren).

Vg: 1 ad. hane Utbyfältet, Sävåns dalgång 20–23.5 (Roger Eskilsson, Christer Fält m.fl.).

Boh: 1 ex. str. Kippholmen, Björlanda 8.9 (Hans Börjes-son, Malin Karlsson, Niklas Aronsson m.fl.). Ett påbör-jat möjligt pungmesbo vid Sudda, Hönö den 31 mars.

FOTO: ULRIK BRUUN

Pungmes *Remiz pendulinus*, hane.

Boet bör då vara från 2006 eftersom en pungmes knap-past kan ha hunnit dyka upp och påbörja ett bobygge så tidigt på säsongen.

Nrk: Endast två hanar och två honor som lyckades med en häckning i Oset/Rynningeviken är det sämsta resul-tatet sedan 1996. Jämför detta med toppåret 1998 då 15 fåglar gav elva häckningar! Med denna situation på artens nordliga gräns riskerar vi snart att förlora den som häckfågel. Från Kvismaren rapporteras om åtmins-tone en kull från en häckning där.

Ög: Mycket troliga häckningar vid Gärstads schakttipp, Linköping och vid Himmelstalund, Norrköping där bon och varnande fåglar noterats. Endast enstaka fynd från Tåkern.

Srm: 1 ex. Ekeby våtmark, Eskilstuna 11–15.4 (Kent Carlsson, Lennart Cronholm m.fl.). 1 ex, 1 hane

Gamla flygrakan, Brandholmen, Nyköping 8–16.5 (Jan Hägg, Bertil Karlsson m.fl.).

Vrm: Observationer finns från fyra lokaler – totalt fem exemplar (minst två bobyggen) – vilket gör 2007 till bästa året någonsin i landskapet (Per Gustafsson m.fl.). Vid fjolårets häckningslokal, Kalvholmen, sågs i år endast en fågel, som byggde bo förgäves.

(FREDRIK FRIBERG)

Sommargylling *Oriolus oriolus* EN

Sammanlagt rapporterades ca 144 gyllingar 8.5–10.9, varav i vanlig ordning knappt hälften från Sk. Från Öl rapporterades ett ovanligt högt antal sjungande fåglar, ca 30 st., vilket är drygt dubbelt så många som normalt. En hög andel av de sommargyllingar som hörs sjunga uppträder endast tillfälligt någon enstaka dag. Från Sk rapporterades att andelen tillfälliga hannar var högre 2007 och att antalet revirhållande hannar sjunkit markant (Rrk Sk).

Höstfynd utanför Sk (fr.o.m. 1.8):

Gtl: 1 ex. Björklunda, Öja 10.9 (Bimbi Ollberg, Tina Ollberg).

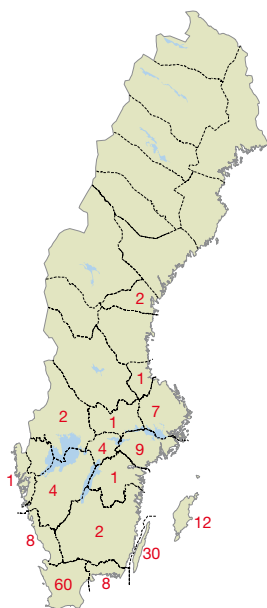
Srm: 1 1K Aspa gård, Oxelösund 15.8 (*Kalle Brinell).

Fynd i Norrland:

Gstr: 1 sj. Sjötorp 25.5 (Mats Dahlén).

Mpd: 1 honf. funnen död Stöde 25.5 (*Johan Widenfalk, Peter Nilsson, Martin Bylund). 1 sj. Nacka, Alnö 26.5 (Lars Olausson).

(THOMAS PETTERSSON)

Sommargylling *Oriolus oriolus* i Sverige 2007.

Isabellatörnskata *Lanius isabellinus* (11/11–1/1)

Bl: 1 1K Utklippan 26–27.10 (F) (Jan Hägg, *Christer Herremo, Carl-Ivan Carlsson, Karl-Joel Sundholm m.fl.).

Andra fyndet för Blekinge, det första gjordes på grannön Utlängan vid ungefär samma datum, 23 oktober 1988. Typiskt datum, lite drygt hälften av de svenska fynden av arten har nu gjorts i andra halvan av oktober. Vad gäller fågelns rastillhörighet anser Rk att den utseendemässigt ligger i överlappzonen, och vi väljer tills vidare att publicera fyndet utan preciserad ras.

(DAVID ERTERIUS)

FOTO: MARKUS TALLROTH

Svartpannad törnskata *Lanius minor*, Bingsmarken (Sk) 30 augusti 2007.

Törnskata *Lanius collurio*

P lpm: 1 häckning Saltmyrans torvtäkt, Arvidsjaur k:n, 22.5–7.8 (Stefan Holmberg, Anders Gustafsson m. fl.)

Detta är den första häckningen som konstateras i Norra Lappland genom tiderna. År 2006 fanns starka misstankar om att ett par häckade på samma plats. I övrigt sällsynt i lappmarkerna (rrk N lpm).

(FREDRIK FRIBERG)

Svartpannad törnskata *Lanius minor* (211–5)

Totalt fem fynd. Två sommarfynd och tre höstfynd. Årets fynd ligger inom artens normala fyndbild. Nämnas bör att fyndet på Haparanda Sandskär var det första i Norrbotten. Och extra notabelt att det

dagen innan på exakt samma plats satt en rödhuvad törnskata, även den ny art i landskapet. Alltså två nya arter för landskapet på två dagar, på samma plats, båda törnskator!

Sk: 1 ad. Bingsmarken 29.8–6.9 (Nils Söderbom, Hans Waern, Leif Runeson m.fl.).

Gtl: 1 ex. Redners brygga, Katthammarsvik 14.9 (*Tord Lantz, Magnus Martinsson).

Hl: 1 2K+ trol. hanne Staffens, Lis mosse 13.7 (*Gert Hermesgård, *Roger Hermesgård). Åttonde fyndet i Hl.

Upl: 1 ex. Sundromark, Bälinge 8–22.9 (*Johan Södercrantz, Ragnar Hall m.fl.).

Nb: 1 ex. Haparanda Sandskär 7–8.8 (*Peter Keil, Per Sandberg). Första fyndet för landskapet.

(THOMAS STRID)

FOTO: LASSE OLSSON

Ökenvarfågel *Lanius meridionalis pallidirostris*, Lövestaviken, Falkenberg (Hl) 20 maj 2007.

Varfågel *Lanius excubitor*

Upl: 1 1K, av nominatrasen *excubitor*, Norrskär, Singö skg 26.7 2007 (Joakim Johansson, Rune Johansson).

Första eller andra riktiga sommarfyndet i Uppland under 2000-talet och det första fyndet på länge som indikerar häckning i Uppland. Nio häckningsfynd finns från landskapet mellan 1966 och 1990, men inget därefter. Observationen är för övrigt en av de första indikationerna någonsin från mellansvenska skärgården. Att fågeln lät kan möjligen än mer indikera häckning i närheten; av fotografi att döma ser fågeln dock hyfsat välutvecklad ut. Arten hade ett relativt bra häckningsår i Dalarna (rrk Dlr).

(FREDRIK FRIBERG)

Ökenvarfågel *Lanius meridionalis* (8/8–1/1)

Hl: 1 2K hanne ssp. *pallidirostris* Lövestaviken, Falkenbergs hamn 20.5 (F) (*Gert Hermesgård, *Roger Hermesgård, Stefan Lagerblad m.fl.).

Ny art för Halland. Den geografiska fyndbilden är ganska spridd, med endast ett renodlat sydostlig fynd, från södra Gotland i skiftet augusti–september 1995. Något anmärkningsvärt med tanke på *pallidirostris* sydostliga utbredning. Värt att notera är även att hela tre av de svenska fynden är från Ångermanland. Två av de tidigare fynden utgörs av vår-/försommarfynd, medan övriga upptäckts från slutet av augusti fram t.o.m. november.

(DAVID ERTERIUS)

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Rödhuvad törnskata *Lanius senator niloticus*, Missjö (Ög) 4 november 2007.

Rödhuvad törnskata *Lanius senator* (53/53–2/2)

Ög: 1 1K ssp. *niloticus* Missjö 3–10.11 (F) (*Bengt Almkvist, Kristian Ståhl m.fl.).

Upl: 1 2K hanne ssp. *senator/niloticus* Horssten 22–23.5 (F) (*Anders Haglund m.fl.).

Nb: 1 2K+ ssp. *senator/niloticus* Haparanda Sandskär 6.8 (F) (*Peter Keil, Per Sandberg).

Första fyndet för Norrbotten. Det avviker så till vida att det är påtagligt nordligt - det utgör endast det andra fyndet för Norrland. Sedan tidigare finns endast två fynd av fåglar som upptäckts i augusti månad: en adult på Öland och en 1K i Blekinge. Öland står med hela 22 av de svenska fynden, och 14 av dessa är från maj månad. Den svenska fynd-

frekvensen har minskat under senare år, vilket allmänt anses bero på en reell minskning inom artens utbredningsområde.

Östgötafågeln utgör det tredje fyndet i landet av den sydostliga rasen *niloticus*. De båda föregående fynden, båda avseende 1K-fåglar, gjordes i Falsterbo, Skåne den 9 oktober 1991 respektive vid Västergarn på Gotland den 13-21 oktober 1997. Årets fågel avviker tidsmässigt från dessa båda genom att den sågs något senare på säsongen, i november månad. Intressant att notera är att de tre svenska fynden tidsmässigt korrelerar rätt väl med de svenska höstfynden av isabellatörnskata.

(DAVID ERTERIUS)

FOTO: P-G BENTZ

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*. I denna upplaga av Fågelåret görs ett försök att få grepp om den svenska populationen.

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

Nedan redovisas de häckningsuppgifter som de olika rapportkommiteerna angivit.

Sk: Två häckningar samt ytterligare anträffad på drygt tio lokaler under häckningstid.

Bl: Sex fynd under häckningstid. Sedan Nationella rapportkommittén, fr.o.m. 2005, införde rapportering under häckningstid har Blekinge inte haft någon konstaterad häckning och antal obsar per häcksäsong har fluktuerat mellan fem till sju ex. på dessa tre åren.

Ö Sm: Fynd under häckningstid och häckningar: 1 ex. Böle Kronopark, Rockneby, Kalmar 3.3–2.4 (Kenneth Alexandersson, Tobias Berger m.fl.). 1 ex. Rinkabyholm, Kalmar 3.3 (Henric Jennersjö). 1 ex. lämpl biotop Hummelstad, Västervik 4.3 (Magnus Kasselstrand).

– ad. Bökevara, Emmaboda 5.3 (Hans Lundgren). 2 ex. varnande Ö Bondetorp, Nybro 9.3–1.6 (Stefan Björn). 1 ex. Grytsjöns naturreservat, Nybro 11.3 (Ulf Edberg, Knut Åberg m.fl.). 1 ex. Mellankrön, Krönområdet, Vimmerby 6.4 (Johan Wiktorsson). En häckning St. Laxemar, Oskarshamn 15.4 (Tommy Larsson). 1 ex. Idhultesjön, Mönsterås 15.4 (Björn Klevemark). 1 ex. Nybro tätort, 25.5 (Rolf Ericson). 1 ex. Hälleberga kyrka, Nybro 28.5 (Svante Martinsson, Tobias Berger). 1 ex. lämpl biotop Parismålavägen Ö Lyckebyån, Emmaboda 15.6 (Henrik Wachtmeister). 1 ex. lämpl biotop Dalhems kyrka, Västerviks 19.6 (Magnus Kasselstrand). 1 ex. permanent revir Fagerhyltan, Torsås 16.7 (Ivar Tägtström).

Hela 14 fynd under häckningstid eller som tyder på häckning är en rejäl uppräckning jämfört med tidigare år. 2004–2006 gjordes mellan sex och åtta fynd under häckningstid. Ökningen beror säkert på att fler skådare än tidigare har besökt skogslokaler.

N Sm (Jönköpings län):

Lokaler/antal revir kommunvis mars–juni.

Nässjö: 7 lokaler 8 revir.

Jönköping: 4 lokaler 5 revir.

Eksjö: 4 lokaler 4 revir.

Vaggeryd: 4 lokaler 4 revir.

Värnamo: 4 lokaler 4 revir.

Aneby: 2 lokaler 2 revir.

Tranås: 2 lokaler 2 revir.

Vetlanda: 2 lokaler 2 revir.

Hylte: 1 lokal 1 revir.

Totalt: 30 lokaler med 32 revir. Detta är det högsta resultatet sedan vi började ta in obsar under häckningstid fr.o.m 2004, dock saknades det säkra häckningsfynd.

Fynd från häckningstid saknades från Gislaved, Gnosjö samt Sävsjö kommuner.

Öl: Vår: 1 ex. Norra lunden, Ottenby 14.5 (Magnus Olsson).

Sommar: 1 ex. Äleklinta 6.8 (Per Leyton).

Höst: 1 ex. Södra lundspetsen, Ottenby 2.10 (Gunnar Steinholtz, Berit Söderberg, Ulf Stengård m.fl.). 1 ex. Norra lunden, Ottenby 5–7.10 (Ottenby Fågelstation m.fl.). 1 ex. Grönhögen 7.10 (Jeff Price). 1 ex. Risinge 13.10 (Owe Hougström). 1 ex. Nedra Ålebäck, Sandby 13.10 (Lars Högstöm). 1 ex. Norra lunden, Ottenby 13.10 (Krister Wahlström). 1 ex. Blälinge hamn 13.10 (gnm Claes-Göran Ahlgren). 1 ex. Ottenby 17.10 (Hans Elleby). 1 ex. Ölands södra udde, Ottenby 18–21.10 (Anders Nyberg, Magnus Renmyr, Kjell Sahlberg m.fl.). 1 ex. Ölands södra udde, Ottenby 22.10 (Ottenby Fågelstation). 1 ex. Bredinge 23.10 (Johan Södercrantz).

Under året gjordes inga fynd som indikerar häckning, inte ens från den lilla stammen i Böda kronopark.

Höstens fåtaliga uppträdande är så långt från en invasion som tänkas kan.

Gt: En häckning på Fårö vid Ödehoburga, där 2 nyligen flygga ungar observerades 18.7 (Björn Wester).

HI: 1 ad. Ullasjö, Halmstad k:n 6–20.3 (Josefine Brant-

mark), 1 ex. Gällared, Falkenberg k:n 8.3 (Lasse Olsson), ett par i lämpl. häckbiotop Skvaltkvarnen, Mahult, Halmstad k:n 9.3 (Göran Snygg), 2 ex. lämpl biotop Kila kronopark, Gällared 21.3 (Ulf Löfås), 1 ex. Gällsared, Varberg k:n 31.3 (Ilona Ekmark), 1 ex. i lämpl. biotop Hilleshult, Halmstad k:n 14.5 (Göran Snygg), 1 ex. i lämpl. biotop Grönaberg, Skedala 24–26.5 (Kerstin Sandberg), 1 ex. Arlösa, Enslöv s:n 28.5 (Kerstin Sandberg, Jan Sandberg), 1 ex. i lämpl. biotop Porsbjärs naturreservat, Halmstad k:n 3.6 (HG Karlsson), 1 ex. i lämpl. biotop Nösslinge, Varberg k:n 19.6 (Gert Andersson), 1 ex. i lämpl. biotop Laxhult, Laholm k:n 30.6 (Joakim Lindblom, Henrik Gustafsson).

Utöver detta sågs det en större flock under året 11 ex. vid Byasjön, Dagsås, 23.9 (Mikael Nord).

Dls: Finns här och där i skogslandet.

Nrk: Ett högst ordinärt år för nötkräkan i Närke. Mycket fåtaligt rapporterad under häckningstiden och som vanligt lejonparten av alla obsar från Flyhagen, Ånnaboda. Ett ökat antal rapporter från skiftet juli/augusti är snarare hamstrande fåglar än häckningsindicer, fynd saknas helt från maj–juni.

Fynd under häckningstid: 1 ex. Garphyttans nationalpark 28.3–6.4 (Fredrik Ahlström, Per Karlsson Linderum), 1 ex. Viaskogen, Kumla 6.4 (Hans Waern), 1 ex. Almbro, Gällersta 18.4 (Lars Johansson). 1 ex. hörd Åmossen, Ymningshyttan 10.7 (Ola Åhlén). 1 ex. Rävången, Rynningeviken 16.7 (Christer Olsson).

Större antal: 6 ex. Flyhagen, Garphyttan 1.1–10.3 (Anders Carlberg, Magnus Fridolfsson, Johan Åhlén m.fl.). 8 ex. Brevens bruk 15.4 (Ola Strand). 5 ex. Flyhagen, Garphyttan 1.10–31.12 (Stefan Göransson, Thomas Hultquist, Anders Carlberg m.fl.).

Srm: Någon konstaterad eller misstänkt häckning finns ej rapporterad, dock sedd under häckningstid på tolv olika lokaler med enstaka ex. Med tanke på att arten är svårsedd under häckningstid så torde de observationer som finns sannolikt inte ge en bra bild av artens förekomst i landskapet.

Sthm: Under häckningstid mars–juli har nötkräka observerats på 29 platser varav nio i Nynäshamns kommun. En enda observation av säker häckning: 1 ex. bobygge Urskogsstigen Tyresta 15 mars (Olof Dybeus). Inga stora ansamlingar av nötkräkor under år 2007.

Vstm: Ingen konstaterad häckning har rapporterats. Under häckningstid (1.2–30.6) föreligger rapporter från fjorton lokaler med sammanlagt ca 16 par, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (1), Sala (4), Surahammar (4), Nora (1), Norberg (1), Hällefors (1). Fågeldagarna (–, –, 85, 215) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (12), februari (13), mars (11), april (2), maj (13), juni (6), juli (34), augusti (42), september (28), oktober (15), november (19), december (20). Fåglar som uppvisar rasens *N. c. macrorhynchos* (smalnäbbad nötkräka) karaktärer (14 ex., 1 ex., 5 ex., 13 ex.):

Vä: 2 ex. Hammarby Stadshage, Västerås, 25.8 (Ralf Lundmark, Ingela Back).

Ha: 1–4 ex. Tunagärde, Hallstahammar 18.8–4.9 (Per Eriksson m.fl.).

Kö: 1 ex. Ekbacken, Kolsva 9–11.8 (Jörgen Lindberg).

Sa: 1 ex. Västerbykil, Västerfärnebo, 25–26.8 (Tommy Abrahamsson).

Su: 1–2 ex. Sura k:a, 13–25.7 (Mikael Leppälampi).

Fa: 1–2 ex. Hindrik-Pers, Fagersta, Västanfors, 27.7–3.8 (Jan Hellström, Pentti Korhonen). 1 ex. Brandbo, Västanfors, 16.8 (Roland Narfström).

Dlr: rasen *caryocatactes* (H), rasen *macrorhynchos* (9h/F) Årets fördelning av nötkräkerapporter är ca 25 smalnäbbade, 1 tjocknäbbad och närmare 200 icke rasan-givna varav de flesta utanför Hässlen, Hedemora troligen är smalnäbbade.

I början av året sågs 2 ex. vid Länsan, Borlänge 3.1–17.2 (Yngve Johansson, Eddine Hodi, Ulla Olofsson m.fl.). 1 ex. Ön, Orsa 6.1 (Per Ax). 1 ex. Bergebo, Borlänge 13.1 (Nils-Erik Björkbacka). 1 ex. (angiven som smalnäbbad) Insjön, Leksand 1.2 (Mats Knutsson).

Under mars–maj noteras endast tre fynd. 1 sj Berggården, Gagnef 4.3 (Arne Reldin) och 1 ex. Styggberget, Fågelberget, Borlänge 8.4 (Nils-Erik Björkbacka). 2 ex. Marnästjärn, Ludvika 26.5 (och 1 ex. samma lokal 2.6) (Jan Nordin, Pelle Adenäs).

Från juni finns sex fynd. 1 ex. Bergebo, Hönsarvet, Borlänge 15.6 (Yngve Johansson). 3 ex. Alderängarna, Mora (eventuellt juvenila) 15.6 (Caj Runesson). 1 ex. Nygårdsdalen, Borlänge 23.6 (Ulla Olofsson). 1 ex. Insjön, Leksand 25.6 (Staffan Müller). 1 ex. Hytting, Borlänge 29.6 (Tony Fridolfsson). 1 ex. Golfbanan, Säter 29.6 (Leif Carlberg).

Ingen häckning konstaterad detta år men man kan misstänka häckningar på flera lokaler.

Från juli–augusti kommer den stora massan av fynd spridda över hela landskapet, utom Älvdalen som helt saknar fynd under året, medan fynden i september är betydligt färre. Detta kan väl möjligen indikera att det rör sig om nötkräkor från närområdet istället för östliga invasionsfåglar. Från oktober finns bara sju fynd och ifrån november tre. I december ses 1 ex. N Moje, Gagnef 23.12 (Ragnar Nyberg) och 1 ex. Alderängarna, Mora 28.12 (Caj Runesson).

Vid Hässlen, Garpenberg, Hedemora, den enda kända häckplatsen för den tjocknäbbade rasen, sågs som mest 15 ex. under september (Thomas Möller, Anita Ericson). Den 9.9 sågs dock 1 ad. och 1 1K smalnäbbad nötkräka även här (Mats Forslund).

Den enda rapporterade tjocknäbbade nötkräkan utanför Hässlen är 2 ex. Hasseldalen, Brunnsjön, Hedemora 13.10 (Lars-Erik Cederlöf m.fl.).

Hls: Trots ovanligt många fynd har inga rapporter med häckningskriterier kommit in detta år. Av de ca 80 rapporterade fynden är endast sex gjorda under första halvåret. Huvuddelen av fynden gäller fåglar som födosöker alt. förbiflygande på proviantering runda.

Mpd: Fynd under häckningstid: 1 ex. Granloholm, Selånger 2.6 (Ingemar Marklund, Bengt Allberg). 1 ex. Klockarberget, Njurunda 9.6 (Bo Näsström). 1 ex.

Granlohög, Selånger 2.7 (Jan Högberg). 1 ex. Sillre, Liden 2.7 (Ingemar Marklund). 7 ex, troligen en familj, Ånge, Borgsjö 8.7 (Bo Johnsson).

Vinterfynd: 1 ex. Midskogsberget, Tuna 7.1 (Bo Näsström). 1 ex. Fröst, Alnö 29.1–8.3 (Jan Åsander). 1 ex. Kubikenborg, Sundsvall 8.12 (Anna-Maria Eriksson). 1 ex. Eriks udde, Myckling 15.12 (Stefan Wikander). 1 ex. Skönsmon, Sundsvall 15.12 (Staffan Bergman). 1 ex. Granloholm, Selånger 22.12 (Lars Lind).

Övriga fynd: Förutom ovanstående finns 74 rapporter från perioden 10/7 till och med november. Största antalet fynd föreligger under de första veckorna i Augusti. Liksom tidigare år finns flest fynd från Sundsvall med omgivning, men även ett flertal inlandsfynd finns representerade. Samtliga fynd antas gälla den smalnäbbade rasen då inga dokumenterade fynd av nominarasen finns från Medelpad.

Ång: Bristande rapportering.

Vb: Under året har en konstaterad häckning hittats på 120 skjutfält (Bertil Bränin). Det finns fynd under häckningstid i lämpliga miljöer från 26 ytterligare lokaler. Ingen observation indikerar tjocknäbbad inblandning.

Nb: Ingen säker häckning, men givetvis häckar nötkräkan i landskapet. Det är mycket svårt att hitta bo som bevis. Under hösten ringmärktes en nötkräka i Bodens kommun, som hade vissa indikationer på att den kunde vara den tjocknäbbade rasen. Alla andra handhållna nötkräkor har hänförs till den smalnäbbade rasen.

Hjd: 1 ex. Storfåten, Idre 7.8 (Tom Sävström).

N Lpl: Första häckningen för Pite lappmark.

(THOMAS STRID)

Råka *Corvus frugilegus*

De uppgifter om råkopopulationer norr om Skåne som finns att tillgå stämmer väl med tidigare år. De flesta bestånden är stabila med undantag av populationen i Uppland som gradvis decimeras till följd av skyddsjakt. Några Rrk utanför artens normala häckningsområde anger att man hade fler observationer av råkor än normalt. Förutom häckningar redovisas även några sommarfynd från landskap där arten inte häckat samt fynd från Pite lappmark.

Sm: Kolonin på Visingsö som grundades 2003 existerar fortfarande, men uppgifterna om antalet par saknas. 2005 rapporterades 10–15 par häcka i kolonien.

Öl: Från de fyra områden där råka häckat under de senaste åren finns uppgifter från tre. Alböke-kolonin hyste cirka 15 par. Ur antalsuppgifterna från kolonierna i Borgholm och Mörbylånga är det svårt att dra slutsatsen om antalet par. Rrk Öland uppskattar att cirka 25 par vardera skulle finnas vilket skulle ge en totaluppskattning på 65 par för tre kolonier.

Gt: I Botaniska trädgården i Visby häckade 4 par. Rrk Gotland anger att fler par kan finnas i de östra delarna av Visby, men inga uppgifter finns.

HI: Under tidigare år har det varit sparsmakat med upp-

gifter från Halland. Under året noterades åtminstone 820 par fördelat på: Falkenbergs k:n (129), Laholms k:n (57 + 11 i bobygge i november) samt Halmstad k:n (623). Medan uppgifterna från Falkenberg och Halmstad något så när speglar verkligheten, utgör rapporten från Laholm bara en bråkdel av beståndet.

Vg: Uppgifter finns från alla kända kolonier i Västergötland. Från Vara rapporteras totalt 210 par i 2 delkolonier samt från Tun minst 61 par från 2 delkolonier.

Ög: Råkkolonier finns rapporterade från centrala Linköping (25 par) och Mjölby (20 par). Ingen uppgift om antalet i Skänninge och Vadstena. Från kolonien vid Strå, Tåkern rapporterades 80 par i bobygge.

Srm: Ett sommarfynd av 10 ex. Gnesta 19.6 (Richard Bergendahl). Som tidigare skrivits om finns en möjlig häckning från 2005 samt sommarfynd från 2006. Det är sålunda värt att spana efter arten under sommaren.

Upl: Ingen inventering utfördes under 2007. Senaste inventeringen skedde 2006 då 479 par fanns. Trenden i Uppland är klart vikande som en följd av förföljelse.

Jmt: Flera fynd under häckningstid gjordes, men inga som tyder på häckning. Följande fynd gjordes under maj: 2 ad. Lunne, Brunflo 23.5 (Christer Pålsson). 1 ad. Så Mjölkgård, Åre 28–29.5 (Tomas Bergström).

P lpm: 1 ex. födosökande Arjeplog 5.4 (Marie Olsson). 1 ad. Arvidsjaurs soptipp 30.3–20.4 (Stefan Holmberg, Lars Johansson m.fl.). Fjärde och femte fyndet.

(HENRIK LERNER)

Kräka *Corvus corone*

Fåglar av rasen:

Corvus c. corone

Totalt 117 ex. observerade 2007 vilket är en tillbakagång till det normala (107–120 ex. 2002–2005) efter ett litet bakslag 2006 (87 ex). Eventuellt berodde bakslaget på den stränga vintern i Mellaneuropa 2005/2006.

En svartkräka i Västerbotten, som bedöms vara samma individ som de två senaste åren hållit till främst i Lundåkernområdet i Umeå (rrk Vb), samhäckade med en vanlig gråkräka och de fick fram tre ungar. Detta är den enda konstaterade samhäckningen svart/gråkräka i Sverige 2007, och den första samhäckningen som någonsin konstaterats norr om Dalarna.

Dock sågs en gammal svartkräka tillsammans med gråkräka och 2 1K svartgrå kräkor vid Skyttse hage, Falsterbonäset, Skåne 27.7 (Johan Södercrantz). Förmodligen skedde samhäckning även här. I Sörmland fanns minst två hybrider vid Trehörningen, Sjödalen 27.10–10.11 (Thomas Strid m.fl.). Rrk Sthlm: "Dessa kommer sannolikt från en hybridhäckning i området. Svartkräkor har setts i området kring Huddinge centrum de senaste åren." På ca tio andra platser i Sverige noterades blandformer. Udda fynd:

P lpm: 1 ex. Arvidsjaurs soptipp, 23–24.4 (Anders Gustafsson, Stefan Holmberg, Leif Bildström). Andra fyndet av svartkräka i Norra Lappland. Enligt S. Hederström (*Fauna och Flora* 1940:95) övervintrade två exemplar i Adolfsström vintern 1939–40.

Åter ställs frågan om svartkråkor i norra Norrland kommer från Danmark och Västeuropa (*corone*), eller från mer flyttbelägna populationer av svarta kråkor i centrala Sibirien (*orientalis*). Det vore intressant med klargörande DNA-prov.

(FREDRIK FRIBERG)

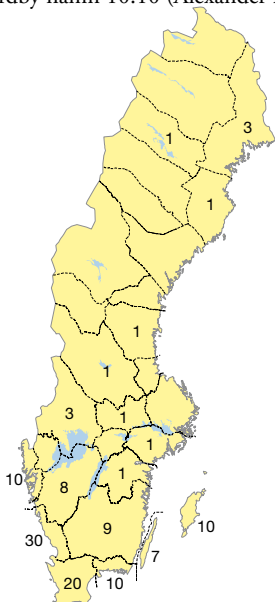
Rosenstare *Sturnus roseus* (216/229–6/6)

Totalt gjordes sex fynd. Detta är ett mycket lågt antal för senare år. En adult fågel sågs i juni på Gotland. Övriga fynd gällde 1K-fåglar under hösten. Notabelt var Jämtlands femte fynd.

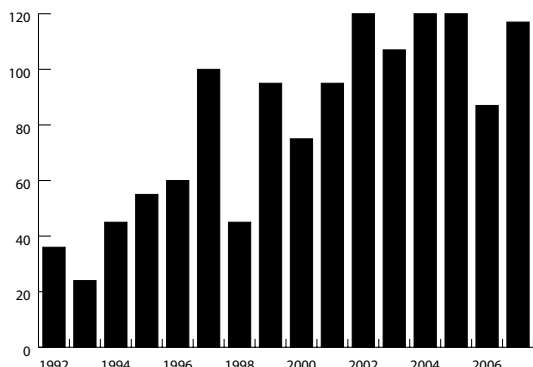
Sk: 1 1K Nabben, Falsterbonäset 21.8 (Nils Kjellén, Aron Andersson, Bengt Grandin). 1 1K Kämpingedungen, Kämpinge 24.9 (*Mattias Ullman).

Sm: 1 1K Visingsö 1–7.10 (*Martin Widén, Bo Andersson, Mats Alderus, Rüdiger Kasche). Detta utgör det sjätte fyndet i Jönköpings rapportområde.

Öl: 1 1K Gårdby hamn 10.10 (Alexander Hellquist).

Svartråka *Corvus c. corone* i Sverige 2007.

Rapporterade svartkråkor *Corvus c. corone* i Sverige 1992–2007.

Gtl: 1 ad. Digrans, Sundre f:g 8.6 (*Tord Jeppsson) och samma ex. Barshageudd, Sundre 9.6 (Per Smutterberg).

Jmt: 1 2K+ honf. Björkbacka, Östersund 7–16.9 (*Erik Fransson, Rickard Wahlqvist, Anders Bengtsson, Kim Woxlåg).

(THOMAS STRID)

Pilfink *Passer montanus*

Tredje–femte säkra häckningarna i Ly lpm. De två Malå-paren häckade i varsin holk.

Ly lpm: 2 ad. bo, hörda ungar Lycksele C 1.7 2007 (Per Hansson) och 4 i par bo, hörda ungar Malå C 3.7 (Alf-Rune Öberg).

(FREDRIK FRIBERG)

FOTO: KRISTER CARLSSON

Gulhämpling *Serinus serinus*, hanne, Falkenberg (HI) 12 maj 2007.

Gulhämpling *Serinus serinus* **VU**

Den skånska populationen verkar vara fortsatt stabil. I Åhusområdet och söderut fanns minst 8–10 par under året. I Simrishamns kommun fanns ytterligare 8–10 par och i Ystads sandskog fanns ca 5 par där ett par fick ut minst två ungar. Utöver detta förekommer en mängd observationer från landskapet. Under sträckräkningsperioden i Falsterbo räknades 9 ex. 19.8–1.11 (Nils Kjellén m.fl.).

Konstaterade häckningar utanför Skåne:

Öl: 1 par Svartvikskärret, Böda 30.4–26.5 (Anders Petersson, Tobias Berger m.fl.). 19.7 observerades 1 ad. och 1 1K (Magnus Persson). Detta är den första kända häckningen på Öland sedan 1988.

Övriga fynd utanför Skåne fördelas landskapsvis: Bl (11), Sm (4), Öl (14), Gtl (8–10), Hl (8), Srm (2)

(KRISTOFFER NILSSON)

Steglits *Carduelis carduelis*

Ås lpm: 1 födosökande Nordansjö, Vilhelmina k:n 24.10 2007 (Tord Önnestig). Sjunde fyndet i Åsele lappmark.

(FREDRIK FRIBERG)

Hämpling *Carduelis cannabina* NT

Ås lpm: 1 ex. Klimpfjäll 19.6 (Sebbe Nilsson, Mathias Bergström). Tredje fyndet i Åsele lappmark.

P lpm: 1 ex. Lauker, Arvidsjaur k:n 17.6 (Mattias Nordlund m.fl.)

FOTO: JOHN LARSEN

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris*.

Hämplingen är en sällsynt gäst i N Lpl. I P lpm finns endast fem fynd tidigare så det här blev det sjätte och i Lu lpm finns det bara fyra fynd tidigare (rrk Norra lpl).

(FREDRIK FRIBERG)

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris* VU

I år var rapporterna från Torne lappmark ganska få och istället har flest vinterhämlingar rapporterats från Härjedalen. Årets högsta antalsuppskattning finner vi den 18 juni då Lars Paterson räknade 54 vinterhämlingar på Mittåkläppen. Där sågs även ungfåglar senare under häckningsperioden.

Fynd under häckningstid:

Nb: 1 ad. hanne Pajala 10.6 (Curt Carlqvist)

Hjd: 20 par Stor-Mittåkläppen 16.6–18.8 (Lars Paterson m.fl.), 8 2K+ Skarsfjället, Berg 17.6 (Lars Paterson), 3 2K+ Stor-Axhögen, Storsjö (Lars Paterson), 1 par Snustöten, Helegas 21–22.6 (Per Gustafsson).

Jmt: 2 ex. Holmvattnet, Hotagens nat.res., Krokom 13–14.7 (Patrik Sandgren).

T lpm: 6 ex. Kärkevagge, Kiruna 1.6–2.7 (Magnus Liljefors, Tommy Eriksson, Owe Hougström m.fl.)

Anmärkningsvärt fynd:

Öl: 150 ex. Eketorp 30.9 (Berndt Gustafsson, Laine Boresjö Bronge). Observationer av vinterhämlingar i södra Sverige under september är relativt sällsynta.

(KRISTOFFER NILSSON)

FOTO: TOMAS LUNDQUIST

Snösiska *Carduelis hornemanni*, Lidingö (Upl) 27 januari 2007.

Gråsiska *Carduelis flammea*

Fynd av rasen

C. f. rostrata (2/2–0/0)

Tillägg 2006: Srm: 1 1K hanne ringm. Bredmar, Landsort 30.12 (F) (Patrik Wildjang, Johannes Hermundsson).

Andra fyndet för landet och andra gången en ”grönländsk gråsiska” ringmärks på Landsort. Det första fyndet utgjordes av en ung hona som ringmärktes och sedermera påträffades död i slutet av mars 2005. Likt den förra individen rörde det sig om en stor, mörk och långvingad fågel med kraftig näbb. Rk vill poängtera att vi ställer mycket höga krav i samband med granskning av sådana här fåglar, och

framtida rapporter som inte stöds av utförliga biometrisk uppgifter och foton kommer inte beaktas.

(DAVID ERTERIUS)

Snösiska *Carduelis hornemanni*

Inte heller i år konstaterades någon snösiskehäckning i Sverige och antalet observationer under häckningstid var som vanligt få. Senast en häckning konstaterades i Sverige var 2001

Jmt: 2 honf. Holmvattnet, Hotagens nat.res., Krokom 13.7–14.7 (Patrik Sandgren).

Ly lpm: 1 ex. Mieskat, Björkfjället 31.5 (Tommy Magnusson)

T lpm: 1 hanne Paddustieva, Abisko 1.7 (Ulf Linnell m.fl.)

(KRISTOFFER NILSSON)

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

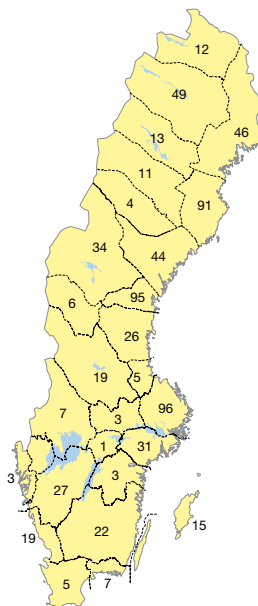
Nästan 700 bändelkorsnäbbar under året är klart bättre än i fjol. Uppland och Medelpad är de landskap som bjöd på flest individer. En häckning dokumenterades i Hälsingland och det är första gången som en häckning konstateras där. Även troliga häckningar i Dalarna och Jämtland.

(KRISTOFFER NILSSON)

Tallspurv *Emberiza leucocephalos* (21/21–1/1)

Gdt: 1 hanne Närsholmen 28.10 (F) (*Mattias Gerdin, Tord Lantz, Magnus Martinsson, Jim Sundberg).

Tredje fyndet för Gotland. Datum typiskt för de fåglar som dyker upp hos oss under hösten, sex av

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera* i Sverige 2007.

de svenska fåglarna har upptäckts mellan 5 oktober och 2 november. Flest tallsparvar har hittats i december och januari, sammanlagt tio fynd föreligger från dessa två månader. Ur den geografiska fyndbildens utkristalliserar sig en rätt tydlig fyndkoncentration till östra Svealand. Det nordligaste fyndet är från Norrbotten i början av april. Från Öland föreligger endast ett fynd, vilket måste betraktas som anmärkningsvärt.

(DAVID ERTERIUS)

Ortolansparv *Emberiza hortulana* **VU**

Sm: Häckningsindicer: 1 hanne permanent revir Stävlö, Kalmar 4–20.5 (Leif Tägtström, Peter Sieurin, Elsbet

FOTO: JOHAN TRÄFF

Tallspurv *Emberiza leucocephalos*, hanne, Närsholmen (Gtl) 28 oktober 2007.

Lundström m fl) samt 1 hanne permanent revir Vesslö, Kalmar 6–12.5 (Lars G Petersson, Mats Ranebo, Christer Håkansson m fl). Två revir på samma platser som föregående år. Kanske kan en liten stam etablera sig här för att häcka? (rrk Sm).

Boh: 1 ex. sj Sjöröd, Kville, 24.6 och 28.6 (Peter Engström).

Nrk: Arten för en fortsatt tynande tillvaro i landskapet, en liten tröst kan vara att den troligen är delvis förbisedd bland Närkeslättens många dungar och åkerholmar. I år kommer i princip alla fynd från Kvismaredalen/Odensbacken med ett tiotal sjungande hanar, som mest tre vid fågelstationen Ängfallet (rrk Nrk).

Ög: Inga fynd som tyder på häckning. Beståndet i landskapet är osäkert men de senaste åren finns antydning- ar till häckning vid Tuna gård, O Roxen där ett par har

hållit till sen flera år, utom just 2007. Endast en observation från lokalen detta år trots eftersök (rrk Ög).

Srm: Under våren finns endast rapport om 14 fåglar från 6 olika lokaler; flest antal som vanligt från Sofiebergssåsen, Eskilstuna, där som mest sex sjungande fåglar noterades. Utvecklingen för denna art har varit negativ ända sedan mitten på 1970-talet. Kanske skulle det behövas en riktad inventering för att mer säkert konstatera hur illa ställt det är med arten (rrk Srm).

Upl: Totalt 68 revirhävande fåglar rapporterades 1.5–3.7 (rrk Upl). En översiktlig inventering av ortolansparv utfördes under våren och försommaren 2007 inom Valentuna kommun av Angarngruppen. Alla tidigare kända ortolantillhåll besöktes och till synes tänkbara häckområden för arten inom hela kommunen undersöktes

FOTO: THOMAS HULTQUIST

Ortolansparv *Emberiza hortulana*, Grötvik (Hl) 22 augusti 2007.

vid åtminstone ett tillfälle under goda betingelser. Endast nio ortolanrevir hittades i Vallentuna kommun under 2007. Så sent som 1994 rapporterades 28 revir i samma kommun. Arten är försvunnen som häckfågel från Angarnsjöängen, där den var allmänt häckande för 20 år sedan (rrk Sthlm).

Vstm: 30 sjungande hannar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (13), Köping (4), Kungsör (8), Arboga (2), Surahammar (1), Lindesberg (1) och Nora (1).

Vrm: 2 sj. vid området kring Björken (Morgan Johansson m.fl.). Tillfälliga observationer av sjungande fåglar gjordes på ytterligare två platser i södra delarna av landskapet.

Dir: Totalt 17 sj fåglar. En miniinventering av lämpliga hyggen genomfördes i Mora-Orsaområdet i tidiga juni.

Totalt 46 områden lyssnades av, men endast en ny lokal hittades, Märråsen i Orsa (Lars Hansson, Magnus Strömberg, Cecilia Fahlén, Lars-Göran Hansson).

Gstr: 1 ex. Östanå, Sandviken 9.5 (Stefan Rystedt), 1 ex. Särstasjön, Torsåker 12–27.5 (Kjell Pålsson), 1 ex. Stor-Hedjärnen 16.5 (Bosse Forsling), 1 ex. Ängsbron, Björke 31.5 (Rony Karlberg, Bengt Nyström), 1 ex. Mo, Ockelbo 4.6 (Björn Jerner) och 2 ex. Toretorp, Storvik 5–14.6 (Anders Johansson, Henrik Roos m fl). Det gjordes under häckningstid fynd på sex olika lokaler, varav en av dessa är en konstaterad häckning (rrk Gstr).

Hls: Något fler fynd än föregående år. Mörkertalet är naturligtvis stort men glädjande är att allt fler rapporterar ortolansparv. Vid mitten av 90-talet beräknades ca 800 par häcka i Hls och även om långt ifrån alla par rapporteras så talar de inkomna rapporterna (ca 30 sjungande fåglar) sitt tydliga språk. Att hitta en sjungande ortolan är inte helt lätt längre! Anmärkningsvärt är att närmara hälften av fynden gäller sjungande fåglar i skogslandet (rrk Hls).

Mpd: Totalt 20 fynd av 26 individer är betydligt fler än vad som rapporterats de senaste åren. I viss mån tack vare riktad eftersök på hyggen, en biotop som står för merparten av fynden (rrk Mpd).

Ång: Totalt 47 sjungade är helt i paritet med senare år. På en standardrutt i nordöstra delen av landskapet noterades nio sjungande ex. 1.6 (rrk Ång).

Vb: I takt med att jordbruket blivit allt intensivare, eller i vissa områden lagts ner, har ortolansparvens ställning i Västerbotten försvagats. I dag är den lättast att finna på åkrar med småskaligt jordbruk där en lövridå sparats vid dikeskanterna. Ortolansparven har även sökt sig till andra områden, t ex. kalhyggen i yngre stadier och nedlagda sandtag (rrk Vb).

Nb: Denna art har börjat att noteras i allt högre utsträckning, och obsarna tenderar nog att öka under häckningstiden, men det finns alltså stora områden som är ganska outforskade i landskapet! Kommuner där få fynd är rapporterade är Pajala k:n – minst 10 fynd från 1970, men inte noterad där sen 1987, Överkalix k:n – 2 fynd (1997+2004), Älvsby k:n – 8 fynd från 1973 samt Kalix k:n – 7 fynd, alla mellan 1997 och 2007, kanske beroende på högre skådaraktivitet på senare år! (rrk Nb).

Jmt: Ett ganska bra ortolansparvår, med 2 par vid Stocke och ett par vid Frösö k:a samt två fynd under häckningstid längs med Indalsälven. Totalt ca 5 par alltså. Det gjordes även ett vårfynd vid Tysjöarna (rrk Jmt).

N Lpl: 1 sj Glommersträsk 9–10.5 (Lennart Wigenstam, Anders Gustafsson, Stefan Holmberg). Endast ett fynd av denna art detta år och då ifrån Pite lpm, det femte fyndet för Arvidsjaur k:n och endast det sjätte sedan 1980 i denna lappmark! (rrk N lpl). Glädjande är att rapporterna om ortolansparvens utbredning och numerär inom många kommuner och regioner inom dess svenska utbredningsområde blir allt mer detaljerade för varje år. Många är de ornitologer i

dag i vårt land som gör riktade eftersök av arten under dess sångperiod. Fortsätter den positiva rapporttrenden för denna art vars populationsutveckling tyvärr skrivs i moll, börjar vi snart med viss säkerhet kunna greppa den svenska stammens aktuella storlek.

(CHRISTER OLSSON)

Videsparv *Emberiza rustica*

En tydlig minskning av antalet observationer har rapporterats från södra delen av videsparvens häckningsområde. Artens favoritbiotop – sumpig blandskog längs bäckar och mindre vattendrag (rrk Dlr 2007) – besöks av få skådare under juni och juli, och utvecklingen är allt annat än lättanalyserad. Också på flytt i Norduppland har en tydlig nedgång konstaterats.

Det är svårt att förstå vad som är orsaken. Arten känns inte särskilt kräsen i biotopval här i Sverige, och flyttningvägarna genom Ryssland har väl knappast påverkats i någon större utsträckning. Kan orsaken finnas videsparvens övervintringsområde i östligaste Asien?

Några rrk-kommentarer:

Dlr: En häckning inom Orsa kommun där en hane sjöng 17.5–3.7 och sågs med föda åt ungar 18.7 (Lena Pettersson, Per Ax, Berit Söderberg m.fl.). Övriga sommarfynd var 1 hane sj Näsen, Orsa 16.6 (Nils Magnus Fredriksson), 1 ex. Alderängarna, Mora 17.6 (Caj Runesson), 1 ex. Kallbolsfloten, Orsa 26.6–12.7 (Fredrik Ahlström, Rolf Holm, Cecilia Fahlén). På en tidigare säker lokal i Ludvika k:n anses den numera utgången. Under sträcktiderna noterades endast ett fynd vardera under vår respektive höst. Nedgången har varit kraftig under de senaste åren. År 2000 observerades minst 25 ex. i Orsa under häckningstid och i flera andra häckningsfynd noterades. Dessutom sågs 16 ex. under sträcktider bara i Orsa. Nedgången kan inte bara tillskrivas att vi blivit ännu sämre på att besöka dessa biotoper.

Hls: Glädjande med en sjungande fågel då rapporter med häckningskriterier är sällsynta. Sju höstfynd är fler än i fjol men ändå magert. Videsparven har visat en starkt sjunkande trend i landskapet både som häckfågel och under flytt. Varför arten gått tillbaka är oklart.

Jmt: Fortsatt bara ett fåtal observationer, videsparv är visserligen ingen vanlig art, men så ovanlig som antalet observationer antyder kan den väl inte vara?

Som kontrast kan nämnas de hela 395 videsparvar som ringmärktes under hösten vid Danielsten, Bureå (Linus Andersson m.fl.) trots att väder omöjliggjorde ringmärkning ett antal dagar under videsparvens främsta sträckperiod kring månadskiftet augusti/september. Endast en höst har fler videsparvar ringmärkts och det var hösten 1991 då summan vid Skravelsjö, Umeå blev 455 exemplar (rrk Vb).

För skådare i södra Sverige känns dessa siffror närmast överkliga.

(FREDRIK FRIBERG)

Dvärgsparv *Emberiza pusilla* **NT**

Ingen häckning konstaterades i år och endast två observationer är gjorda under häckningstid. Tyvärr lär dvärgsparven i Torne lappmark dessutom ha blivit överkörd av en bil. Observationerna i övriga landet var relativt få och på Öland sågs inte en enda dvärgsparv. Det är första gången sedan 1997 som det händer. Fynd i hela landet utanför häckningstid: Bl (1), Hl (2), Upl (2), Nb (1).

Fynd under häckningstid:

Nb: 1 ex. sj. Haparanda Sandskärr 15.6–17.6 (Andreas Livbom).

Tlpm: 1 ex. Bahpagobba, Kiruna 25.6–6.7 (Niklas Lindberg, Svante Martinsson, Benny Modig m.fl.)

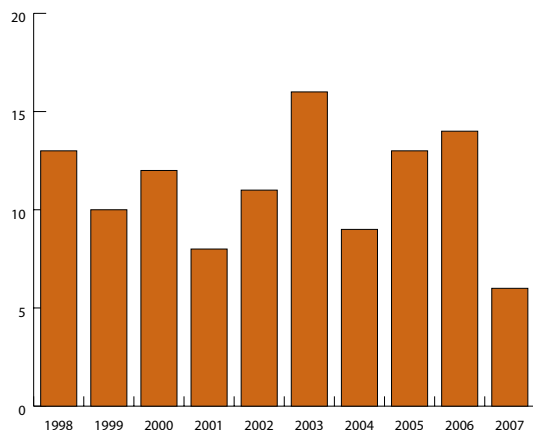
Tillägg:

1996 (godkänd av RK): Gtl: 1 ex. Vattenhålet, Gotska Sandön 17.5 (Petter Simonsson, Micke Wilson).

(KRISTOFFER NILSSON)

Kornsparv *Emberiza calandra* **EN**

Återhämtning för kornsparven men nya hot skymtar. 2007 blev ett återhämtningens år för kornsparven. Både vad gäller antalet övervintrare, sjungande hanar och häckande par. Men nya hot skymtar varför den positiva trenden kan vara mycket kortvarig. Den avgörande faktorn för den hotade artens återhämtning var sannolikt den skonsamma vintern. Till skillnad mot vintern 2006 då fågelns utbredningsområde i Skåne var snötäckt från januari till mitten av mars bjöds övervintrarna 2007 en barmark som endast vid ett par tillfällen drabbades av mindre snöfall. Därmed behövdes extra föda, vid

Rapporterade dvärgsparvar *Emberiza pusilla* i Sverige 1992–2007.

vinterfältet i Hammar, öster Ystad, endast läggas ut vid tre tillfällen, totalt 1200 kg korn. Att jämföras med 2,5 ton som kördes ut vintern 2006.

Antalet kornsparvar i vinterflock blev mer normalt. Till skillnad mot vintern 2006 då fåglarna lyfte med totalt frånvaro under ett par månader uppehöll sig 2007, 30–50 kornsparvar på utfodringen i Hammar. Med som mest 70 ex. den 14 februari. Den stora frågan återstod så – skulle den övervintande sparven kunna komma igen, återhämta sig under en gynnsam sommar, efter en mild vinter? Det var ju även en vetenskapligt avgörande fråga. Nämligen om det är stränga vintrar, i artens nordliga utbredningsområde, som varit avgörande, eller

FOTO: ANDERS WIRDHEIM

Kornsparv *Emberiza calandra* har tagit tillbaka en del av den mark som arten förlorade den stränga senvintern 2006.

i varje fall starkt bidragande till artens minskning. Och om kornsparvarna klarat vintern, finns det då fortfarande föda i det moderna jordbrukslandskapet – ogräsfrön till de vuxna (innan mognande säd erbjödes). och insekter till vuxna och ungar? Detta var ytterligare frågor av vikt och intresse. Häckningen: Den första matande honan visar sig den 25 juni sittande på en kraftledning vid Rödkielbäcken i Löderup, på mark som tillhör Hagestadborg. Hon hade ungar i vetefält under tråden. Hanen hade setts revirsjunga från samma tråd den 6 maj. Totalt noterades 33 revir i sydöstra Skåne, från Ingelstorp i väster till Hagestad i öster. Mest anmärkningsvärd var återhämtningen i det klassis-

ka kornsparvsområdet vid Hammar där sex par hade revir och ungar, jämfört med endast ett par året innan. Ett år då endast 13 säkra häckningar noterades totalt för beståndet i sydöstra Skåne. En bidragande orsak till beståndsökningen vid Hammar kan ha varit att den militära betesmarken på Hammars backar detta år inte var nedbetad vilket erbjöd redesskyddande växtlighet. En skyddsfaktor på dylika betesmarker skulle därmed kunna vara att skydda vissa partier (eventuellt genom hägnad) från betande djur.

En summering av årets häckning visar att arten något återhämtat sig jämfört med sommaren 2006. Totalt revirhävdade 34 hanar, jämfört med 27, 2006. Av de häckande hanarna hade 19 en hona och en två. Häckningar ägde rum i; sockerbetsfält 6, korn 5, naturbetsmark 2, potatis 2, vete, 2, havre 1, raps 1, vall 1 okända gröda 1. Därtill sågs sex par under längre tid i lämplig miljö med möjlig men inte säkerställd häckning. Åtta hanar sågs revirhävda utan att lyckas attrahera hona. Huruvida häckningsframgången ökade jämfört med säsongen 2006 är emellertid svårbedömt. Följåret var en torrsommar vilket torde vara gynnsamt för arten. 2007 blev betydligt blötare. Två av tre häckningsmånader var regnigare än normalt. Under juni föll 125,2 mm mot snittet 49 mm, och under juli hela 174,6 mm mot genomsnittet 68 mm. (Noteringarna uppmätta av SMHI:s f.d. station i Ystad).

Detsydvästrabeståndet av kornsparvhänger alltför på en skör tråd. Två par iakttogs under häckningstid. En hona sågs mata borymda ungar i en vall. Därtill matade en hona ungar på en buskbevuxen kulle vid Kämpingedungen i slutet av juni. (Peter Öhström). Revirhävande hane, iakttogs även vid Lunkagården i södra delen av Tomelilla kommun. Den mest notervärda observationen ägde rum vid Salviken, söder Barsebäck på Skånes västkust. Där uppehöll sig en hane från den 2 juni till den 17. Vid första observationen, 2.6, sågs t.o.m. två fåglar. Observationen är notervärd då hannen hävdade revir.

Fynd utanför Skåne:

Bl: 1 hane sång Utklippan 17.5 (Johan Åhlén, Lage Johnson, Lennart Eriksson).

Öl: 1 sj Ölands södra udde, Ottenby 14.4 (Fredrik Ellin, Anders Kihlberg, Ronny Malm m.fl.).

Gt: 1 ad. Faludden 17.5 (Mikael Ackelman).

Vg: 1 ex. Torp 16.5 (Lars Andersson).

Vstm: 1 ad. Cementatippen, Köping. 2.8 (Jörgen Lindberg). Fyndet utgör det fjärde i Västmanland.

(KURT IVARSSON & THOMAS STRID)

Kategori D

Arter som kan vara spontant uppträdande.
men där det bedömts som troligast
att de rymt ur fångenskap
Category D (Possible escapes)

Kamskrake *Mergus cucullatus*

(D 17/17–1/1, E 2/2–0/0)

HL: 1 ad hanne Våxtorp 15.4 (Martin Åkesson m.fl.).

Tillägg 2006: **Sm:** 1 ad hanne Hallaböke, Älmhult k:n 3–17.6 (Ole Frode Jakobsen, Per Schlytter).

Tillägg 2005: **Dsl:** 1 hanne Hillingsätersjön, Färgelanda 27.4 (F) (Astor & Ulla Korp)

Nästan bara utfärgade hannar ses hos oss, vilket skulle kunna tala emot spontant ursprung. Arten uppges dock öka i östra Nordamerika.

(NILS KJELLÉN)

Gulkindad kricka *Anas formosa*

(D 11/12–1/1, E 1/1–0/0)

Sk: 1 ad hanne i eklips Nabben, Falsterbonäset 29.9 (*Aron Andersson, Nils Kjellén, Claes-Göran Dahl).

Första septemberfyndet. Förekommer i flera fågel-parker på kontinenten men skulle kunna tänkas nå oss från häckningsområdet i Nordöstra Sibirien. Där har beståndet skrivits upp på senare år på grund av flera hundratusen övervintrare i Sydkorea.

(NILS KJELLÉN)

Buffelhuvud *Bucephala albeola* (3/3–1/1)

Vrm: 1 ad. hanne Kattjärn/Barfån, Sunne k:n 28-30.4 (F) (Björn Ehrenroth, Dan Mangsbo m.fl.).

Även tidigare fynd har gjorts under vårsträcket. Arten har ökat i Nordamerika på senare år och kan tänkas komma till oss även spontant. Från Storbritan-nien finns 13 fynd som anses spontana t.o.m. 2006, de flesta från de senaste tio åren (Fraser 2007).

(NILS KJELLÉN)

Kategori E

Rymlingar, eller troliga rymlingar
Category E (certain, or probable escapes)

Knölsvan *Cygnus olor*

Lu lpm: 1 rast. Gällivare 2.7 (Leif Bildström). Till skillnad från de två tidigare fynden av arten i lappmarken så var det här årets individ troligen inplanterad.

(HENRIK LERNER)

Svart svan *Cygnus atratus*

Fynd har under 2007 gjorts både i de södra och norra delarna av landet. Flera av fynden har trolig-

en utgjorts av samma fågel. Således anses 1 sträckande individ vid Kåseberga och Utlängan den 20.3 vara samma individ. Fynden i Ångermanland, Västerbotten och Norrbotten härrör troligen från en och samma individ (kanske också den individ som gästade Västerbotten och Norrbotten 2004). Minst 5-6 ex. har uppehållit sig i landet vilket är något mer än tidigare år. Dock får det höjas ett varningens finger om trenderna för arten. Eftersom det är en parkrympling är det rimligt att anta att många observationer inte rapporteras vidare.

Sk: 8 fynd av 5–6 ex. Fler än de närmast föregående åren.

Bl: 1 ex. str. NO Utlängan 20.3 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 ex. Torhamns udde 7.10 (Hans Evefalk, Linus Almqvist, Filip Johannesson m.fl.). 1 ex. str. SV Ut-klippan 20.10 (Jan Hägg, Karl-Joel Sundholm, Christer Herremo).

Sm: 3 observationer som behandlats som 1 fynd av 1 ex. 1 ad rast. Ödängla, Mönsterås k:n 8.5-20.5 (Leon Axelsson, Christer Håkansson m.fl.). Sjätte (6) fyndet för östra Småland.

Öl: 1 2K stationär Kapelludden, Bredsättra s:n 23.3 (Håkan Alm, Svante Martinsson, Christian Cederroth, Tobias Berger). 1 ex. str. N Scoutdalen, Sandbergen, Vick-leby s:n 8.4 (Per Björkman, Barbro Björkman).

HL: 1 ex. str. NO, Påarp 25.3 (Alexander Bloemer).

Upl: 2 fynd av 1 ex. 1 rast. Fågelsundet, Björns skärgård, 5–6.5 (Clas Cronlund m.fl.).

Hls: 1 rast. Vågen, Marmen, Bergvik s:n 28.3 (Robert Lindberg). 1 rast. Maden, Ålsjön, Söderhamn k:n 29.3–13.4 (Gunnar Andersson m.fl.).

Ång: Fyra observationer som behandlats som ett fynd av 1 ex.: 1 rast. Pilgrundet, Nordmaling k:n 6.5 2007 (Ulla Åberg gnm Thomas Birkö). 1 rast. Avafjärden 9.5 (Pekka Bader, Björn Gustafsson). 1 rast. Tännstrand, Avafjärden 19.5 (Lars Domej gm Thomas Birkö). 1 ad. Långrohamn, Nordmaling k:n 30.5 (Sofia Lund). Andra fyndet i Ångermanland.

Vb: 1 ad. Inre Lantvallsfjärden, Djäkneboda 8.6 (Gunnar Selstam). Andra fyndet i Vb, det första gjordes 2004.

Nb: 1 ex. Karungiträsket, 15.8–29.9 (*Lennart Kankaan-ranta, Peter Wikström m.fl.). Andra fyndet i Nb

(HENRIK LERNER)

Svangås *Anser cygnoides*

Precis som föregående år har en adult svangås setts i Bohuslän och Västergötland. Fågeln rymde från Surte fågeldammar 2001 och har sedan 2002 legat bakom flertalet av observationerna i landet. Under året säkerställdes en blandhäckning med en kana-dagås i Stora Björsjön, Vättlefjäll, Västergötland (3 km från Surte fågeldammar) med resultatet 4 hyb-ridungar (Rune Larsson). Hybriderna har därefter sällskapat med föräldraparet under hösten. En äldre

hybridunge har också observerats i samma flock men inte i familjegruppen. Det kan innebära att det har förekommit en tidigare ouppträckt blandhäckning.

Boh: 1 ad. Harestad, Boh 6.3 (Peter Strandvik). 1 ex. rast. Tegelbruksängarna, Kungälv, Boh 19–29.4 (Peter Strandvik, Jan Petersson). 1 ad. Solberg, Romelanda 23.11–3.12 (Peter Strandvik, Hans Falklind m.fl.). 1 ad. Norra Tjurholmen, Kungälv 17.12 (Peter Strandvik). Vg: 5 ex. Grosjön, Skepplanda 6.12 (Klaes Petersson).

(HENRIK LERNER)

Stripgås *Anser indicus*

Huruvida stripgåsen häckar i Sverige är ännu höljt i dunkel. Precis som 2006 noterades under hösten 2007 1K-fåglar i Luleå skärgård. En trolig häckning från 2003 finns från samma område. Tyvärr finns inga säkra bevis från något av åren och fåglarna kan lika gärna ha häckat utanför Sveriges gränser. Om någon lyckas belägga häckning av stripgås i området så blir det troligen den första säkerställda häckningen i frihet sedan 1930-talet då arten häckade i samband med Bengt Bergs utplanteringsförsök.

Nb: 7 (5 ad+2 1K) rast. Skvalpen, Sandgrönnorna Luleå skärgård 21.8 (Jan Bergström).

Lu lpm: 3 ad. rast. Vuollerim, Jokkmokk k:n 21.5 (Robert Stenmark, Kjell Hedmark, Gunilla Almqvist). 1 rast. Huorso sameviste, Padjelanta NP 4.7 (Sonja Kuoljok). Sjätte och sjunde fyndet i lappmarken.

(HENRIK LERNER)

Snögås *Anser caerulescens*

Merparten av fynden under året utgörs av enstaka ex. Inga fynd som tyder på häckning föreligger. En utförligare presentation av arten i årsrapporten kommer i framtida *Fågelåret*.

Hls: 2 str. N Myckelängarna, Bollnäs k:n 13.3 (Kerstin Svensson). Fjärde fyndet i landskapet.

(HENRIK LERNER)

Paradisgravand *Tadorna variegata*

En hane har noterats på några olika lokaler i Skåne under första halvan av året. Detta är naturligtvis en förrymd individ. Arten förekommer i det vilda som endemisk art på Nya Zeeland.

Sk: 1 hane Silvåkra by, Revingefältet 19.1 (Johan Schmidt). 1 ex. Södra Sandby reningsverk, Flyinge 21.1–3.3 (Per Nilsson, Christer Rådne, Lars G R Nilsson). 1 ex. Farhult 11.5–2.6 (Thomas Svanberg, Nick Gräntz, Hans-Olov Bond).

(THOMAS STRID)

Brudand *Aix sponsa*

Tre fynd under året av denna parkrymning är något lägre än tidigare år.

Sk: 1 hona Trelleborgs hamn 10.1–20.2 (*Erik Nordström, Kerstin Svalin, Ola Marklund).

Sm: 1 hona Pukeberg, Nybro 24.1–19.12 (Ulf Edberg). 1 hane Ryssbylundsdammen, Rockneby 13.4 (Joakim Dahlberg).

(HÅKAN LERNEFALK)

Mandarinand *Aix galericulata*

Årets fynd av mandarinand är spridda över i stort sett hela landet och är av normal omfattning. Någon häckning brukar det bli varje år och årets blev i Blekinge. Ett stort antal noterades på den vanliga lokalen i Ängelholm, nämligen 37 ex. Nionde och tionde fyndet i Ångermanland. Sjätte till åttonde fyndet i Västerbotten. Åttonde fyndet i Norrbotten. Fjärde fyndet i Åsele lappmark. Sjätte fyndet i Lule Lappmark.

Sk: 37 ex. Pyttebron, Ängelholm 2.4–18.9 (Håkan Karlsson).

Bl: 1 par ruvande Ljungryda 29.5 (Rolf Håkansson).

Ång: 1 hane stationär Edsele kyrka 5.6 (Leif Johansson). 1 hona Idbyfjärden, Arnäs s:n 17.6 (Anders Adolfs-son).

Vb: 1 hane rast. Gran, Sävar 1.5 (Roland Wård). 1 hane Nordanå, Skellefteå 4.5 (Bo Lindfors). 1 hane Naturbruksgymnasiet, Umeå 19–30.6 (Bertil Brånin).

Nb: 2 ex. Pello 4–5.5 (rrk Norrbotten).

Ås lpm: 1 hane Vilhelmina reningsverk, Vilhelmina C 6.5 (Inga Olofsson).

Lu lpm: 3 hannar Tjåmotis 18.5 (Sonja Kuoljok).

(HÅKAN LERNEFALK)

Chilebläsand *Anas sibilatrix*

Två fynd gjordes. Ett i Skåne och ett i Östergötland. Det är dock inte uteslutet att det avser samma individ. Möjligen är det även detta exemplar som sågs under knappt två månader hösten 2006 vid Hittarp, Skåne och i Tåkern år 2005. Arten har sin naturliga förekomst i Sydamerika och dessa fåglar får därigenom bedömmas som tillhörande kattegrö E.

Sk: 1 ad. rast. Lomma Norra, Lomma 14.10 (Ingemar Andell).

Ög: 1 ex. rast. Glänåstornet, Tåkern 12.7–7.10 (Anders Elf, Lars Gezelius, Claes Nilsson m.fl.).

(THOMAS STRID)

Gulnäbbad kricka *Anas flavirostris*

Två fynd av gulnäbbad kricka. Ett fynd på Öland och ett i Västergötland. Fågeln i Västergötland be-

dömdes vara av rasen *Anas flavirostris oxyptera*. Den uppvaktade regelbundet en gräsandshona. Den gullnåbbade krickan finns normalt i Sydamerika och fynd i Europa är rimligen alltid förrymda individer.

Öl: 1 ex. rast. Ölands södra udde, Ottenby 7.7 (Ulf Lindell, Douglas Gustafsson).

Vg: 1 hane Spikön, Trollhättan 28.1–4.3 (Göran Darefelt, Ingemar Johansson, Kristian Nordström m.fl.).

(THOMAS STRID)

Kamskrake x småskrake

Mergus cucullatus x *Mergus serrator*

Gdt: En hane av denna udda hybridkombination sågs vid Gervalds, Vamlingbo fig 28 april till 15 maj (Michael Tholin, Carl Tholin, Jörgen Petersson m.fl.).

(THOMAS STRID)

Rödhöna *Alectoris rufa*

Upl: Två fynd, de första för Stockholms rapportområde, gjordes av denna art som förekommer som vild i Frankrike och på Iberiska halvön samt som inplanterad i Storbritannien. Ett ex. sågs (och bekräftades) av Jan Björk och Runo Edholm på matning vid Galtuddsvägen, Stenhamra, Ekerö k:n 20.12. Därefter finns inga rapporter. Enligt de boende i området hade fågeln uppehållit sig där under hela sommaren och även därefter (gm Nils Magnus Fredriksson). Den andra fågeln sågs 23.8 omkring 30 km därifrån, nämligen i Västerhagen, Kyrkviken vid Vallentunasjöns norra del av Peter Boldt-Christmas. Bägge fynden bedöms som icke spontana. Troligen har fåglarna rymt från någon uppfödning eller satts ut för jaktändamål.

(THOMAS STRID)

Observationer bordlagda av Raritetskommittén

Records still under consideration by the RC

Rödfalk *Falco naumanni*

Sk: 1 1K str SV Skanörs ljun, Falsterbonäset 4.10

1 1K str SV Nabben 5.10

1 1K str S Fyren, Falsterbo 15.10

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei*

Öl: 1 ringm. Fyrrädgård, Ottenby 20.10 (F)

Iberisk gransångare *Phylloscopus ibericus*

Öl: 1 ringm. Ottenby 27.4

Gstr: 1 2K ringm. Eggegrund 18.5 (F)

Fynd som ej godkänts för publicering av Raritetskommittén

Records not accepted by the RC

Dvärgsnögås *Anser rossii*

Vg: 1 ex. str. SV Brudarebacken, Göteborg 25.9

Mindre bergand *Aythya affinis*

Sk: 1 hona Torreberga, Staffanstorps 16–20.8

Amerikansk bläsand *Anas americana*

Srm: 1 hane Stora Blackhäll 27.5

Amerikansk sjöorre *Melanitta americana*

Hl: 1 ad. hane str. Morups Tänge 27.4

Vg: 1 ad. hane Vinga 29.9

Boh: 1 ad. hane Måksund, Lur 5.1

Svartbrynad albatross *Thalassarche melanophris*

Boh: 1 ad. och 1 3K+ str. N Härmanö huvud 17.10

Stormsvala *Hydrobates pelagicus*

Hl: 2 ex. str. S Glommens sten 16.9

Vg: 1 ex. Sävåns mynning, Göteborg 17.1

Brun glada *Milvus milvus lineatus*

Sk: 1 ex. Tostoberga 29.8

Ormörn *Circus gallicus*

Gdt: 1 ex. Muskmyr, Sundre s:n 19.6

Stäpphök *Circus macrourus*

2004: Vstm: 1 2K hane str. V Rallsta, Bergs s:n 27.8

Dvärgörn *Aquila pennata*

Sk: 1 ex. Skanörs ljun, Falsterbonäset 13.9

Upl: 1 ex. Järlåsa samhälle 1.9

Kejsarörn *Aquila heliaca*

Sk: 1 2K+ Käseberga 18.10

Sm: 1 3K+ str. Nässjö 28.4

Stäppvråk *Buteo buto vulpinus*

Vg: 1 ad. Brokvarn, Öxabäck 18.3 (F)

Rödfalk *Falco naumanni*

Sk: 1 1K str. SV Nabben, Falsterbonäset 17.9

Hl: 1 hane str. S Suseåns mynning, Skrea 13.9

Öl: 1 1K Näsby, Ås s:n 30.9

Eleonorafalk *Falco eleonorae*

Hl: 1 ex. Morups Tänge 2.7

Sm: 1 ad. Runnerydssjön, Nässjö 27.8

Gdt: 1 ad. Tällevika, Fårö 5.7

Amerikansk tundrapipare *Pluvialis dominica*

Sk: 1 ex. str. V Ripagården, Båstad k:n, 27.7

Sibirisk tundrapipare *Pluvialis fulva*

Sk: 1 ex. str. SV Käseberga 28.6

Obestämd beckasinsnäppa *Limnodromus* sp.

Vb: 1 2K+ str. SV Tavastudden, Täftelandet 21.8

Rödspov *Limosa limosa melanuroides*

Hls: 1 1K Stenörn 5.9 (F)

Medelhavstrut *Larus michahellis*

Bl: 1 ad. Stutanabben, Stjärnö 16.7

Silltrut *Larus fuscus graellsii*

2006: Nrk: 1 ad. rast Tornet (Svartån), Oset 25–30.12

Tärnmås *Larus sabini*

Gstr: 4 1K str. N Eggegrund 18.10

Sandtärna *Gelochelidon nilotica*

Öl: 1 ex. str. SV Vindskyddet, Ottenby 8.10

Större turturduva *Streptopelia orientalis*

Lu lpm: 1 1K Jokkmokk 6.10

Dvärguv *Otus scops*

Gtl: 1 spel. Bottarvegården, Vamlingbo s:n 4.6

Kalanderlärka *Melanocorypha calandra*

Gtl: 1 ex. Närsholmen 8.4 (F)

Ladusvala *Hirundo rustica transitiva*

Vrm: 1 ex. Mariebergs våtmark, Klarälvsdeltat 16.5

Gulärta *Motacilla flava flavissimallutea*

Ög: 1 ex. Sättunaviken, Roxen, 22.5

Gulärta *Motacilla flava iberie*

Dlr: 1 hanne Lunden 13-15.4

Blåstjärt *Tarsiger cyanurus*

Lu lpm: 1 3K+ hanne Harrijaure, N Mattisudden,
Jokkmokk k:n 18.7

FOTO: ANDERS BLOMDAHL

Mongolpiplärka *Anthus godlewski*, 1K, Utlängan (Bl) 14 november 2007.

Taigatrast *Turdus ruficollis*

Upl: 1 ex. Universitetsparken, Uppsala 20.1

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei*

Öl: 1 ex. Bröttorpsören 20-22.10

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus*

Mpd: 1 ex. Åstholmen, Tynderö 15.10

Sibirisk gransångare *Phylloscopus collybita tristis*

Sk: 1 ex. Nabben, Falsterbonäset 25.10

Öl: 1 ex. Södra lundspetsen, Ottenby 14.10 och 1 ex.

Stenåsabadet 16.10

Boh: 1 ex. Väderöarna 9.10

Upl: 1 ex. Svenska Högarna 1.10 och 1 ex. Horssten
27.10

Nb: 1 ex. Malören 2.10

Iberisk gransångare *Phylloscopus ibericus*

Öl: 1 ex. Segerstads fyr 23.5

Gtl: 1 sj. Tallunden, Visby 11-13.6

Hls: 1 sj. Storön, Forsa, Hudiksvall k:n 1-8.5 (F, B)

1988: Sk: 1 ad. ringm. Klagshamns udde 30.4 (F)

Summary: *Rare birds in Sweden 2007*

This constitutes the 33rd annual report from the Swedish Rarities Committee. All records accepted for 2007 as well as a few older accepted records are published here. Some corrections and changes from earlier years are also given under the relevant species heading. Records assessed by the RC are given a red coloured heading. Rejected records, records still under consideration and records of birds not considered to be genuine vagrants (categories D and E) are listed separately.

High numbers were noted for e.g. *Anthus godlewskii* (4), *Acrocephalus agricola* (4) and *Pluvialis fulva* (4).

One new species for Sweden – *Thalassarche chlororhynchus* – was recorded in 2007. Up to and including 2007, a total of 484 species in category A–C have been recorded in Sweden. Second records of *Monticola solitarius* and *Carduelis flammea rostrata* were noted, and other highlights included e.g. a female *Falco naumanni*, *Vanellus leucurus*, *Larus philadelphia*, *Apus pacificus*, *Prunella montanella*, *Lanius senator niloticus* and a hybrid *Certhia brachydactyla* x *C. familiaris*.

Referenser References

- Aronsson, Niklas. 2007. Blåta förbryllar experterna. *Roadrunner* 3/2007.
- Bruun Kristensen, A., Sand Frich, A., Eske Ortvad, T. & Schwalbe, M. In prep. *Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2007*. Rapport nr. 38 fra Sjældenhedsudvalget.
- Fraser, P. A. & the Rarities Committee 2007. Report on rare birds in Great Britain in 2006. *British Birds* 100:694–754.
- Gantlett, S. & Pym, T. 2007. The Atlantic Yellow-nosed Albatross from Somerset to Lincolnshire – a new British bird. *Birding World* 20:279–295.

Saknar du kanske några speciella fåglar i denna rapport? Kanske en dvärggröddrom på Öland i juni? Eller en kohäger i Småland i november? Båda dessa välbetittade och väldokumenterade fåglar lyser med sin frånvaro, liksom en isabellatörnskata i Småland i oktober. Anledningen är att raritetsrapporterna kommit in för sent eller saknas helt. Svensk fågelrapportering är bra, men du kan göra den bättre genom att rapportera i tid!

FOTO: KRISTER CARLSSON

